

Peltotukien hakuopas 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Hakuoppaat ja ohjeet viljelijöille](#)

Peltotukien hakuopas 2026

- **Peltotukien päivämäärät 2026**
- Peltotukien hakeminen
 - **Peltotukien hakeminen**
 - **Hakemuksen muuttaminen**
 - **Peltotukien peruminen**
 - **Syysilmoituksen tietojen muuttaminen, kevät 2026** (29.1.2026)
 - **Ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde tukihaun jälkeen**
 - **Koko tilan hallinnan siirto tai tilanpidon lopettaminen**
 - Julkaistaan myöhemmin
 - Syysilmoitus 2026
 - Syysilmoituksen tietojen muuttaminen keväällä 2027
- Hakemisen edellytykset
 - **Yleiset edellytykset**
 - **Aktiiviviljelijä**
 - **Ehdollisuus**
- Selvityspyynnöt
 - **Mikä on selvityspyyntö ja miten vastaan siihen?**
 - **Talviaikaisen kasvipeitteen selvityspyynnöt ajalta 31.10.2025–31.3.2026** (10.3.2026)
 - Julkaistaan myöhemmin
 - Kesän 2026 selvityspyynnöt
 - Talviaikaisen kasvipeitteen selvityspyynnöt ajalta 31.10.2026–31.3.2027
- **Maataloushallinnon rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen**
- **Maataloustukien väärinkäyttöihin puuttuminen**
- **Peltotukien säädökset ja määräykset**

Maatalousmaa 2026

- **Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot**
- **Peruslohkon korvauskelpoisuus**
- **Maataloustoiminta**
- **Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot**
- **Kasvilistat: Millä kasveilla tukiehdot täyttyvät?**

- **Tukikelpoisen hampun viljely**
- **Suojatut kasvilajikkeet ja TOS-maksut**

Peltotukien ehdot 2026

- **Perustulotuki**
- **Luonnonhaittakorvaus**
- **Uudelleenjakotulotuki**
- **Ekojärjestelmätuki**
- **Ympäristökorvaus**
- **Luonnonmukaisen tuotannon korvaus**
- **Erikoiskasvipalkkio**
- **Tärkkelysperunapalkkio**
- Nuorten viljelijöiden tuet
 - **Nuorten viljelijöiden tulotuki**
 - **Nuorten viljelijöiden tuki**
- Kansalliset peltotuet
 - **Yleinen hehtaarituki**
 - **Pohjoinen hehtaarituki**
 - **Sokerijuurikkaan kansallinen tuki**
- Ympäristösopimukset
 - **Kosteikkojen hoitosopimus**
 - **Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus**
 - **Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus**

Muut ohjeet

- **Maatilojen neuvonta**
- **Peltotukien valvonta**
- **Tukien maksaminen**
- **Vipu-palvelu ja Vipu-ohjeet**
- **Vipu-mobiili**

Peltotukien päivämäärät 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Katso myös muita aikatauluja sivuilta:

- [Viljelijätukihaun aikataulu](#)
- [Tavoitteellinen maksuaikataulu](#)

Maaliskuu

30.3.

- Vuoden 2025 **syysilmoituksen muutosvaihe** alkaa Vipussa (kasvipeitetiedot). Jos haluat muuttaa tietoja aiemmin, ilmoita muutoksista kirjallisella vapaamuotoisella ilmoituksella kuntaan 5.2.–29.3.

Huhtikuu

1.4.

- Voit aloittaa lannan ja lannoitevalmisteiden levittämisen.
- Voit aloittaa kasvipeitteiseksi ilmoittamiesi pellon ja pysyvien kasvien alojen kevätmuokkauksen, jos olet hakenut ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite -toimenpidettä.

7.4.

- Mahdollisuus tehdä peruslohkomuutoksia ja ilmoittaa kasvulohkotietoja avautuu Vipu-palvelussa.

16.4.

- Viimeinen mahdollinen päivä muuttaa syysilmoituksen Ympäristökorvauksen toimenpiteiden ja Kasvinsuojelu -välilehtien tietoja (kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus kuntaan).

28.4.

- Peltotukien hakemuksen palauttaminen avautuu Vipu-palvelussa eli Haettavat tuet ja Vipuneuvoja sekä Hakemuksen lähettäminen -välilehdet avautuvat.
- Viimeinen mahdollinen päivä muuttaa talviaikaisen kasvipeitteen tietoja Vipu-palvelussa.

30.4. Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksen yksivuotisen kunnostusraivauksen toteutusaika

päätyy.

30.4. Luomu: viimeinen mahdollinen päivä

- liittyä luomuvalvontaan, jos hakee uutta luomusitoumusta.
- suorittaa luomusitoumuksen viiden tai seitsemän päivän peruskurssi, jos hae sitoumusta ensimmäistä kertaa.
- suorittaa mukautetun luomusitoumuksen **lisäkoulutuspäivä**, jos mukautettu sitoumus päättyy 30.4.2025. Toimita kurssitodistus tai **lomake 676** elinvoimakeskukseen mahdollisimman pian koulutuksen suorittamisen jälkeen.

30.4. Ympäristösitoumus: viimeinen mahdollinen päivä

- suorittaa **ilmasto- ja ympäristökoulutus** -toimenpiteen verkkokoulutus, jos olet ilmoittanut toimenpiteen vuoden 2025 peltotukien haussa.
- tehdä **ilmasto- ja ympäristösuunnitelma**, jos sinulla on vuonna 2023 alkanut ympäristösitoumus.

Toukokuu

1.5.

- Maatalousmaalla olevien **puiden leikkauskielto** alkaa (ehdollisuuden vaatimus).
- Sitoumusten ja sopimusten sitoumus-/sopimusvuosi ja -kausi käynnistyy.
 - **luomukorvaus**. Jos teet uuden sitoumuksen, sinun on aloitettava luomun tuotantoehtojen noudattaminen.
 - **maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus ja kosteikkojen hoitosopimus**. Peruskunnostustoimenpiteiden, jotka on toteutettu muulla julkisella rahoituksella, pitää olla valmiina, jotta lohkot voidaan hyväksyä uuteen sopimukseen.
- Vuonna 2025 haettujen maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimusten ja kosteikkojen hoitosopimusten maastokatselmoinnit jatkuvat.

7.5. Viimeinen mahdollinen päivä lähettää kuvavastaus satelliittiseurannan selvityspyyntöön (talviaikainen kasvipeite).

31.5. Viimeinen mahdollinen päivä laatia ympäristösitoumuksen vaihtoehtoisen kasvinsuojelun lohko- ja kasvikohtainen suunnitelma.

Kesäkuu

Peruslohkojen on oltava hallinnassasi 9.6.–1.10.2026 eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään saakka. **Poikkeus:** Ympäristösopimukseen kuuluvien peruslohkojen on oltava hallinnassasi koko sopimuskauden ajan.

9.6. Peltotukien haku päättyy.

9.6. Viimeinen mahdollinen päivä

- ilmoittaa peruslohkomuutoksista.

- hakea lisäaloja luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen sekä ympäristösopimukseen.
- muuttaa voimassa olevan luomusitoumuksen tietoja (lomake **215M**)
- tehdä sokerijuurikkaan tai tärkkelysperunan viljelysopimus.
- toimittaa hampun vakuustodistukset, jotta viljelyaloille voidaan maksaa tukea.
- Aktiiviviljelijän rekisteritietojen oltava ajan tasalla

10.6 Peltotukien haun muutosvaihe alkaa. Lue tarkemmat ohjeet muutosten tekemiseen luvusta **Hakemuksen muuttaminen**.

30.6. Viimeinen kylvöpäivä.

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimusten ja kosteikkojen hoitosopimusten maastokatselmoinnit jatkuvat.

Heinäkuu

15.7. alkaen voit päättää ekojärjestelmätuen toisen vuoden luonnonhoitonurmen ja toisen tai kolmannen vuoden viherlannoitusnurmen, jos kylvät syyskylvöisiä kasveja.

Hakemustietojen perusteella lähetettävien selvityspyyntöjen lähettäminen alkaa. Tarkkaile Vipu-mobiiliin tehtäviä.

Peltovalvonnat alkavat.

Elokuu

1.8.

- Maatalousmaalla olevien puiden leikkauskielto päättyy (**ehdollisuuden vaatimus**).
- alkaen voit päättää kesannon, jos kylvät syyskylvöisiä kasveja.
- Voit aloittaa monimuotoisuuskasvien niiton, jos kukinta on valtaosin ohi. Poikkeus: Riistapellon voit niittää myös aiemmin.

15.8. Viimeinen mahdollinen päivä kylvää kerääjäkasveja.

31.8. Viimeinen mahdollinen päivä

- tehdä koko tilan hallinnansiirto.
- täyttää nuorten viljelijöiden tukien koulutusvaatimus.
- kylvää välikasvi.

Syyskuu

1.9. alkaen saat päättää kesannot, luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet muokkaamalla tai kasvinsuojeluaineilla.

15.9. alkaen

- saat päättää kerääjäkasvikasvuston kasvinsuojeluaineilla.
- saat levittää lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita lohkolle vain sijoittamalla, jos peltosi on talven yli kasvipeitteisenä
- ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvien kasvuston säilytysaikavaatimus päättyy.

15.9. Viimeinen mahdollinen päivä

- ottaa kuva niitosta, laidunnuksesta, muokkauksesta tai sadonkorjuusta, jos olet saanut selvityspyynnön.
- niittää tai laiduntaa nurmiksi, nurmirehukasveiksi tai kesannoiksi ilmoitetut alat (Ei koske: siementuotantonurmet ja tänä keväänä perustetut uudet nurmikasvustot). Katso tarkempi lista luvusta **Maataloustoiminta**
- korjata suojavaohykkeiden ja turvepeltojen nurmien sato
- täyttää maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimusten alojen niitto- tai laidunnusvaatimus.

21.9. Viimeinen mahdollinen päivä ilmoittaa **koko tilan hallinnansierrosta**.

30.9. Viimeinen mahdollinen päivä toimittaa kuntaan:

- turvepeltojen nurmien viljavuustutkimus
- valumavesien hallinnan viljavuustutkimus
- hapansulfaattimaa-analyysi ja ojustokartta.

Lokakuu

1.10. alkaen saat muokata kerääjäkasvikasvuston.

1.10. Viimeinen mahdollinen päivä muuttaa peltotukien hakemusta tai perua hakemus.

13.10. Viimeinen mahdollinen päivä vastata kuvalla Vipu-mobiilissa olevaan kesän satelliittiseurannan selvityspyyntöön.

31.10.

- Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen säilytysaikavaatimus alkaa.
- Ekoyjärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteen säilytysaika alkaa.
- Välikasvien säilytysaika päättyy.
- Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden viimeinen levityspäivä.

Marraskuu

30.11.

- Viimeinen mahdollinen päivä teettää maaperänseuranta-analyysit (ympäristökorvauksen valinnainen tilakohtainen toimenpide).
- Lannan viimeinen levityspäivä silloin, jos pitkään jatkuneet runsaat sateet ovat estäneet lannan levittämisen pellolle kasvukauden aikana (marraskuulla levitys vaatii ilmoituksen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle).

Joulukuu

31.12. viimeinen mahdollinen päivä toteuttaa ympäristösopimuksessa ilmoitettu aitaus- ja petoaitaustoimenpide.

Peltotukien hakeminen 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↓ Peltotukien hakuopas 2026

Peltotuilla tarkoitetaan seuraavia korvauksia, palkkioita ja tukia:

- Perustulotutuki
- Luonnonhaittakorvaus
- Uudelleenjakotutuki
- Ekojärjestelmätuki
- Ympäristökorvaus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Nuorten viljelijöiden tuet
 - nuorten viljelijöiden tulotuki
 - nuorten viljelijöiden tuki
- Erikoiskasvipalkkio
- Tärkkelysperunapalkkio
- Yleinen hehtaarituki
- Pohjoinen hehtaarituki
- Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- Ympäristösopimukset
 - kosteikkojen hoitosopimus
 - maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus
 - alkuperäiskasvien ylläpitosopimus

Peltotukien yksityiskohtaiset tukiehdot ovat [Peltotukien hakuoppaassa](#).

Peltotuet ja tukialueet

Suomessa maksettavat tuet on kohdennettu eri tukialueille. Maatilasi sijainti määrää mitä tukia voit saada, voit tarkastella tukialueita osoitteessa ruokavirasto.fi/tukialuekartta. Tukialueiden rajat perustuvat vuoden 1995 kuntajaotteluun. Voit tarkistaa ajantasaisen listauksen eri tukialueista [Valtioneuvoston asetukselta 1379/2022](#) muutoksineen.

Peltotukien hakeminen

Hae peltotukia Vipu-palvelussa palauttamalla Peltotukien hakemus **viimeistään 9.6.2026**. Vipu-palvelu

ohjaa sinua hakemuksen täyttämässä vaiheittain.

Tukien hakua varten tarvitset asiointioikeudet Vipu-palveluun. Voit lukea lisää Vipu-palvelusta ja palveluun rekisteröitymisestä osoitteessa ruokavirasto.fi/vipu.

Hakemuksen liitteet

Huolehdi, että toimitat hakemuksen yhteydessä liitteenä vaaditut asiakirjat hakuajan päättymiseen mennessä toimivaltaiselle viranomaiselle.

Liitteen myöhästyminen ei aiheuta hakemuksen myöhästymistä, mutta sinulle ei makseta hakemaasi tukea ennen kuin olet toimittanut kaikki vaadittavat asiakirjat.

Poikkeus: Hampun vakuustodistukset on toimitettava viimeistään 9.6. tai hamppualoista ei makseta tukea.

Todistus hakemuksen perillemenosta

Saat hakemuksen lähettämistä kuittausviestin antamaasi sähköpostiosoitteeseen. Jos kuittaus ei tule, voit varmistaa hakemuksen perillemenon [toimivaltaiselta viranomaiselta](#). Kuittaus voi jäädä saamatta esimerkiksi virheellisen sähköpostiosoitteen takia. Säilytä hakemuksen onnistuneesta lähettämistä saamasi vastaanottoviesti sähköpostissa kuluvan vuoden loppuun saakka tai tulosta se arkistointia varten.

Tallenna myös hakemuksen lähettämisen yhteydessä saatava yhteenveto. Tarkista, että yhteenvedon yläreunassa lukee, että tiedot lähetetty käsiteltäväksi. Yhteenvedosta näet, milloin hakemus on lähetetty.

Tuenhakijan vastuu

Täytä tukihakemuksesi huolellisesti. Vastuu tukihakemuksen ja sen liitteiden jättämisestä määräajassa ja tietojen oikeellisuudesta on yksinomaan hakijalla. Jos et toimita tukihakemusta, et ole oikeutettu saamaan tukea.

Tukea ei makseta tuenhakijoille, joiden osalta on osoitettu, että tuen saamisen edellytykset on luotu keinotekoisesti.

Viranomaisen neuvonta

Kuntien ja elinvoimakeskusten viranomaiset voivat antaa yleistä tukien hakemiseen ja tukiehtoihin liittyvää tietoa ja koulutusta toimivaltansa mukaisesti. Toimivallan mukainen jaottelu on kerrottu seuraavassa luvussa.

Neuvonta voi sisältää tietoa esimerkiksi hakuajoista, hakemuksella annettavista tiedoista ja liitteistä, Vipu-palvelun toiminnallisuuksista tai tukien yksityiskohtaisista ehdoista. Viranomaisen ei kuitenkaan voi neuvoa, mikä olisi sinun maatilasi kannalta paras vaihtoehto tukihaussa tai mitä tukia hakemalla, kasveja viljelemällä tai eläimiä kasvattamalla voit saada suurimman tukisumman.

Voit saada apua ja ohjeita tukihakemusten täyttämässä neuvojilta ja tuottajajärjestöjen EU-avustajilta.

Voit ottaa yhteyttä sähköistä tukihakua ja Vipu-palvelun käyttöä koskevissa kysymyksissä oman kuntasi sähköisen tukihaun asiantuntijaan. Häneltä saat apua käyttöoikeuksiin, sovelluksen käyttämiseen ja

hakemusten lähettämiseen liittyvissä ongelmissa.

Tukihakemusta käsittelevä viranomaisen ei voi esteellisyytensä vuoksi avustaa hakijaa tukihakemuksen täyttämisenä.

Toimivaltainen viranomaisen

Hakemuksesi käsittelystä ja hakemiseen liittyvästä neuvonnasta vastaa toimivaltainen viranomaisen. Toimivaltainen viranomaisen määräytyy maatilasi sijainnin ja haettavan tuen mukaan.

Sinun on asioitava siinä kunnassa tai elinvoimakeskuksessa, jonka toimialueella maatilasi talouskeskus sijaitsee. Jos maatilallasi ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomaisen, jonka toimialueella pääosa maatilasi pelloista sijaitsee.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on toimivaltainen viranomaisen seuraavissa peltotuissa:

- perustulotuki
- luonnonhaittakorvaus
- uudelleenjakotulotuki
- ekojärjestelmätuki
- ympäristökorvaus
- nuorten viljelijöiden tulotuki
- erikoiskasvipalkkio
- tärkkelysperunapalkkio
- yleinen hehtaarituki
- pohjoinen hehtaarituki
- sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- nuorten viljelijöiden tuki

Elinvoimakeskus on toimivaltainen viranomaisen seuraavissa peltotuissa:

- luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- kosteikkojen hoitosopimus
- maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus
- alkuperäiskasvien ylläpitosopimus

Lisäksi elinvoimakeskukset vastaavat peltotukien valvonnassa.

Hakemisen estyminen tukihakuaikana

Et saa tukea täysimääräisenä, jos et lähetä hakemustasi hakuajana. Hakuajan jälkeen paperilomake on ainoa vaihtoehto hakea tukea eikä käytössäsi ole Vipu-palvelun ohjaavia tarkisteita. Voit hakea tukea myöhässä seitsemän päivän ajan tukihaun päättymisestä. Pyydä paperilomakkeet kuntasi maaseutuelinkeinoviranomaiselta tai elinvoimakeskuksestasi ja toimita hakemus toimivaltaiselle viranomaiselle. Hakemus katsotaan saapuneeksi sinä päivänä, kun se on toimivaltaisella viranomaisella.

Tukea ei makseta, jos hakemus myöhästyy yli seitsemän kalenteripäivää.

Ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde tukihaussa

Myöhästynyt hakemus katsotaan ajoissa saapuneeksi, jos myöhästyminen on johtunut ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta. Ilmoita ylivoimaisesta esteestäsi tai poikkeuksellisesta olosuhteestasi toimivaltaiselle viranomaiselle 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista tehdä. Viranomainen neuvoo sinua, miten hakemuksesi saadaan vireille.

Ylivoimaista estettä on mahdollista soveltaa hakemuksen myöhästymiseen vain silloin, jos kyseessä on tavallisesti epänormaali tai ennustamaton tapahtuma, joka aiheutuu sinusta riippumattomasta syystä ja jonka seurauksia et olisi pystynyt välttämään riittävästä varovaisuudesta huolimatta. Esimerkiksi sähkökatkosta tai yleistä tietoliikenneverkon ruuhkaisuutta ei katsota ylivoimaiseksi esteeksi. Voit välttää edellä mainituista tilanteista aiheutuvat ongelmat palauttamalla hakemuksen riittävän ajoissa.

Asiakirjojen säilyttäminen

Säilytä hakemuksen onnistuneesta lähettämisestä saamasi sähköpostiviesti ja tulostamasi tai tallentamasi hakemuksen yhteenvetotuloste hakuvuotta seuraavan vuoden loppuun. Kyseinen viesti ja yhteenveto on hyvä antaa tiedoksi muille maatilan omistajille.

Säilytä tukien saamisen ehtoihin liittyvät sellaiset alkuperäiset asiakirjat, joita ei toimiteta tukihakemuksen liitteenä, hakuvuoden/sitoumuskauden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan.

Säilytä tuotantoeläimille annetuista lääkkeistä ja lääkerehuista pidettävää kirjanpitoa viisi vuotta, vaikka olisit myynyt tai teurastanut eläimen ennen sitä. Rehukirjanpitoa koskee myös viiden vuoden säilytysvaatimus.

Säilytä ehdollisuuteen liittyvät asiakirjat hakuvuoden ja sitä seuraavien kahden kalenterivuoden ajan.

Voit lukea tarkemmin erilaisista maataloustuotannon kirjaamisvaatimuksista ja säilytysajoista Maataloustuotannon kirjaamisvaatimukset -oppaasta osoitteesta ruokavirasto.fi/opas/maataloustuotannon-kirjaamisvaatimukset.

Tietojen toimittaminen

CAP-suunnitelmakauden 2023–2027 toimenpiteitä toteuttava tuensaaja sitoutuu tukien seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettyä tiedot tuen toimenpiteen vaikutuksista.

Hakemuksen muuttaminen 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↓ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

1. Milloin ja miten voin muuttaa hakemustietoja?

Voit muuttaa palauttamaasi peltotukien hakemusta, korjata mahdollisia virheitä tai perua tukia hakuajan päätyttyä peltotukien haun muutosvaiheen aikana 10.6.–1.10.2026.

Miten muutan tietoja Vipu-palvelussa?

Voit tehdä muutoksia hakemukseen Vipu-palvelussa 10.6. alkaen. Avaa peltotukien hakemus ja muuta tietoja, muutokset tallentuvat niitä tehdessä. Muista käydä Vipuneuvojassa tarkastamassa huomautukset. Lisätietoa löydät Vipu-ohjeesta kohdasta [Peltotukihakemuksen muuttaminen](#).

Myöhässä palauttamasi tukihakemus tulee näkyviin Vipu-palveluun, kun kunta on tallentanut sen. Voit tehdä muutoksia siihen samalla tavalla kuin hakuaikana palautettuun hakemukseen.

Muutokset, joista sinun on ilmoitettava kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle

Seuraavissa tilanteissa sinun tulee ilmoittaa muutoksista vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle:

- peruslohkon poistaminen hallinnasta
- maankäyttölajin muutos
- yhteiskäyttöiseksi ilmoitetun peruslohkon kasvin muutokset
- luomusitoumusten ja ympäristösopimuksen tietojen muutokset
 - Lue tarkemmat ohjeet sivuilta [Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet](#) ja [ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet](#).

2. Missä tapauksissa minun pitää muuttaa peltotukien hakemustani?

Voit tehdä muutoksia hakemukseesi oma-aloitteisesti tai Vipu-mobiiliin saamasi selvityspyynnön perusteella.

Muuta hakemustasi seuraavissa tilanteissa:

1. Huomaat tukihaun jälkeen, että olet tehnyt virheen hakemuksen täyttämässä.

Esimerkiksi

- o olet ilmoittanut väärän kasvin
- o olet ilmoittanut hakemuksella lohkon, jota et viljele lainkaan
- o olet unohtanut hakea aikomaasi tukea tai toimenpidettä.

2. Et pysty tekemään pellolla niitä toimenpiteitä, joita olet hakemuksella ilmoittanut sitoutuvasi tekemään. Esimerkiksi

- o et kylvä lohkolle mitään 30.6. mennessä (pois lukien eräät **puutarhakasvit**).
- o et niitä tai hoida laiduntamalla heinä- ja nurmirehukasvustoja ehtojen mukaisesti viimeistään 15.9.

3. Olet tehnyt lohkolta jonkin toimenpiteen, jota ei olisi saanut tehdä ilmoitetulla kasvulla.

- o Esimerkiksi olet niittänyt *monimuotoisuuskasvit (niitty)* -kasvilla ilmoitetun alan aikaisemmin kuin 1.8.

3. Milloin minun pitää perua tukia?

Peru kaikki tuet sellaiselta kasvulohkolta, joka on maatalousmaata, mutta jolla et tee mitään **maataloustoimenpiteitä**. Jos et ole tehnyt maataloustoimenpiteitä osalla kasvulohkoa, voit jakaa kasvulohkon ja perua tuet vain kyseiseltä kasvulohkon osalta. Voit perua tuen lohkolta tai lohkon osalta vaihtamalla halutulle kasvulohkolle kasviksi Tuen peruminen.

Jos et toteuta jotakin toimenpidettä, voit perua toimenpiteestä riippuen yksittäisen toimenpiteen tuen vaihtamalla kasvia tai poistamalla kyseisen toimenpiteen kasvulohkolta.

Voit lukea tukien perumisesta tarkemmin peltotukien hakuoppaan luvusta **Peltotukien peruminen 2026**.

4. Mitä tietoja voin muuttaa Vipu-palvelussa muutosvaiheen aikana?

1. Kasvulohkon kasvi ja kaikki kasvulohkolle annettavat muut tiedot. Voit esimerkiksi

- o lisätä tai poistaa ympäristösitoumuksen valinnaisia toimenpiteitä.
- o lisätä tai poistaa ympäristösopimusten peruskunnostustoimenpiteitä (aitaus ja raivaus).

2. Kasvulohkon rajat. Voit muokata kasvulohkon rajoja, lisätä tai poista kasvulohkoja peruslohkolle.

3. Peruslohkon tiedot. Voit muuttaa samoja tietoja kuin peltotukien haussa

- o peruslohkon nimi
- o hallinnan peruste ja vuokranantaja
- o poistaa peruslohkon hallinnasta
 - Voit poistaa peruslohkon hallinnasta ilmoittamalla asiasta kirjallisella vapaamuotoisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle.
- o maankäyttölaji
 - Voit muuttaa maankäyttölajia ilmoittamalla asiasta kirjallisella vapaamuotoisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle.
- o tieto tuulensuojaistutuksista
- o ilmoituksesi hukkakaurasta

4. Hakea tukia ja toimenpiteitä

5. **Tuenhakija ja hakijaan liittyvät lisätiedot.**

6. **Liitteet.** Voit lisätä liitteitä peltotukien hakemukselle. Huomioi, että tietyt peltotukihakemuksen liitteet on palautettava jo hakuaikana.

5. Tiedot, joita et voi muuttaa enää 9.6. jälkeen

Et voi muuttaa kaikkia hakemuksen tietoja peltotukien muutosvaiheessa.

Hakuajan jälkeen **et voi**

- lisätä hakemukselle uusia peruslohkoja
- muuttaa peruslohkon rajoja
- yhdistää peruslohkoja
- jakaa peruslohkoa.
- poistaa hakemuksen liitteitä
- ilmoittaa peruslohkoa yhteiskäyttöön tai poistaa tai muuttaa yhteiskäyttölohkojen kasvulohkorajoja.
 - Voit kuitenkin muuttaa kasvulohkon kasvia ja siihen liittyviä tietoja ilmoittamalla asiasta kirjallisella vapaamuotoisella ilmoituksella kuntaan.
- hakea uusia ympäristö- tai luomusitoumuksia tai ympäristösopimuksia.
- muuttaa luomusitoumusten ja ympäristösopimusten tietoja Vipu-palvelussa.
 - Ilmoita muutoksista elinvoimakeskukseesi kirjallisesti. Lue tarkemmat ohjeet sivuilta **Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet** ja **ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet**.

6. Vaikuttaako hakemuksen muuttaminen satelliittiseurantaan?

Kyllä, hakemuksen muuttaminen voi vaikuttaa satelliittiseurantaan. Esimerkiksi, jos vaihdat kasvulohkolle ilmoittamaasi kasvia joko oma-aloitteisesti tai saamasi selvityspyynnön perusteella, muutoksen jälkeen sinulle voidaan lähettää uusi selvityspyyntö.

Voit korjata hakemuksen tietoja Vipu-palvelussa sen jälkeen, kun olet saanut satelliittiseurannan selvityspyynnön Vipu-mobiiliin. Lisätietoja peltotukien hakuoppaan luvussa **Kesän 2026 selvityspyynnöt** (ohje julkaistaan kesäkuussa).

7. Valvonta vaikuttaa hakemuksen muuttamiseen

Pidä hakemustietosi ajan tasalla muutosvaiheen aikana, sillä esimerkiksi seuraavat tilanteet voivat estää hakemuksen tietojen tai sen osien muuttamiseen ja tukien perumisen:

A) Maatilasi valikoituu paikalla tehtävään valvontaan ja valvonta kohdistuu tilan kaikkiin lohkoihin.

- Et voi muuttaa hakemustasi tai perua tukia sen jälkeen, kun sinulle on ilmoitettu valvonnasta. Valvonta tehdään niillä hakemustiedoilla, jotka olivat tiedossa ilmoitusajankohtana. Valvonnan jälkeen et voi muuttaa hakemustasi tai perua tukia ja toimenpiteitä kuin seuraavissa poikkeustapauksissa:
 - A. Olet ilmoittanut lohkolle kerääjäkasvin ja lohko on valvottu ennen kerääjäkasvin kylvön

määräaika (15.8.). Jos päätät valvonnan jälkeen, että et kylvä kerääjäkasvia, voit perua kerääjäkasvi -toimenpiteen lohkolta.

B. Olet ilmoittanut lohkolle välikasvin, mutta et kylvä välikasvia esimerkiksi sääolosuhteista johtuvista syistä. Voit perua ilmoituksen välikasvista.

- Ilmoita edellä mainituissa tapauksissa perumisesta kuntaan vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella.

B) Valvontaan on valikoitunut yksittäisiä lohkoja.

- Valikoituneiden lohkojen muutosmahdollisuus lukittuu Vipu-palvelussa, kun sinulle on ilmoitettu valvonnasta. Voit tehdä muutoksia muihin lohkoihin normaalisti Vipu-palvelussa.

C) Laadunarviointiin tai maatalousmaan tukikelpoisuuden tarkasteluun on valittu otannalla yksittäisiä lohkoja.

- Valittujen lohkojen muutosmahdollisuus lukittuu Vipu-palvelussa, kun sinulle on ilmoitettu valikoitumisesta. Nämä poikkeavat normaalista valvonnasta kuitenkin siinä, että näissä tapauksissa on mahdollista muuttaa tukihakemusta seuraavissa tilanteissa:
 - perus- tai kasvulohkon rajoissa on korjattavaa
 - lohkolta oleva kasvi ei vastaa ilmoitettua
 - satelliitilla seurattavaa ehtoa ei ole noudatettu.
- Näissä tapauksissa, saat korjauskehotuksen Vipu-mobiiliin. Tee korjaukset Vipu-palvelussa korjauskehotuksen ohjeiden mukaisesti. Muita muutoksia et voi näille lohkoille tehdä.

D) Maatilallasi suoritetaan ympäristösopimuksen lohkon maastokatselmointi

- Katselmoinnista ilmoittaminen lukitsee Vipu-palvelussa katselmoitavan lohkon tiedot. Voit kuitenkin muuttaa lohkon kasvia tekemällä kirjallisen ilmoituksen kuntasi maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

E) Otantaan perustuvassa hallinnollisessa tarkastuksessa havaitaan puutteita

- Et voi muuttaa niitä kohtia hakemuksessa, joissa on havaittu puutteita. Esimerkiksi, jos kunta tarkastaa otantaan tai ristiintarkastukseen perustuen lohkon hallinnan ja lohkon hallinnassa havaitaan puutteita, et voi muuttaa lohkon kasvia tai perua lohkolta tukia tarkastuksesta ilmoittamisen jälkeen.

8. Voinko muuttaa hakemusta muutosvaiheen jälkeen?

Et voi muuttaa peltotukien hakemusta muutosvaiheen päättymisen jälkeen.

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumusten ja ympäristösopimusten muuttaminen on joissakin tapauksissa mahdollista vielä peltotukien muutosvaiheen jälkeen. Lue tarkemmat ohjeet sivuilta **Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet** ja **ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet**.

Peltotukien peruminen 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

↪ [Hakemuksen muuttaminen 2026](#)

Voit perua hakemiasi toimenpiteitä ja tukia hakuajan päätyttyä tietyin edellytyksin itse **Vipu-palvelussa** tai ottamalla yhteyttä **toimivaltaiseen viranomaiseen** ennen muutosvaiheen päättymistä, viimeistään 1.10.2026. Alla on kerrottu tarkemmin eri vaihtoehdoista. Muista käydä tarkistamassa muutosten jälkeen, ettei Vipuneuvojaan jää huomautuksia.

1. Miten voin perua kasvulohkolta muutosvaiheen aikana

A) yhden tai useamman hakemani tuen tai toimenpiteen?

Vaihda peltotukien hakemuksen lohkotiedoissa Vipu-palvelussa kasvulohkon kasvi. Jos peruslohkolla on useampi kasvulohko, muuta tieto vain niille kasvulohkoille, joita peruminen koskee. Voit tarvittaessa muokata kasvulohkon rajoja tai tehdä uusia kasvulohkoja.

- **Ympäristökorvauksen kasvulohkokohtainen toimenpide:** Poista lohkolta valitsemasi toimenpide. Toimenpiteitä ovat kerääjäkasvi, maanparannus ja saneerauskasvit, puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, turvepeltojen nurmet sekä valumavesien hallinta.
- **Ekojärjestelmätuki:** Poista viherlannoitusnurmelta ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmi -valinta, jos et halua kasvulohkolle ekojärjestelmätukea.
- **Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus ja ympäristösopimukset:** Jos haluat poistaa lohkon vuonna 2026 haetulta luomusitoumukselta tai ympäristösopimukselta, lue tarkemmat ohjeet sivuilta [Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet](#) ja [ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet](#).

B) kaikki hakemani tuet tai toimenpiteet?

Jos et tee kasvulohkolla maataloustoimenpiteitä, vaihda peltotukihakemuksen lohkotietoihin Vipu-palvelussa kasvulohkon kasviksi *Tuen peruminen*. Jos peruslohkolla on useampi kasvulohko, muuta tieto vain niille kasvulohkoille, joilta haluat perua tuet. Voit tarvittaessa muokata kasvulohkon rajoja tai tehdä uusia kasvulohkoja.

Jos kasvulohkon ala poistuu kokonaan maatalouskäytöstä muutosvaiheen aikana, vaihda peltotukihakemuksen lohkotietoihin kasvulohkon kasviksi *Viljelemätön*. Maatalouskäytöstä poistuvasta alasta on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaalla luvussa [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#).

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus ja ympäristösopimukset: Jos lohko on ympäristösopimus- tai luomusitoumuslohko, lue tarkemmat ohjeet sivuilta [Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet](#) ja [Ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet](#).

2. Miten voin perua kaikilta tilan kasvulohkoilta muutosvaiheen aikana

A) hakemani ympäristösitoumuksen tai ekojärjestelmätuen toimenpiteen?

- Vaihda peltotukien hakemuksen lohkotietoihin Vipu-palvelussa kaikkien toimenpiteeseen ilmoittamiesi kasvulohkojen kasvi. Poista lisäksi toimenpiteen hakurasti Haettavat tuet -välilehdeltä.

B) hakemani tuen?

- Et voi poistaa tukihakurasteja Vipu-palvelussa peltotukihakemukselta hakuajan päättymisen jälkeen. Tee vapaamuotoinen kirjallinen ilmoitus kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jos haluat perua hakemiasi tukia.

C) luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen tai ympäristösopimuksen?

- Jos haluat perua koko ympäristösopimushakemuksen tai luomusitoumushakemuksen, lähetä perumisesta elinvoimakeskukseen kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus. Lue tarkemmat ohjeet sivuilta [Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet](#) ja [ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet](#).

D) kaikki peltotukien haussa hakemani tuet?

- Et voi poistaa tukihakurasteja Vipu-palvelussa peltotukihakemukselta hakuajan päättymisen jälkeen. Tee vapaamuotoinen kirjallinen ilmoitus kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jos haluat perua koko peltotukihakemuksesi.

3. Voinko perua tukia tai toimenpiteitä, jos olen saanut ilmoituksen valvonnasta?

Et voi tehdä muutoksia hakemuksen tietoihin Vipu-palvelussa, jos olet saanut ilmoituksen tilalla suoritettavasta valvonnasta.

Lisätietoa muista hakemuksen muuttamiseen vaikuttavista tilanteista löydät peltotukien hakuoppaan luvusta [Hakemuksen muuttaminen](#).

4. Voinko perua tukia tai toimenpiteitä muutosvaiheen jälkeen?

Et voi perua tukia tai toimenpiteitä enää peltotukien muutosvaiheen jälkeen.

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumusten ja ympäristösopimusten muuttaminen on joissakin tapauksissa mahdollista vielä peltotukien muutosvaiheen jälkeen. Lue tarkemmat ohjeet sivuilta [Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet](#) ja [ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet](#).

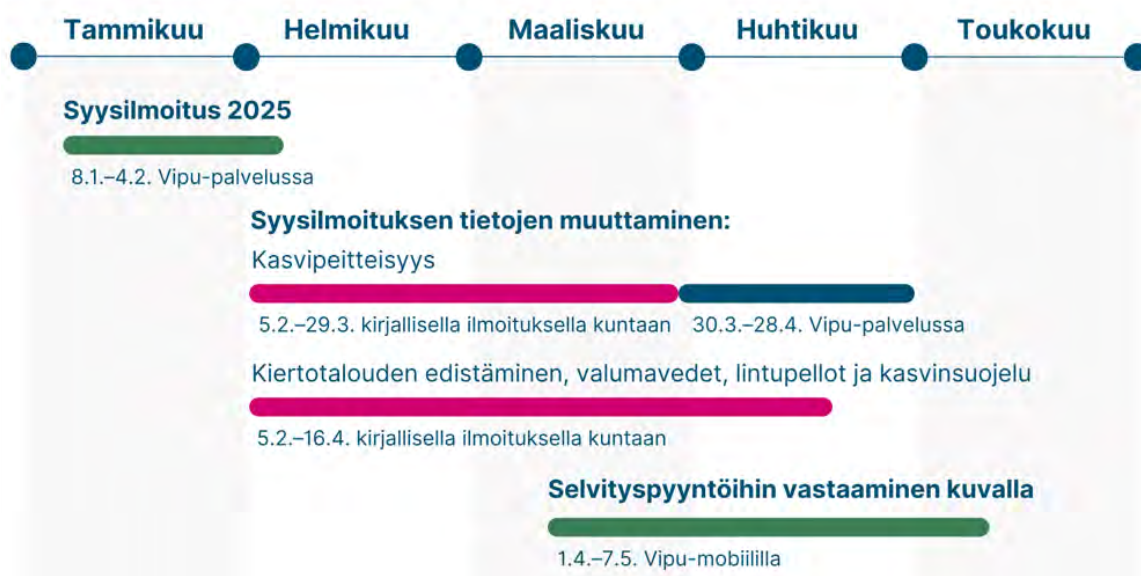
Syysilmoituksen tietojen muuttaminen keväällä 2026

Julkaisupäivä: 29. tammikuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2025](#)

↪ [Syysilmoitus 2025](#)

Syysilmoituksen aikataulu, kevät 2026

Kuva 1. Syysilmoituksen aikataulu keväällä 2026

1. Missä tapauksissa minun pitää muuttaa syysilmoitustani?

Korjaa syysilmoituksesi tietoja, jos **huomaat syysilmoituksen lähetyksen jälkeen, että olet tehnyt virheen syysilmoituksen täyttämisenä.** Voit korjata ilmoitustasi esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- olet ilmoittanut ympäristökorvauksen toimenpidelohkon tiedot väärin tai haluat poistaa toimenpidelohkon
- olet piirtänyt toimenpidealan virheellisesti
- olet ilmoittanut väärän kasvipeitteisyyslajin, esimerkiksi kasvipeitteettömänä ilmoittamasi ala on sängellä
- et ole noudattanut ehdollisuuden vaatimuksia tai ekojärjestelmätuen kasvipeitteisyyden ehtoja eli olet esimerkiksi kyntänyt tai muokannut kasvipeitteiseksi ilmoittamiasi aloja kasvipeitteisyysajanjakson

aikana ks. **Syysilmoitus 2025, luku 2.1 Säilytä kasvipeite kevääseen.**

Muista tarkistaa Vipuneuvoja-välilehti, kun olet tehnyt muutoksia syysilmoituksen tietoihin. Voit korjata palauttamaasi syysilmoitusta muutosaikana, mutta et voi palauttaa uutta syysilmoitusta.

2. Milloin voin perua tukia?

Voit perua syysilmoituksessa ilmoitettuja toimenpidetietoja muutosaikana. Voit esimerkiksi perua yksittäiseltä toimenpidelohkolta ekojärjestelmätuen, jos et ole säilyttänyt alaa kasvipeitteisenä vaadittua kasvipeitteisyyden ajanjaksoa. Merkitse tässä tapauksessa toimenpidelohkolle *'En hae talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea'*.

Vinkki: Jos korjaat syysilmoitustasi, ole tarkkana, ettet poista ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen kuuluvaa alaa. Ehdollisuuden vaatimusten mukaisesti kaikille 17.6.2025 hallinnassasi olleille pellon ja pysyvien kasvien aloille pitää ilmoittaa kasvipeitteisyyslaji

3. Milloin ja miten voin muuttaa syysilmoituksen tietoja?

Voit muuttaa syysilmoituksessa ilmoittamiasi tietoja syysilmoituksen muutosaikana. Muutosaikataulu vaihtelee eri toimenpiteissä. Kasvipeitteisyystiedot voit korjata itse Vipu-palvelussa alla olevan aikataulun mukaisesti. Kaikista muista syysilmoituksen muutoksista on tehtävä kirjallinen ilmoitus kuntaan. Huomioi, että aikataulussa on muutoksia viime vuoteen verrattuna.

3.1 Kasvipeiteisyystietojen muuttaminen

Voit muuttaa syysilmoituksessa ilmoittamiasi kasvipeiteisyystietoja tai perua lohkolle hakemasi ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite -toimenpiteen seuraavasti:

- **5.2.–29.3.2026:** Tee muutoksista kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus kunnan maaseutuviranomaiselle.
- **30.3.–28.4.2026** Muuta tietoja itse Vipu-palvelussa.
 - Näet muutokset heti, kun olet tehnyt ne.
 - Käy aina Vipuneuvoja-välilehdellä, kun muutat tietoja. Vipuneuvoja kertoo esimerkiksi sen, jos et ole ilmoittanut kaikille lohkoille kasvipeitteisyyslajia.
 - **Vipu-ohje: syysilmoitus 2025, luku 10. Syysilmoituksen tietojen muuttaminen muutosaikana.** (päivitetään maaliskuussa 2026)

3.2 Valumavedet-, lintupellot-, kiertotalouden edistäminen- ja kasvinsuojelu -välilehtien tietojen muuttaminen

Valumavedet-, lintupellot-, kiertotalouden edistäminen- ja kasvinsuojelu -välilehtien muutos aika päättyy aiemmin kuin satelliitilla seurattavien toimenpiteiden muutos aika.

- **5.2.–16.4.2026** Tee muutoksista kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus kunnan maaseutuviranomaiselle. Näet muutokset Vipu-palvelussa, kun kunta on tehnyt ilmoittamasi muutokset.

Huom.! Jos syysilmoituksesi on otettu valvontaan, et voi tehdä muutoksia ympäristökorvauksen toimenpiteisiin.

Ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde tukihaun jälkeen 2026

Julkaisupäivä: 17. joulukuuta 2025

↪ [Eläintukien hakuopas 2026](#)

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Ylivoimaisesta esteestä tukihaun aikana on kerrottu Eläintukien hakuoppaan ja Peltotukien hakuoppaan Tukien hakeminen -luvuissa.

Voit säilyttää oikeutesi tukeen, jos et ole voinut toimittaa hakemustasi tai täyttää tukeen liittyviä ehtoja ylivoimaisen esteen (force majeure) tai poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi ja ilmoitat siitä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle.

Ylivoimaisiksi esteiksi ja poikkeuksellisiksi olosuhteiksi voidaan hyväksyä tapauskohtaisesti mm. seuraavat ennustamattomat tapahtumat:

- tuensaajan kuolema
- tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan
- tilaan merkittävällä tavalla vaikuttava ankara luonnonmullistus tai ankara sääilmiö
- tilan kotieläinrakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
- eläinkulcutauti, kasvitaudin puhkeaminen tai kasvintuhoojan esiintyminen, joka vahingoittaa tuensaajan koko karjaa tai osaa siitä, tai viljelykasveja
- koko tilan tai sen merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa hakemuksen jättöpäivänä.

Luettelo ei ole täysin tyhjentävä, vaan jotkin muutkin vastaavat tilanteet voivat tulla kyseeseen.

Ilmoita ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisista olosuhteista toimivaltaiselle viranomaiselle. Tee ilmoitus kirjallisesti vapaamuotoisella ilmoituksella ja toimita todisteet 15 työpäivän kuluessa siitä, kun niiden toimittaminen on mahdollista. Ilmoitusvelvollinen on tuensaaja tai tämän oikeudenomistaja.

Jos ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden olemassaoloa on todistettu toimittamalla toimivaltaiselle viranomaiselle esim. lääkärintodistus tai -lausunto, ovat edellä mainitut asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön terveydentilasta tai terveydenhuollon ja kuntoutuksen palveluista salassa pidettäviä. Kyseisiä tietoja käsitellään huolellisesti ja niitä käytetään vain asianmukaisiin tarkoituksiin.

Toimivaltainen viranomainen ratkaisee tapauskohtaisesti, onko kysymyksessä ollut ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde. Vedotessasi ylivoimaiseen esteeseen tai poikkeukselliseen olosuhteeseen

sinulle annetaan välitoimenpiteenä tiedoksi kanta, onko kyseessä ylivoimainen este vai ei. Välitoimenpiteenä annettu tieto ei ole vielä muutoksenhakukelpoinen päätös, vaan voit halutessasi hakea asiaan oikaisua tukipäätöksen yhteydessä.

Jos et ole voinut noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen takia, hallinnollisia seuraamuksia ei sovelleta. Ilmoita asiasta vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella toimivaltaiselle viranomaiselle.

Huom! Ilmoita ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta toimivaltaiselle viranomaiselle 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoittaminen on mahdollista. Toimita myös todisteet ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta.

Koko tilan hallinnan siirto tai tilanpidon lopettaminen 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Eläintukien hakuopas 2026](#)

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Maatilan hallinnan muutokset

Maatilan hallinta voi muuttua usealla eri tavalla. Kaikista maatilan hallinnan muutoksista on ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Hallinnan muutoksilla tarkoitetaan esimerkiksi tilanteita, joissa

- maatilalla tehdään sukupolvenvaihdos
- osa maatilasta tai koko maatila myydään tai vuokrataan
- maatilalle tulee uusia omistajia edellisten omistajien lisäksi tai
- maatilalla muutetaan yritysmuotoa esimerkiksi luonnollisten henkilöiden harjoittamasta maataloustoiminnasta osakeyhtiömuotoiseksi.

Maatilan erilaisia hallinnan muutoksia voi tehdä milloin tahansa ja niistä on ilmoitettava viipymättä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitukset tehdään käyttämällä muutosten ilmoittamiseen tarkoitettuja lomakkeita.

Maatilan hallinnan muuttuminen ei kuitenkaan aina oikeuta siihen, että kyseisen vuoden tuenhakijaa voi muuttaa tukihaun päättymisen jälkeen. Tällöin edellytetään, että niin sanotun koko tilan hallinnan siirron edellytykset täyttyvät.

Koko tilan hallinnan siirto

Koko tilan hallinnan siirrolla tarkoitetaan tilannetta, jossa maatilan **kaikki** eläimet ja viljelymaat myydään tai vuokrataan **yhdelle** uudelle haltijalle.

Yleisimmät syyt koko tilan hallinnan siirrolle ovat maatilan myyminen uudelle haltijalle ja sukupolvenvaihdos. Koko tilan hallinnan siirto voi tarkoittaa myös mautilojen yhdistämistä. Mautilojen yhdistämisellä tarkoitetaan tapauksia, joissa koko tila siirtyy toisen maatilan hallintaan ostamalla tai vuokraamalla.

Hallinnan muutoksen ajankohta vaikuttaa siihen, kenelle tuet maksetaan

Maatilan hallinnan muutos kannattaa toteuttaa alkuvuonna ennen tukihakujen alkamista. Näin varmistat, että hakemuksella on jo hakuvaiheessa oikea hakija ja oikeat tiedot. Jos koko tilan hallinnan siirto tehdään tukihaun jälkeen, se on tehtävä viimeistään 31.8., jos haluat että tuet maksetaan maatilan uudelle haltijalle.

Koko tilan hallinnan siirron määräaika (31.8) ei koske kansallisia kotieläintukia. Kansallisten kotieläintukien hakemusta ei voi siirtää maatilan uudelle haltijalle, jos edelliselle haltijalle on maksettu kuluvana vuonna kyseisten tukien ennakkoa. Tässä tapauksessa myös tuen loppuosa maksetaan alkuperäiselle hakijalle, vaikka maatilalla olisi tehty koko tilan hallinnan siirto.

Koko tilan hallinnan siirto 31.8. jälkeen

Jos tilan hallinta muuttuu 31.8. jälkeen, tuet maksetaan tukivuodelta sille, joka on tukea hakenut.

Sitoumukset ja sopimukset

Koko tilan hallinnan siirrosta ilmoitettaessa jatkajan on tarvittaessa palautettava myös sitoumusten ja sopimusten siirtolomake. Vaihtoehtoisesti luopuja voi ilmoittaa sitoumuksen tai sopimuksen päättämisestä. Tässä yhteydessä sitoumuksilla ja sopimuksilla tarkoitetaan ympäristösitoumusta, luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta, eläinten hyvinvointikorvauksen sitoumusta, alkuperäisrotueläinten kasvattamisopimusta tai ympäristösopimuksia.

Varmista, että siirron osapuolet täyttävät siirrettävän sitoumuksen tai sopimuksen antamiselle asetetut edellytykset, jotta siirrettävä sitoumus ja sopimus tai sen osa pysyy voimassa. Esimerkiksi luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus on täytettävä sitoumusten siirtohetkellä ja luomuvalvontaan on liityttävä siirron yhteydessä. Tarkemmat ehdot ja ohjeet sitoumusten ja sopimusten siirtoon on lueteltu kunkin tuen ehdoissa. Siirrä sopimukset ja pinta-alaperusteiset sitoumukset **lomakkeella 160** ja eläinten hyvinvointikorvauksen sitoumus **lomakkeella 473**.

Nuoren viljelijän tuet

Koko tilan hallinnan siirrossa jatkaja on oikeutettu hakemaan EU-rahoitteista nuoren viljelijän tulotukea ja kansallista nuorten viljelijöiden tukea, vaikka luopuja ei olisi ollut oikeutettu tukeen.

Jatkajan tulee täyttää kaikki tuen ehdot saadakseen tukea, muun muassa ammattitaitovaatimus tulee täytyä viimeistään 31.8.

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki

Tuen maksun perusteena oleva viitemäärä voidaan siirtää uudelle hakijalle ainoastaan, jos kyseessä on sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnan siirto. Viitemäärä siirretään **lomakkeella 156**.

Siirtoja voidaan tehdä vain saman tukialueen sisällä (AB tai C1–C4). Siirron yhteydessä viitemäärät voidaan tuenhakijan pyynnöstä myös yhdistää. Sukupolvenvaihdoksen yhteydessä viitemäärä voidaan jakaa, jos kaikki jatkajat täyttävät tuen myöntämisen edellytykset.

Jos haet ennakkoa, viitemäärän pitää olla hallinnassasi 1.3. kuluvaa tukivuotta. Lopullinen tuki määräytyy tukivuoden 1.9. päivän tilanteen mukaan.

Koko tilan hallinnan siirto ja eläintenpito

Jos koko tilan hallinnan siirron yhteydessä eläintenpito jatkuu, on sekä jatkajan että luopujan tehtävä omat ilmoituksensa Ruokaviraston rekistereihin. Ilmoitukset tulee tehdä säädetyissä määräajoissa, jotta rekisteritiedot pysyvät ajan tasalla.

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri

Huolehdi, että **kaikki pitopaikka- ja eläintenpitotietojen muutokset** ilmoitetaan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin ohjeiden mukaisesti ja hyvissä ajoin. Esimerkiksi eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin tietojen on oltava rekisteröitynä ennen eläintenpitotoiminnan aloittamista.

Lisätietoja: [Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri – Ruokavirasto](#)

Eläinrekisterit

Huolehdi, että **kaikki eläinrekisteri-ilmoitukset tehdään ajallaan** viranomaisten määrittämien määräaikojen puitteissa.

Lisätietoja: [Eläinten merkintä ja rekisteröinti – Ruokavirasto](#)

Vaikuttaako hallinnan siirto tilan valvontoihin tai valvonnasta tulleisiin seuraamuksiin?

Jos tila on valittu valvontaan, valvonta tehdään aina normaalisti, vaikka tilalle olisi tehty hallinnansiirto. Valvontojen mahdolliset seuraamukset valvontavuoden tukiin koskevat sitä tuenhakijaa, jolle tuki kyseisenä vuonna maksetaan. Valvonnan ajankohdalla ei ole merkitystä.

Seuraamuksista vastaa

- jatkaja, jos koko tilan hallinnan siirto on tehty ennen 31.8.
- luopuja, jos koko tilan hallinnan siirto on tehty 1.9. jälkeen.

Aiempiin tukivuosiin kohdistuvat seuraamukset voivat tietyissä tilanteissa ulottua myös maatilasta luopuvaan.

Ehdollisuuden toistuvasta laiminlyönnistä aiheutuvat seuraamukset katkeavat pääsääntöisesti tilan hallinnansiirtoon. Tämä tarkoittaa sitä, että jos valvonnassa havaitaan tilan jatkajan aikana sama ehdollisuuden laiminlyönti kuin luopujan aikana tehdyssä valvonnassa, aiheutuu laiminlyönnistä seuraamus, mutta laiminlyöntiä ei katsota toistuvaksi. Poikkeuksena ovat esimerkiksi tilanteet, joissa aiempi tuenhakija jatkaa osallisena uudessa maatilayrityksessä.

Tukiedellytyksien on täytyttävä

Tukiehtojen on täytyttävä keskeytyksettä koko tukivuoden. Jatkajan kannattaa perua haetut tuet, jos tiedät, että luopuja ei ole täyttänyt kaikkia tuen ehtoja. Näin välttyt mahdollisilta valvonnan seuraamuksilta. Et voi perua tukia enää sen jälkeen, kun valvonnasta on ilmoitettu tai tukea koskeva perumisen määräaika on päättynyt.

Jatkajan muistilista

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15 työpäivän kuluessa hallinnan siirrosta

- Ilmoita koko tilan hallinnan siirrosta **lomakkeella 156**.
 - Luopujan ja jatkajan on allekirjoitettava lomake.
- Palauta tarvittaessa seuraavat lomakkeet
 - **456**, jos perustat kokonaan uuden maatilän.
 - **101D**, jos maatilän osallisiin tulee muutoksia (luopujan ja jatkajan on allekirjoitettava lomake).
 - **101A**, jos muutat maatilän perustietoja.
 - **457**, jos maatilän asiointioikeuksiin tulee muutoksia.
 - **160**, jos luopujan ympäristösitoutumus siirretään sinulle. Jos sinulla on jo ennestään voimassa oleva ympäristösitoutumus, lomaketta ei tarvitse palauttaa.
 - **473**, jos luopujan eläinten hyvinvointikorvauksen sitoutumus siirretään sinulle.
 - Sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän siirrosta ilmoitetaan koko tilan hallinnan siirron yhteydessä **lomakkeella 156**.

Elinvoimakeskukseen 15 työpäivän kuluessa hallinnan siirrosta

- Palauta **lomake 160**, jos luopujan ympäristösopimus tai luomusitoutumus siirretään sinulle. Jos sinulla on jo ennestään voimassa oleva luomusitoutumus, lomaketta ei tarvitse palauttaa.
- Muista ilmoittautua luomuvalvontaan, jos luomusitoutumus siirretään sinulle eikä sinulla ole vastaavaa sitoumusta aiemmin.

Luopujan muistilista

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15 työpäivän kuluessa hallinnan siirrosta

- Ilmoita tai ilmoita yhdessä jatkajan kanssa koko tilan hallinnan siirrosta **lomakkeella 156**.
- Ilmoita asiointioikeuksien lopettamisesta/muokkaamisesta **lomakkeella 457**.
- Ilmoita **lomakkeella 474** ympäristösitoutuksesta luopumisesta, jos sitoumusta ei ole siirretty jatkajalle **lomakkeella 160**.
- Ilmoita eläinten hyvinvointikorvauksen sitoumuksesta luopumisesta vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella.
- Ilmoita eläintenpidon lopettamisesta, jos tilalla ei jatketa eläinten pitoa.
 - Lisätietoja: **Toimi näin, kun lopetat eläinten pidon kokonaan tai toistaiseksi – Ruokavirasto**
- Jätä kirjallinen peruutus osallistumisesta meijerimaidon tuotantotuen järjestelmään. Peruutus on vapaamuotoinen, mutta siinä on oltava päivämäärä, jolloin haluat peruutuksen tulevan voimaan.

Elinvoimakeskukseen

- Palauta **lomake 474**, jos luovut luomusitoumuksesta tai ympäristösopimuksesta, etkä ole siirtänyt sitoumusta tai sopimusta jatkajalle lomakkeella 160. Muista ilmoittaa muutoksista myös luomuvalvontaan.
- Ilmoita alkuperäisrotueläinten kasvattamissopimuksesta luopumisesta vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella, jos et ole siirtänyt sopimusta jatkajalle lomakkeella 160.

Tukien hakemisen lopettaminen

Voit luopua tukien hakemisesta tai peruuttaa hakemuksen muutosaikana, ellei tilalle ole ilmoitettu valvonnasta. Huomioi, että jos haluat lopettaa tukien hakemisen kesken vuoden tai sitoumus- tai sopimuskauden, tukia ei välttämättä voida maksaa tai maksetut tuet voidaan periä takaisin. Tarkemmat ohjeet tukien perumisesta tai sitoumuksien ja sopimuksien päättämisestä voit tarkistaa kunkin tuen ehdoista.

Kun päätät lopettaa maataloustukien hakemisen tai olet jo lopettanut sen, ilmoita asiasta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viipymättä

- Tee kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus
 - tukien hakemisen lopettamisesta.
 - eläintenpidon lopettamisesta, jos tilalla ei jatketa eläintenpitoa.
 - meijerimaidon tuotantotuen järjestelmään osallistumisen peruuttamisesta. Kerro mistä päivästä alkaen haluat peruutuksen tulevan voimaan.
- Ilmoita ympäristösitoumuksesta luopumisesta **lomakkeella 474**.
- Lakkauta asiointioikeudet **lomakkeella 457**.
- Ilmoita vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella eläintukihakemusten perumisesta

- Tee kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus
 - tukien hakemisen lopettamisesta.
 - meijerimaidon tuotantotuen järjestelmään osallistumisen peruuttamisesta. Kerro mistä päivästä alkaen haluat peruutuksen tulevan voimaan.
- Ilmoita ympäristösitoumuksesta luopumisesta **lomakkeella 474**.
- Lakkauta asiointioikeudet **lomakkeella 457**.
- Ilmoita vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella eläintukihakemusten perumisesta
- Tee tarvittavat ilmoitukset eläinrekisteriin ja eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin eläintenpidon- ja pitopaikkojen lopettamisesta.

Ilmoita elinvoimakeskukseen viipymättä

- **lomakkeella 474** luomusitoumuksesta ja ympäristösopimuksista luopumisesta.
- kirjallisella ilmoituksella alkuperäisrotueläinten kasvattamisen sopimuksesta luopumisesta.

Usein kysytyjä kysymyksiä

Mitä jos unohdan ilmoittaa muutoksista ajoissa?

Useimmissa tilanteissa tuet maksetaan luopujalle eikä jatkajalle.

Koskeeko koko tilan hallinnan siirto myös tilalleni vuokrattuja peltoja tai eläimiä?

Ei koske. Koko tilan hallinnan siirrossa edellytyksenä on, että omistuksessasi olevat pellot ja eläimet siirretään jatkajalle. Samalla viranomainen siirtää myös kaikki hakemuksesi jatkajalle. Et voi jatkaa

tuenhakua pelkästään vuokratuilla pelloilla ja/tai eläimillä, jos olet ilmoittanut koko tilan hallinnan siirrosta.

Lopetan viljelyn, mutta haluan jättää itselleni pienen perunamaan. Onnistuuko tämä?

Jos luovut tilastasi tekemällä koko tilan hallinnan siirron, voit jättää puutarhamaaksi pienen määrän kotitalouspeltoa

Jos luovut viljelystä ilman koko tilan hallinnan siirtoa, kotitalouspellon kokoa ei ole rajoitettu.

Muuttuuko tilatunnus koko tilan hallinnan siirrossa?

Koko tilan hallinnan siirrossa ratkaistaan aina tapauskohtaisesti millä tilatunnuksella toimintaa jatketaan. Voit esittää toiveesi kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Koko tilan hallinnan siirto voi tapahtua esimerkiksi yhdistämällä kaksi maatilaa yhdeksi maatilaksi. Näissä tapauksissa uuden maatilatunnuksesi tulee yleensä toinen yhdistettävien tilojen tilatunnuksista.

Peltotukien hakemisen edellytykset 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Tuenhakija

Tuenhakijalla (jatkossa hakija) tarkoitetaan yksittäistä viljelijää, joka on

- luonnollinen henkilö tai
- oikeushenkilö tai
- luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmä. Ryhmän ja sen jäsenien oikeudellinen asema kansallisessa lainsäädännössä ei vaikuta hakukelpoisuuteen.

Tukea ja korvausta maksetaan hakijan hallinnassa olevalle Suomessa sijaitsevalle maatilalle. Hakijan kansalaisuus ei vaikuta tukien saamiseen.

Hakijan ikä peltotuissa

Taulukko 1. Hakijan iän vaikutus tuen myöntämiseen.

Tuki	Ikäraja
<ul style="list-style-type: none">• perustulotuki• ekojärjestelmätuki• uudelleenjakotulotuki• erikoiskasvipalkkio• tärkkelysperunapalkkio	Ikäsi ei vaikuta tukien myöntämiseen.
<ul style="list-style-type: none">• luonnonhaittakorvaus• ympäristösitoumus• luonnonmukaisen tuotannon korvaus• ympäristösopimukset• yleinen hehtaarituki• pohjoinen hehtaarituki• sokerijuurikkaan kansallinen tuki	<p>Voit saada tukea, jos olet yli 18-vuotias.</p> <p>Yläikärajaa ei ole.</p> <p>Jos hakija on yhteisö tai ry, katso kohta yhteisöhakijan ikä.</p> <p>Jos olet alle 18-vuotias, katso kohta alle 18-vuotiaat hakijat.</p>

Tuki	Ikäraja
<ul style="list-style-type: none"> • nuorten viljelijöiden tuki • nuorten viljelijöiden tulotuki 	<p>Voit saada tukea, jos olet enintään 40-vuotias 31.12.2026.</p> <p>Yläikäraja koskee vain tukea ensimmäisen kerran hakevaa. Yli 40-vuotiaat voivat saada tuen myöhempinä vuosina, jos ensimmäinen haku on tapahtunut ikärajan puitteissa.</p> <p>Jos hakija on yhteisö, katso kohta yhteisöhakijan ikä.</p>

Alle 18-vuotiaat hakijat

Voit hakea perustulotukea, ekojärjestelmätukea, uudelleenjakotulotukea, erikoiskasvipalkkiota sekä tärkkelysperunapalkkiota, vaikka olet alle 18-vuotias.

Lisäksi voit hakea luonnonhaittakorvausta, ympäristösitoutumusta, luonnonmukaisen tuotannon korvausta, ympäristösopimusta, yleistä hehtaaritukea, pohjoista hehtaaritukea ja sokerijuurikkaan kansallista tukea, jos

- puolisosi on ollut vähintään 18-vuotias 31.12.2025
- harjoitat maataloutta yhdessä vanhempasi kanssa
- ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä.

Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoita ja avioliitonomaisissa olosuhteissa verovuonna yhteisessä taloudessa avioliittoa solmimatta jatkuvasti eläneitä henkilöitä, jotka ovat aikaisemmin olleet keskenään avioliitossa tai joilla on tai on ollut yhteinen lapsi.

Yhteisöhakijan ikä

Yhteisöhakijan ikä ei vaikuta perustulotuen, ekojärjestelmätuen, uudelleenjakotulotuen, erikoiskasvipalkkion sekä tärkkelysperunapalkkion myöntämiseen.

Yhteisö voi hakea luonnonhaittakorvausta, ympäristösitoutumusta, luonnonmukaisen tuotannon korvausta ja ympäristösopimusta, jos vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies on ollut vähintään 18-vuotias 31.12.2025.

Yhteisö voi hakea yleistä hehtaaritukea, pohjoista hehtaaritukea ja sokerijuurikkaan kansallisen tukea, jos vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies on ollut vähintään 18-vuotias 31.12.2025. Ikävaatimus ei koske julkisoikeudellista yhteisöä, koulutilaa eikä vankilatilaa.

Hakijan maatila

Maatilalla tarkoitetaan kaikkia johtamiasi, saman jäsenvaltion alueella sijaitsevia maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä. Eli saman hakijan tai samojen hakijoiden Suomessa viljelemät tuotantoyksiköt (tilat) katsotaan yhdeksi maatilaksi.

Jos viljelet useita maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä eri puolilla Suomea ja ne muodostavat yhden hallinnollisen kokonaisuuden eli johdat niitä kaikkia, ilmoita näiden yksiköiden tiedot vain yhdellä hakemuksella.

Kansallisissa tuissa maatilalla tarkoitetaan johtamaasi yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti

ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitset yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella.

Hakijan pitää olla aktiivilijelijä

Voit saada peltotukia vain, jos täytät aktiivilijelijän ehdon. Ehdon täyttyminen tarkastetaan peltotukien haussa ilmoittamiesi tietojen perusteella. Aktiivilijelijän ehdon pitää täytyä **viimeistään 9.6.2026**. Aktiivilijelijän ehto koskee kaikkia muita peltotukia paitsi ympäristösopimuksia ja kansallisia peltotukia.

Lue tarkemmin aktiivilijelijäehdosta osoitteessa ruokavirasto.fi/aktiivilijelija.

Hakijan yritysmuoto

Erikseen hallinnoidut maatilayritykset sekä yhteisyritykset ja yhteistoiminta

Maatilayritys voi toimittaa ainoastaan yhden tuki- ja sitoumushakemuksen.

Voit toimittaa erilliset hakemukset vain maatilayrityksistä, joiden yritystoiminta on toisistaan erillistä. Määriteltäessä erillisten maatilayritysten asemaa joudutaan sinulta mahdollisesti pyytämään lisäselvityksiä. Tällöin otetaan huomioon johtamasi maatalan toiminnallinen ja taloudellinen itsenäisyys tuotantoyksikkönä. Huomioitavia seikkoja ovat mm. yrityksen verokohtelu, viljelijän asema maatilalla ja yrityksen harjoittaman tuotannon edellyttämiin lupiin sekä tuotantotoiminnan järjestämiseen liittyvät kysymykset. Mikään näistä tekijöistä ei kuitenkaan yksinään ole ratkaiseva.

Yritysmuodon muutoksen merkitys

Yritysmuodon muutoksella tarkoitetaan esim. sitä, että luonnolliset henkilöt eli viljelijät aloittavat tuotantopanoksillaan yhteistoiminnan maatalousyhtymänä, osakeyhtiönä, avoimena yhtiönä tai kommandiittiyhtiönä tai jo olemassa olevan yrityksen yritysmuotoa muutetaan tai tila jaetaan. Viranomaisten on tutkittava tuenhakijana olevien uusien tuottajien muodostaminen, jotta varmistutaan siitä, ettei uusia hakijoita muodosteta tukisääntöjen kiertämiseksi.

Tiedoksiantovelvollisuus

Ensisijaisen viljelijän on ilmoitettava viranomaisilta tulleista tiedoksiannoista muille tilan osakkaille.

Tukiedellytysten kiertämisen seuraukset

Tukia voidaan alentaa tai jättää maksamatta, jos tuen saamiseksi jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta. Tällaisena toimenpiteenä voi tulla kysymykseen esim. tuotannon keinotekoinen jakaminen erillisten tuenhakijoiden nimiin, ilmeisenä tarkoituksena kiertää tukiehtoja.

Lue myös luku [Väärinkäyttöihin puuttuminen](#).

Tuensaajan pitää olla aktiivilijelijä

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

Viljelijätukia voivat saada vain hakijat, jotka täyttävät aktiivilijelijän ehdon. Ehdon täyttyminen tarkastetaan peltotukien haussa ilmoittamiesi tietojen perusteella. Aktiivilijelijän ehdon pitää täytyä tukihakuvuoden peltotukien haun loppuun mennessä. Aktiivilijelijän ehto koskee lähes kaikkia viljelijätukia.

Tuet, joita voi saada vain aktiivilijelijä

Tuet, joita aktiivilijelijän ehto ei koske

- alkuperäisrotujen kasvattamista koskeva ympäristösopimus
- eläinten hyvinvointikorvaus
- ympäristösopimukset
- kansalliset tuet.

Mitä tarkoitetaan aktiivilijelijällä?

Aktiivilijelijä on tuenhakija, joka harjoittaa vuosittain maataloustoimintaa. Maataloustoimintaa on maataloustuotteiden tuottaminen maatalousmaalla ja eläinten kasvatusta sekä maatalousmaan säilyttäminen laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa.

Olet aktiivilijelijä, jos jokin seuraavista täyttyy:

- Sait edellisenä tuenhakuvuonna EU:n suoria tukia enintään 5 000 euroa **TAI**
- Tilasi päätoimiala liittyy maatalouden harjoittamiseen ja olet arvonlisäverovelvollinen alkutuottajana **TAI**
- Todistat maataloustoiminnan harjoittamisen muilla asiakirjoilla.

Näin täytät aktiivilijelijän ehdon

Olet automaattisesti aktiivilijelijä, jos sait edellisenä tuenhakuvuonna EU:n suoria viljelijätukia enintään 5 000 euroa eli 0–5 000 €. Sinun ei tarvitse todistaa ehdon täyttymistä muilla tavoilla.

Enimmäisrajaa (5 000 euroa) tarkasteltaessa huomioidaan tilan edellisen tukivuoden perus- ja uudelleenjakotulotuen, nuorten viljelijöiden tulotuen, tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkion, ekojärjestelmätuen ja EU:n eläinpalkkioiden (sonnipalkkio, teurashiehopalkkio, emo- ja lypsylehmäpalkkio,

ulkosaariston nautapalkkio, uuhipalkkio, kuttupalkkio sekä teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkio) määrät.

Tarkastettava tukisumma muodostetaan seuraavasti: Tuenhakijan tukihakemuksen hyväksyty pinta-ala (ha) tai eläinmäärä (kpl) kerrotaan tukitasolla (€/ha tai €/eläin). Tästä summasta mahdollinen rahoituskurileikkaus. Jos jäljelle jäävä määrä on korkeintaan 5 000 €, tuenhakija on aktiiviviljelijä. Hallinto tarkastaa aktiiviviljelijän ehdon täyttymisen, kun edellisen vuoden EU:n suorat tuet on kokonaisuudessaan maksettu.

Muussa tapauksessa täytät aktiiviviljelijän ehdon, jos

1) Tuenhakijan Y-tunnukseen liittyvä päätoimiala on jokin aktiiviviljelijän hyväksytyistä toimialoista JA olet arvonlisäverovelvollinen alkutuottajana.

Ilmoita eläinpalkkioiden ja peltotukien haussa tuenhakijan voimassa oleva Y-tunnus ja tieto ALV-velvollisuudesta alkutuottajana. Y-tunnuksen päätoimiala tuodaan tukihakemukseen automaattisesti Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ). Voit tarkastaa Y-tunnuksesi päätoimialan ja ALV-velvollisuuden **YTJ:n yrityshausta**.

Lue arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitymisestä ja toimialan muuttamisesta **YTJ:n sivuilta**. Muuta tarvittaessa Verohallinnolle ilmoitettava päätoimiala ja rekisteröidy ALV-velvolliseksi alkutuottajana YTJ:n ohjeiden mukaisesti, tai **OmaVerossa**, jos olet yksityinen elinkeinonharjoittaja.

Aktiiviviljelijän hyväksytyt päätoimialat

2) Todistat maataloustoiminnan harjoittamisen muilla asiakirjoilla

Maatalouden harjoittaminen pitää todistaa asiakirjojen avulla, jos

- päätoimialasi ei ole mikään hyväksytyistä toimialoista
TAI
- et ole arvonlisäverovelvollinen alkutuottajana.

Lähetä todisteet vähimmäistason maataloustoiminnan harjoittamisesta Vipupalvelussa peltotukien hakemuksen liitteenä. Vaihtoehtoisesti voit toimittaa todisteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisesti peltotukien haun loppuun mennessä.

Vain sellaiset todisteet hyväksytään, joilla voit todistaa harjoittavasi vähintään vähimmäistason maataloustoimintaa. Osoita näillä todisteilla, että olet tuottanut maataloustuotteita tai tarkoituksenasasi on tuottaa maataloustuotteita. Sellaisia todisteita ei hyväksytä, jotka liittyvät ainoastaan kotitarveviljelyyn.

Maataloustoiminnan harjoittamisen todisteita voivat olla esimerkiksi

- viimeisimmän maatalouden veroilmoituksen tiedot maatalouden myyntituloista ja maatalouden menoista, pois lukien kotitarveviljelyyn liittyvät todisteet.
- maatalouden tuotantopanosten ostotositteet tai maataloustuotteiden myyntitositteet edelliseltä kalenterivuodelta, pois lukien kotitarveviljelyyn liittyvät todisteet.
- selvitys kotieläintalouden tai kasvintuotannon harjoittamisesta, sekä kotieläintuotteiden ja sadon käytöstä tai siitä, miten kyseisen vuoden kasvustoa käytettäisiin.

Jos maataloustoimintasi on pelkästään maatalousmaan viljelykunnan säilyttämistä*, toimita selvitys miten olet hoitanut alaa. Kerro ja kuvaa selvityksessäsi tekemäsi hoitotoimenpiteet sekä hoitotoimenpiteiden toteutusajankohta. Tällaisella alalla on vuosittainen hoitovaatimus, josta voit lukea lisää Peltotukien hakuoppaan [Maataloustoiminta](#)-luvusta.

*Koko maatalousmaasi on kesantona tai olet ilmoittanut alan kasviksi *Maatalousmaan säilyttäminen (pysyvät kasvit)*.

Entä jos en ole aktiivilijelijä?

Et voi saada tukia, joiden saamisen edellytyksenä on aktiivilijelijän ehdon täyttäminen.

Esimerkkejä

1. Sait viime vuonna EU:n suoria tukia enintään 5 000 €. Aktiivilijelijän ehto täyttyy riippumatta siitä, mikä on päätoimialasi tai oletko ALV-velvollinen alkutuottajana.
2. Sait viime vuonna EU:n suoria tukia yli 5 000 €. Päätoimialasi 9.6.2026 on 01133 Perunan viljely ja olet 9.6.2026 ALV-velvollinen alkutuottajana. Aktiivilijelijän ehto täyttyy.
3. Sait viime vuonna EU:n suoria tukia yli 5 000 €. Päätoimialasi 9.6.2026 on 02100 Metsänhoito ja olet 9.6.2026 ALV-velvollinen alkutuottajana. Sinun on toimitettava todisteet vähimmäistason maataloustoiminnan harjoittamisesta, koska päätoimialasi ei ole mikään hyväksytyistä maatalouden toimialoista.
4. Sait viime vuonna EU:n suoria tukia yli 5 000 €. Päätoimialasi 9.6.2026 on 01133 Perunan viljely, mutta et ole ALV-velvollinen alkutuottajana. Sinun on toimitettava todisteet vähimmäistason maataloustoiminnan harjoittamisesta, koska et ole ALV-velvollinen alkutuottajana.
5. Sait viime vuonna EU:n suoria tukia yli 5 000 €. Päätoimialasi 9.6.2026 on 02100 Metsänhoito, et ole ALV-velvollinen alkutuottajana. Sinun on toimitettava todisteet vähimmäistason maataloustoiminnan harjoittamisesta, koska päätoimialasi ei ole mikään hyväksytyistä maatalouden toimialoista etkä ole ALV-velvollinen alkutuottajana.
6. Sait viime vuonna EU:n suoria tukia yli 5 000 €. Sinulla ei ole Y-tunnusta. Sinulla on toimitettava todisteet vähimmäistason maataloustoiminnan

harjoittamisesta, koska olet saanut suoria tukia edellisenä vuonna yli 5 000 € eikä sinulla ole Y-tunnusta.

7. Päätoimialasi ei liity maatalouteen. Toimitit peltotukien hakemuksen liitteenä kuitin siemenperunan ostosta. Viljelet perunaa vain kotitarpeiksi kasvimaallasi. Todisteet eivät ole riittävät todistamaan sitä, että olet aktiiviviljelijä ja harjoitat vähintään vähimmäistason maataloustoimintaa.

Mikä on selvityspyyntö ja miten vastaan siihen 2026?

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← Peltotukien hakuopas 2026

Selvityspyyntö on **Vipu-mobiilin** Tehtävät-osioon tuleva perus-, kasvu- tai toimenpidelohkokohtainen tehtävä. Saat tekstiviestin aina, kun sinulle lähetetään uusi selvityspyyntö. Tekstiviesti lähetetään ensisijaisen viljelijän matkapuhelinnumeroon. Selvityspyyntö voi olla joko satelliittiseurannan perusteella tai muusta syystä lähetettävä selvityspyyntö.

Satelliittiseurannan selvityspyyntö

Saat satelliittiseurannan selvityspyynnön, jos hakemuksella ilmoittamasi tiedon ja satelliittikuvista tehtyjen havainnon välillä on ristiriita. Tekoäly voi esimerkiksi päätellä kuvien perusteella, että lohkoa ei ole niitetty, vaikka olet ilmoittanut kasvulohkolle kasvin, jolla on niittovaatimus.

Satelliittiseurannan selvityspyyntöjä lähetetään keväisin sekä heinä-syyskuussa. Lisäksi on joitakin ehtoja, joita seurataan satelliitilla ympäri vuoden. Lisätietoja:

- [Satelliittiseuranta > Mitä on satelliittiseuranta?](#)
- [Kesän selvityspyynnot](#) (päivitetään kesäkuussa)
- [Talviaikaisen kasvipeitteen selvityspyynnot](#) (päivitetään alkuvuodesta)

Muut selvityspyynnot

Voit saada muun selvityspyynnön, jos

- paikalla tehtävässä valvonnassa ei pystytä tarkastamaan jotakin tukiehtoa, esimerkiksi suojavyöhykkeen sadonkorjuuvaatimusta.
- olet korjannut peruslohkon rajaa peltotukien haussa, eikä ilmakuva tue tekemääsi korjausta.
- tukikelpoisuustarkastelun yhteydessä havaitaan esimerkiksi, että koko ilmoittamasi lohko ei ole maatalousmaata. Tämä on Vipu-mobiilissa nimellä korjauskehotus.
- laadunarvioinnissa havaitaan esimerkiksi, että ilmoittamasi kasvi tai lohkon rajaus on virheellinen. Tämä on Vipu-mobiilissa nimellä korjauskehotus.
- olet ilmoittanut tukihakemuksella sellaisen kasvin tai toimenpiteen, joille lähetetään selvityspyyntö suoraan hakemustietojen perusteella.
- sinulla on lohkoja, joita koskee jokin satelliitilla ympäri vuoden seurattava ehto ja satelliittihavainnon perusteella ehtoa ei ole noudatettu.

Miten minun on toimittava, jos saan selvityspyynnön?

Vastaa selvityspyyntöön joko lähettämällä **Vipu-mobiililla** otettu kuva tai korjaamalla lohkon tai hakemuksen tietoja Vipu-palvelussa.

Selvityspyynnössä kerrotaan tarkasti, miten sinun tulee toimia ja mihin mennessä. Selvityspyynnön tarkoituksena on varmistaa, että sinulle maksetaan tukea niistä toimenpiteistä, jotka olet pellolla tehnyt.

- Jos otat lohkoa kuvan, huomioi kuvan ottamisesta annetut ohjeet. Varmista, että kuva on otettu oikeasta paikasta ohjeissa mainittuna aikana ja kuvasta voi päätellä, että ehtoja on noudatettu. Muista myös lähettää kuva – pelkkä kuvan ottaminen ei riitä.
- Jos korjaat hakemustasi, tee korjaukset heti selvityspyynnön saatuasi.

Huom! Selvityspyyntöön vastaaminen on osa tukiehtoja. Jos et reagoi selvityspyyntöön, lohkon ei katsota täyttävän ehtoja, vaikka pellolla olisi kaikki kunnossa.

Saitko ilmoituksen selvityspyynnöstä? Toimi näin:

Avaa älypuhelimellasi Vipu-mobiili-sovellus. Avoimet tehtävät -osiosta löydät tiedon siitä, mitä lohkoa selvityspyyntö koskee.

Jos toimenpide on loholla tekemättä, **tee puuttuva toimenpide määräajassa tai peru lohkon tuet.**

Jos **et pysty** tekemään toimenpidettä ylivoimaisen esteen vuoksi, ilmoita kuntaan. Vastaa selvityspyyntöön kuvalla Vipu-mobiilissa. Ylivoimaisen esteen soveltaminen on aina tapauskohtaista.

Jos olet ilmoittanut Vipu-palvelussa eri kasvin kuin minkä olet kylvänyt tai toimenpiteen kuin minkä olet toteuttanut, **korjaa hakemustasi.** Hakemuksen muuttaminen on mahdollista määräaikaan saakka.

Jos lohko on sekä ilmoitettu että hoidettu oikein, vastaa selvityspyyntöön kuvalla. **Ota kuva Vipu-mobiilin kuvatoiminnolla** selvityspyynnön ohjeistuksen mukaan.

Kuva 1. Saitko ilmoituksen selvityspyynnöstä?

Kuvan 1 tekstivastine

Saitko ilmoituksen selvityspyynnöstä? Toimi näin:

Jos toimenpide on loholla tekemättä, **tee puuttuva toimenpide** määräajassa **tai peru lohkon tuet.**

Jos **et pysty** tekemään toimenpidettä ylivoimaisen esteen vuoksi, ilmoita kuntaan. Vastaa selvityspyyntöön kuvalla Vipu-mobiilissa. Ylivoimaisen esteen soveltaminen on aina tapauskohtaista.

Jos olet ilmoittanut Vipu-palvelussa eri kasvin kuin minkä olet kylvänyt tai toimenpiteen kuin minkä olet toteuttanut, **korjaa hakemustasi.** Hakemuksen muuttaminen on mahdollista määräaikaan saakka.

Jos lohko on sekä ilmoitettu että hoidettu oikein, vastaa selvityspyyntöön kuvalla. **Ota kuva**

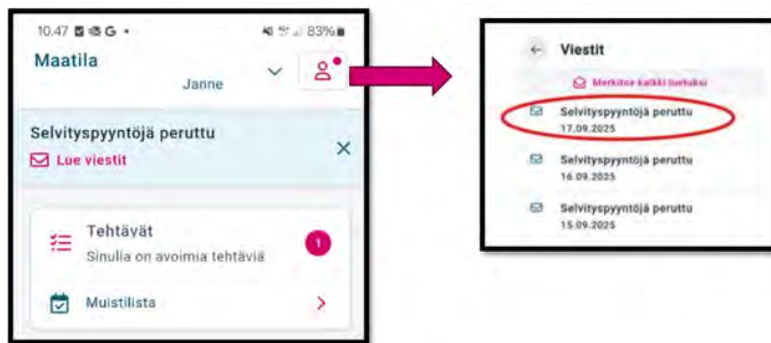
Vipu-mobiiliin kuvatoiminnolla selvityspyynnön ohjeistuksen mukaan.

Miksi saan samasta lohkoista useita selvityspyyntöjä?

Lohkolta voidaan tarkkailla satelliittiseurannan avulla useampaa tukiehtoa, jotka sisältävät erilaisia vaatimuksia. Lohkolla saattaa esimerkiksi olla vaatimus kasvuston säilyttämisestä tiettyyn ajankohtaan saakka ja niitosta tiettyyn ajankohtaan mennessä. Näissä tapauksissa molempia vaatimuksia ei voida tarkastaa samalla selvityspyynnöllä. Silloin samalle lohkolle saattaa lähteä kaksi erillistä selvityspyyntöä. Molempiin on vastattava.

Voiko selvityspyynnön tulos muuttua sen lähetyksen jälkeen?

Joissakin tilanteissa selvityspyyntö voi muuttua tarpeettomaksi ja se perutaan. Saat peruista selvityspyynnöistä viestin Vipu-mobiiliin, mutta et erillistä tekstiviestiä.

Jos selvityspyyntö perutaan, sinun ei tarvitse enää reagoida siihen. Selvityspyyntö voi peruuntua seuraavista syistä

- Teit lohkolta sen toimenpiteen (esimerkiksi niitto), jota selvityspyynnöllä seurattiin ja asia on kunnossa.
- Korjasit peltotukien hakemustasi.
- Vastasit selvityspyyntöön valokuvalla, mutta vastauksen käsittelijä tarvitsee uuden kuvan tai lisätietoja. Saat lohkoista uuden selvityspyynnön.
- Maatilallesi on tulossa valvontakäynti, joka koskee tätä lohkoa. Valvonta korvaa satelliittiseurannan.

Tarkista selvityspyyntöjen tila Vipu-mobiilista ennen kuin lähdet ottamaan kuvia.

Miksi valokuva on otettava Vipu-mobiililla?

Vipu-mobiili ohjaa sinua valokuvan ottamisessa. Mikä tahansa valokuva ei kelpaa, sillä hallinnon on voitava varmistua siitä, missä ja milloin kuva on otettu. Selvityspyyntöä ei voida ratkaista muulla tavalla otetulla tai toimitetulla kuvalla.

Jos kuvan ottaminen lohkolta ei onnistu selvityspyynnön omalla kuvatoiminnolla tai Vipu-mobiilin yleisellä kuvatoiminnolla, yritä uudelleen toisena päivänä. Jos kuvan ottaminen ei edelleenkään onnistu, ota yhteyttä oman alueesi maaseutuelinkeinoviranomaiseen.

Kuka voi ottaa selvityspyynnön valokuvan?

Vipu-mobiilia voivat käyttää ja valokuvia voivat ottaa kaikki ne henkilöt, joilla on asiointioikeudet Vipu-palveluun. Maatilan ensisijainen viljelijä voi lisätä ja poistaa asiointioikeuksia Vipu-palvelun Maatila-valikon Käyttöoikeudet-osiossa. Lisäksi valtuutuksen voi tehdä **paperilomakkeella 457**.

Voit antaa tai saada Vipu-mobiiliin valtuutuksen erikseen myös pelkästään kuvien ottamiseen. Käyttäjä, jolla on Vipu-mobiili oikeudet voi selata lohkotietoja, vastata selvityspyyntöihin ja ottaa vapaakuvia Vipu-mobiilissa. Tällä oikeudella ei näe tilan maksutapahtumia tai valvontatietoja Vipu-mobiilissa.

Lue tarkempi ohje valtuuttamisesta sivulta **[Vipu-ohje: Valtuuttaminen Vipu-palvelussa](#)**

Talviaikaisen kasvipeitteen selvityspyynnot ajalta 31.10.2025–31.3.2026

Julkaisupäivä: 10. maaliskuuta 2026

← [Peltotukien hakuopas 2025](#)

Uutta 2026

- Ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteen säilyttämisaika on muuttunut tälle vuodelle. Ala on säilytettävä kasvipeitteisenä 31.3.2026 asti aiemman 15.4. sijaan.

1. Miksi talviaikaisesta kasvipeitteestä lähetetään selvityspyyntöjä?

Satelliittiseurannan avulla tarkastellaan, onko **syysilmoituksessa** kasvipeitteiseksi ilmoittamasi ala säilytetty kasvipeitteisenä. Jos lohkolla ei havaita ilmoituksesi mukaista kasvipeitteisyyttä, saat siitä selvityspyynnön. Selvityspyyntö on **Vipu-mobiiliin** Tehtävät-osioon tuleva lohko-kohtainen tehtävä.

Selvityspyynnön tarkoituksena on varmistaa, että syysilmoituksessa kasvipeitteisiksi ilmoittamasi alat ovat säilyneet kasvipeitteisinä. Saat tekstiviestin aina, kun sinulle lähetetään uusi satelliittiseurannan selvityspyyntö Vipu-mobiiliin. Tekstiviesti lähetetään ensisijaisen viljelijän matkapuhelinnumeroon.

Talviaikaisen kasvipeitteen selvityspyyntö voi koskea joko ehdollisuutta tai ekojärjestelmätukea.

- **Ehdollisuuden selvityspyyntöjä** lähetetään, jos tilallasi ei täyty vähimmäismaanpeitteen vaatimus 33 % pellon ja pysyvien kasvien alasta. Saat selvityspyynnön jokaisesta kasvipeitteiseksi ilmoittamastasi lohkoista, jolla satelliitti ei ole havainnut kasvipeitettä.
- **Ekojärjestelmätuen selvityspyyntöjä** lähetetään, jos satelliitti ei ole havainnut kasvipeitettä toimenpiteeseen ilmoittamaltasi lohkolta.

Lue selvityspyynnöistä tarkemmin peltotukien hakuoppaan luvusta **Mikä on selvityspyyntö ja miten vastaan siihen?**

2. Milloin selvityspyyntöjä lähetetään?

Ruokavirasto aloittaa ehdollisuuden sekä ekojärjestelmätuen talviaikaiseen kasvipeitteeseen liittyvien selvityspyyntöjen lähettämisen maaliskuun loppupuolella. Huomioi, että voit saada samasta lohkoista sekä ehdollisuuden että ekojärjestelmätuen selvityspyynnön.

Sinulle ei lähetetä kasvipeitteisyyteen liittyviä selvityspyyntöjä 15.4. jälkeen.

Poikkeus: Jos korjaat syysilmoituksesi tietoja, voit saada selvityspyynnön myös myöhemmin, kuitenkin viimeistään 1.5.

3. Miten toimin, jos saan selvityspyynnön?

Alla on kuvattu toimintaohjeet eri tilanteisiin. Kun saat selvityspyynnön **Vipu-mobiiliin**, selvityspyynnössä annetaan yksityiskohtaiset ohjeet, miten ja milloin sinun pitää toimia.

A) Selvityspyyntö on aiheeton. Ilmoittamallani lohkolla on kasvipeite.

Vastaa selvityspyyntöön ottamalla kuva kasvipeitteisestä lohkosta kasvipeitteen säilytysajan päätyttyä. Lähetä kuvavastaus Vipu-mobiililla viimeistään **7.5.2026**.

- Huomioi, että lumipeitteisestä lohkosta otettu kuva ei kelpaa todisteeksi kasvipeitteestä. Ota kuva lohkolta, kun lumet ovat pääosin sulaneet ja ilmoituksesi mukainen kasvipeite voidaan tunnistaa kuvasta. Tarkempia ohjeita kuvan ottamiseen on sivulla ruokavirasto.fi/vipu-mobiili.
- Jos olet ilmoittanut alan kylvetyksi syyskylvöisellä kasvilla, voit vastata ehdollisuuden selvityspyyntöön myös syksyllä 30.10. jälkeen Vipu-mobiililla otetulla valokuvalla. Et voi vastata syksyllä otetulla kuvalla ekojärjestelmätuen selvityspyyntöön.

Kuvan ottaminen, jos saan yhdestä lohkosta useamman selvityspyynnön

Jos saat lohkosta ehdollisuuden selvityspyynnön ja olet hakenut samasta lohkosta ekojärjestelmätukea, lohkosta lähetetään myös ekojärjestelmätuen selvityspyyntö. Selvityspyynnöt lähetetään yhtä aikaa.

Voit vastata selvityspyyntöihin joko erikseen tai samalla kuvalla. Jos haluat vastata samalla kuvalla ja tehdä vain yhden lohkokäynnin, ota kuva aikaisintaan 1.4.

Kasvipeitteisyyden säilytysajat ja kuvanottoajat 2026

Ehdollisuuden talviaikainen vähimmäismaanpeite		
Kasvipeitteisyysvaatimus	Säilytysaika	Kuvanottoaika
33 prosenttia pellon ja pysyvien kasvien alasta.	31.10.–31.12.2026	1.1.–7.5.2026
33 prosenttia pellon ja pysyvien kasvien alasta, syyskylvöiset kasvit	31.10.–31.12.2026	31.10.2025–7.5.2026
Ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite -toimenpide		
Kasvipeitteisyysvaatimus	Säilytysaika	Kuvanottoaika
Toimenpiteeseen ilmoitettu pellon ja pysyvien kasvien ala.	31.10.2025–31.3.2026	1.4.–7.5.2026

B) Selvityspyyntö on aiheellinen. Ilmoittamani tiedot eivät vastaa tilannetta lohkolla.

Korjaa syysilmoitustasi mahdollisimman pian, mutta viimeistään **28.4.2026**.

- Korjaa lohkon kasvipeitteisyystieto oikeaksi siten, että syysilmoituksesi tiedot vastaavat lohkolla olevaa tilannetta. Älä vastaa selvityspyyntöön. Kun olet korjannut ilmoitustasi, selvityspyyntö peruuntuu seuraavan yön aikana.
 - Peltotukien hakuopas: [Syysilmoituksen tietojen muuttaminen keväällä 2026](#)
 - Vipu-ohje: [Syysilmoitus](#)

- Ole erityisen huolellinen, jos korjaat syysilmoitusta viimeisinä muutospäivinä. Jos lohkon tilanne ei muutosten jälkeen ole ilmoituksen mukainen, sinulle voidaan lähettää selvityspyyntö.
- Et voi enää korjata syysilmoitustasi 28.4. jälkeen, mutta voit vastata saamaasi selvityspyyntöön kuvalla 7.5. asti.

Korjausten tekeminen

- **5.2.–29.3.2026:** Tee muutoksista kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus kunnan maaseutuviranomaiselle.
- **30.3.–28.4.2026:** Muuta tietoja itse **Vipu-palvelussa**.

Vinkki: Jos olet muokannut vain osan lohkosta, jaa lohko muokkaamasi alueen mukaisesti ja peru toimenpide muokatulta alalta.

Esimerkki 1: Syysilmoituksen korjaaminen

Lohkoa on muokattu keväällä ennen säilyttämisaajan päättymistä.

Olet hakenut lohkosta ekojärjestelmätukea talviaikaisesta kasvipeitteestä ja säilyttänyt lohkon kasvipeitteisenä ehdollisuuden vaatimusten mukaisesti 31.12.2025 asti, mutta et 31.3. asti. Syysilmoituksessa ilmoittamasi tiedot eivät vastaa tilannetta lohkolla. Selvityspyyntö on aiheellinen.

→ Mene Vipu-palveluun ja tallenna lohkolle valinta ”En hae talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea”.

Samat säilytysajat koskevat myös pysyvän nurmen aloja.

Maataloushallinnon rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen 2026

Julkaisupäivä: 17. joulukuuta 2025

← [Eläintukien hakuopas 2026](#)

← [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Pääosa ruokahallinnon tietovarantoon tallennetuista tiedoista on julkisia. Tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen, niiden luovuttamiseen ja luovuttamisesta mahdollisesti perittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999, julkisuuslaki) ja lakia ruokahallinnon tietovarannosta (560/2021).

Ruokavirasto julkaisee Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetut tuet **EU-tukitietojen verkkopalvelussa**. Tietoja voi tarkastella verkkopalvelussa joko kalenteri- tai varainhoitovuosittain. EU:n varainhoitovuosi on vuoden mittainen jakso (16.10.–15.10.).

Tuensaajan nimeä ei julkaista, jos hän on saanut kaikkien em. rahastojen kautta vuodessa on enintään 1250 euroa. Kokonaan kansallisesti rahoitettuja tukia ei julkaista, koska EU-säädökset tukien julkaisemisesta koskevat vain EU-rahastoista maksettuja tukia. Komission tavoitteena on lisätä maaseuturahastojen käytön läpinäkyvyyttä, minkä vuoksi komissio edellyttää, että myös yksityishenkilöiden tukitiedot julkaistaan.

Tiedot esitetään varainhoitovuosittain ja voit tarkastella niitä verkkopalvelussa kahden vuoden ajan. Voit ladata sähköisesti varainhoitovuodesta 2023 alkaen maksettujen tukien tietoja.

Julkaistavat tiedot:

- tuensaajan nimi
- verotuskunta
- y-tunnus (emoyhtiöt)
- maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta maksetut tuet.

Tietojen luovuttaminen

Ruokahallinnon tietovarannossa olevien rekisteritietojen ja/tai asiakirjojen luovuttamisesta päättää asianomainen viranomainen (Ruokavirasto, elinvoimakeskus ja kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen) oman viranomaistehtävänsä osalta.

Henkilö- ja tukitietoja luovutetaan Euroopan unionin tarkastus- ja tutkintaelimille. Voit lukea tarkastuselimistä tarkemmin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivuilta eca.europa.eu/fi → Toimintamme → **Julkinen tarkastus Euroopan unionissa**.

Lisäksi henkilötietoja voidaan luovuttaa tieteelliseen tutkimukseen, tilastollisiin tarkoituksiin ja viranomaiskäyttöön. Näihin käyttötarkoituksiin tietoja luovutetaan yleensä massa-aineistoina Ruokavirastosta. Henkilötietoja ei luovuteta suoramarkkinointia ja mielipide- ja markkinointitutkimuksia varten.

Turvakielto

Ruokavirasto saa tiedon väestötietorekisteriin ilmoittamastasi turvakiellosta asiakastietojärjestelmäänsä. Turvakiellon alaiset tiedot eivät siirry Ruokavirastoon. Lisätietoja turvakiellosta ja sen hakemisesta saat Digi- ja väestövirastosta.

Jos sinulla on turvakielto, Ruokavirasto ei julkaise kuntatietoa EU-tukitietojen verkkopalvelussa.

Rekisteröidyn oikeudet

Ruokahallinnon tietovarantoon kerätään henkilötietoja viranomaistehtävien hoitamista varten. Sinulla on oikeus saada tiedot esimerkiksi rekisterinpitäjästä, henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta sekä tietojen säännönmukaisista luovutuksista. Toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat verkkosivuillaan henkilörekkisterien tietosuojailmoitukset, joissa kuvataan tiedot henkilötietojen käsittely ja rekisteröityjen oikeudet. Ruokaviraston verkkosivuilla tietosuojailmoitukset ovat kohdassa Tietosuoja → [Ruokaviraston rekisterit ja tietoineistot](#).

Sinulla on oikeus tarkastaa omat tietojärjestelmiin tallennetut tietosi. Voit muuttaa virheelliset tietosi itse asiointipalvelussa tai pyytää viranomaista korjaamaan ne. Tarkastuspyyntöä ei voi toteuttaa puhelimitse. Voit käyttää oikeuttasi omien tietojesi tarkastamiseen täyttämällä osoitteesta ruokavirasto.fi/tietosuoja ladattavan lomakkeen **Omien tietojen tarkastusoikeus** ja palauttamalla sen Ruokaviraston kirjaamoon joko postitse osoitteeseen Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO tai sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ruokavirasto.fi.

Maataloustukien väärinkäyttöksiin puuttuminen 2026

Julkaisupäivä: 17. joulukuuta 2025

← [Eläintukien hakuopas 2026](#)

← [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Väärinkäytöksellä tarkoitetaan kaikkia tahattomia ja tahallisia toimia, joiden seurauksena tukirahat eivät ohjautu säädettyyn tarkoitukseen. Petoksella tarkoitetaan tässä yhteydessä epäilyä siitä, että väärinkäytös on aiheutettu tahallisella toiminnalla, ja sillä saavutetaan taloudellista etua tai aiheutetaan taloudellista vahinkoa. Julkiseen tukeen kohdistuvissa petoksissa on useimmiten kyse avustuspetoksesta. Myös avustuspetoksen yritys on rangaistava teko.

Tuenhakija voi syyllistyä avustuspetokseen, jos hän

- antaa tuesta päättävälle väärä tietoja
- salaa tuen saantiin, määrään tai ehtoihin vaikuttavan tiedon
- jättää ilmoittamatta olosuhteiden muutoksesta, josta on veloitettu ilmoittamaan,

ja siten hankkii tai yrittää hankkia itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä.

Tukihakemuksen käsittelyn yhteydessä tai valvonnassa havaittujen mahdollisten väärinkäytösten osalta viranomaisen tekee arvion, onko tarpeen tehdä tutkintapyyntö esitutkintaviranomaiselle.

Esitutkintaviranomainen selvittää onko rikosta tapahtunut. Tukiin tulevat seuraamukset ja tuen takaisinperintä eivät ole este rikosprosessille ja rikosoikeudellisten seuraamusten määrittämiselle.

Esimerkkejä mahdollisista väärinkäytöstilanteista:

- tuenhakija väärentää asiakirjan (vuokrasopimus, valtakirja, lohko-kohtaiset muistiinpanot, viljavuustutkimus, peltomaan laatutesti)
- tuenhakija hakee tukea lohkosta, joka eivät ole tuenhakijan hallinnassa
- tuenhakija ilmoittaa peltona muuta kuin maatalousmaata
- tuenhakija ilmoittaa lohkolle eri kasvia kuin sinne oikeasti on kylvetty, jotta hän saa korkeampaa tukea
- tuenhakija ei toteuta tekemänsä sitoumuksen tai sopimuksen toimenpiteitä (ympäristökorvaus, eläinten hyvinvointikorvaus)
- tuenhakija tekee väärä eläinrekisteri-ilmoituksia tuen saamiseksi
- tuenhakijalla ei ole ollenkaan eläimiä hallinnassaan, mutta hän ilmoittaa eläinmääriä viranomaiselle tuen saamiseksi (tuissa, jotka eivät rekisteriperusteisia)
- tuenhakija antaa tarkoituksella puutteellisia tukihakemustietoja tuen saamiseksi

- tila jaetaan keinotekoisesti tuen saamiseksi ja järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on tukiehtojen tai tukijärjestelmän tavoitteiden kiertäminen.

Jos havaitset tukiehtojen vastaista toimintaa, voit ilmoittaa siitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai elinvoimakeskuselle.

Peltotukien säädökset ja määräykset 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Perustulotuki 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetukset (EU) 2022/126 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille interventiotyypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöllä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta
- Komission delegoitu asetukset (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetukset (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetukset eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista

1379/2022 muutoksineen

- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista 86/2026
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Uudelleenjakotulotuki 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille interventiotyypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen

- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista 86/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026

Ekojärjestelmätuki 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimintatyypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta

- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista 86/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Nuorten viljelijöiden tulotuki 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille interventiotyypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta

- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista 86/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026

Tärkkelysperunapalkkio ja erikoiskasvipalkkio 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maalousturahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maaloustpolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla erälle tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä,

jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta

- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta 1431/2025
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Ympäristökorvaus 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja

maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta

- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 78/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2026 104/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Luonnonhaittakorvaus 2025

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja

maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta

- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus luonnonhaittakorvauksesta 127/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2026 104/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848 luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 837/2007 kumoamisesta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki kasvinsuojeluaineista 1563/2011 muutoksineen
- Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 muutoksineen
- Laki luonnonmukaisesta tuotannosta 1330/2021 muutoksineen
- Lannoitelaki 711/2022 muutoksineen
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eläinyksiköistä eräissä maaseudun kehittämisen korvauksissa ja kansallisissa maa- ja puutarhatalouden tuissa 1378/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eläinten hyvinvointikorvauksesta 1381/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 78/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 80/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2026 104/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen

- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Valtioneuvoston asetus lampaiden suojelusta 587/2010 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus vuohtien suojelusta 589/2010
- Valtioneuvoston asetus nautojen suojelusta 592/2010 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus kanojen suojelusta 673/2010 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ankkujen ja hanhien suojelusta 675/2010
- Valtioneuvoston asetus kalkkunoiden suojelusta 677/2010
- Valtioneuvoston asetus broilereiden suojelusta 375/2011 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus sikojen suojelusta 629/2012 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä 64/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Ympäristösopimukset:

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskeva ympäristösopimus 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja

valvontajärjestelmän osalta

- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Luonnonsuojelulaki 9/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista 86/2026
- Valtioneuvoston asetus luonnonhaittakorvauksesta 127/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2026 104/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Kosteikkojen hoitoa koskeva ympäristösopimus 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta

- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Luonnonsuojelulaki 9/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 78/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2026 104/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus 2026

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maalousturahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöllä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 78/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2026 104/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvausten hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Pohjoinen hehtaarituki, yleinen hehtaarituki ja nuorten viljelijöiden tuki 2026

- Komission päätös (EU) 2021/2312 Suomen pohjoisten alueiden maataloutta koskevasta pitkäaikaisten kansallisten tukien järjestelmästä (tiedoksiannettu numerolla C (2021) 8773)

- Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 1559/2001 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäisen maatalon tunnusmerkeistä 213/2007 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavasta pohjoisesta tuesta 91/2026
- Valtioneuvoston asetus kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta 163/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Sokerijuurikkaan kansallinen tuki 2026

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013 maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta
- Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 1559/2001 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäisen maatalon tunnusmerkeistä 213/2007 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus sokerijuurikkaan viljelijöille vuodelta 2026 maksettavasta kansallisesta tuesta 94/2026
- Valtioneuvoston asetus kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta 163/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2026 noudatettavasta menettelystä 123/2026
- Ruokaviraston määräys maataloustukihakemuksen siirtämisestä sekä eräiden maatalon perustietojen toimittamisesta vuonna 2026 1/2026

- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026/2026.

Aktiiviviljelijä

- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115** jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116** yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta.
- **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2649** asetuksen (EU) 2021/2115 muuttamisesta ehdollisuusjärjestelmän, suorien tukien muodossa olevien interventiotyyppien, tiettyjen alojen ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppien ja vuotuisten tuloksellisuuskertomusten osalta sekä asetuksen (EU) 2021/2116 muuttamisesta maksujen keskeyttämisen, vuotuisen tuloksellisuuden tarkastamisen ja hyväksymisen sekä valvonnan ja seuraamusten osalta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot tämentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöllä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta
- Komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/128 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastusten, vakuuksien ja avoimuuden osalta
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta
- Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta
- Laki Euroopan unionin suorista viljelijätuista 1332/2022 muutoksineen
- Laki eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista 1333/2022 muutoksineen
- Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta 1334/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista 86/2026
- Valtioneuvoston asetus eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista 1379/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2026 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta 1431/2025
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista 1384/2022 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin viljelijätukien ehdollisuuden lakisäätteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta 65/2023

muutoksineen

- Valtioneuvoston asetus eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä 77/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 78/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 80/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus luonnonhaittakorvauksesta 127/2023 muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2026 104/2026
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta 134/2023 muutoksineen
- Ruokaviraston määräys eräiden Euroopan unionin suorien viljelijätukien, kansallisten maatalouden tukien ja maaseudun kehittämisen korvauksien hakemisesta sekä muiden tietojen toimittamisesta vuonna 2026 2/2026.

Muita säädöksiä

- Ehdollisuuden opas 2026, luku **13. Mihin säädöksiin ehdollisuus perustuu**

Vain kulloinkin voimassa olevat säädökset ovat virallisia lähteitä.

Säädöksiin on tulossa myöhemmin muutoksia, joita ei ole voitu huomioida vielä tässä vaiheessa.

- Kansalliset säädökset: Valtion säädöstietopankki: finlex.fi
- Ruokaviraston määräykset: finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/440002
- Euroopan unionin voimassa oleva lainsäädäntö: <http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm>

Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

1. Maatalousmaa

Ilmoita peltotukien hakemuksella kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa. Maatalousmaan on oltava viljelykelpoista tukihaun päättymisestä hakuvuoden kasvukauden loppuun asti, aina kuitenkin vähintään 31.8.* saakka.

Viljelykelpoisuudella tarkoitetaan, että

- lohkolle on tehtynä normaalit maataloustoiminnan edellyttämät peruskunnostustoimenpiteet ja lohkolta voidaan saada satoa.
- Ojitus on riittävä siten, että viljelytoimet pystytään tekemään viljellyn kasvin edellyttämällä tavalla.
- Peruskalkitus on tehty ja happamuus on oikealla tasolla viljellyille kasveille.
- Maaperä soveltuu valittujen kasvien viljelyyn.

Esimerkiksi jyrsky metsän- tai suonpohjaa ei hyväksytä maatalousmaaksi, jos alalle ei saada aikaan kunnollista kasvustoa. Ilmoita ala vasta, kun siltä on mahdollista saada markkinakelpoinen sato.

Viljelykelpoisuudesta on myös aktiivisesti huolehdittava. Lohkon hoidon laiminlyönti saattaa johtaa alan hylkäämiseen ja tukien vähentämiseen.

Maatalousmaa on pidettävä avoimena ja sillä on toteutettava vuosittain maataloustoimintaa. Maatalousmaan on oltava maanpeittämää alaa, sitä ei saa päästää pensoittumaan tai sammaloitumaan eikä sillä saa olla metsänpohjan kasveja. Maatalousmaaksi ei hyväksytä esimerkiksi tulvaa lukuun ottamatta toistuvasti veden peittämää rantavyöhykettä.

Maataloustoiminnasta on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaalla kohdassa [Maataloustoiminta](#).

Mikä on maatalousmaata?

Maatalousmaalla tarkoitetaan pellon, pysyvän nurmen ja pysyvien kasvien alaa.

- **Pelto** on kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata tai viljelyyn käytettävissä olevaa kesantomaata.
- **Pysyvä nurmi**
 - Pysyvää nurmea on ala, jota käytetään yli 7 vuotta samalla paikalla olleiden heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko itseuudistuvasti tai kylvämällä. Pysyvä nurmi voi olla maankäyttölajiltaan peltoa tai luonnonlaidunta ja -niittyä.

- Pysyvällä nurmella saa kasvaa hajanaisesti enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan vähintään neljän metrin korkuiset yksi- tai monirunkoiset puut ja puumaiset pensaats. Myös kaiken kokoiset katajat katsotaan puiksi. Tuulensuojaistutusten puita ei oteta huomioon puiden määrässä. Alalla saa kasvaa tuotantoeläinten ravinnoksi soveltuvia lehtipensaita ja lehtipuiden taimia, jos niitä on alle puolet tukikelpoisen kasvulohkon pinta-alasta.
- Yli puolella (50 %) kasvulohkon pinta-alasta on oltava heinä- ja nurmirehukasveja. Vaatimus koskee myös niitä pysyvän nurmen lohkoja, joilla on puita tai lehtipensaita tai molempia.
- **Pysyvät kasvit**
 - Pysyvillä kasveilla tarkoitetaan viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan vähintään 5 vuoden ajan ja joista saadaan toistuvaa satoa. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaats ja koristekasvit.

Lista pysyvistä kasveista

Pysyvillä kasveilla tarkoitetaan viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan vähintään 5 vuoden ajan ja joista saadaan toistuvaa satoa. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaats ja koristekasvit.

- Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)
- Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridahaapa ja poppeli)
- Humala
- Karviainen
- Kirsikka
- Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
- Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
- Kuitunokkonen
- Luumu
- Marja-aronia
- Mesimarja
- Mustaherukka
- Muut hedelmät
- Muut marjakasvit
- Omena
- Parsa
- Pensasmustikka
- Pihlaja (marjantuotanto)
- Punaherukka
- Päärynä
- Raparperi
- Ruokohelvi (energia)
- Ruokohelvi (kuivike/rehu)
- Saskatoon (marjatuomipihlaja)
- Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
- Tyrni
- Vadelma ja mesivadelma
- Valkoherukka

- Viinirypäle
- Yrttikasvit väh. 5 v.

Pysyvän nurmen muodostuminen ja seuranta

Ala muuttuu pysyväksi nurmeksi, kun lohkolle on ilmoitettu **kahdeksana** vuonna peräkkäin heinä- tai nurmirehukasveja. Kasvuston uusiminen esimerkiksi kyntämällä ei katkaise nurmivuosien laskentaa.

Pysyvän nurmen merkintä on vuosikohtainen riippuen lohkolla kunakin vuonna viljeltävästä kasvusta. Lohkolla oleva pysyvän nurmen merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä alalla/lohkolla olisi aina viljeltävä nurmea. Voit viljellä pysyvän nurmen merkinnän saaneella lohkolla muitakin viljelykasveja, jolloin ala lakkaa olemasta pysyvää nurmea.

Suomi on sitoutunut säilyttämään alueellaan tietyn määrän pysyvää nurmea. Jos pysyvän nurmen ala laskee alle sovitun, otetaan käyttöön ennallistamismenettely. Vain jos menettely otetaan Suomessa käyttöön, sinua voidaan vaatia säilyttämään pysyvän nurmen alat. Pysyvän nurmen säilyttämisvaatimuksista kerrotaan tarkemmin **Ehdollisuuden oppaassa**. Voit tarkistaa Vipu-palvelun kartalta, onko lohkolla pysyvää nurmea. Näet peltotukihakemuksella tilalle muodostuvan pysyvän nurmen pinta-alan, kun tallennat kasvulohkotietoja.

Nurmivuosia kerryttäviä heinä- ja nurmirehukasveja ovat:

- **Ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmi**
- Laidunnurmi
- Luonnonlaidun ja -niitty *
- Rehunurmi
- Suojakaista
- Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- Viherlannoitusnurmi (mukaan lukien ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmet)
- **Ympäristökorvauksen turvepeltojen nurmet**
- Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi *

* Jos ilmoitat lohkolle tämän kasvin, ala saa heti pysyvän nurmen merkinnän. Ilmoita ala vasta sitten, kun se täyttää pysyvän nurmen edellytykset (mm. nurmikasvustoa vähintään 7 vuotta).

Voit ilmoittaa ympäristökorvauksen ja ekojärjestelmätuen nurmitoimenpiteitä myös pysyvälle nurmelle.

Nurmivuosien muodostumisen pysäyttävät eli jäädyttävät kasvit

Ympäristökorvauksen suojavyöhyke jäädyttää nurmivuosien kertymisen. Jos ilmoitat lohkolle suojavyöhykkeen, lohkon nurmivuodet pysyvät ennallaan. Pysyvän nurmen vuodet eivät siis nollaannu tai kasva, vaan jäätyvät. Voit ilmoittaa suojavyöhykkeen myös pysyvälle nurmelle. Alaa ei lueta pysyväksi nurmeksi sitoumuskauden aikana.

Nurmikertymän nollaantuminen

Jos ilmoitat lohkolle muun kuin pysyvää nurmea muodostavan tai nurmivuosien laskennan jäädyttävän kasvin, pysyvän nurmen merkintä häviää.

Maankäyttölajit

Pelto on kasvien tuotantoa varten viljeltyä peltoa.

- Pellolla on kasvatettava pääasiassa viljelykasveja, joita kylvetään, lannoitetaan ja hoidetaan vuosittain, tavoitteena markkinakelpoisen sadon tuottaminen. Monivuotisten nurmien kasvusto on uusittava tarvittaessa, jotta viljelty heinät säilyvät valtalajina ja pellon sadontuottokyky säilyy. Pellon on oltava mukana tilan viljelykierrossa.

Luonnonlaidun ja -niitty on pellon ulkopuolista maatalouskäyttöön käytettävää nurmipeitteistä alaa.

- Heinä- ja nurmirehukasveja on oltava tasaisesti yli 50 % lohkon pinta-alasta. Alalla saa olla hajanaisesti korkeintaan 50 puuta hehtaarilla.
- Puuksi katsotaan yli 4 metrin korkuiset puuvartist kasvit ja latvukselliset puumaiset pensaats sekä katajat, vaikka ne olisivat alle 4-metrisiä.
- Lisäksi alalla voi olla tuotantoeläinten ravinnoksi sopivia, alle 2 metriä korkeita lehtipensaita ja lehtipuiden taimia alle 50 % peruslohkon alasta. Puiden ja pensaiden on sijaittava loholla hajanaisesti.
- Alaa on hoidettava vuosittain laiduntamalla tai niittämällä viimeistään 15.9. mennessä. Kasvusto voi olla myös luonnonheinää.

Metsämaa on peruslohkolla olevaa alaa, joka on laidunkäytössä, mutta ei ole luonnonlaidunta tai -niittyä. Metsämaalle voidaan maksaa tukea vain ympäristösopimuksen perusteella.

Muu alue on ympäristösopimusten alaa, joita ei voida luokitella muihin maankäyttölajeihin.

- Tällaisia aloja ovat esimerkiksi kosteikot ja mätät ranta-alueet.
- Alalle voidaan maksaa tukea vain ympäristösopimuksen perusteella.

Kasvatustunnelit ja siirrettävät kausihuoneet

Kevytrakenteisissa kasvatustunneleissa ja kausihuoneissa viljeltävät kasvit ilmoitetaan kasvin omalla nimellä riippumatta siitä, tapahtuuko viljely maapohjassa tai viljelypöydällä. Kiinnitysvaijereiden ja vastaavien tukirakenteiden vaatima tarkoituksenmukainen nurmikaista voi kuulua kasvulohkon pinta-alaan. Kaista on pidettävä avoimena, eikä sillä saa kasvaa puuvartisia kasveja. Ylileveästä nurmialueesta tunneleiden tai huoneiden välissä on tehtävä oma kasvulohko, joka ilmoitetaan viherkesantona.

Huomioi nämä asiat:

- Jos viljelykasvien juuret eivät ole yhteydessä maahan, alaa ei katsota maatalousmaaksi. Asiasta on joko ilmoitettava kasvulohkon tiedoissa rastituskohdalla tai vaihtoehtoisesti ala tulee rajata pois peruslohkosta.
- Viljeltävän kasvin kasvitiheyden tulee täytyä.

Koeviljelyalat

Maatalousmaaksi hyväksytään myös pellolla olevat koeviljely- tai tutkimustoimintaan käytettävät kenttäkoeruudut tarpeellisine hoitokäytävineen, jos kasveja viljellään maaperässä.

Tuulensuojaistutukset

Peruslohkon alaan kuuluvaksi voidaan lukea tuulensuojaistutuksen ala. Tuulensuojaistutuksella tarkoitetaan lohkon reunalle istutettua puu- tai pensasrivistöä. Istutusalueen on myötäiltävä lohkon reunaan ja se voi olla enintään 2 metriä leveä. Jos istutus sijaitsee peruslohkon keskellä, lohko on jaettava.

Istutusta ei voi tehdä peruslohkon metsään rajautuvalle reunalle. Vesistön varrella tuulensuojaistutus ei korvaa suojakaistaa, eikä tuulensuojaistutus voi kasvaa suojakaistalla. Istutusalueen lisäksi on aina oltava suojakaista istutuksen jommallakummalla puolen. Tuulensuojaistutukseksi ei hyväksytä luontaisesti lohkon reunalle muodostunutta pensaikkaa tai puustoa.

Kosteaviljelyala

Kosteaviljelyllä tarkoitetaan viljelyä maatalousmaalla, jossa pohjaveden pintaa on nostettu säätösalaajituksen tai muiden teknisten ratkaisujen avulla ja jolla on tarkoitus tuottaa tällaisella alalla tuottamiseen soveltuvia maataloustuotteita. Kosteaviljelyn alat voivat olla maatalousmaata, jos aloilla pystytään tekemään kosteaviljelyyn soveltuvien lajien edellyttämät viljelytoimet.

Mikä ei ole maatalousmaata?

Ala ei ole maatalousmaata, jos se ei täytä maatalousmaalle asetettuja vaatimuksia tai alan pääasiallinen tarkoitus on muu kuin maataloustoiminta.

Alla olevassa haitarissa on kerrottu, mitä aloja ei katsota maatalousmaaksi.

Maatalousmaahan kuulumattomat alat.

Poista kyseiset alat tukihakemukseltasi kohdassa 3. **Maatalousmaan ilmoittaminen ja muutokset** kerrotulla tavalla.

Rakennusten ala

- Kiinteärakenteiset ja -pohjaiset kasvihuoneet ja muut kiinteät rakennukset.
- Lohkolla voi olla kevytrakenteisia tai siirrettäviä, esimerkiksi eläinten ruokintaan tai sääsuojana käytettäviä rakennelmia.
- Maatalousmaalla voi olla myös kevytrakenteisia kausihuoneita tai kasvatustunneleita.

Ala, jolla ei ole havaittu maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna.

- Jos satelliittiseurannassa tai valvonnassa havaitaan, että vaatimus vuotuisesta maataloustoiminnasta ei kolmena peräkkäisenä vuonna täyty, hallinto poistaa alan maatalouskäytöstä, riippumatta alalle ilmoittamastasi kasvista. Ala poistetaan myös, jos perut tuen kolmena peräkkäisenä vuonna.
- Voit palauttaa alan maatalouskäyttöön perustamalla tukihakemuksella paikalle uuden peruslohkon. Viranomaisen palauttaa alalle sillä ennen maatalouskäytöstä poistoa olleet ominaisuustiedot. Sinulta saatetaan vaatia paikkaan toimitettu kuva palautettavasta alasta.

Pensoittuneet ojat ja pientareet.

- Reuna- ja sarkaojat, siltä osin kuin niissä on yli 1,5 metriä puuvartisia kasveja.
- Pientareilla ei saa olla ylivuotista puuvartista kasvustoa yksittäispuita tai -pensaita lukuun ottamatta.

Yli 3 metriä leveät ojat

- Poista peruslohkon alasta

- yli 3 metriä leveät reunaojat ja
- pientareineen yli 3 metriä leveät lohkon sisällä kulkevat ojat.

Jaloittelutarha

- Esimerkiksi hiekka- tai sorapohjainen jaloittelualue.
- Nurmilaidun on maatalousmaata.

Liian puustoinen pysyvä nurmi

- Laidunalue, jolla on
 - heinäkasvustoa alle 50 prosentilla alasta
 - yli 50 puuta hehtaarilla
 - alle 50 puuta hehtaarilla, mutta puut eivät ole yksittäin tai pienissä ryhmissä.

Metsälaitumet

- Metsälaitumella tarkoitetaan laidunnukseen käytettyä alaa, jolla on yli 50 puuta hehtaaria kohden.
- Älä ilmoita metsälaitumia tukihakemuksella, jos et hae niille ympäristösopimusta. Jos ala on luomueläinten jaloittelualue, ilmoita ne alla olevan kohdan mukaisesti.

Luomuvalvontaa varten ilmoitettava eläinten ulkoilualue

- Jos laidunnat luomueläimiä muualla kuin maatalousmaalla, esimerkiksi metsämaalla, ilmoita tälle alalle kasviksi *Muu luomuvalvonnan ala*.
- Lohkon maankäyttölajin on oltava *Metsämaa* tai *Muu alue*.

Ala, jonka peruskuivatus on riittämätön

- Ala, jolla viljelytoimet tai sadontuottaminen ei ole mahdollista liiallisen märkyyden vuoksi.

Ala, joka on muussa kuin maatalouskäytössä

- Puisto-, virkistys- tai piha-alue tai kotitarveviljelmä tonttialueella.
- Ala, jonka ensisijainen käyttötarkoitus on varastoalue esimerkiksi koneille tai tuotteille, eikä siltä korjata satoa.

Ala, jonka kasvusto on pääasiassa luonnonkasveja ja -kasvustoa

- Mesiangervoa, koiranputkea, horsmaa tai vastaavia kasveja kasvava ala.
- Pahoin pensoittunut, vesoittunut tai sammaleen valtaama ala.

Tiealue

- Mikä tahansa kulkuväylä, joko rakennettu tai maatalousmaalla kulun vuoksi muodostunut pysyväisluonteinen kulkuväylä.
- Esimerkiksi tie, joka vie metsään tai rakennuksille ja erottuu ilmakuvalla.
- Maatalouskäytössä oleva kulkuväylä voidaan hyväksyä maatalousmaaksi ja lohkon pinta-alaan, jos alue kuuluu lohkon viljelykiertoon ja sitä muokataan kasvuston uusimisen yhteydessä.

Metsä tai metsän kasveja kasvava alue

- Metsä-, kitu- tai joutomaa tai muu metsänpohjan kasveja kasvava ala tai hakkuuaukea.
- Joulupuuviljelmä, metsäpuiden taimitarha tai viljelyalue tai leikkohavujen tuotantoala.

Suo

- Suo tai turvetuotantoalue

Kivet

- Kallioalue, kivikot, kivikasat ja yksittäiset kivet, jotka erottuvat ilmakuvalta.

Kosteikko

- Luontainen tai rakennettu kosteikkoalue.

Ala, jolla viljelykasvien juurilla ei ole maayhteyttä (mm. niin sanottu table-top -viljely)

- Ala ei ole missään tuessa tukikelpoista. Alaa ei ole pakko ilmoittaa. Jos ilmoitat alan, ilmoita juurien maayhteyden puutteesta rastittamalla asiaan liittyvä kohta kasvulohkon lisätiedoissa.

Aurinkovoiman tuotantoala

- Aurinkopaneelien tai muiden -keräinten ala ei ole maatalousmaata. Kaikki ilmakuviissa näkyvät paneelien ja muut vastaavat alat tulee rajata pois peruslohkosta. Paneelirivien väli voi olla tukikelpoista, jos ala on maatalousmaata ja riittävän leveä siten, että viljellyn kasvin edellyttämien viljelytoimenpiteiden tekeminen on mahdollista tavanomaisin maatalouskonein. Kasvusto on myös voitava tarvittaessa uudistaa. Myös maataloustoiminnan vaatimuksen tulee täytyä ja varjostus ei saa estää sadon tuottamista. Tukihakemuksella ilmoitettavan alan on myös oltava tuenhakijan hallinnassa.
- Vastaavaa sovelletaan myös maatalousmaalla sijaitseviin tuulivoimatuotannon alueisiin.

2. Peltotukien haussa ilmoittamasi maan pitää olla hallinnassasi

Voit saada tukea vain sellaiselle alalle, joka on tuenhakijan hallinnassa. Hallinnaksi katsotaan maan omistaminen tai vuokraaminen. Vuokrasopimus voi olla kirjallinen tai suullinen. Suullinen sopimus voi olla voimassa enintään 2 vuotta.

Hallinnaksi ei katsota laidunnussopimuksia eikä muita alueen käyttöön perustuvia sopimuksia.

Peruslohkon tulee olla tuenhakijan hallinnassa 9.6.–1.10.2026 eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään asti. Ympäristösopimuksissa sopimusalan tulee olla hallinnassasi sopimuskauden ajan.

Energiayhtiöille vuokrattu maatalousmaa

Energiayhtiöt, esimerkiksi tuulivoimalayhtiöt ja aurinkovoimalayhtiöt vuokraavat maanomistajilta laajoja maa-alueita hallintaansa jo hankkeiden suunnitteluvaiheessa. Lopullinen voimala-alue määrittyy yleensä vasta hankkeen edetessä. Vuokrasopimus saattaa sisältää maatalouskäytössä olevia peltoalueita, joista maanomistaja hakee maataloustukia.

Jos olet vuokrannut omistamasi peltoalueet energiayhtiölle, huolehdi, että maanvuokrasopimuksessa on erikseen kirjallisesti sovittu siitä, että peltoalueiden hallinta säilyy vuokranantajalla niin kauan, kun pellot ovat maatalouskäytössä. Tukea ei makseta sellaiselle alalle, jonka hallinta on yksiselitteisesti siirretty energiayhtiölle.

Rakennushankkeiden edetessä sellaiset alueet tulee rajata pois pinta-alasta, jotka eivät ole maatalouskäytössä.

Hallinnan tarkistaminen

Peruslohkojen hallinta tarkistetaan vuosittain osalta peruslohkoja. Jos ilmoittamasi peruslohkon hallinta valikoituu tarkistettavaksi, viranomaisen voi

- tarkistaa omistukseen ilmoittamasi alan hallinnan kiinteistörekisteristä tai tuenhakijalta
- pyytää nähtäväksi kirjallisen vuokrasopimuksen
- tarkistaa suullisen sopimuksen voimassaolon vuokranantajalta.

Jos peruslohkon hallinnassa on epäselvyyttä, tuen maksu keskeytetään kyseisen pinta-alan osalta, kunnes hallinta on selvinnyt ja tarkastelu laajennetaan myös koskemaan kaikkia tilasi peruslohkoja. Tukea ei makseta alalle, joka ei ole hallinnassasi. Lisäksi hallinnan puuttuminen aiheuttaa pinta-alaeroa. Jos pinta-alaero on yli 3 % tai 2 ha, tukeasi vähennetään 1,5- tai 2-kertaisella pinta-alaeroprosentilla.

3. Maatalousmaan ilmoittaminen ja muutokset

Ilmoita tukihakemuksella kaikki hallinnassasi olevat peruslohkot, jotka ovat maatalousmaata viimeistään tukihaun päättymiseen mennessä ja säilyvät sellaisena kasvukauden loppuun saakka, kuitenkin aina vähintään 31.8. saakka.

Peltotukia ei makseta alle 0,05 hehtaarin perus- ja kasvulohkoille. Tällaiset alat kuitenkin huomioidaan tukimuodoissa olevien vähimmäisalojen, kuten sitoumusalojen laskennassa. Jos alle 0,05 hehtaarin peruslohkoja on hallinnassasi enintään 1 hehtaari, niiden ilmoittaminen peruslohkoina ei ole pakollista, vaan vaihtoehtoisesti voit ilmoittaa Vipu-palvelussa peltotukien haussa *Maatilan tiedot* -välilehdellä rastittamalla, että hallinnassasi on tällaisia peruslohkoja.

Tuenhakijana vastaat siitä, että lohkosasi täyttävät tukiehdot ja lohkojesi rajat ovat oikein.

Maatalouskäytöstä poistuvan tai maatalouskäyttöön palaavan alan ilmoittaminen

Jos peruslohko ei enää täytä maatalousmaan edellytyksiä, poista se maatalouskäytöstä Peltotukihaun peruslohkomuutokset -osiossa. Jos vain osa lohkokosta ei ole enää maatalousmaata, poista kyseinen ala peruslohkosta rajakorjauksella.

Jos varsinaisen hakuajan päättymisen jälkeen huomaat, että ala ei ole maatalousmaata, voit muutosajan puitteissa ilmoittaa alalle kasviksi 'Viljelemätön', jolloin viranomaisen poistaa alan peruslohkosta.

Jos ala palaa maatalouskäyttöön, palauta se peltotukihaussa tukihakemukselle:

- Kokonainen peruslohko: piirrä alalle vastaavan muotoinen uusi peruslohko
- Lohkosta poistettu ala: korjaa peruslohkon ala ennalleen

Maatalouskäytöstä poistettu ala menettää korvauskelpoisuutensa. Maatalouskäyttöön palautettu ala voi saada korvauskelpoisuutensa takaisin, jos tuenhakija osoittaa sen olevan maatalousmaata.

Myös maatalouskäytöstä poistetulla alalla on noudatettava **lannan varastoinnin ja käytön**, sekä **luonnonsuojelun** ja **kasvinsuojeluaineiden** lakisääteisiä vaatimuksia.

Uusien peruslohkojen ilmoittaminen

Uuden perustettavan peruslohkon on oltava viljelykelpoinen tukihaun päättymisestä kasvukauden päättymiseen asti, aina kuitenkin vähintään 31.8. asti. Jos vaatimus ei täyty, ilmoita ala tukihakemuksella vasta seuraavana vuonna.

Lohko on viljelykelpoinen, kun

- lohkon maapohja on viljeltävissä tavanomaisin konein ja menetelmin
- lohkon peruskunnostustoimet on tehty
- lohkolta voi tehdä tavanomaiset viljelytoimet ja
- lohkolta voi saada markkinakelpoisen sadon.

Luonnonlaitumelta vaaditaan, että alalle on muodostunut heinä- tai nurmikasvusto.

Lohkon viljelykelpoisuus 31.12.2022 vaikuttaa lohkon viljelymahdollisuuksiin

Kaikille lohkoille, jotka ovat viljelykelpoisia **peltotukihauksen päättymiseen mennessä**, voidaan maksaa perustulotuki, uudelleenjakotulotuki ja nuorten viljelijöiden tulotuki.

Jos ilmoitat aloja, jotka eivät ole olleet viljelykelpoisia 31.12.2022, sinun on säilytettävä lohko pysyvästi nurmella (**ehdollisuuden nurmikasvivaatimus**).

Taulukossa 1 on kuvattu miten lohkon viljelykelpoisuuden ajankohta vaikuttaa nurmivaatimukseen ja perustulotuen maksamiseen.

Taulukko 1. Viljelykelpoisuuden ajankohdan vaikutus lohkon viljelymahdollisuuksiin.

	Lohko on ollut viljelykelpoinen 31.12.2022	Lohko ei ole ollut viljelykelpoinen 31.12.2022, mutta on sitä tukihauksen päättymiseen mennessä.
Onko loholla ehdollisuuden nurmipeitevaatimus?	Ei	Kyllä
Lohkolle on ilmoitettu rehunurmi. Voidaanko lohkolle maksaa tukia?	Kyllä	Kyllä
Lohkolle on ilmoitettu kaura. Voidaanko lohkolle maksaa tukia?	Kyllä	Kyllä, mutta tilalle tulee ehdollisuuden seuraamus, koska nurmipeitevaatimusta ei ole noudatettu.

Lohkolla olevat tilapäisesti viljelemättömät alat

Alan käytöstä riippuen voit joko poistaa alueen maatalousmaasta tai ilmoittaa sen kesantona. Tietyt alat voidaan lukea kuuluvaksi kasvulohkon kasvin alaan. Alla olevassa haitarissa kerrotaan ilmoittamistapa eri tilanteissa.

Alan käytöstä riippuen voit joko poistaa alueen maatalousmaasta tai ilmoittaa sen kesantona. Tiedyt alat voidaan lukea kuuluvaksi kasvulohkon kasvin alaan.

Rehupaalien tai -auman varastointiala

- Ilmoita ala lohkon kasvin mukaan, kun samoja paaleja ei säilytetä lohkolta vuotta pidempään ja korjattu rehu varastoidaan lohkolta ja käytetään vähitellen eläinten rehuksi.
- Erillistä kasvulohkoa ei tarvitse perustaa.

Ensisijaisesti varastoalueena käytettävä ala, joka ei ole mukana viljelykierrrossa.

- Esimerkiksi
 - koneet, rakennustarvikkeet tai hakkuutyömaan puutavara.
 - samat rehupaalit yli vuoden ajan.
- Poista ala rajakorjauksella peruslohkon alasta. Palauta ala rajakorjauksella siitä vuodesta alkaen, kun se on jälleen viljelyssä.

Lohkon reuna- tai sarkaojien kaivuumaat vallina tai kasoina ojan reunalla.

- Jos kaivuumaat ovat lohkolta enintään yhden kasvukauden ajan, voit ilmoittaa alan osaksi viljelykasvin alaa.
- Jos maat ovat lohkolta pidempään, poista alat lohkoksi rajakorjauksella. Voit palauttaa alat peruslohkoon, kun maat on poistettu lohkolta.
- Jos uoman varrella on suojakaistavaatimus, säilytä suojakaista tai perusta se uudelleen maakasojen pellonpuoleiselle reunalle.

Sääolojen vuoksi orastumaton kasvusto.

- Ilmoita ala kylvetyn kasvin mukaan. Jos uusintakylvät alan, voit vaihtaa kasvin muutosajana.

Kylvämättä jäänyt ala tai peruskunnostettava ala (esimerkiksi salaojitus)

- Pienet, alle 5 aarin yhtenäiset kylvämättä jääneet alat voidaan hyväksyä kasvulohkolle ilmoitetun kasvin alaan.
- Ilmoita ala lohkon tilasta riippuen avo-, sänki- tai viherkesantona (huom. kesannoilla on hoitovaatimus).

Talvituhoala, jota et uusintakylvä keväällä

- Ala voidaan hyväksyä kylvetyn kasvin mukaan.
- Torju alalta rikkakasvit mekaanisesti tai kemiallisesti.
- Jos täydennyskylvät tuhoutuneen syysviljan alalle saman lajin kevätiljaa, ilmoita koko ala sillä kasvulla, kumpaa on enemmän.

Maanomistajan kotitarveviljelyala vuokraamallasi peruslohkolta.

- Poista ala peruslohkoksi rajakorjauksella tai ilmoita kasvulohkon kasviksi *Kasvimaan*.

Jaloittelutarha, esimerkiksi hiekka- tai sorapohjainen jaloittelualue

- Ei koske nurmilaidunta.
- Poista ala rajakorjauksella peruslohkon alasta. Palauta ala rajakorjauksella siitä vuodesta alkaen, kun se on jälleen viljelyssä.

Rakennukset, tie- tai muu rakennustyömaa

- Poista ala rajakorjauksella peruslohkon alasta. Palauta ala rajakorjauksella siitä vuodesta alkaen, kun se on jälleen viljelyssä.

Huonokuntoinen ala, joka ei ole viljelykelpoista

- Esimerkiksi puskitunut pelto tai luonnonlaidun.
- Jos kokonainen peruslohko, poista se maatalouskäytöstä tukihaun Peruslohkomuutokset-osiossa.
- Poista ala rajakorjauksella, jos kyse on vain peruslohkon osasta.

4. Peruslohkot

Peruslohko

Peruslohkolla tarkoitetaan tuenhakijan viljelemää maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta, jota rajoittaa kunnan raja, omistusoikeuden raja, tuki- tai ympäristösopimusalueen raja, Natura-alueella sijaitseva pysyvä nurmi, korvauskelpoisuus, vesistö tai merialue, reunaoja, tie, metsä, tai muu vastaava raja.

Peruslohkon on oltava tuenhakijan hallinnassa. Yhteiskäyttölohkoilla hallinta voi olla useammalla tuenhakijalla.

Reunaoja

Peruslohkoa rajaavista ojista käytetään nimitystä reunaoja. Reunaojan keskimääräisestä leveydestä riippuu, voidaanko oja sisällyttää peruslohkon alaan.

Peruslohkon raja, kun

a. peruslohko rajautuu enintään 3 metriä leveään reunaojaan.

- Peruslohkon raja on ojan keskellä, jos ojan keskikohdasta kasvuston reunaan on enintään 2 metriä.
 - Pientareineen enintään 3 metriä leveä oja ei edellytä peruslohkon jakamista, vaikka ojan yli ei olisi viljely-yhteyttä.

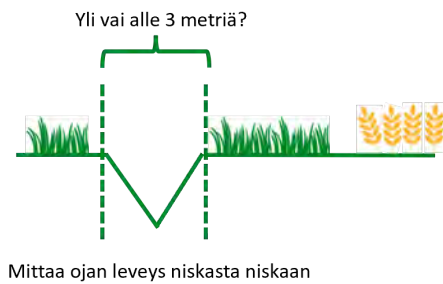
b. peruslohko rajautuu yli 3 metriä leveään reunaojaan.

- Peruslohkon raja on ojan pellon puoleisessa taitekohdassa eli ojan niskassa.
 - Piennar voidaan hyväksyä viljellyn kasvulohkon pinta-alaan, jos ojan niskasta viljellyn kasvulohkon reunaan on
 - enintään 2 metriä tai
 - enintään 4 metriä, jos ojan varrella on suojakaista tai monimuotoisuuskaista.

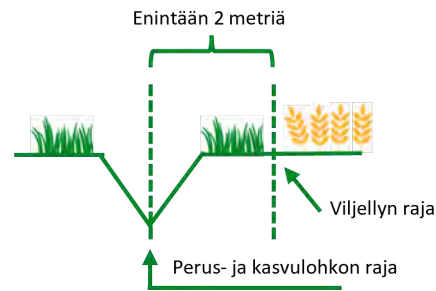
c. peruslohko rajautuu johonkin muuhun kuin ojaan tai vesistöön.

- Peruslohkon raja on pellon reunassa.
 - Et saa sisällyttää peruslohkoon reuna-alueita, jotka ovat pysyvästi pois viljelykäytöstä.

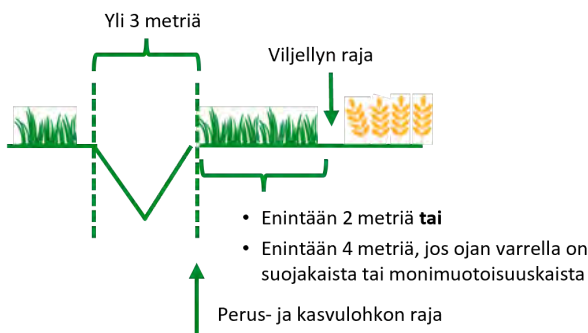
Reunaojan leveys

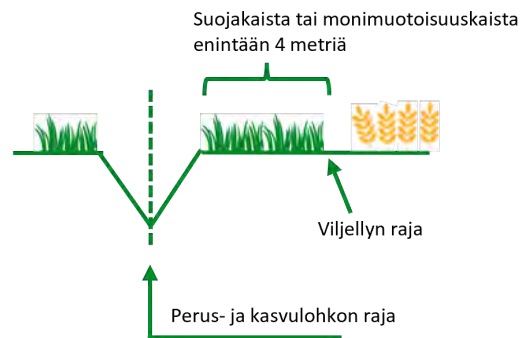
Reunaojat enintään 3 metriä, ei suojakaistaa tai monimuotoisuuskaistaa

Reunaojat yli 3 metriä

Reunaojat enintään 3 metriä + suojakaista

Kuva 1. Reunaojan leveyden mittaaminen.

Kaksitasouoma

Kaksitasouoma koostuu syvemmästä uomasta (alivesiuomasta) sekä sitä molemmin puolin tai toiselta puolelta reunustavasta tulvatasanteesta. Huomioi, että tulvatasanteella ei saa olla puuvartista kasvustoa, lukuun ottamatta yksittäispuita ja -pensaita.

Peruslohkon raja, kun

a. **peruslohko rajautuu vesilain* mukaiseen suunnitelmaan perustuvaan, ojaan perustettuun kaksitasouomaan.**

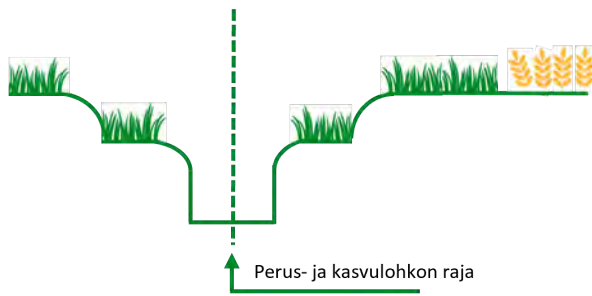
- Peruslohkon raja on kaksitasouoman keskellä.
- Piennar hyväksytään viljellyn kasvulohkon pinta-alaan.

b. **peruslohko rajautuu kaksitasouomaan vesistön varrella.**

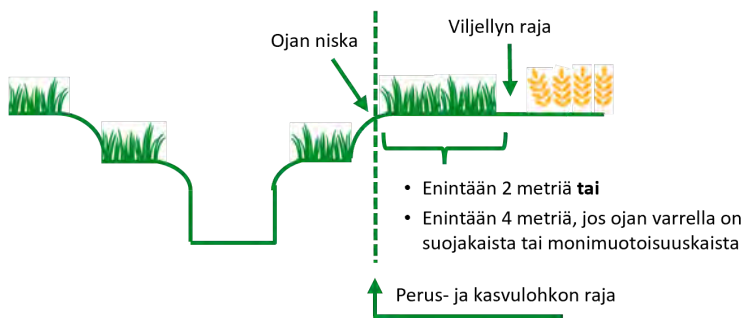
- Peruslohkon raja on tulvatasanteen ja pellon taitekohdassa eli ojan niskassa.
- Piennar voidaan hyväksyä viljellyn kasvulohkon pinta-alaan, jos ojan niskasta viljellyn kasvulohkon reunaan on
 - enintään 2 metriä tai
 - enintään 4 metriä, jos ojan varrella on suojakaista tai monimuotoisuuskaista.

* Vesilaki 5 luku, 15 § (587/2011), Ahvenanmaan maakunnan vesilain 10 luvun 13 § (1996:61)

Reunaoja, joka on vesilain mukaiseen ojitukseen liittyvä kaksitasouoma

Kaksitasouoma vesistön varrella

Kuva 2. Kaksitasouoma

Kosteikkosopimuksen kaksitasouoma

Jos kaksitasouoma on perustettu ei-tuotannollisella investoinnilla ja sen hoidosta tehdään kosteikkosopimus, muodosta kaksitasouoman hoitotoimenpiteisiin kohdennettavasta alueesta oma peruslohko ja liitä se sopimukselle. Nämä alat eivät ole maatalousmaata.

Huomioi, että tulvatasanteella ei saa olla puuvartista kasvustoa, lukuun ottamatta yksittäispuita ja -pensaita.

Näin määrität sopimuslohkon rajat, kun

1. peruslohko rajautuu kaksitasouomaan, jonka oja on enintään 3 metriä.

→ Sopimuslohkon rajat sijaitsevat ojan molemmin puolin tulvatasanteen ja pellon taitekohdassa.

Tulvatasanne ja oja voidaan hyväksyä sopimuslohkon alaan.

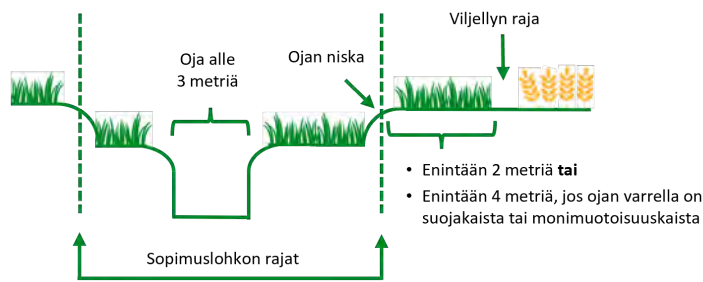
- Sopimuslohkon ja viljellyn kasvulohkon välissä voi olla lisäksi enintään 2 metrin piennar tai enintään 4 metrin suojakaista tai monimuotoisuuskaista, joka voidaan laskea mukaan viljellyn kasvulohkon alaan.

2. peruslohko rajautuu kaksitasouomaan, jonka vesialue on yli 3 metriä

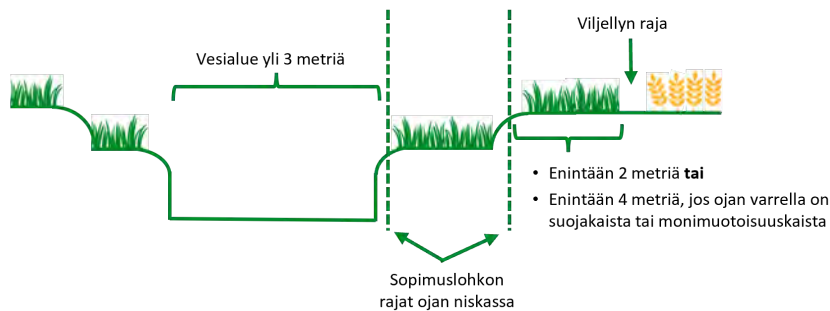
→ Sopimuslohkon rajat sijaitsevat tulvatasanteen ja uoman taitekohdassa sekä tulvatasanteen ja pellon taitekohdassa.

- Sopimuslohkon ja viljellyn kasvulohkon välissä voi olla lisäksi enintään 2 metrin piennar tai enintään 4 metrin suojakaista tai monimuotoisuuskaista, joka voidaan laskea mukaan viljellyn kasvulohkon alaan.

Kosteikkosopimuksen kaksitasouoma, oja enintään 3 metriä

Kosteikkosopimuksen kaksitasouoma, vesialue yli 3 metriä

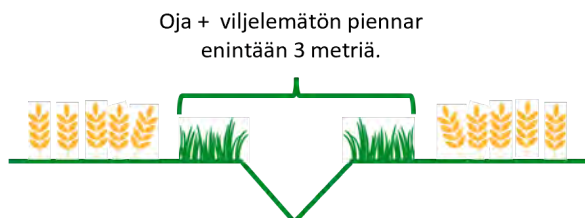
Kuva 3. Kosteikkosopimuksen kaksitasouoma

Sarka- ja muut ojat peruslohkon sisällä

Sarkaojalla tarkoitetaan peruslohkon sisällä olevaa ojaa, joka on tarpeen pellon peruskuivatuksen takia. Sarkaoja tai muu kapea oja hyväksytään peruslohkon alaan, jos se on yhdessä ojan viljelemättömän pientareen kanssa enintään 3 metriä leveä. Jos ojan ja viljelemättömän pientareen yhteisleveys on yli 3 metriä, poista ala peruslohkosta rajakorjauksella.

Viljelyteknisistä syistä peruslohkon sisällä olevan ojan piennar voi vaihdella vuosittain. Jos tavallisesti alle 3 metriä olevat sarka- tai muut kapeat ojat ovat viljelyteknisistä syistä pientareineen yli 3 metriä leveitä, poista ne peruslohkosta rajakorjauksella.

Sarkaoja

Kuva 4. Sarkaoja tai muu lohkon sisällä oleva oja ja sen viljelemätön piennar saa olla enintään 3 metriä leveä.

Ojien alan poistaminen tai lisääminen peruslohkoon, sekä ojissa ja pientareilla sallittu kasvillisuus

Edellä kerrotun mukaisesti ojan leveys vaikuttaa siihen, voiko se kuulua peruslohkon alaan. Enimmäisleveyden ylittyessä reuna- ja sarkaojan ala on poistettava peruslohkosta rajakorjauksella.

Vastaavasti, jos ojan leveys alittaa enimmäisleveyden esimerkiksi ojan putkittamisen vuoksi, voit siirtää lohkon rajan ojan keskelle rajakorjauksella.

Voit palauttaa myös peruslohkon alasta kasvillisuuden tai liiallisen leveyden vuoksi poistetut sarkaojat takaisin lohkon alaan, kun olet poistanut kasvillisuuden tai jos oja on esimerkiksi täytetty salaojituksen yhteydessä. Sinulta saatetaan vaatia paikkaan sidottu kuva palauttamisen yhteydessä.

Lohkon viljelemättömällä pientareella saa olla pensaita tai puuntaimia ainoastaan yhden vuosikasvun verran, mutta ei ylivuotista puuvartista kasvustoa. Peruslohkon pinta-alaan kuuluvassa ojassa saa olla korkeintaan 1,5 metrin korkuista pensaikkaa tai puita. Yksittäiset puut tai pensaat ovat sallittuja ojassa tai pientareella.

5. Kasvulohkot

Kasvulohkon määritelmä

Kasvulohkolla tarkoitetaan yhteen peruslohkoon kuuluvaa yhtenäistä aluetta, jolle ilmoitat samaa kasvia tai käyttötapaa. Peruslohkolla voi olla yksi tai useampia kasvulohkoja. Kasvulohkojen rajat ja samalla niiden pinta-alat voivat vaihdella peruslohkon sisällä vuosittain.

Mitä aloja ei tarvitse erottaa omaksi kasvulohkoksi?

Alle on koottu maatalousmaan käyttömuotoja, jotka katsotaan kuuluvaksi lohkolle ilmoitetun kasvin pinta-alaan. Jos ala kuuluu lohkolle ilmoitetun viljelykasvin alaan, sinun ei tarvitse jakaa sitä erilliseksi kasvulohkoksi.

Ehdollisuuden suojakaista

- Vähintään 3 metriä, mutta keskimäärin enintään 4 metriä leveä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä kaista, joka on perustettava lohkon vesistöön rajautuvalle reunalle.
- Mittaa leveys lohkon reunasta pellolle päin ja reunaojan tapauksessa ojan niskasta pellolle päin.
- Jos suojakaistan leveys ylittää 4 metriä, tee alasta oma kasvulohko, ja ilmoita kasviksi 'Suojakaista'
- Kaistalla saa olla enintään yksivuotista puuvartista kasvustoa.

Monimuotoisuuskaista

- Keskimäärin enintään 4 metriä leveä, kylvämällä perustettu yksi- tai monivuotinen kukka- tai nurmikasvusto.
- Voit perustaa kaistan myös peruslohkon muille kuin vesistöihin rajoittuville reunoille edistämään luonnon monimuotoisuutta.
- Monimuotoisuuskaistaksi hyväksytään myös aiemmin valtaojien varsille perustetut pientareet. Jos entinen valtaoja ei ole reunaoja, ja haluat säilyttää pientareen, voit ilmoittaa sen erillisenä kasvulohkona, jolle ilmoitat kasviksi *rehunurmen tai luonnonhoitonurmen*.
- Jos monimuotoisuuskaistan keskimääräinen leveys on yli 4 metriä, tee alasta oma kasvulohko ja ilmoita kasviksi *rehunurmi tai luonnonhoitonurmi*.
- Kaistoilla ei saa kasvaa ylivuotista puuvartista kasvustoa.

Kasvutunneli tai siirrettävä kasvihuone

- Jos viljelykasvin juuret ovat yhteydessä maahan, ilmoita vain viljelty kasvi.
- Jos juuret eivät ole yhteydessä maahan, jaa kyseinen ala omaksi kasvulohkokseen.
- Jos viljely tapahtuu vuodesta toiseen niin, että kasvin juuret eivät ole yhteydessä maahan, voit poistaa alan peruslohkon alasta.

Viljelytekniset päisteet ja hoitokäytävät

- Yksi- tai monivuotisten kasvien viljelytapaan kuuluvat hoitokäytävät sekä viljelytekniset päisteet.
- Hoitokäytävien ja päisteiden on oltava viljelyn kannalta välttämättömiä sekä kooltaan, sijainniltaan ja määrältään tarkoituksenmukaisia. Niiden on oltava maatalousmaata. Poista sorastetut tai päällystetyt käytävät tulee lohkon alasta.

Maisemapiirteet

- Ehdollisuuden mukainen luonnonsuojelulain (1096/1996 tai 9/2023) perusteella suojeltu maisemapiirre, kun sen pinta-ala on enintään 0,2 hehtaaria.
- Ilmoita ala **lomakkeella 442** (ilmoitus tehdään vain kerran).

6. Peruslohkojen digitoinnin muutokset

Peruslohkot ilmakuvatetaan noin kolmen vuoden välein. Kuvien perusteella hallinto tarkistaa ja tarvittaessa korjaa piirretyt lohkorajat, eli ajantasaistaa lohkojen digitoinnin. Digitointia voidaan päivittää myös tilallasi tehtävän valvonnan perusteella tai naapurilohkon valvonnan perusteella, jos lohkoilla on yhteistä rajaa.

Vipu-palvelussa peltotukihaussa näytetään edellisen vuoden ja tukihakuvuoden pinta-alat. Tukihaussa tekemäsi muutokset lähetetään kunnan käsiteltäväksi ja sen jälkeen digitoijalle. Näissä käsittelyissä alat saattavat vielä muuttua.

7. Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastrukturi

Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastrukturi (INSPIRE) koostuu jäsenvaltioiden perustamista paikkatietovarannoista, yhtenäistään niiden hallintaa ja käytettävyyttä. Sen toimeenpanoa varten säädetty direktiivi velvoittaa viranomaiset kuvaamaan paikkatietoaineistot ja asettamaan ne tietoverkkojen kautta yhteiskäyttöön (haku-, katselu- ja latauspalvelu).

Osana INSPIRE-direktiivin toimeenpanoa Ruokavirasto julkaisee seuraavat aineistot:

- Peltolohkorekisteri (maanpeite)
- Maatalousmaalla sijaitseva maisemapiirre (maanpeite)
- Paikkatietoa sisältävä kasvulohko (maankäyttö)
- Maatalousmaa: pelto, pysyvä nurmi tai pysyvä kasvi (maankäyttö)

Voit katsella aineistoja ja palveluja metatietoineen kansallisessa paikkatietoportaalissa Paikkatietoikkunassa, paikkatietoikkuna.fi.

Aineistojen latausohjeet ja käyttöehdot ovat Ruokaviraston verkkosivuilla osoitteessa ruokavirasto.fi/tietoa-meista/avointieto/inspire/

Peruslohkon korvauskelpoisuus Manner-Suomessa 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

1. Korvauskelpoiset peruslohkot

Luvussa kerrotaan peruslohkojen korvauskelpoisuudesta Manner-Suomessa. Ahvenanmaan hakuoppaassa kerrotaan korvauskelpoisuudesta Ahvenanmaalla.

Peruslohkolla on oltava korvauskelpoisuus, jotta sille voidaan myöntää seuraavia tukia:

- Luonnonhaittakorvaus
- Ympäristösitoumuksen korvaus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Nuorten viljelijöiden tuki (C-tukialue)
- Yleinen hehtaarituki (C-tukialue)
- Pohjoinen hehtaarituki (C-tukialue)

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Vipu-palvelussa peruslohkoillasi näkyvät korvauskelpoisuudet, sekä niiden vaikutus tukien myöntämiseen.

Taulukko 1: Korvauskelpoisuudet

Peruslohkon korvauskelpoisuus	Selite
Kyllä	Lohko voidaan liittää ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksille tietyin edellytyksin. Lohkolle voidaan lisäksi maksaa luonnonhaittakorvausta sekä C-tukialueen kansallisia pinta-alamatukia hehtaaritukia.
Ei	Lohkosta ei voida maksaa edellä mainittuja tukia.
Vain LHK	Lohkolle voidaan maksaa ainoastaan luonnonhaittakorvaus.

2. Korvauskelpoisuuden menettäminen ja palauttaminen peruslohkolle

Viranomainen poistaa korvauskelpoisuuden peruslohkolta, jos

- poistat peruslohkon maatalouskäytöstä.
- ala todetaan viljelemättömäksi paikan päällä tehtävässä valvonnassa.
- jos alalla ei ole maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna.
- jos vaihdat maankäyttölajin luonnonlaidunta tai -niittyä olevalla peruslohkolla, jolla on korvauskelpoisuus ainoastaan luonnonhaittakorvauksessa.

Vuonna 2023 tai myöhemmin menetetyn korvauskelpoisuuden palauttaminen

Voit saada korvauskelpoisuuden takaisin seuraavassa peltotukihaussa, kun olet kunnostanut alan siten, että se täyttää maatalousmaan vaatimukset.

Palauta kokonainen maatalouskäytöstä poistettu peruslohko tukihakemuksellesi piirtämällä alalle uusi peruslohko. Ilmoita lohkon lisätiedoissa hakevasi korvauskelpoisuuden palauttamista lohkolle.

Palauta osittain maatalouskäytöstä poistettu peruslohko tukihakemuksellesi kasvattamalla peruslohko rajakorjauksella ennalleen. Jos valvonnassa on tehty viljelemättömästä alasta saareke, poista se rajakorjauksella.

Jos olet vaihtanut luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisen luonnonlaitumen maankäyttölajia, voit saada korvauskelpoisuuden takaisin, edellyttäen että ala täyttää luonnonlaitumen ehdot. Vaihda tällöin maankäyttölaji takaisin ja tee kuntaan hakemus korvauskelpoisuuden palauttamisesta peltotukien haun aikana. Voit myös hakea kelpoisuuden palauttamista peruslohkon lisätiedoissa.

Kunnan viranomainen saattaa pyytää sinulta paikkaan sidotun kuvan toimittamista Vipu-mobiililla tai muita todisteita alan viljelykelpoisuudesta.

Vuosina 2015–2022 korvauskelpoisuutensa menettäneet alat

Alojen korvauskelpoisuuden palauttaminen riippuu valtion talousarvion määrärahoista. Korvauskelpoisuuden hakeminen näille aloille ei ole mahdollista tänä vuonna.

3. Korvauskelpoisuuden siirtäminen lohkojen välillä Manner-Suomessa

Voit siirtää korvauskelpoisuuden omien peruslohkojesi välillä.

Voit hakea siirtoa palauttamalla **lomakkeen 471** kuntaan peltotukien haun aikana. Lomakkeen löydät osoitteesta [ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet](https://www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet).

Voit vaihtaa korvauskelpoisuuden omistuksessasi olevien alojen välillä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Peruslohkot ovat omistuksessasi
- Peruslohkot ovat samaa maankäyttölajia
- Kerralla vaihdettavan korvauskelpoisen alan määrä on vähintään 0,2 hehtaaria

- Et vaihda kelpoisuutta alalle, jota koskee ehdollisuuden nurmivaatimus (eli alalle, joka ei ollut viljelykelpoista 31.12.2022)
- Alalla on ollut kasvulohkoja edellisenä vuonna, eikä sitä ole hylätty valvonnassa (luovuttava lohko)
- Jos ala on vuokrattu toiselle osapuolelle, myös hän antaa kirjallisen suostumuksen vaihtoon
- Korvauskelpoisuutta ei ole aiemmin vaihdettu vastaanottavalta alalta pois ennen tuettua ei-tuotannollista investointia, metsittämistä tai ennallistamista.

4. Vuonna 2026 haettavissa oleva korvauskelpoisuus

Lohkon muotoa parantavat lisäykset korvauskelpoiseen peltolohkoon

Voit lisätä korvauskelpoiseen peltolohkoon aiemmin korvauskelvotonta alaa, joka on muutettu pelloksi poistamalla alalta viljelyeste kuten rakennus, kivikasa tai metsäsaareke tai -niemeke. Lisäyksen on parannettava peruslohkon muotoa.

Peruslohkon muodon parantamisella tarkoitetaan, että lisättävä alue sijaitsee lohkon sisällä saarekkeena tai kapeana tai pitkänomaisena niemekkeenä lohkon reunalta sisäänpäin sen ulkoreunoilla tai kulmassa.

Jos raivatusta alasta on jo muodostettu erillinen peruslohko, et voi enää lisätä kyseistä alaa korvauskelpoiseen peruslohkoon.

Muodon parantamiseksi ei katsota lohkon kasvattamista leventämällä tai pidentämällä lohkoa sen ulkorajoista ulospäin.

Enimmäisala: Lisättävä ala saa olla enintään 5 % korvauskelpoisen lohkon pinta-alasta, kuitenkin enintään 0,5 hehtaaria.

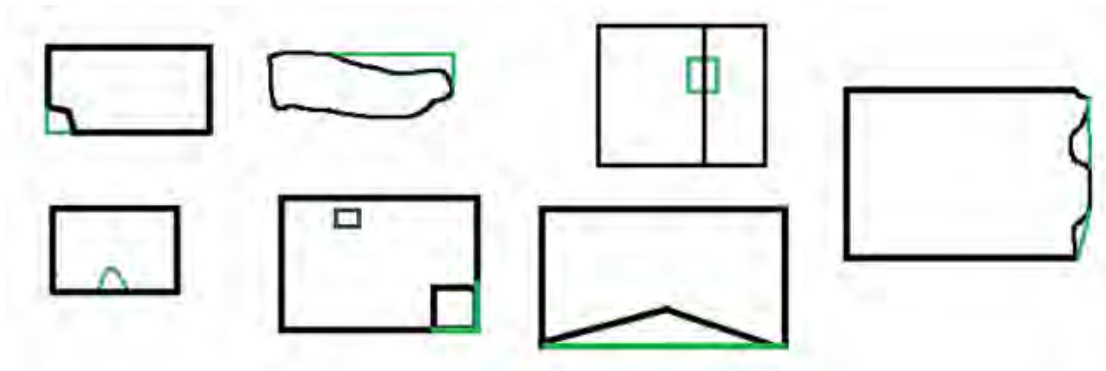
Tee lisäys peltotukien haussa rajakorjauksella.

Jos ala ei ollut viljelykelpoista 31.12.2022, sitä koskee ehdollisuuden nurmivaatimus ja ala on pidettävä pysyvästi nurmella. Tällaisen raivatun alan lisääminen on sallittua ainoastaan enimmäisalalan puitteissa. Jos raivattu ala on enimmäisalaa suurempi, tee ylittävästä osuudesta erillinen peruslohko ja ilmoita sille nurmikasvusto.

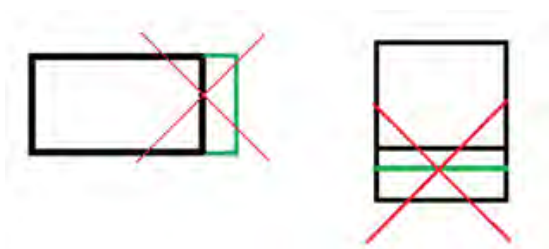
Huomaa, että voit korjata digitointivirheitä lohkon muilla rajoilla. Näitä korjauksia ei huomioida lisäyksen enimmäisalassa. Vastaavasti alan lisäämiseksi ei katsota täytetyn ojan alan lisäämistä peruslohkoon. Lue lisää oijen lisäämisestä peruslohkon alaan luvusta **Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot**.

Alla on periaatekuvia sallituista lisäyksistä, joihin korvauskelpoisen lohkon rajat on merkitty yhtenäisellä viivalla ja lisättävät alat katkoviivalla.

Sallitut lisäykset

Kielletyt lisäykset (lisäykset, jotka eivät paranna lohkon muotoa)

Tilusjärjestelyalat

Hae korvauskelpoisuutta tilusjärjestelyn kautta hallintaasi tullee alalle palauttamalla vapaamuotoinen kirjallinen hakemus kuntaan. Korvauskelpoisuus voidaan myöntää, kun uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun suunnitelman mukaisesti. Alan, jolle haet korvauskelpoisuutta, on oltava maatalousmaata viimeistään peltotukien haun päättyessä.

Palauta hakemuksen liitteenä kopiot tilusjärjestelyyn liittyvistä asiakirjoista, kuten esim. lainvoimainen jakosuunnitelma ja liitekartat.

Tilusjärjestelyillä tarkoitetaan:

1. kiinteistömuodostamislain (554/1995) 9 luvun mukaista uusjakoa
2. kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977, nk. lunastuslaki) 23 §:n mukaista tilusjärjestelyä
3. maantielain (503/2005) 63 §:n mukaista tilusjärjestelyä
4. yksityistielain (560/2018) 75 §:n mukaista tilusjärjestelyä
5. vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 2 §:n mukaista tilusjärjestelyä
6. ratelain (110/2007) 53 §:n mukaista tilusjärjestelyä.

Kiinteistömuodostamislain 9 luvun mukaisella uusjaolla tarkoitetaan kiinteistöjen ja niiden jaotuksen parantamista. Uusjakoja voidaan tehdä myös tie- ja kuivatusoloja parantamaan. Korvauskelpoisuus voidaan myöntää uusjakosuunnitelmassa päätettyjen tilusjärjestelyiden perusteella. Kiinteistömuodostamislain mukaiset kiinteistötoimitukset ovat maanmittaustoimistojen tai asemakaava-alueella ko. alueen kiinteistörekisterin pitäjän toimittamia.

Kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 23 §:n mukainen tilusjärjestely voidaan suorittaa ilman omistajan tai vastaavan suostumusta. Tällöin alue lunastetaan valtioneuvoston päätöksellä ja toimivaltainen viranomainen on se maanmittaustoimisto, jonka toimialueella lunastettava omaisuus on.

Maantie- ja ratalain mukainen tilusjärjestely voidaan suorittaa ilman omistajan tai vastaavan suostumusta. Teitä varten tarvittavat alueet ja oikeudet lunastetaan maantietoimituksessa. Radanpidon tarpeisiin tarvittavat alueet ja oikeudet lunastetaan sekä tasoristeyksiin liittyvät oikeudet muutetaan ratatoimituksessa. Sekä maantietoimituksessa että ratatoimituksessa on selvitettävä tilusjärjestelyjen suorittamisen tarpeellisuus. Tilusjärjestelyn tarpeellisuus selvitetään ja ratkaistaan kuitenkin erillisten maantie- tai ratatoimituksen sijasta kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 68 §:n 2 momentissa tai 67 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa uusjakotoimituksessa, jos toimituksen ajankohtana sellainen on vireillä.

Yksityistietoimituksen (yksityistielaki 560/2018 75§) yhteydessä toimitusmiehet voivat ilman eri määräystä suorittaa sellaisen tilusvaihdon tai alueen siirtämisen, jonka suorittamistarve johtuu tien tekemisestä, tien tai tieoikeuden lakkauttamisesta taikka tieoikeuden muusta muuttamisesta, jos yksityistietoimituksen hakija tai asianomaisen alueen omistaja sitä vaatii, taikka tilusvaihto tai alueen siirtäminen on tärkeää tarkoituksenmukaisen kiinteistöjaotuksen aikaansaamiseksi, eikä siitä aiheudu kenellekään huomattavaa haittaa

Vesistöhankeiden yhteydessä voidaan suorittaa tilusjärjestelyjä, jos vesilain (587/2011) mukaisesta vesitaloushankkeesta aiheutuu

- tilusten pirstoutuminen tai supistuminen,
- kulkuyhteyden katkeaminen tai vaikeutuminen,
- muun vastaavanlaisen vaikutuksen vuoksi huomattavaa haittaa kiinteistön tai sen osan käyttämiselle tai
- maatilusten muuttuminen pysyvästi vesitiluksiksi.

5. Hallinnon myöntämä korvauskelpoisuus vuodesta 2026 alkaen

Ruokavirasto myöntää vuonna 2026 korvauskelpoisuuden tietyille peltolohkoille ilman eri hakemusta kolmella eri perusteella. Katso eri myöntöperusteiden ehdot oheisesta taulukosta.

Jos peruslohkollesi on myönnettykorvauskelpoisuus, kunta on sinuun yhteydessä ja päivitetty korvauskelpoisuudet näkyvät peltotukien haun auetessa Vipu-palvelussa.

Taulukko 2. Korvauskelpoisuuden myöntöperusteet

Peruste	Ehdot
---------	-------

<p>Elinvoimakeskuskohtainen kiintiö</p>	<p>Korvauskelpoisuutta myönnetään elinvoimakeskuskohtaisesti peltotukien hakemuksilta poistunutta korvauskelpoista alaa vastaavalle pinta-alalle. Myöntämisessä etusijalla ovat pisimpään ilman korvauskelpoisuutta tukihakemuksella ilmoitetut peruslohkot. Jaettavan korvauskelpoisuuden määrä yhteensä 4 500 hehtaaria vuonna 2026.</p> <p>Myöntämisen edellytykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peruslohko on maankäyttölajiltaan peltoa. • Peruslohko on ilmoitettu peltotukien hakemuksella vuonna 2025, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä. • Peruslohkoa ei koske ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta.
<p>Nuorten viljelijöiden tulotuen saaja</p>	<p>Nuorten viljelijöiden tulotukea saaneen aktiiviviljelijän peruslohko voi saada korvauskelpoisuuden. Jaettavan korvauskelpoisuuden määrä on noin 4 000 hehtaaria.</p> <p>Myöntämisen edellytykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuenhakijalle on myönnetty nuorten viljelijöiden tulotuki vuonna 2025 • Peruslohko on tuenhakijan omistuksessa. • Peruslohko on maankäyttölajiltaan peltoa. • Peruslohko on ilmoitettu peltotukien hakemuksella vuonna 2025, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä. • Peruslohkoa ei koske ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta.
<p>Peruslohko sijaitsee Itä-Suomessa</p>	<p>Tietyissä Itä-Suomen maakunnissa sijaitsevat peruslohkot voivat saada korvauskelpoisuuden. Etusijalla myöntämisessä ovat pisimpään ilman korvauskelpoisuutta tukihakemuksella ilmoitetut peruslohkot. Jaettavan korvauskelpoisuuden määrä on yhteensä noin 11 000 hehtaaria.</p> <p>Myöntämisen edellytykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peruslohko sijaitsee Kymenlaakson, Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan tai Kainuun maakunnassa. • Peruslohko on tuenhakijan omistuksessa. • Peruslohko on maankäyttölajiltaan peltoa. • Peruslohko on ilmoitettu peltotukien hakemuksella vuonna 2025, eikä sitä ole poistettu maatalouskäytöstä. • Peruslohkoa ei koske ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvustosta.

Maataloustoiminta 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Tässä luvussa kerrotaan maataloustoiminnasta. Maatalousmaasta ja sen ilmoittamisesta on kerrottu Peltotukien hakuoppaan luvussa [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#).

1. Maatalousmaalla on oltava maataloustoimintaa

Maatalousmaalla on oltava maataloustoimintaa. Maataloustoiminnan vaatimus koskee kaikkia peltotukia ja mikäli lohkolle ei ole maataloustoimintaa, tukia ei makseta. Pelkkä lohkon ilmoittaminen tukihakemuksella ei täytä vaatimusta.

Oheisessa taulukossa on tiivistetysti kerrottu mitkä toimet täyttävät vaatimuksen maataloustoiminnasta. Vaatimukset riippuvat lohkolle ilmoitetusta kasvista ja toimenpiteestä. Huomioi, että yksittäisissä tukimuodoissa voi olla esimerkiksi tiukempia niiton ajankohdan tai kasvuston poiskeräämisen vaatimuksia.

Alempana on kerrottu vaatimuksista tarkemmin.

Älä ilmoita tukihakemuksella alaa, jota et enää käytä maataloustoimintaan.

Taulukko 1. Maataloustoiminnan vaatimukset lohkon käyttötavan mukaan.

Kasvi tai käyttötapa	Kasvuston perustaminen	Muut vaaditut toimenpiteet
Pelto- tai puutarhakasvien viljely	Viimeistään 30.6.	Markkinakelpoisen sadon tuottaminen

Kasvi tai käyttötapa	Kasvuston perustaminen	Muut vaaditut toimenpiteet
<p>Heinä- ja nurmirehukasvustot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rehunurmi • Laidunnurmi • Apila • Viherlannoitusnurmi (kun ei haettu ekojärjestelmätukea) • Mailanen • Mesikkä • Vuohenherne • Virna 	<p>Viimeistään 30.6.</p>	<p>Korjaa sato, niitä, laidunna tai uudista kasvusto viimeistään 15.9.</p> <p>Laidunnus on oltava kattavasti tehtynä eräpäivään mennessä. Muussa tapauksessa niitä kasvusto.</p> <p>Tänä vuonna kylvetyltä kasvustolta ei edellytetä muuta maataloustoimintaa.</p> <p>Rehunurmen ja viherlannoitusnurmen on koostuttava kylvetyistä heinä- ja nurmirehukasveista.</p> <p>Muilta osin kasvustojen on oltava ilmoitettujen kasvien mukaisia ja vähärikkaisia. Uudista kasvusto tarvittaessa.</p>
<p>Siemennurmet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto • Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto • Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto • Apilan siemen, valvottu tuotanto • Timotein siemen, valvottu tuotanto • Nurminadan siemen, valvottu tuotanto 	<p>Viimeistään 30.6.</p>	<p>Korjaa sato, laidunna tai niitä viimeistään 15.9.</p> <p>Siemensadon korjuu on mahdollista myös tätä myöhemmin.</p> <p>Tänä vuonna kylvetyltä kasvustolta ei edellytetä muuta maataloustoimintaa.</p>

Kasvi tai käyttötapa	Kasvuston perustaminen	Muut vaaditut toimenpiteet
Ruokohelpi	Viimeistään 30.6	<p>Korjaa sato, laidunna, niitä tai uudista kasvusto viimeistään 15.9.</p> <p>Tänä vuonna kylvetyltä kasvustolta ei edellytetä muuta maataloustoimintaa.</p> <p>Ruokohelven niitto tai korjuu ei ole pakollista kylvövuotta seuraavana kasvukautena, jos korjaat sadon seuraavana keväänä.</p> <p>Kaikille ruokohelpilohkoille lähetetään selvityspyyntö, johon voit vastata seuraavaan kevääseen (15.6.) asti.</p> <p>Huomioi, että tuet kasvulohkolla maksetaan vasta, kun selvityspyyntöön on vastattu. Tämä koskee myös syksyn ennakon maksamista.</p>
Avo-, sänki- tai viherkesanto	Kylvä viherkesanto viimeistään 30.6.	<p>Niitä, laidunna tai uudista viherkesanto viimeistään 15.9.</p> <p>Tänä vuonna kylvetyltä kasvustolta ei edellytetä muuta maataloustoimintaa.</p> <p>Niitä sänki- ja avokesanto viimeistään 15.9., jos lohkolla on kasvustoa.</p> <p>Avokesannon voit myös muokata tai jos torjut vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja, ruiskuttaa kasvinsuojeluaineilla viimeistään 15.9.</p> <p>Kesantojen hoitovaatimus täyttyy myös, jos ala esimerkiksi salaojitetaan.</p>

Kasvi tai käyttötapa	Kasvuston perustaminen	Muut vaaditut toimenpiteet
<p>Ympäristösitoumuksen ja ekojärjestelmätuen alat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnonhoitonurmi (ekojärjestelmä) • Viherlannoitusnurmi (ekojärjestelmä) • Suojavyöhyke (ympäristökorvaus) 	Viimeistään 30.6.	<p>Suojavyöhykkeet on niitettävä vuosittain, ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet joka toinen vuosi viimeistään 15.9.</p> <p>Huomaa kuitenkin, että mainituilla kasveilla on tässä kerrottua maataloustoiminnan vaatimusta tiukempia vaatimuksia ekojärjestelmätuen tai ympäristökorvauksen toimenpiteen ehdoissa.</p>
Monimuotoisuuskasvit (ekojärjestelmätuki)	Viimeistään 30.6.	Toimenpiteen ehtojen mukaisesti.
Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi	Lohkolla oltava nurmikasvusto	Sopimusehtojen mukaisesti.
Luonnonlaitumet ja -niityt, jotka eivät kuulu ympäristösopimukseen.	Lohkolla oltava nurmikasvusto	<p>Korjaa sato, laidunna tai niitä kasvusto viimeistään 15.9.</p> <p>Laidunnus on oltava kattavasti tehtynä viimeistään eräpäivään mennessä, muussa tapauksessa niitä kasvusto.</p>
Viljelytekninen päiste tai puutarhakasvien hoito- ja ajokäytävät	Ala on oltava maatalousmaat a.	Maataloustoiminnan vaatimus täyttyy, kun alaa käytetään käyttötarkoitukseensa. Ala on pidettävä avoimena, eikä sillä saa olla puuvartista kasvustoa kuin yhden vuosikasvun verran.

2. Maataloustoiminta satokasveilla

Perusta pelto- ja puutarhakasvien kasvusto 30.6. mennessä. Alla luetelluilla puutarhakasveilla riittää esikasvin kylväminen määräpäivään mennessä.

Puutarhakasvit

Puutarhakasveja ovat:

- **Koristekasvit**, mukaan lukien yksi- ja monivuotiset avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljelty koristekasvit.
- **Hedelmä- ja marjakasvit**, mukaan lukien pähkinät.
- **Vihannekset**, mukaan lukien tilli, persilja, maa-artisokka, piparjuuri, raparperi ja parsat.

- **Mausteyrtit ja lääkekasvit**, mukaan lukien basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokko, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen (ei kuitenkaan kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siankärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki ja yrtti-iiso, ei kuitenkaan siemenmausteet.

Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kasvuston perustamisen määräajassa, perusta kasvusto heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys estää kylvämisen.

Kasvien viljelyssä on pyrittävä **korjuu- ja markkinointikelpoisen sadon** tuottamiseen. Käytä siis alueelle sopivaa kasvilajia ja lajiketta sekä riittävää siemen- tai taimimäärää. Toteuta viljelytoimet kuten lannoitus ja kasvinsuojelu siten, että ne tukevat sadon tuottamista. Uudista monivuotiset kasvustot tarvittaessa.

Viljelykasvien juurilla on oltava yhteys maahan. Tämä tarkoittaa sitä, että

- jos viljelet kasvia esimerkiksi ruukussa tai muovisäkissä, sen pohjassa on oltava reiät.
- jos kasvit ovat alustan päällä, on alustan läpäistävä vettä.
- läpäisevän alustan on oltava suoraan maan pinnassa, esimerkiksi kuormalavojen päällä olevat ruukut eivät ole hyväksyttäviä

Myös ruukkukasvatuksessa alustan on oltava maatalousmaaksi hyväksyttävää alaa ja maaperän täytyy soveltua kasvien viljelyyn.

Energiapuun tuottamiseen käytettävillä aloilla on oltava kattava ja tarkoituksenmukainen kasvusto. Käytettäessä pajua istutustiheyden on oltava vähintään 6000 kasvia hehtaarilla ja muilla kasveilla vähintään 2000 kasvia hehtaarilla. Kasvusto on korjattava vähintään 7 vuoden välein.

Puutarhakasvien kasvitiheydet

Varmista että puutarhakasvialojen kasvitiheys täyttyy sekä avomaa- että esimerkiksi kausihuonekasvatuksessa.

Jos puuvartisten kasvien istutustiheys ei täyty, etkä tee täydennysistutusta, voit valita kasviksi Maatalousmaan säilyttäminen (pysyvät kasvit). Kasvien istutusvälit on pidettävä avoimina.

Taulukko 2. Puutarhakasveilta vaadittavat kasvitiheydet. Kysy tarvittaessa lisätietoja kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Kasvi	Kasvia hehtaarilla
Mansikat, mesimarjat ja jalomaaraimet*	15 000
Herukat ja karviaiset	1 200
Vadelmat	2 800
Marjatuomipihlajat, marja-aroniat ja tyrnit	800

Kasvi	Kasvia hehtaarilla
Pensasmustikat	2 250
Hedelmäpuut	400

* Jos viljelet mansikoita, mesimarjoja tai jalomaaraimia siten, että et käytä maanpinnan katteena muovia ja annat syntyvien rönsytaimien juurtua emotaimien viereen, taimitiheyden on oltava ensimmäisenä kasvukautena vähintään 11 000 kasvia hehtaarilla.

3. Maataloustoiminta muilla kuin satokasveilla - niittovelvollisuus

Niitä vuosittain heinä- ja nurmirehukasvustot, viherkesannot, ruokohelpeä olevat alat ja luonnonlaidunta tai -niittyä olevat alat, jos et laidunna tai korjaa niitä satoa. Niitto, sadonkorjuu tai kattava laidunnus tulee olla tehtynä viimeistään 15.9. Varaa laidunnukselle riittävästi aikaa, jotta eläimet ehtivät hyödyntää kasvuston. Laidunnetulla alalla saa olla kuloheinää vain vähäisiä määriä.

Jos olet perustanut keväällä uuden kasvuston, se riittää maataloustoiminnaksi, eikä kasvustoa tarvitse samana vuonna niittää. Ympäristösopimukseen kuuluvilla aloilla riittää, että teet sopimusehtojen vaatimat toimenpiteet.

Poista peruslohkon alaan kuuluvissa ojissa kasvavat puut ja pensaat viimeistään, kun kasvusto on 1,5 metriä korkeaa. Ojan viljelemättömällä pientareella kasvavat puuvartistet kasvit on poistettava vuosittain. Yksittäiset puut ja pensaat ovat sallittuja.

Suojakaistalla tai monimuotoisuuskaistalla ei saa olla puuvartistia kasveja. Niitä tai murskaa kasvusto tarvittaessa.

Pidä puuvartisten kasvien taimi- ja rivivälit avoimena niittämällä, laiduntamalla tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla. Poista alalta kuolleet puut ja pensaat.

4. Maatalousmaan käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan

Saat tehdä maatalousmaalla viljelykuntoa parantavia toimenpiteitä sekä toimenpiteitä, jotka eivät liity maanviljelyyn. Sallittuja viljelyyn liittymättömiä toimenpiteitä ovat muun muassa viemäri-, sähkölinja- ja muut yhdyskuntatekniset työt, matkailuun ja vapaa-aikaan liittyvä toiminta sekä jokamiehenoikeuksien mukainen toiminta. Ehdollisuuden vaatimuksia on kuitenkin noudatettava ja toimet eivät saa vaarantaa lohkon maatalouskäyttöä seuraavana kasvukautena.

Jos olet ilmoittanut lohkolle viljelykasveja, voit tehdä lohkolle viljelyyn liittymättömiä toimenpiteitä **ennen kylvöä, sadonkorjuun jälkeen ja talvikaudella**. Avokesannolla toimia voi tehdä vapaammin. Tietyissä viljelijätuissa valittujen toimenpiteiden ehdot saattavat rajoittaa alan muuta käyttöä.

Lohko voi olla **kasvukauden aikana ennen sadonkorjuuta** välillä muussa kuin maatalouskäytössä, jos toiminta ei vahingoita satoa ja noudatetaan lohkolle viljelyyn pellon käyttöön liittyviä ehdollisuuden vaatimuksia. Esimerkiksi lyhytaikainen telttailu tai yleisötapahtumat ovat sallittuja.

Jos sinun on tehtävä kunnostustoimia kesken kasvukauden, pidä tukihakemuksesi tiedot ajan tasalla. Voit esimerkiksi muuttaa kasvulohkolle ilmoittamaasi kasvia muutoshakemuksen aikana 10.6.–1.10.2026. Hakemuksen muuttamisesta muutosaikana on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaassa kohdassa **Hakemuksen muuttaminen**.

Maatalousmaan käyttö energiantuotannossa

Aurinkopaneelien tai muiden -keräinten ala ei ole maatalousmaata. Ilmakuvalla näkyvä paneelirivien välinen ala voi olla tukikelpoista, jos ala on maatalousmaata, ja riittävän leveä siten, että viljellyn kasvin edellyttämien viljelytoimenpiteiden tekeminen on mahdollista. Myös maataloustoiminnan edellytysten tulee täytyä ja varjostus ei saa estää sadon tuottamista. Tukihakemuksella ilmoitettavan alan on myös oltava tuenhakijan hallinnassa ja määräysvallassa.

Vastaavaa sovelletaan myös maatalousmaalla sijaitseviin tuulivoimatuotannon alueisiin.

5. Mitä teen, jos kasvusto on tuhoutunut?

Jos sateet, kuivuus tai muu vastaava syy ovat tuhonneet kasvuston, sinun ei tarvitse kylvää lohkoa uudelleen, jos kylvö on tehty asianmukaisesti. Halutessasi voit kuitenkin perustaa kasvuston uudelleen.

Ota kuva tuhoutuneesta kasvustosta Vipu-mobiililla ja dokumentoi kasvuston tuhoutumiseen johtaneet tapahtumat. Vaikka kasvusto olisi tuhoutunut, huolehdi alan kasvinsuojelusta ja estä rikkakasvien leviäminen. Kasvuston tuhoutumisesta ei tarvitse ilmoittaa kuntaan.

Huomioi kuitenkin, että ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvien tukiehtona on vaatimus siitä, että kasvulohkolle muodostuu peittävä, ehtojen mukainen kasvusto. Jos hyväksyttävää kasvustoa ei muodostu, peru tuki tai vaihda kasviksi kasvuston mukaan esimerkiksi kesanto tai sopiva seoskasvusto.

Syyskasvin talvituhoalat voidaan hyväksyä kylvetyn kasvin mukaan. Estä rikkojen kasvu talvituhoalalle mekaanisesti niittämällä, muokkaamalla tai torjumalla kemiallisesti. Jos perustat kasvuston uudelleen, ilmoita ala uuden kylvetyn kasvin mukaan. Jos täydennyskylvät alan saman kasvin kevätkylvöisellä lajikkeella, ilmoita se kasvi, jota on kasvustossa enemmän.

6. Pellolla toteutettavat yhdyskuntatekniset työt

Huomioi viljelijätuet pellolla toteutettavissa yhdyskuntateknisissä töissä, esimerkiksi viemäreiden tai sähkökaapeloinnin kaivuutöissä.

Vinkkejä sähköyhtiön tai muun vastaavan osapuolen kanssa käytäviin neuvotteluihin:

1. Neuvottele kaivuun ajankohta sellaiseksi, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa viljelylle. Paras ajankohta on yleensä ennen kylvöjä tai syksyllä sadonkorjuun jälkeen, jolloin kylvön voi toteuttaa suunnitellusti. Ja vaatimus maataloustoiminnasta toteutuu.
2. Jos tämä ei onnistu, neuvottele korvaus kaivannon aiheuttamasta sato- ja tukimenetyksistä.
3. Jos kaivuutyö toiveestasi huolimatta tulee toteutettavaksi kasvukaudella kylvön jälkeen, viljelijätukien huomioon ottamisessa pätevät seuraavat yksinkertaiset säännöt:
 - Jos kaivuu tapahtuu ennen 30.6., sinun tulee joko kylvää alue uudelleen tai ilmoittaa kaivuualue avokesannoksi, jos alue jää mullokselle.
 - Jos kylvät alueelle 30.6. mennessä muun kuin ilmoittamasi kasvin, ilmoita uusi kasvi muutoshaussa.
 - Jos kaivuu tapahtuu 30.6. jälkeen, ja olet jo perustanut alueelle hakemuksella ilmoittamasi kasvuston, sinun ei tarvitse muuttaa ilmoitustasi.
 - Jos alaa koskee vaatimus monivuotisen kasvuston säilyttämisestä (esimerkiksi suojavyöhyke tai ehdollisuuden vaatimus nurmikasvustosta) kylvä kasvusto uudelleen heti olosuhteiden salliessa.

Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← Peltotukien hakuopas 2026

Tukia saadaksesi sinun on ilmoitettava viljelemäsi kasvit. Ilmoita kasvit **Vipu-palvelun** peltotukien haussa. Ilmoita kasvulohkolla viljeltävän kasvin tai seoskasvuston nimi käyttämällä alla lueteltuja kasvinimikkeitä.

Ilmoita raivio tukihaussa vasta sinä vuonna, kun ala on viljelykelpoista ja kylvät alalle viljelykasvin. Vuodesta 2023 alkaen muusta käytöstä maatalousmaaksi ottamallasi alalla on oltava nurmikasvusto. Lue lisää **ehdollisuuden oppaasta**.

Alaa ei tarvitse ilmoittaa, jos se ei ole maatalousmaata, ympäristösopimusalaa tai luomuvalvontaan kuuluvaa muuta alaa.

Tukitasot voivat muuttua ennen tukien maksua. Tukitasot tarkentuvat, kun tukeen oikeuttavat pinta-alat ja kokonaismäärät ovat tiedossa. Taulukoissa ei ole Ahvenanmaan tukimuotojen tukitasoja.

Huomaa, että et voi enää ilmoittaa viljelemätöntä alaa tukihaun aikana. Katso näiden alojen ilmoittamisen vaihtoehdot Peltotukien hakuoppaan luvusta **Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot**. Jos muutosvaiheen aikana toteat, että ala ei täytä lainkaan maatalousmaan edellytyksiä, voit vaihtaa kasviksi Viljelemätön. Viranomainen poistaa alan peruslohkosta myöhemmin.

Tutustu myös koontisivuun, johon on kerätty listoja eri tukiehdot täyttävistä kasveista **Kasvilistat**.

Maatalousmaalla olevat alat

Viljat

Viljat

Ilmoita suojaviljaan kylvetty kasvusto (esimerkiksi nurmi) kylvövuonna viljana. Seuraavana vuonna voit ilmoittaa lohkon nurmena. Viljaa voi olla tukikasvina hernekasvustossa pieni määrä (alle 10 % kasvustosta).

- Durumvehnä
- Hirssi
- Kaura
- Kevättruis
- Kevättruisvehnä

- Kevätspelttivehnä
- Kevätvehnä
- Kvinoa eli kinua
- Maissi, ilmoita sokerimaissi omalla nimikkeellä
- Mallasohra
- Puhdaskaura, edellyttää tuotantosopimusta
- Rehuohra
- Seoskasvusto, viljat kasvusto sisältää vain viljoja
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syyspelttivehnä
- Syysvehnä
- Tattari
- Vihantavilja, kaura kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
- Vihantavilja, ohra kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
- Vihantavilja, ruis kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
- Vihantavilja, vehnä kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista
- Vihantavilja, viljaseos kasvusto pelkkää viljaa, korjataan ennen jyväsadon valmistumista

Taulukko 1. Viljojen tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki viljat	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki viljat	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki: Talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, sänki ja kemiallisesti tuhottu sänki	Kaikki viljat	40	40
Erikoiskasvipalkkio	Tattari	95	95
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki viljat	217	242
Ympäristökorvaus: Tilakohtainen toimenpide	Kaikki viljat	45	45
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki viljat	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki viljat	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki viljat	0	50

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot viljoille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	Kevättruis, syysruis, tattari, kvinoa	75
C2	Kevättruis, syysruis, tattari, kvinoa	75
C2p + saaristo	Kevättruis ja syysruis	75
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki viljat	10
C2p + saaristo	Kaikki viljat	20
C3	Ruisvehnä, rehuohra, syysohra, kaura, syyskaura, puhdaskaura, seoskasvusto viljat sekä vihantaviljat	30
C4	Ruisvehnät, rehuohra, syysohra, kaura, syyskaura, puhdaskaura, seoskasvusto viljat sekä vihantaviljat	55

Öljykasvit

Öljykasvit

- Auringonkukka
- Kevätrapsi
- Kevätrypsi
- Ruistankio eli *Camelina/kitupellava*
- Seoskasvusto, öljykasvit kasvusto sisältää vain öljykasveja
- Soijapapu
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Öljyhamppu
- Öljypellava

Taulukko 1. Öljykasvien tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki öljykasvit	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki öljykasvit	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, sänki ja kemiallisesti tuhottu sänki	Kaikki öljykasvit	40	40

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Erikoiskasvipalkkio	Syys- ja kevättrypsi, syys- ja kevättrapsi, öljypellava, öljyhamppu, ruistankio, seoskasvusto öljykasvit	95	95
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki öljykasvit	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	Kaikki öljykasvit	45	45
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki öljykasvit	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki öljykasvit	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki öljykasvit	0	50

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot öljykasveille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	Kevättrypsi ja -rapsi, syysrypsi ja -rapsi, ruistankio, seoskasvusto öljykasvit, öljyhamppu ja -pellava	75
C2	Kevättrypsi ja -rapsi, syysrypsi ja -rapsi, ruistankio, seoskasvusto öljykasvit, öljyhamppu ja -pellava	75
C2p + saaristo	-	0
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki öljykasvit	10
C2p + saaristo	Kaikki öljykasvit	20
C3	-	30
C4	-	55

Valkuaiskasvit

Valkuaiskasvit

Ilmoita lupiinista lajike. Katso erilaiset seoskasvustot kohdasta [Seoskasvustot](#). Valkuaiskasvit sisältävät palkokasvit ja nurmipalkokasvit.

- *Apila*
- *Härkäpapu*
- *Kikherne*
- *Linssi*

- *Mailanen*
- *Makea lupiini*
- *Mesikkä*
- *Muut lupiinit ei alaskanlupiini eikä komea lupiini*
- *Rehuherne*
- *Ruokaherne*
- *Seoskasvusto, valkuaiskasvit kasvusto sisältää vain valkuaiskasveja*
- *Virna*
- *Vuohenherne*

Taulukko 1. Valkuaiskasvien tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki valkuaiskasvit	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki valkuaiskasvit	21,50	21,50
Eköjärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, sänki ja kemiallisesti tuhottu sänki	Kaikki valkuaiskasvit	40	40
Erikoiskasvipalkkio	Linssi, ruokaherne, rehuherne, härkäpapu, makea lupiini, kikherne	95	95
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki valkuaiskasvit	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	Kaikki valkuaiskasvit	45	45
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki valkuaiskasvit	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki valkuaiskasvit	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki valkuaiskasvit	0	50

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot valkuaiskasveille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	Härkäpapu, kikherne, linssi, rehuherne, ruokaherne	75
	Seoskasvusto valkuaiskasvit	45
C2	Härkäpapu, kikherne, linssi, rehuherne, ruokaherne	75
	Seoskasvusto valkuaiskasvit	45
C2p + saaristo	-	0
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki valkuaiskasvit	10
C2p + saaristo	Kaikki valkuaiskasvit	20
C3	-	30
C4	-	55

Peltokasvien tukitaso pohjoisessa hehtaaritueessa on 75 €/ha. Kuitenkin valkuaiskasvustojen tukitaso on 45 €/ha.

Seoskasvustot

Seoskasvustot

- *Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit*
 - Kasvusto sisältää vähintään kahta tässä mainittua kasvia.
- *Seos, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja*
 - Valkuaiskasvi on herne, härkäpapu, makea lupiini (ei alaskanlupiini eikä komealupiini) tai linssi.
 - Kylvösiemenen painosta on yli 50 % tässä mainittua valkuaiskasvia ja loput viljaa.
- *Seoskasvusto, valkuaiskasvit + vilja*
 - Valkuaiskasvi on jokin muu kuin herne, härkäpapu, makea lupiini tai linssi taikka valkuaiskasvin osuus kylvösiemenseoksen painosta on alle 50 %.
- *Seoskasvusto, valkuaiskasvit + öljykasvit*
 - Ei rajoitusta kylvösiemenosuuksille.
- *Seoskasvusto, vilja + öljykasvit*
 - Ei rajoitusta kylvösiemenosuuksille.

Tee lajikemerkintä sen kasvilajin mukaan, jonka osuus siemenen määrästä on suurin.

Jos seoskasvusto sisältää lupiinia, ilmoita lupiinin lajike kasvulohkon lisätiedoissa.

Taulukko 1. Seoskasvustojen tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki seoskasvustot	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki seoskasvustot	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, sänki ja kemiallisesti tuhottu sänki	Kaikki seoskasvustot	40	40
Erikoiskasvipalkkio	Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit	95	95
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki seoskasvustot	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	Kaikki seoskasvustot	45	45
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki seoskasvustot	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki seoskasvustot	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki seoskasvustot	0	50

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot valkuaiskasveille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€/hehtaari
C1	<ul style="list-style-type: none"> Seos, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja Seoskasvusto, valkuaiskasvit + öljykasvit Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit 	45
C2	<ul style="list-style-type: none"> Seos, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja Seoskasvusto, valkuaiskasvit + öljykasvit Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit 	45
C2p + saaristo	-	0
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€/hehtaari
C2	Kaikki seoskasvustot	10
C2p + saaristo	Kaikki seoskasvustot	20
C3	Seoskasvusto, valkuaiskasvit + vilja Seoskasvusto, vilja + öljykasvit	30
C4	Seoskasvusto, valkuaiskasvit + vilja Seoskasvusto, vilja + öljykasvit	55

Perunat

Perunat

Merkitse ruokaperunaksi varhaisperuna, jota ei viljellä katteen alla. Merkitse tärkkelysperunan siemenlisäysala tärkkelysperunan omaksi siemenlisäysalaksi. Et saa sisällyttää sitä tärkkelysperunasopimukseen.

- *Ruokaperuna*
- *Ruokateollisuusperuna*
- *Siemenperuna sertifioidun siemenen tuotantoon*
- *Tärkkelysperuna*
- *Tärkkelysperunan oma siemenlisäys*
- *Varhaisperuna (katteenalainen)*

Taulukko 1. Perunoiden tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki perunat	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki perunat	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys	-	0	0
Tärkkelysperunapalkkio	Tärkkelysperuna	730	730
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki perunat	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen	Kaikki perunat	45	45
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki perunat	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki perunat	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki perunat	0	50

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot perunoille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	Tärkkelysperuna	100
C2	Tärkkelysperuna	100
C2p + saaristo	Tärkkelysperuna	100
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki perunat	10
C2p + saaristo	Kaikki perunat	20
C3	Kaikki (ei tärkkelysperuna)	30
C4	Kaikki (ei tärkkelysperuna)	55

Avomaavihannekset

Avomaavihannekset

Ilmoita viljelykasvi alla olevan listan mukaisesti.

Käytä *Muut vihannekset* -nimikettä, kun

- kasvilla ei ole omaa nimikettä
- samalla peruslohkolla on vierekkäin alle 0,05 hehtaarin kokoisia avomaavihanneslohkoja.
- Ilmoita kasvulohkon lisätiedot -kohdassa mitä kasveja Muut vihannekset -lohkolla kasvaa.

Kasvinimikkeet

- *avomaankurkku*
- *kesäkurpitsa*
- *kiinankaali*
- *kukkakaali*
- *kurpitsa*

- *kyssäkaali*
- *lamopinaatti*
- *lanttu*
- *latva-artisokka*
- *lehtikaali*
- *lehtimangoldi*
- *lehtiselleri*
- *maa-artisokka*
- *meloni*
- *mukulaselleri*
- *muut vihannekset*
- *nauris*
- *palsternakka*
- *parsa*
- *parsakaali*
- *pensasapu (sis. salkopapu)*
- *persilja*
- *pinaatti*
- *piparjuuri*
- *porkkana*
- *punajuurikas ja keltajuurikas (sis. raitajuuri ja valkojuuri)*
- *punakaali*
- *purjo*
- *raparperi*
- *retiisi*
- *ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli)*
- *ruusukaali*
- *salaatti (Lactuca-suku)*
- *salaattifenkoli*
- *salaattisikurit (Cichorium-suku)*
- *savoijinkaali (kurttukaali)*
- *sipulin pikkuistukkaat*
- *tarhaherne, teollisuussopimustuotanto*
- *tarhaherne, tuoretuotanto*
- *tilli*
- *valko- eli keräkaali*
- *valkosipuli*

Taulukko 1. Avomaavihannesten tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki vihannekset	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki vihannekset	19,75	19,75

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, säntki ja kemiallisesti tuhottu säntki	Pensasapapu, tarhaherne tuoretuotanto ja teollisuussopimustuotanto	40	40
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite	Kaikki vihannekset, jos kasvusto säilyy talven yli (ei sipulit, parsa ja raparperi). Parsa ja raparperi, jos riviväleissä on kasvusto.	40	40
Erikoiskasvipalkkio	Kaikki vihannekset (ei sipulin pikkuistukkaat, tilli, persilja, muut vihannekset)	95	0
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki vihannekset	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	Kaikki vihannekset	113	113
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki vihannekset (ei tarhaherne, tuoretuotanto)	679	679
	Tarhaherne, tuore tuotanto	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki vihannekset	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki vihannekset	0	50

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot avomaanvihanneksille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	Kaikki (ei sipulin pikkuistukkaat, tilli ja persilja)	350
C2	Kaikki (ei sipulin pikkuistukkaat, tilli ja persilja)	350
C2p + saaristo	Kaikki (ei sipulin pikkuistukkaat, tilli ja persilja)	350
C3-C4	Kaikki (ei sipulin pikkuistukkaat, tilli ja persilja)	350
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki avomaanvihannekset	10
C2p + saaristo	Kaikki avomaanvihannekset	20
C3	Kaikki avomaanvihannekset	30
C4	Kaikki avomaanvihannekset	55

Mauste- ja lääkekasvit

- *Korianteri*
- *Kumina*
- *Siemenmausteet ja lääkekasvit* (Ei kumina ja sinappi). Ilmoita kasvulohkon lisätiedot -kohdassa mitä kasveja lohkolla kasvaa.
- *Sinappi*
- *Yrttikasvit, alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)* Sisältää mm. kirveli, kynteli, lehtikorianteri, meirami, rakuuna, vihanneskrassi, vihannesportulakka. Ilmoita kasvulohkon lisätiedot -kohdassa mitä kasveja lohkolla kasvaa.
- *Yrttikasvit, väh. 5 v.* Ilmoita kasvulohkon lisätiedot -kohdassa mitä kasveja lohkolla kasvaa.

Taulukko 1. Mauste- ja lääkekasvien tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvikoodi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, sänki ja kemiallisesti tuhottu sänki	Korianteri, kumina, siemenmausteet ja lääkekasvit (pl. kumina, sinappi), sinappi	40	40
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite	Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja), Yrttikasvit väh 5 v., jos kasvusto säilyy talven yli	40	40
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	113	113
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki (ei yrttikasvit alle 5 v. ja yrttikasvit väh. 5 v)	184	184
	Yrttikasvit alle 5 v. ja Yrttikasvit väh. 5 v	679	679
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	0	50

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot mauste- ja lääkekasveille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	-	0
C2	-	0
C2p + saaristo	-	0
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	10
C2p + saaristo	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	20
C3	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	30
C4	Kaikki mauste- ja lääkekasvit	55

Hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot

Hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot

Ilmoita viljelykasvi alla olevan listan mukaisesti.

Käytä *Muut hedelmät* -nimikettä, kun

- kasvilla ei ole omaa nimikettä
- ilmoitat yhteensä kaikki samalla peruslohkolla vierekkäin olevat alle 0,05 hehtaarin kokoiset hedelmäpuulohkot.

Käytä *Muut marjakasvit* -nimikettä, kun

- kasvilla ei ole omaa nimikettä
- ilmoitat yhteensä kaikki samalla peruslohkolla vierekkäin olevat alle 0,05 hehtaarin kokoiset marjakasvilohkot.

Kasvinimikkeet:

- *Karviainen*
- *Kirsikka*
- *Luumu*
- *Mansikka*
- *Marja-aronia*
- *Mesimarja*
- *Mustaherukka (sis. viherherukka)*
- *Muut hedelmät*
- *Muut marjakasvit*
- *Omena*
- *Pensasmustikka*
- *Pihlaja (marjantuotantoon)*
- *Punaherukka*
- *Päärynä*
- *Saskatoon (marjatuomipihlaja)*
- *Taimitarhat, alle 5-vuotiaat marja-, hedelmä- ja koristekasvit*

- *Taimitarhat, vähintään 5-vuotiaat marja-, hedelmä- ja koristekasvit*
- *Tyrni*
- *Vadelma ja mesivadelma*
- *Valkoherukka*
- *Viinirypäle*

Taulukko 1. Hedelmä- ja marjakasvien sekä puutarhataimistojen tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: jos rivivälissä kasvusto	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	40	40
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	113	113
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	0	50

Taulukko 2. Hedelmä- ja marjakasvien sekä puutarhataimistojen tukikelpoisuudet ja tukitasot C-alueen hehtaarituissa.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	-	0
C2	-	0
C2p + saaristo	-	0
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	10
C2p + saaristo	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	20
C3	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	30
C4	Kaikki hedelmä- ja marjakasvit sekä puutarhataimistot	55

Nurmet

Siemennurmet

Ilmoita valvottuna tuotantona lajit, joista siemen korjataan sertifioitavaksi. Täsmennä laji lohkokirjanpitoon. Nurmi- ja nurmipalkokasvien kylvösiemenen tuottaminen omaan käyttöön on sallittua vain kasvinjalostajaoikeudella suojaamattomista lajikkeista.

- *Apilan siemen, valvottu tuotanto*
- *Englanninraiheinän siemen, valvottu tuotanto*
- *Italianraiheinän (westerw.) siemen, valvottu tuotanto*
- *Nurminadan siemen, valvottu tuotanto*
- *Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto*
- *Timotein siemen, valvottu tuotanto*

Muut nurmet

Erottele saman peruslohkon nurmet eri kasvulohkoihin niiden käyttötavan mukaan, esimerkiksi rehunurmi ja laidunnurmi. Ilmoita rehunurmeksi vain rehukäyttöön menevä nurmi.

- *Laidunnurmi*
- *Luonnonhoitonurmi*
- *Rehunurmi*
- *Siirtonurmi*
- *Suojakaista*
- *Suojavyöhyke*
- *Viherlannoitusnurmi*

Maankäyttölaji luonnonlaidun ja -niitty:

- *Luonnonlaidun ja -niitty*
- *Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi*

Taulukko 1. Nurmiens tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki nurmet	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki nurmet	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, säänki, kemiallisesti tuhottu säänki	Siemennurmet, rehunurmi, laidunnurmi, siirtonurmi, viherlannoitusnurmi, luonnonhoitonurmi	40	40
Ekojärjestelmätuki, luonnonhoitonurmi	Luonnonhoitonurmi	55	55

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Ekojärjestelmätuki, viherlannoitusnurmi	Viherlannoitusnurmi*	100	100
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki nurmet	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	Kaikki (ei suojavyöhyke, luonnonhoitonurmi, luonnonlaidun ja -niitty eikä ympäristösopimusala pysyvä nurmi)	45	45
Ympäristökorvaus, suojavyöhykkeet	Suojavyöhyke	350	350
Luonnonmukainen tuotanto	Siemennurmet, rehunurmi, laidunnurmi, siirtonurmi ja viherlannoitusnurmi*	184	184
Ympäristösopimus	Ympäristösopimusala pysyvä nurmi	650/550	650/550
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki nurmet	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Siemennurmet, rehunurmi, laidunnurmi, siirtonurmi ja viherlannoitusnurmi	0	50

*Viherlannoitusnurmesta ei makseta samanaikaisesti korvausta sekä ekojärjestelmätuesta että luonnonmukaisesta tuotannosta.

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot nurmille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	-	0
C2	-	0
C2p + saaristo	-	0
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Siemennurmet, rehunurmi, laidunnurmi, siirtonurmi ja viherlannoitusnurmi*	10
C2p + saaristo	Siemennurmet, rehunurmi, laidunnurmi, siirtonurmi ja viherlannoitusnurmi*	20
C3	Siemennurmet, rehunurmi, laidunnurmi, siirtonurmi ja viherlannoitusnurmi*	30
C4	Siemennurmet, rehunurmi, laidunnurmi, siirtonurmi ja viherlannoitusnurmi*	55

Kesannot ja monimuotoisuuskasvit

- Avokesanto
- Monimuotoisuuskasvit, niitty
- Monimuotoisuuskasvit, peltolintu
- Monimuotoisuuskasvit, pölyttävä ja maisema
- Monimuotoisuuskasvit, riista
- Sänkikesanto
- Viherkesanto (nurmi ja niitty)

Taulukko 1. Kesantojen ja monimuotoisuuskasvien tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki kesannot ja monimuotoisuuskasvit	141	120,88
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki kesannot ja monimuotoisuuskasvit	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite, sänti, kemiallisesti tuhottu sänti	Viherkesanto	40	40
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite	Kaikki monimuotoisuuskasvit	40	40
Ekojärjestelmätuki: Monimuotoisuuskasvit	Kaikki monimuotoisuuskasvit	210	210
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki kesannot ja monimuotoisuuskasvit	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	-	0	0
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki kesannot	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki kesannot ja monimuotoisuuskasvit	100	100

Taulukko 2. Kesantojen tukitasot C-alueen hehtaariuissa.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	-	0
C2	-	0
C2p + saaristo	-	0
C3-C4	-	0
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	-	10
C2p + saaristo	-	20

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C3	-	30
C4	-	55

Muut kasvit

Muut kasvit

- Aitohunajakukka
- Energiapuu, lyhytkiertoinen haapa ja paju
- Energiapuu, lyhytkiertoinen hybridihaapa ja poppeli
- Humala
- Kasvimaan puutarhakasvien tai perunan viljely omaan käyttöön
- Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta, esimerkiksi leikkoperennat
- Koristekasvit, alle 5 v. esimerkiksi avomaalta myyntiin menevät leikkokukat ja leikkovihreät
- Koristepaju punontatarkoitukseen, 5–20-vuotiaat kasvit
- Koristepaju punontatarkoitukseen, alle 5-vuotiaat kasvit
- Kuituhamppu
- Kuitunokkonen
- Kuitupellava
- Liuskakoiso
- Maanparannus- ja saneerauskasviseos
- Maatalousmaan säilyttäminen (pysyvät kasvit) esimerkiksi hedelmäpuualla, jossa istutustiheys ei täyty
- Mesikasvit (Ahvenanmaa) pelkästään puhdas kasvusto
- Morsinko
- Muut rehukasvit jokin muu kuin tässä listassa mainittu rehukasvi
- Pienet vierekkäiset alat yhtenä kasvina sellaiset kasvustot, jossa eri kasvilajit (myös kesannot) sijaitsevat vierekkäin ja jokaista yksittäistä lajia on alle 0,05 ha.
- Rehujuurikasvit
- Rehukaali
- Ruokohelpi (energia) ruokohelven viljely energiakäyttöön
- Ruokohelpi (kuivike/rehu) ruokohelven viljely kuivikkeeksi tai rehuksi
- Samettikukka
- Sikuri
- Sokerijuurikas, sokerintuotantoon
- Sokerimaissi
- Tupakka
- Yksivuotinen kylvetty seoskasvusto, mm. riista-, maisema- ja hunajakasvustot
- Öljyretikka

Taulukko 1. Muiden kasvien tukikelpoisuudet ja tukitasot AB- ja C-alueilla.

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Perustulotuki	Kaikki	141	120,88

Tuki	Kasvi	€ / hehtaari AB-alue	€ / hehtaari C-alue
Uudelleenjakotulotuki	Kaikki	21,50	21,50
Ekojärjestelmätuki, talviaikainen kasvipeitteisyys: kasvipeite	Kaikki, jos kasvusto säilyy talven yli Jos rivivälissä on kasvusto: Energiapuu, lyhytkiertoinen haapa ja paju, Energiapuu, lyhytkiertoinen hybridihaapa ja poppeli, koristekasvit alle ja yli 5v, koristepaju punontatarkoitukseen alle 5v ja 5-20 v.	40	40
Erikoiskasvipalkkio	Sokerijuurikas sokerintuotantoon	95	95
Luonnonhaittakorvaus	Kaikki (ei energiapuut, koristepajut eikä kasvimaa)	217	242
Ympäristökorvaus, tilakohtainen toimenpide	Kaikki (ei kasvimaa, pienet vierekkäiset alat eikä maatalousmaan säilyttäminen)	45	45
	Koristekasvit alle 5 v ja koristekasvit 5 v. ja yli	113	113
Luonnonmukainen tuotanto	Kaikki (ei energiapuut, ruokohelpi energiantuotanto, koristepajut, kasvimaa eikä maatalousmaan säilyttäminen)	184	184
Nuorten viljelijöiden tulotuki (EU)	Kaikki	100	100
Nuorten viljelijöiden tuki (kansallinen)	Kaikki (ei pienet vierekkäiset alat, kasvimaa eikä maatalousmaan säilyttäminen)	0	50
Sokerijuurikkaan kansallinen tuki	Sokerijuurikas sokerintuotantoon	350	350

Taulukko 2. Kansallisten peltotukien tukikelpoisuudet ja tukitasot muille kasveille C-alueella.

Pohjoinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C1	Sokerijuurikas sokerintuotantoon	100
	Kuituhamppu ja kuitupellava	75
C2	Sokerijuurikas sokerituotantoon	100
	Kuituhamppu ja kuitupellava	75

C2p + saaristo	Sokerijuurikas sokerintuotantoon	100
C3-C4	-	-
Yleinen hehtaarituki	Kasvi	€ / hehtaari
C2	Kaikki (ei pienet vierekkäiset alat, kasvimaa, maatalousmaan säilyttäminen, yksivuotinen kylvetty seoskasvusto)	10
C2p + saaristo	Kaikki (ei pienet vierekkäiset alat, kasvimaa, maatalousmaan säilyttäminen, yksivuotinen kylvetty seoskasvusto)	20
C3	Rehujuurikasvit, rehukaali, tupakka, kuitunokkonen, humala, ruokohelvet, energiapuut, koristekasvit, koristepajut, maanparannus- ja saneerauskasviseos, öljyretikka, samettikukka, liuskakoiso, morsinko, sikuri, muut rehukasvit, aitohunajakukka	30
C4	Rehujuurikasvit, rehukaali, tupakka, kuitunokkonen, humala, ruokohelvet, energiapuut, koristekasvit, koristepajut, maanparannus- ja saneerauskasviseos, öljyretikka, samettikukka, liuskakoiso, morsinko, sikuri, muut rehukasvit, aitohunajakukka	55

Maatalousmaan ulkopuolella olevat alat

Maatalousmaan ulkopuolella olevat alat

Maatalousmaan ulkopuolella olevat alat

- *Luonnonlaidun sopimusala (Ahvenanmaa)*
- *Luonnonlaidun, jolla kohdennettuja toimenpiteitä (Ahvenanmaa)*
- *Muu luomuvalvonnan ala, luomuvalvontaan ilmoitettu ala esimerkiksi jaloittelutarha*
- *Ympäristösopimusala, kosteikko*
- *Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala*

Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala nimikkeellä ilmoitetuille aloille maksetaan tukialueilla AB ja C

- 650 €/hehtaari (arvokas alue)
- 550 €/hehtaari (muu alue).

Ympäristösopimusala, kosteikko -nimikkeellä ilmoitetuille aloille maksetaan tukialueilla AB ja C

- 500 €/hehtaari.

Näille aloille ei makseta mitään muuta tukea.

Muille tässä mainituilla kasvinimikkeillä oleville aloille ei maksetaan mitään tukea Manner-Suomessa.

Kasviliistat 2026: Millä kasveilla tukiehdot täyttyvät?

← Peltotukien hakuopas 2026

Tälle sivulle on koottu listoja eri tukien ehdot täyttävistä kasveista sekä lannoitukseen liittyviä listauksia. Sivulle päivitetään lisää listauksia kevään aikana.

Katso myös Peltotukien hakuoppaan luku [Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot](#).

Ehdollisuus

Ehdollisuuden opas

Yksivuotiset kasvit, joita koskee viljelykiertovaatimus

Vuosittaisessa viljelykierron yksivuotisen viljelykasvin pitää vaihtua vuosittain vähintään 33 prosentilla hallinnassasi olevalla peltoalalla. Viljelykierron toteutumista verrataan alalla edellisvuonna ilmoitettuihin yksivuotisiin kasveihin.

Huom.! Saman ryhmän kasveja ei lasketa eri kasveiksi eli niiden vuorottelu ei täytä viljelykiertovaatimusta. Ryhmät on nimetty säädöksissä ja perustuvat kasvien sukuun tai lajiin. Esimerkiksi kevätrypsi ja nauris ovat kaikki samaa lajia (Brassica rapa) eikä niiden vuorottelu täytä viljelykiertovaatimusta.

Kasvit

- Aitohunajakukka
 - *Auringonkukka - samaa ryhmää (Helianthus):*
 - Auringonkukka
 - Maa-artisokka
 - Avomaankurkku
-
- *Hamppu - samaa ryhmää (Cannabis):*
 - Kuituhamppu
 - Öljyhamppu
 - *Herne - samaa ryhmää (Pisum):*
 - Reuherne
 - Ruokaherne
 - Tarhaherne (tuoretuotanto)
 - Tarhaherne (teoll. sop.tuotanto)
 - *Härkäpapu ja virna - samaa ryhmää (Vicia):*
 - Härkäpapu
 - Virna
 - Hirssi
-
- *Juurikkaat - samaa ryhmää (Beta):*
 - Lehtimangoldi

- Rehujuurikasvit
-

- *Kaura - samaa ryhmää (Avena):*
 - Kaura
 - Puhdaskaura* Lasketaan yksivuotiseksi kasviksi vain monivuotisessa viljelykiertovaatimuksessa.
 - Vihantavilja (kaura)
 - *Kaalit - samaa ryhmää (Brassica oleracea):*
 - Kukkakaali
 - Kyssäkaali
 - Lehtikaali
 - Parsakaali
 - Rehukaali
 - *Kevätrapsi ja lanttu - samaa ryhmää (Brassica napus):*
 - Kevätrapsi
 - Lanttu
 - *Kevätruis - samaa ryhmää (Secale):*
 - Kevätruis
 - Vihantavilja (ruis)
 - Kevätruisvehnä
 - *Kevättrypsi - samaa ryhmää (Brassica rapa):*
 - Kevättrypsi
 - Nauris
 - Kevätspelttivehnä
 - *Kevätvehnä - samaa ryhmää (Triticum):*
 - Durumvehnä
 - Kevätvehnä
 - Vihantavilja (vehnä)
 - Kikherne
 - Korianteri
 - Kvinoa (kinua)
 - *Kurpitsa - samaa ryhmää (Cucurbita pepo):*
 - Kesäkurpitsa
 - Kurpitsa
-

- Lamopinaatti
 - Latva-artisokka
 - Linssi
 - Liuskakoiso
 - *Lupiinit - samaa ryhmää (Lupinus):*
 - Makea lupiini
 - Muut lupiinit
-

- *Maissi - samaa ryhmää (Zea):*
 - Maissi
 - Sokerimaissi
 - Maanparannus- ja saneerauskasviseos
 - Meloni
 - Mesikasvit (Ahvenanmaa)
 - Monimuotoisuuskasvit, pölyttäjä ja maisema
 - Monimuotoisuuskasvit, riista
 - Muut rehukasvit
 - Muut vihannekset
-

- Ohra - samaa ryhmää (*Hordeum*):
 - Rehuohra
 - Mallasohra
 - Vihantavilja (ohra)
 - Palsternakka
 - Pellava - samaa ryhmää (*Linum*):
 - Kuitupellava
 - Öljypellava
 - Pensaspapu
 - Persilja
 - Pinaatti
 - Pienet vierekkäiset alat
 - Piparjuuri
-

- Ruistankio (*Camelina*, Kuitupellava)
-

- Salaatti (*Lactuca*-suku):
 - Salaattifenkoli
 - Salaattisikurit (*Cichorium*-suku)
 - Samettikukka
 - Selleri - samaa ryhmää (*Apium*):
 - Mukulaselleri
 - Lehtiselleri
 - Seoskasvusto (öljykasvit)
 - Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
 - Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
 - Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)
 - Sinappi
 - Soijapapu
 - Syyskaura
 - Syysohra
 - Syysrapsi
 - Syysruis
 - Syysruisvehnä
 - Syysrypsi
 - Syyspelttivehnä
 - Syysvehnä
-

- Tattari
 - Tilli
 - Tupakka
-

- Valkuaiskasvien ja viljan seokset - samaa ryhmää:
 - Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)
 - Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
 - Valkuaiskasvien ja öljykasvien seokset - samaa ryhmää:
 - Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
 - Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
 - Viljojen seokset - samaa ryhmää:
 - Seoskasvusto (viljat)
 - Vihantavilja (viljaseos)
-

- Yksivuotinen kylvetty seoskasvusto
- Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)

- *Öljyretikka, retiisi - samaa ryhmää (Raphanus):*
 - Retiisi
 - Öljyretikka

Monipuolistamisessa viljelykasveiksi luettavat kasvit ja seoskasvustot

Viljelyn monipuolistaminen toteutuu viljelemällä vuosittain vähintään kahta eri kasvia, jos tilalla on peltoa 10–30 hehtaaria tai kolmea eri kasvia, jos tilalla on peltoa yli 30 hehtaaria.

Huom.! Saman ryhmän kasveja ei lasketa eri kasveiksi eli niiden vuorottelu ei täytä monipuolistamisvaatimusta. Ryhmät on nimetty säädöksissä ja perustuvat kasvien sukuun tai lajiin. Esimerkiksi kevätrypsi, nauris ja kiinankaali ovat kaikki samaa lajia (*Brassica rapa*) eikä niiden vuorottelu täytä monipuolistamisvaatimusta.

Kasvit

- Aitohunajakukka
- *Apila - samaa ryhmää (Trifolium):*
 - Apila
 - Apilan siemen, valvottu tuotanto
- *Auringonkukka - samaa ryhmää (Helianthus):*
 - Auringonkukka
 - Maa-artisokka
- Avomaankurkku

- *Hamppu - samaa ryhmää (Cannabis):*
 - Kuituhamppu
 - Öljyhamppu
- *Herne - samaa ryhmää (Pisum):*
 - Rehuherne
 - Ruokaherne
 - Tarhaherne (tuoretuotanto)
 - Tarhaherne (teoll. sop.tuotanto)
- *Härkäpapu ja virna - samaa ryhmää (Vicia):*
 - Härkäpapu
 - Virna
- Hirssi

- *Juurikkaat - samaa ryhmää (Beta):*
 - Lehtimangoldi
 - Punajuurikas ja keltajuurikas
 - Rehujuurikasvit
 - Sokerijuurikas, sokerintuotantoon

- *Kaura - samaa ryhmää (Avena):*
 - Kaura
 - Puhdaskaura
 - Vihantavilja (kaura)
- *Kaalit - samaa ryhmää (Brassica oleracea):*
 - Kukkakaali
 - Kyssäkaali
 - Lehtikaali
 - Parsakaali

- Punakaali
- Savoijinkaali (kurttukaali)
- Rehukaali
- Ruusukaali
- Valko- eli keräkaali
- *Kesanto - samaa ryhmää:*
 - Avokesanto
 - Sänkikesanto
 - Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- *Kevätrapsi ja lanttu - samaa ryhmää (Brassica napus):*
 - Kevätrapsi
 - Lanttu
- *Kevätruis - samaa ryhmää (Secale):*
 - Kevätruis
 - Vihantavilja (ruis)
- Kevätruisvehnä
- *Kevätrypsi - samaa ryhmää (Brassica rapa):*
 - Kevätrypsi
 - Nauris
 - Kiinankaali
- Kevätspelttivehnä
- *Kevätvehnä - samaa ryhmää (Triticum):*
 - Durumvehnä
 - Kevätvehnä
 - Vihantavilja (vehnä)
- Kikherne
- Korianteri
- Koristekasvit, alle 5v.
- Koristepaju punantatarkoitukseen, alle 5v.
- Kvinoa (kinua)
- Kumina
- *Kurpitsa - samaa ryhmää (Cucurbita pepo):*
 - Kesäkurpitsa
 - Kurpitsa

-
- Lamopinaatti
 - Latva-artisokka
 - Linssi
 - Liuskakoiso
 - *Lupiinit - samaa ryhmää (Lupinus):*
 - Makea lupiini
 - Muut lupiinit

-
- Maanparannus- ja saneerauskasviseos
 - Mailanen
 - *Maissi - samaa ryhmää (Zea):*
 - Maissi
 - Sokerimaissi
 - Mansikka
 - Meloni
 - Mesikasvit (Ahvenanmaa)
 - Mesikkä
 - Monimuotoisuuskasvit, niitty
 - Monimuotoisuuskasvit, peltolintu
 - Monimuotoisuuskasvit, pölyttäjä ja maisema

- Monimuotoisuuskasvit, riista
 - Morsinko
 - Muut rehukasvit
 - Muut vihannekset
-

- *Nurmi ja muut heinäkasvit - samaa ryhmää:*

- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
 - Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
 - Laidunnurmi
 - Luonnonhoitonurmi
 - Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
 - Rehunurmi
 - Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
 - ~~Siemennurmi*~~
 - ~~Siemennurmi, yksilajinen*~~
 - Suojakaista
 - Timotein siemen, valvottu tuotanto
 - Viherlannoitusnurmi
-

- *Ohra - samaa ryhmää (Hordeum):*

- Mallasohra
 - Rehuohra
 - Vihantavilja (ohra)
-

- Palsternakka

- *Pellava - samaa ryhmää (Linum):*

- Kuitupellava
- Öljypellava

- Pensaspapu

- Persilja

- Pinaatti

- Porkkana

- *Perunat - samaa ryhmää (Solanum tuberosum):*

- Ruokaperuna
- Ruokateollisuusperuna
- Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon)
- Tärkkelysperuna
- Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
- Varhaisperuna (katteenalainen)

- Piparjuuri

- Pienet vierekkäiset alat

- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)

- Salaatti (Lactuca-suku)

- Salaattifenkoli

- Samettikukka

- *Selleri - samaa ryhmää (Apium):*

- Lehtiselleri
- Mukulaselleri

- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)

- Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)

- Seoskasvusto (öljykasvit)

- Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)

- Siirtonurmi
- *Sikurit- samaa ryhmää (Cichorium):*
 - Salaattisikurit (Cichorium-suku)
 - Sikuri
- Sinappi
- *Sipuli - samaa ryhmää (Allium):*
 - Purjo
 - Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli)
 - Sipulin pikkuistukkaat
 - Valkosipuli
- Soijapapu
- Suojavyöhyke
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysrapsi
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syysrypsi
- Syyspelttivehänä
- Syysvehnä

-
- Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
 - Tattari
 - Tilli
 - Tupakka

-
- *Valkuaiskasvien ja viljan seokset - samaa ryhmää:*
 - Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
 - Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)
 - *Valkuaiskasvien ja öljykasvien seokset - samaa ryhmää:*
 - Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
 - Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
 - *Viljojen seokset - samaa ryhmää:*
 - Seoskasvusto (viljat)
 - Vihantavilja (viljaseos)
 - Vuohenherne

-
- Yksivuotinen kylvetty seoskasvusto
 - Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)

-
- *Öljyretikka, retiisi - samaa ryhmää (Raphanus):*
 - Retiisi
 - Öljyretikka

*Poistettu 30.3.2026

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen hyväksyttävät alat

Listatut kasvit täyttävät ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimusta. Monivuotiset energia- ja puutarhakasvit hyväksytään vähimmäismaanpeitteen alaan vain silloin, jos riviväleissä on kasvusto. Jos riviväleissä ei ole kasvustoa, ilmoita ala syysilmoituksella kasvipeitteettömänä.

Jos olet perunut tuet *Tuen peruminen*-kasvinimikkeellä, ilmoita syysilmoituksessa kasvipeitelaji sen mukaisesti mitä lohkolla on.

Vaatus täyttyy, jos viljelykasvin alalla on kasvipeite, sänki, kemiallisesti tuhottu sänki tai kevennetty muokkaus

- Apila
- Apilan siemen, valvottu tuotanto
- Auringonkukka
- Durumvehnä
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Hirssi
- Härkäpapu
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Kaura, puhdaskaura
- Kevätrapsi
- Kevättruis
- Kevättruisvehnä
- Kevättrypsi
- Kevätspelttivehnä
- Kevätvehnä
- Kikherne
- Korianteri
- Kuituhamppu
- Kuitupellava
- Kumina
- Kvinoa (kinua)
- Laidunnurmi
- Linssi
- Luonnonhoitonurmi
- Mailanen
- Maissi
- Makea lupiini
- Mallasohra
- Mesikkä
- Muut lupiinit
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- Pensaspapu
- Rehuherne
- Rehunurmi
- Rehuohra
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Ruokaherne
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
- Seoskasvusto (viljat)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)
- ~~Siemennurmi*~~
- Siemennurmi, yksilajinen*
- Siirtonurmi

- Sinappi
- Soijapapu
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysrapsi
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syysrypsi
- Syyspelttivehnä
- Syysvehnä
- Tarhaherne, teoll. Sop.tuotanto
- Tarhaherne, tuoretuotanto
- Tattari
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Vihantavilja (kaura)
- Vihantavilja (ohra)
- Vihantavilja (ruis)
- Vihantavilja (vehnä)
- Vihantavilja (viljaseos)
- Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- Viherlannoitusnurmi
- Virna
- Vuohenherne
- Öljyhamppu
- Öljypellava

*Poistettu 30.3.2026

Vaatus täyttyy, jos viljelykasvin alalla on kasvipeite tai monivuotisten energia- ja puutarhakasvien riviväleissä on kasvusto (kasvusto voi olla myös niitetty)

- Aitohunajakukka
- Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)
- Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridahaapa ja poppeli)
- Humala
- Karviainen
- Kesäkurpitsa (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Kirsikka
- Koristekasvit, alle 5 v.
- Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
- Koristepaju punontatarkoitukseen, alle 5 v.
- Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
- Kuitunokkonen
- Lamopinaatti (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Latva-artisokka (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Lehtikaali (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Lehtiselleri (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Liuskakoiso
- Luumu
- Maanparannus- ja saneerauskasviseos
- Maatalousmaan säilyttäminen (pysyvät kasvit)*
- Mansikka (käy aitona kasvipeitteenä ilman rivivälin kasvustoa)
- Marja-aronia
- Mesikasvit (Ahvenanmaa)
- Mesimarja
- Monimuotoisuuskasvit, niitty
- Monimuotoisuuskasvit, peltolintu

- Monimuotoisuuskasvit, pölyttäjät ja maisema
- Monimuotoisuuskasvit, riista
- Morsinko
- Mustaherukka
- Muut hedelmät
- Muut marjakasvit
- Muut rehukasvit
- Muut vihannekset (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Omena
- Parsa (jos riviväleissä kasvusto)
- Pensasmustikka
- Persilja (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Pienet vierekkäiset alat (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Pihlaja (marjantuotanto)
- Pinaatti (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Porkkana (korjaamatta jäänyt kasvusto hyväksytään)
- Punaherukka
- Päärynä
- Raparperi (jos riviväleissä kasvusto)
- Retiisi (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Ruokohelpi (energia)
- Ruokohelpi (kuivike/rehu)
- Salaattifenkoli (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Samettikukka
- Saskatoon (marjatuomipihlaja)
- Sikuri
- Suojakaista
- Suojavyöhyke
- Tilli (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Tupakka (jos kasvusto säilyy talven yli)
- Tyrni
- Vadelma ja mesivadelma
- Valkoherukka
- Viinirypäle
- Yksivuotinen kylvetty seoskasvusto (jos ala on kylvetty kasveilla, joiden sänki tai kevennetty muokkaus hyväksytään, voit ilmoittaa yksivuotisen kylvetyn kasvuston myös sänkenä tai kevennetysti muokattuna)
- Yrttikasvit väh. 5 v.
- Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)
- Öljyretikka

Vaatus täytty, jos viljelykasvin alalla on kasvijäte tai kasvusto on jäänyt korjaamatta

- Avomaankurkku
- Hernekasvit (jos alalle jää kasvipeite tai sänki, voit ilmoittaa hernekasvit myös kasvipeitteisinä tai sänkenä).
- Kasvimaa (jos alalla on viljelty tässä listassa mainittuja kasveja)
- Kesäkurpitsa
- Kiinankaali
- Kukkakaali
- Kurpitsa
- Kyssäkaali
- Lanttu
- Lehtikaali
- Lehtimangoldi

- Maa-artisokka
- Meloni
- Mukulaselleri
- Nauris
- Palsternakka
- Parsakaali
- Piparjuuri
- Punajuurikas ja keltajuurikas
- Punakaali
- Rehujuurikasvit
- Rehukaali
- Ruusukaali
- Salaatti (Lactuca-suku)
- Salaattisikurit (Cichorium-suku)
- Savojijinkaali (kurttikaali)
- Sokerijuurikas, sokerintuotantoon
- Sokerimaissi
- Valko- eli keräkaali

Vaatus ei täyty alla luetelluilla kasveilla

- Avokesanto
- Luonnonlaidun ja -niitty
- Purjo
- Ruokaperuna
- Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli)
- Ruokateollisuusperuna
- Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon)
- Sänkikesanto
- Tärkkelysperuna
- Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
- Valkosipuli
- Varhaisperuna (katteenalainen)
- Viljelemätön
- Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi
- Ympäristösopimusala, puustoinen
- Ympäristösopimusala, kosteikko

Ehdollisuuden viljelykierron välikasvit

Voit ilmoittaa listattuja kasveja ehdollisuuden viljelykierron välikasviksi.

Viljat

- Durumvehnä
- Hirssi
- Kaura
- Kevättruis
- Kevättruisvehnä
- Kevätspelttivehänä
- Kevätvehnä
- Kvinoa (kinua)
- Maissi
- Mallasohra

- Rehuohra
- Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
- Seoskasvusto (viljat)
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syyspelttivehnä
- Syysvehnä
- Tattari
- Vihantavilja (kaura)
- Vihantavilja (ohra)
- Vihantavilja (ruis)
- Vihantavilja (vehnä)
- Vihantavilja (viljaseos)

Öljykasvit

- Auringonkukka
- Kevätrapsi
- Kevätrypsi
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Öljyhamppu
- Öljypellava

Valkuaiskasvit

- Apila
- Apilan siemen, valvottu tuotanto
- Härkäpapu
- Kikherne
- Linssi
- Mailanen
- Makea lupiini
- Mesikkä
- Muut lupiinit
- Rehuherne
- Ruokaherne
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- Soijapapu
- Virna
- Vuohenherne

Avomaanvihannekset

- Kyssäkaali
- Lanttu
- Lehtikaali
- Lehtimangoldi
- Nauris
- Parsakaali

- Persilja
- Pinaatti
- Punajuurikas ja keltajuurikas
- Punakaali
- Retiisi
- Ruusukaali
- Salaatti (Lactuca-suku)
- Salaattisikurit (Cichorium-suku)
- Savoijinkaali (kurttukaali)
- Tarhaherne, tuoretuotanto
- Tilli

Mauste- ja lääkekasvit

- Korianteri
- Kumina
- Sinappi
- Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)

Muut kasvit

- Aitohunajakukka
- Kuituhamppu
- Kuitupellava
- Maanparannus- ja saneerauskasviseos
- Morsinko
- Muut rehukasvit
- Rehujuurikasvit
- Rehukaali
- Ruokohelpi (energia)
- Ruokohelpi (kuivike/rehu)
- Sikuri
- Sokerimaissi
- Yksivuotinen kylvetty seoskasvusto
- Öljyretikka

Nurmet

- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Laidunnurmi
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- Rehunurmi
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- ~~Siemennurmi*~~
- ~~Siemennurmi, yksilajinen*~~
- Siirtonurmi
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Viherlannoitusnurmi

*Poistettu 30.3.2026

Kesannot

- Viherkesanto (nurmi ja niitty)

Tässä listatuille kasveille voi ilmoittaa välikasvin.

Viljat

- Durumvehnä
- Hirssi
- Kaura, puhdaskaura
- Kevätruis
- Kevätruisvehnä
- Kevätspelttivehnä
- Kevätvehnä
- Kvinoa (kinua)
- Maissi
- Mallasohra
- Rehuohra
- Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
- Seoskasvusto (viljat)
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syyspelttivehnä
- Syysvehnä
- Tattari
- Vihantavilja (kaura)
- Vihantavilja (ohra)
- Vihantavilja (ruis)
- Vihantavilja (vehnä)
- Vihantavilja (viljaseos)

Öljykasvit

- Auringonkukka
- Kevätrapsi
- Kevättrypsi
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Öljyhamppu

Valkuaiskasvit

- Härkäpapu
- Kikherne
- Linssi
- Makea lupiini
- Muut lupiinit
- Rehuherne
- Ruisvirna
- Ruokaherne
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)

- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- Soijapapu

Avomaanvihannekset

- Avomaankurkku
- Kesäkurpitsa
- Kurpitsa
- Lamopinaatti
- Lanttu
- Latva-artisokka
- Lehtikaali
- Lehtimangoldi
- Lehtiselleri
- Maa-artisokka
- Meloni
- Mukulaselleri
- Muut vihannekset
- Nauris
- Palsternakka
- Pensaspapu
- Persilja
- Pinaatti
- Piparjuuri
- Retiisi
- Salaatti (Lactuca-suku)
- Salaattifenkoli
- Salaattisikurit (Cichorium-suku)
- Tarhaherne, teoll. Sop.tuotanto
- Tarhaherne, tuoretuotanto
- Tilli

Mauste- ja lääkekasvit

- Korianteri
- Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)
- Sinappi
- Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)

Muut kasvit

- Aitohunajakukka
- Kuituhamppu
- Kuitupellava
- Liuskakoiso
- Maanparannus- ja saneerauskasviseos
- Mesikasvit (Ahvenanmaa)
- Morsinko
- Muut rehukasvit
- Pienet vierekkäiset alat
- Rehujuurikasvit
- Rehukaali
- Samettikukka
- Sikuri
- Sokerimaissi
- Tupakka
- Yksivuotinen kylvetty seoskasvusto

- Öljyretikka

Vuodesta 2023 alkaen maatalousmaaksi otettujen alojen nurmikasvit

Voit ilmoittaa seuraavia nurmikasveja vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi otetulle peruslohkolle, jota koskee ehdollisuuden vaatimus pysyvästä nurmikasvillisuudesta.

Nurmet

- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Laidunnurmi
- Luonnonlaidun ja -niitty
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- Rehunurmi
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Suojakaista
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- Viherlannoitusnurmi

Maatalousmaahan kuulumattomat alat.

Poista kyseiset alat tukihakemukseltasi kohdassa 3. **Maatalousmaan ilmoittaminen ja muutokset** kerrotulla tavalla.

Rakennusten ala

- Kiinteärakenteiset ja -pohjaiset kasvihuoneet ja muut kiinteät rakennukset.
- Lohkolla voi olla kevytrakenteisia tai siirrettäviä, esimerkiksi eläinten ruokintaan tai sääsuojana käytettäviä rakennelmia.
- Maatalousmaalla voi olla myös kevytrakenteisiä kausihuoneita tai kasvatustunneleita.

Ala, jolla ei ole havaittu maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna.

- Jos satelliittiseurannassa tai valvonnassa havaitaan, että vaatimus vuotuisesta maataloustoiminnasta ei kolmena peräkkäisenä vuonna täyty, hallinto poistaa alan maatalouskäytöstä, riippumatta alalle ilmoittamastasi kasvista. Ala poistetaan myös, jos perut tuen kolmena peräkkäisenä vuonna.
- Voit palauttaa alan maatalouskäyttöön perustamalla tukihakemuksella paikalle uuden peruslohkon. Viranomainen palauttaa alalle sillä ennen maatalouskäytöstä poistoa olleet ominaisuustiedot. Sinulta saatetaan vaatia paikkaan toimitettu kuva palautettavasta alasta.

Pensoittuneet ojat ja pientareet.

- Reuna- ja sarkaojat, siltä osin kuin niissä on yli 1,5 metrisiä puuvartisia kasveja.
- Pientareilla ei saa olla ylivuotista puuvartista kasvustoa yksittäispuita tai -pensaita lukuun ottamatta.

Yli 3 metriä leveät ojat

- Poista peruslohkon alasta
 - yli 3 metriä leveät reunaojat ja
 - pientareineen yli 3 metriä leveät lohkon sisällä kulkevat ojat.

Jaloittelutarha

- Esimerkiksi hiekka- tai sorapohjainen jaloittelualue.
- Nurmilaidun on maatalousmaata.

Liian puustoinen pysyvä nurmi

- Laidunalue, jolla on
 - heinäkasvustoa alle 50 prosentilla alasta
 - yli 50 puuta hehtaarilla
 - alle 50 puuta hehtaarilla, mutta puut eivät ole yksittäin tai pienissä ryhmissä.

Metsälaitumet

- Metsälaitumella tarkoitetaan laidunnukseen käytettyä alaa, jolla on yli 50 puuta hehtaaria kohden.
- Älä ilmoita metsälaitumia tukihakemuksella, jos et hae niille ympäristösopimusta. Jos ala on luomueläinten jaloittelualue, ilmoita ne alla olevan kohdan mukaisesti.

Luomuvalvontaa varten ilmoitettava eläinten ulkoilualue

- Jos laidunnat luomueläimiä muualla kuin maatalousmaalla, esimerkiksi metsämaalla, ilmoita tälle alalle kasviksi *Muu luomuvalvonnan ala*.
- Lohkon maankäyttölajin on oltava *Metsämaa* tai *Muu alue*.

Ala, jonka peruskuivatus on riittämätön

- Ala, jolla viljelytoimet tai sadontuottaminen ei ole mahdollista liiallisen märkyden vuoksi.

Ala, joka on muussa kuin maatalouskäytössä

- Puisto-, virkistys- tai piha-alue tai kotitarveviljelmä tonttialueella.
- Ala, jonka ensisijainen käyttötarkoitus on varastoalue esimerkiksi koneille tai tuotteille, eikä siltä korjata satoa.

Ala, jonka kasvusto on pääasiassa luonnonkasveja ja -kasvustoa

- Mesiangervoa, koiranputkea, horsmaa tai vastaavia kasveja kasvava ala.
- Pahoin pensoittunut, vesoittunut tai sammaleen valtaama ala.

Tiealue

- Mikä tahansa kulkuväylä, joko rakennettu tai maatalousmaalla kulun vuoksi muodostunut pysyväisluonteinen kulkuväylä.
- Esimerkiksi tie, joka vie metsään tai rakennuksille ja erottuu ilmavalla.
- Maatalouskäytössä oleva kulkuväylä voidaan hyväksyä maatalousmaaksi ja lohkon pinta-alaan, jos alue kuuluu lohkon viljelykiertoon ja sitä muokataan kasvuston uusimisen yhteydessä.

Metsä tai metsän kasveja kasvava alue

- Metsä-, kitu- tai joutomaa tai muu metsänpohjan kasveja kasvava ala tai hakkuuaukea.
- Joulupuuviljelmä, metsäpuiden taimitarha tai viljelyalue tai leikkohavujen tuotantoala.

Suo

- Suo tai turvetuotantoalue

Kivet

- Kallioalue, kivikot, kivikasat ja yksittäiset kivet, jotka erottuvat ilmakuvalta.

Kosteikko

- Luontainen tai rakennettu kosteikkoalue.

Ala, jolla viljelykasvien juurilla ei ole maayhteyttä (mm. niin sanottu table-top -viljely)

- Ala ei ole missään tuessa tukikelpoista. Alaa ei ole pakko ilmoittaa. Jos ilmoitat alan, ilmoita juurien maayhteyden puutteesta rastittamalla asiaan liittyvä kohta kasvulohkon lisätiedoissa.

Aurinkovoiman tuotantoala

- Aurinkopaneelien tai muiden -keräinten ala ei ole maatalousmaata. Kaikki ilmakuviissa näkyvät paneelien ja muut vastaavat alat tulee rajata pois peruslohkosta. Paneelirivien väli voi olla tukikelpoista, jos ala on maatalousmaata ja riittävän leveä siten, että viljellyn kasvin edellyttämien viljelytoimenpiteiden tekeminen on mahdollista tavanomaisin maatalouskonein. Kasvusto on myös voitava tarvittaessa uudistaa. Myös maataloustoiminnan vaatimuksen tulee täytyä ja varjostus ei saa estää sadon tuottamista. Tukihakemuksella ilmoitettavan alan on myös oltava tuenhakijan hallinnassa.
- Vastaavaa sovelletaan myös maatalousmaalla sijaitseviin tuulivoimatuotannon alueisiin.

Ekojärjestelmätuki

Ekojärjestelmätuen tukiehdot

Kasvit, joille voidaan maksaa tukea ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite -toimenpiteestä.

Voit saada tukea **pellon, pysyvän nurmen ja pysyvien kasvien alasta**, joka on kasvipeitteistä tai sängellä 31.10.–31.3.

Viljat, tattari ja kvinoa

Voit saada tukea, jos alalla on kasvipeite, sängki tai kemiallisesti tuhottu sängki.

- Durumvehnä
- Hirssi
- Kaura
- Kevättruis
- Kevättruisvehnä
- Kevätspelttivehnä
- Kevätvehnä
- Kvinoa (kinua)
- Maissi
- Mallasohra
- Puhdaskaura
- Rehuohra
- Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
- Seoskasvusto (viljat)
- Syyskaura
- Syysohra

- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syyspelttivehnä
- Syysvehnä
- Tattari
- Vihantavilja (kaura)
- Vihantavilja (ohra)
- Vihantavilja (ruis)
- Vihantavilja (vehnä)
- Vihantavilja (viljaseos)

Öljykasvit

Voit saada tukea, jos alalla on kasvipeite, sänki tai kemiallisesti tuhottu sänki.

- Auringonkukka
- Kevätrapsi
- Kevätrypsi
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Öljyhamppu
- Öljypellava

Valkuaiskasvit

Voit saada tukea, jos alalla on kasvipeite, sänki tai kemiallisesti tuhottu sänki.

- Apila
- Apilan siemen, valvottu tuotanto
- Härkäpapu
- Kikherne
- Linssi
- Mailanen
- Makea lupiini
- Mesikkä
- Muut lupiinit
- Pensaspapu
- Reuherne
- Ruokaherne
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- Soijapapu
- Tarhaherne, teoll. Sop.tuotanto
- Tarhaherne, tuoretuotanto
- Virna
- Vuohenherne

Monivuotiset energia ja puutarhakasvit

Voit saada tukea, jos energia- ja puutarhakasvien riviväleissä on kasvusto.

- Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)
- Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridihaapa ja poppeli)
- Karviainen

- Kirsikka
- Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
- Koristekasvit, alle 5 v.
- Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
- Koristepaju punontatarkoitukseen, alle 5 v.
- Luumu
- Maatalousmaan säilyttäminen (pysyvät kasvit)
- Mansikka (käy aitona kasvipeitteenä ilman rivivälin kasvustoa)
- Marja-aronia
- Mesimarja
- Mustaherukka
- Muut hedelmät
- Muut marjakasvit
- Omena
- Parsa
- Pensasmustikka
- Pihlaja (marjantuotanto)
- Punaherukka
- Päärynä
- Raparperi
- Saskatoon (marjatuomipihlaja)
- Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
- Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
- Tyrni
- Vadelma ja mesivadelma
- Valkoherukka
- Viinirypäle

Mauste- ja lääkekasvit

Voit saada tukea, jos alalla on kasvipeite, sänki tai kemiallisesti tuhottu sänki.

- Korianteri
- Kumina
- Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)
- Sinappi
- Yrttikasvit väh. 5 v.
- Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja)

Muut kasvit

Voit saada tukea, jos alalla on talven yli säilyvä kasvipeite (hyväksytään myös niitetty kasvusto).

- Aitohunajakukka
- Humala
- Kesäkurpitsa
- Kuituhamppu
- Kuitunokkonen
- Kuitupellava
- Lamopinaatti
- Latva-artisokka
- Lehtikaali
- Lehtiselleri
- Liuskakoiso
- Maanparannus- ja saneerauskasviseos
- Mesikasvit (Ahvenanmaa)
- Morsinko

- Muut rehukasvit
- Muut rehukasvit
- Muut vihannekset
- Persilja
- Pienet vierekkäiset alat
- Pinaatti
- Retiisi
- Ruokohelpi (energia)
- Ruokohelpi (kuivike/rehu)
- Salaattifenkoli
- Samettikukka
- Sikuri
- Tilli
- Tupakka
- Yksivuotinen kylvetty seoskasvusto
- Öljyretikka

Nurmet

Voit saada tukea, jos alalla on kasvipeite, sänki tai kemiallisesti tuhottu sänki.

- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Laidunnurmi
- Luonnonhoitonurmi
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- Rehunurmi
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Siirtonurmi
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Viherlannoitusnurmi

Kesannot ja monimuotoisuuskasvit

Voit saada tukea, jos alalla on kasvipeite (hyväksytään myös niitetty kasvusto).

- Monimuotoisuuskasvit, niitty
- Monimuotoisuuskasvit, peltolintu
- Monimuotoisuuskasvit, pölyttäjä ja maisema
- Monimuotoisuuskasvit, riista
- Viherkesanto (nurmi ja niitty)

Voit saada tukea, jos alalla on korjaamaton kasvusto, joka säilyy talven yli

- Avomaankurkku
- Kasvimaa
- Kesäkurpitsa
- Kiinankaali
- Kukkakaali
- Kurpitsa
- Kyssäkaali
- Lanttu
- Lehtikaali
- Lehtimangoldi
- Maa-artisokka
- Meloni
- Mukulaselleri
- Nauris

- Palsternakka
- Parsakaali
- Piparjuuri
- Porkkana (korjaamatta jäänyt kasvusto hyväksytään)
- Punajuurikas ja keltajuurikas
- Punakaali
- Rehujuurikasvit
- Rehukaali
- Ruusukaali
- Salaatti (Lactuca-suku)
- Salaattisikurit (Cichorium-suku)
- Savoijinkaali (kurttikaali)
- Sokerijuurikas, sokerintuotantoon
- Sokerimaissi
- Valko- eli keräkaali

Ympäristökorvaus

Ympäristökorvauksen sitomusehdot

Ympäristökorvauksen pölyttäjien ravintokasvit

Pölyttäjien ravintokasveja ovat

- Auringonkukka
- Avomaankurkku
- Härkäpapu
- Karviainen
- Kevätrapsi
- Kevätrypsi
- Kirsikka
- Korianteri
- Kumina
- Kurpitsa
- Luumu
- Mansikka
- Marja-aronia
- Mesimarja
- Morsinko
- Mustaherukka
- Muut hedelmät
- Muut marjakasvit
- Omena
- Parsa
- Pensasmustikka
- Pensaspapu
- Punaherukka
- Päärynä
- Rehuherne
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Ruokaherne
- Saskatoon (marjatuomipihlaja)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Sinappi

- Soijapapu
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Tarhaherne, teoll. Sop.tuotanto
- Tarhaherne, tuoretuotanto
- Tattari
- Tyrni
- Vadelma ja mesivadelma
- Valkoherukka
- Vuohenherne
- Öljyhamppu
- Öljypellava
- Öljyretikka

Ympäristökorvauksen maanparannus tai saneerauskasvit

Maanparannus tai saneerauskasveja ovat:

- apilat (uusi vuodesta 2026 alkaen)
- auringonkukka
- hunajakukka
- kumina (ensimmäisen vuoden kasvusto)
- mailaset
- mesikäät
- rehuvirna
- ruisvirna
- samettikukka
- sikuri
- sinappi (vain valkosinappi eli keltasinappi)
- öljy- ja muokkausretikka (voi olla myös muokkausretiisi)
- edellä mainittujen kasvien seokset.

Huomaa, että maanparannus- ja saneerauskasveiksi kelpaa ainoastaan luettelossa mainitut kasvit ja niiden seokset. Et voi esim. kylvää seoksessa nurmikasvien siemeniä.

Kuminan ensimmäisen vuoden kasvusto kelpaa maanparannus- tai saneerauskasviksi. Kuminan toisen vuoden kasvusto ei kelpaa toimenpiteeseen, vaikka kasvusto ilmoitettaisiin kuminaksi ensimmäisen kerran. Toimenpiteeseen ei kelpaa seoskasvusto, joka sisältää toisen vuoden kuminaa.

Avomaan vihannekset

- avomaankurkku
- keltajuurikas
- kesäkurpitsa
- kiinankaali
- kukkakaali
- kurpitsa
- kyssäkaali
- lamopinaatti
- lanttu
- latva-artisokka
- lehtikaali

- lehtimangoldi
- lehtiselleri
- maa-artisokka
- meloni
- mukulaselleri
- muut vihannekset
- nauris
- palsternakka
- parsaa
- parsakaali
- pensaspapu
- persilja
- pinaatti
- piparjuuri
- porkkana
- punajuurikas
- punakaali
- purjo
- raparperi
- retiisi
- ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin)
- ruusukaali
- salaatti (Lactuca-suku) (sis. mm. pehmeä keräsalaatti ja rapeakeräsalaatti)
- salaattifenkoli
- salaattisikuri
- savoiijinkaali (kurttukaali)
- sipulin pikkuistukkaat
- tarhaheerne (teollinen sopimustuotanto)*
- tilli
- valkosipuli
- valko- eli keräkaali
- yrttikasvit (alle tai yli 5 vuotta)

* Viljelysopimus pitää olla tehty 15.6. mennessä

Puutarhakasvit

Puutarhakasveja ovat:

- **Koristekasvit**, mukaan lukien yksi- ja monivuotiset avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyt koristekasvit.
- **Hedelmä- ja marjakasvit**, mukaan lukien pähkinät.
- **Vihannekset**, mukaan lukien tilli, persilja, maa-artisokka, piparjuuri, raparperi ja parsaa.
- **Mausteyrtit ja lääkekasvit**, mukaan lukien basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokko, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, mintut, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen (ei kuitenkaan kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siänkärsämö, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki ja yrtti-iiso, ei kuitenkaan siemenmausteet.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumusehdot

Luonnonmukaisen tuotannon myyntikasvit

Myyntikasveiksi luettavat kasvit 2026

Viljat

- durumvehnä
- hirssi
- kaura
- kevätruis
- kevätruisvehnä
- kevätspelttivehnä
- kevätevehnä
- kvinoa (kinua)
- mallasohra
- puhdaskaura
- rehuohra
- ruisvehnä
- sokerimaissi
- syyskaura
- syysohra
- syysruis
- syysruisvehnä
- syysspelttivehnä
- syysvehnä
- tattari

Öljykasvit

- auringonkukka
- kevätrapsi
- kevätrypsi
- ruistankio (Camelina, kitupellava)
- soijapapu
- syysrapsi
- syysrypsi
- öljyhamppu
- öljypellava

Valkuaiskasvit

- härkäpapu
- linssi
- kikherne
- rehuherne
- ruokaherne
- sinilupiini (sinilupiini)

Perunat

- ruokaperuna
- ruokateollisuusperuna
- siemenperuna

- tärkkelysperuna
- varhaisperuna

Avomaanvihannekset

- avomaankurkku
- kesäkurpitsa
- kiinankaali
- kukkakaali
- kurpitsa
- kyssäkaali
- lamopinaatti
- lanttu
- latva-artisokka
- lehtikaali
- lehtimangoldi
- lehtiselleri
- maa-artisokka
- meloni
- mukulaselleri
- muut vihannekset
- nauris
- palsternakka
- parsa
- parsakaali
- pensaspapu
- persilja
- pinaatti
- piparjuuri
- porkkana
- punajuurikas ja keltajuurikas (sis. valkojuurikas)
- punakaali
- purjo
- raparperi
- retiisi
- ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin)
- ruusukaali
- salaatti (Lactuca-suku)
- salaattifenkoli
- salaattisikuri (Cichorium-suku)
- savojijinkaali (kurttukaali)
- sipulin pikkuistukkaat
- tarhaheerne (teollinen sopimustuotanto)*
- tarhaheerne, tuoretuotanto
- tilli
- valkokaali (keräkaali)
- valkosipuli

*Viljelysopimus pitää olla tehty 15.6. mennessä

Mauste- ja lääkekasvit

- korianteri
- kumina
- siemenmausteet ja lääkekasvit
- sinappi
- yrttikasvit alle 5 v.

- yrttikasvit väh. 5 v.

Hedelmä- ja marjakasvit

- karviainen
- kirsikka
- luumu
- mansikka
- marja-aronia
- mesimarja
- mustaherukka
- muut hedelmät
- muut marjakasvit
- omena
- pensasmustikka
- pihlaja (marjantuotantoon)
- punaherukka
- päärynä
- saskatoon (marjatuomipihlaja)
- taimitarhat (alle tai yli 5 vuotta, marja-, hedelmä- ja koristekasvit)
- tyrni
- vadelma ja mesivadelma
- valkoherukka
- viinirypäle

Nurmet

- apilan siemen, valvottu tuotanto
- englanninraiheinän siemen, valvottu tuotanto
- italianraiheinän (westerw.) siemen, valvottu tuotanto
- nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- timotein siemen, valvottu tuotanto

Muut kasvit

- aitohunajakukka
- humala
- kuituhamppu
- kuitunokkonen
- kuitupellava
- sokerijuurikas, sokerintuotantoon
- tupakka
- koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta, esimerkiksi leikkoperennat
- koristekasvit, alle 5 v. esimerkiksi avomaalta myyntiin menevät leikkokukat ja leikkovihreät.

Seoskasvustot

Seoskasvustoista hyväksytään myyntikasveiksi

- viljojen ja palkokasvien sekä palkokasvien ja öljykasvien tuleentuneet kasvustot, joiden sadosta eri viljelykasvien siemenet voidaan erotella.
- viljojen ja öljykasvien seoskasvustot
- valkuaiskasvien ja öljykasvien seoskasvustot
- valkuaiskasvien seoskasvustot
- öljykasvien seoskasvustot.

Seoskasvustojen tulee koostua myyntikasveiksi hyväksytyistä kasveista.

Myyntikasveiksi hyväksyttävät seoskasvustot ilmoitetaan alla olevilla nimikkeillä:

- Seos, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja
- Seoskasvusto, valkuaiskasvit + öljykasvit
- Seoskasvusto, vilja + öljykasvit
- Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit
- Seoskasvusto, valkuaiskasvit kasvusto sisältää vain valkuaiskasveja
- Seoskasvusto, öljykasvit kasvusto sisältää vain öljykasveja
- Seoskasvusto, valkuaiskasvit + vilja

Tuoreena korjattavia ja säilöttäviä viljoja tai viljan seoskasvustoja ei hyväksytä myyntikasveiksi.

Avomaan vihannekset

- avomaankurkku
- keltajuurikas
- kesäkurpitsa
- kiinankaali
- kukkakaali
- kurpitsa
- kyssäkaali
- lamopinaatti
- lanttu
- latva-artisokka
- lehtikaali
- lehtimangoldi
- lehtiselleri
- maa-artisokka
- meloni
- mukulaselleri
- muut vihannekset
- nauris
- palsternakka
- parsakaali
- pensaspapu
- persilja
- pinaatti
- piparjuuri
- porkkana
- punajuurikas
- punakaali
- purjo
- raparperi
- retiisi
- ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin)
- ruusukaali
- salaatti (Lactuca-suku) (sis. mm. pehmeä keräsalaatti ja rapeakeräsalaatti)
- salaattifenkoli
- salaattisikuri
- savoiijinkaali (kurttuakaali)
- sipulin pikkuistukkaat
- tarhaheerne (teollinen sopimustuotanto)*
- tilli

- valkosipuli
- valko- eli keräkaali
- yrttikasvit (alle tai yli 5 vuotta)

* Viljelysopimus pitää olla tehty 15.6. mennessä

Puutarhakasvit

Puutarhakasveja ovat:

- **Koristekasvit**, mukaan lukien yksi- ja monivuotiset avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljellyt koristekasvit.
- **Hedelmä- ja marjakasvit**, mukaan lukien pähkinät.
- **Vihannekset**, mukaan lukien tilli, persilja, maa-artisokka, piparjuuri, raparperi ja parsia.
- **Mausteyrtit ja lääkekasvit**, mukaan lukien basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokko, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, mintut, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen (ei kuitenkaan kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siankärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki ja yrtti-iiso, ei kuitenkaan siemenmausteet.

Muut listat

Lista pysyvistä kasveista

Pysyvillä kasveilla tarkoitetaan viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan vähintään 5 vuoden ajan ja joista saadaan toistuvaa satoa. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat ja koristekasvit.

- Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)
- Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridahaapa ja poppeli)
- Humala
- Karviainen
- Kirsikka
- Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta
- Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
- Kuitunokkonen
- Luumu
- Marja-aronia
- Mesimarja
- Mustaherukka
- Muut hedelmät
- Muut marjakasvit
- Omena
- Parsa
- Pensasmustikka
- Pihlaja (marjantuotanto)
- Punaherukka
- Päärynä

- Raparperi
- Ruokohelpi (energia)
- Ruokohelpi (kuivike/rehu)
- Saskatoon (marjatuomipihlaja)
- Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
- Tyrni
- Vadelma ja mesivadelma
- Valkoherukka
- Viinirypäle
- Yrttikasvit väh. 5 v.

Erilaisten tilapäisesti viljelemättömien alojen ilmoittaminen

Alan käytöstä riippuen voit joko poistaa alueen maatalousmaasta tai ilmoittaa sen kesantona. Tietyt alat voidaan lukea kuuluvaksi kasvulohkon kasvin alaan.

Rehupaalien tai -auman varastointiala

- Ilmoita ala lohkon kasvin mukaan, kun samoja paaleja ei säilytetä lohkolla vuotta pidempään ja korjattu rehu varastoidaan lohkolla ja käytetään vähitellen eläinten rehuksi.
- Erillistä kasvulohkoa ei tarvitse perustaa.

Ensisijaisesti varastoalueena käytettävä ala, joka ei ole mukana viljelykierrossa.

- Esimerkiksi
 - koneet, rakennustarvikkeet tai hakkuutyömaan puutavara.
 - samat rehupaalit yli vuoden ajan.
- Poista ala rajakorjauksella peruslohkon alasta. Palauta ala rajakorjauksella siitä vuodesta alkaen, kun se on jälleen viljelyssä.

Lohkon reuna- tai sarkaojien kaivuumaat vallina tai kasoina ojan reunalla.

- Jos kaivuumaat ovat lohkolla enintään yhden kasvukauden ajan, voit ilmoittaa alan osaksi viljelykasvin alaa.
- Jos maat ovat lohkolla pidempään, poista alat lohkosta rajakorjauksella. Voit palauttaa alat peruslohkoon, kun maat on poistettu lohkolta.
- Jos uoman varrella on suojakaistavaatimus, säilytä suojakaista tai perusta se uudelleen maakasojen pellonpuoleiselle reunalle.

Sääolojen vuoksi orastumaton kasvusto.

- Ilmoita ala kylvetyn kasvin mukaan. Jos uusintakylvät alan, voit vaihtaa kasvin muutosaikana.

Kylvämättä jäänyt ala tai peruskunnostettava ala (esimerkiksi salaojitus)

- Pienet, alle 5 aarin yhtenäiset kylvämättä jääneet alat voidaan hyväksyä kasvulohkolle ilmoitetun kasvin alaan.
- Ilmoita ala lohkon tilasta riippuen avo-, sänki- tai viherkesantona (huom. kesannoilla on hoitovaatimus).

Talvituhoala, jota et uusintakylvä keväällä

- Ala voidaan hyväksyä kylvetyn kasvin mukaan.
- Torju alalta rikkakasvit mekaanisesti tai kemiallisesti.
- Jos täydennyskylvät tuhoutuneen syysviljan alalle saman lajin kevätiljaa, ilmoita koko ala sillä kasvulla, kumpaa on enemmän.

Maanomistajan kotitarveviljelyala vuokraamallasi peruslohkolla.

- Poista ala peruslohkosta rajakorjauksella tai ilmoita kasvulohkon kasviksi *Kasvima*.

Jaloittelutarha, esimerkiksi hiekka- tai sorapohjainen jaloittelualue

- Ei koske nurmilaidunta.
- Poista ala rajakorjauksella peruslohkon alasta. Palauta ala rajakorjauksella siitä vuodesta alkaen, kun se on jälleen viljelyssä.

Rakennukset, tie- tai muu rakennustyömaa

- Poista ala rajakorjauksella peruslohkon alasta. Palauta ala rajakorjauksella siitä vuodesta alkaen, kun se on jälleen viljelyssä.

Huonokuntoinen ala, joka ei ole viljelykelpoista

- Esimerkiksi puskitun pelto tai luonnonlaidun.
- Jos kokonainen peruslohko, poista se maatalouskäytöstä tukihaun Peruslohkomuutokset-osiossa.
- Poista ala rajakorjauksella, jos kyse on vain peruslohkon osasta.

Maatalousmaahan kuulumattomat alat.

Poista kyseiset alat tukihakemukseltasi kohdassa 3. **Maatalousmaan ilmoittaminen ja muutokset** kerrotulla tavalla.

Rakennusten ala

- Kiinteärakenteiset ja -pohjaiset kasvihuoneet ja muut kiinteät rakennukset.
- Lohkolla voi olla kevytrakenteisia tai siirrettäviä, esimerkiksi eläinten ruokintaan tai sääsuojana käytettäviä rakennelmia.
- Maatalousmaalla voi olla myös kevytrakenteisiä kausihuoneita tai kasvatustunneleita.

Ala, jolla ei ole havaittu maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna.

- Jos satelliittiseurannassa tai valvonnassa havaitaan, että vaatimus vuotuisesta maataloustoiminnasta ei kolmena peräkkäisenä vuonna täyty, hallinto poistaa alan maatalouskäytöstä, riippumatta alalle ilmoittamastasi kasvista. Ala poistetaan myös, jos perut tuen kolmena peräkkäisenä vuonna.
- Voit palauttaa alan maatalouskäyttöön perustamalla tukihakemuksella paikalle uuden peruslohkon. Viranomainen palauttaa alalle sillä ennen maatalouskäytöstä poistoa olleet ominaisuustiedot. Sinulta saatetaan vaatia paikkaan toimitettu kuva palautettavasta alasta.

Pensoittuneet ojat ja pientareet.

- Reuna- ja sarkaojat, siltä osin kuin niissä on yli 1,5 metrisiä puuvartisia kasveja.
- Pientareilla ei saa olla ylivuotista puuvartista kasvustoa yksittäispuita tai -pensaita lukuun ottamatta.

Yli 3 metriä leveät ojat

- Poista peruslohkon alasta
 - yli 3 metriä leveät reunaojat ja
 - pientareineen yli 3 metriä leveät lohkon sisällä kulkevat ojat.

Jaloittelutarha

- Esimerkiksi hiekka- tai sorapohjainen jaloittelualue.
- Nurmilaidun on maatalousmaata.

Liian puustoinen pysyvä nurmi

- Laidunalue, jolla on
 - heinäkasvustoa alle 50 prosentilla alasta
 - yli 50 puuta hehtaarilla
 - alle 50 puuta hehtaarilla, mutta puut eivät ole yksittäin tai pienissä ryhmissä.

Metsälaitumet

- Metsälaitumella tarkoitetaan laidunnukseen käytettyä alaa, jolla on yli 50 puuta hehtaaria kohden.
- Älä ilmoita metsälaitumia tukihakemuksella, jos et hae niille ympäristösopimusta. Jos ala on luomueläinten jaloittelualue, ilmoita ne alla olevan kohdan mukaisesti.

Luomuvalvontaa varten ilmoitettava eläinten ulkoilualue

- Jos laidunnat luomueläimiä muualla kuin maatalousmaalla, esimerkiksi metsämaalla, ilmoita tälle alalle kasviksi *Muu luomuvalvonnan ala*.
- Lohkon maankäyttölajin on oltava *Metsämaa* tai *Muu alue*.

Ala, jonka peruskuivatus on riittämätön

- Ala, jolla viljelytoimet tai sadontuottaminen ei ole mahdollista liiallisen märkyden vuoksi.

Ala, joka on muussa kuin maatalouskäytössä

- Puisto-, virkistys- tai piha-alue tai kotitarveviljelmä tonttialueella.
- Ala, jonka ensisijainen käyttötarkoitus on varastoalue esimerkiksi koneille tai tuotteille, eikä siltä korjata satoa.

Ala, jonka kasvusto on pääasiassa luonnonkasveja ja -kasvustoa

- Mesiangervoa, koiranputkea, horsmaa tai vastaavia kasveja kasvava ala.
- Pahoin pensoittunut, vesoittunut tai sammaleen valtaama ala.

Tiealue

- Mikä tahansa kulkuväylä, joko rakennettu tai maatalousmaalla kulun vuoksi muodostunut pysyväisluonteinen kulkuväylä.
- Esimerkiksi tie, joka vie metsään tai rakennuksille ja erottuu ilmavalla.
- Maatalouskäytössä oleva kulkuväylä voidaan hyväksyä maatalousmaaksi ja lohkon pinta-alaan, jos alue kuuluu lohkon viljelykiertoon ja sitä muokataan kasvuston uusimisen yhteydessä.

Metsä tai metsän kasveja kasvava alue

- Metsä-, kitu- tai joutomaa tai muu metsänpohjan kasveja kasvava ala tai hakkuuaukeaa.
- Joulupuuviljelmä, metsäpuiden taimitarha tai viljelyalue tai leikkohavujen tuotantoala.

Suo

- Suo tai turvetuotantoalue

Kivet

- Kallioalue, kivikot, kivikasat ja yksittäiset kivet, jotka erottuvat ilmakuvalta.

Kosteikko

- Luontainen tai rakennettu kosteikkoalue.

Ala, jolla viljelykasvien juurilla ei ole maayhteyttä (mm. niin sanottu table-top -viljely)

- Ala ei ole missään tuessa tukikelpoista. Alaa ei ole pakko ilmoittaa. Jos ilmoitat alan, ilmoita juurien maayhteyden puutteesta rastittamalla asiaan liittyvä kohta kasvulohkon lisätiedoissa.

Aurinkovoiman tuotantoala

- Aurinkopaneelien tai muiden -keräinten ala ei ole maatalousmaata. Kaikki ilmakuviissa näkyvät paneelien ja muut vastaavat alat tulee rajata pois peruslohkosta. Paneelirivien väli voi olla tukikelpoista, jos ala on maatalousmaata ja riittävän leveä siten, että viljellyn kasvin edellyttämien viljelytoimenpiteiden tekeminen on mahdollista tavanomaisin maatalouskonein. Kasvusto on myös voitava tarvittaessa uudistaa. Myös maataloustoiminnan vaatimuksen tulee täytyä ja varjostus ei saa estää sadon tuottamista. Tukihakemuksella ilmoitettavan alan on myös oltava tuenhakijan hallinnassa.
- Vastaavaa sovelletaan myös maatalousmaalla sijaitseviin tuulivoimatuotannon alueisiin.

Tukikelpoisen hampun viljely 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Huomioitavaa 2026

- Hampun kylvösiemenen vakuustodistukset on palautettava **viimeistään 9.6.2026**.

Tukiehdot

Voit saada tukea öljy- ja kuituhampun viljelystä, jos alla olevat ehdot täyttyvät:

1. Viljelemäsi hampun lajike on tukikelpoinen.

- Hampun tukikelpoiset lajikkeet määritellään EU:n alueella vuosittain. Tukikelpoiset lajikkeet listataan Viljelykasvien yleisessä lajikeluettelossa ja sen täydennysosissa, jotka julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä. Lajikeluettelo ja sen täydennysosat ovat saatavilla osoitteesta <https://food.ec.europa.eu> Plants → Plant reproductive material → Plant variety catalogues, databases & information systems.
- Tukikelpoisten hamppulajikkeiden tetrahydrokannabinolipitoisuus (THC-pitoisuus) on enintään 0,3 prosenttia.

2. Kylvät hampun viljelyalat sertifioidulla siemenellä.

- Siemenlain (600/2019) mukaan sertifioidulla siemenellä tarkoitetaan viranomaisen tarkastamia, kansallisen ja Euroopan unionin siemeniä koskevan lainsäädännön mukaiset laatuvaatimukset täyttäviä virallisesti varmennettuja siemeniä.
- Hampun viljelyalalle ei makseta tukea, jos käytät sertifioimatonta tai tilan omaa siementä.

3. Kylvät kasvulohkolle vain yhtä tukikelpoista hamppulajiketta.

- Useaa hamppulajiketta sisältävä kasvusto tai hamppua sisältävä seoskasvusto ei oikeuta tukeen.

4. Ilmoitat hampun kylvösiemenen määrän (kg/ha) ja suunnitellun kylvöpäivämäärän peltotukien haussa.

5. Toimitat kopiot kaikkien kylvöön käyttämiesi hampun siemensäkkien vakuustodistuksista tukihakemuksesi liitteenä Vipu-palvelussa tai toimitat alkuperäiset vakuustodistukset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 9.6.2025.

- Vakuustodistuksella tarkoitetaan sertifioitujen siementen pakkaukseen painettavaa tai kiinnitettävää lipuketta, jossa on tärkeimmät tiedot siemenestä.

- Tukea ei makseta mistään ilmoittamastasi hampun viljelyalasta, jos et palauta vakuustodistuksia lainkaan, palautat vain osan vakuustodistuksista (jos useampi siemensäkki) tai palautat ne myöhässä.
- Säilytä sertifioidun hampunsiemenen alkuperäiset vakuustodistukset mahdollista valvontaa varten, jos et ole toimittanut alkuperäisiä vakuustodistuksia kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Vakuustodistukset on säilytettävä hakuvuoden ja seuraavien neljän vuoden ajan.

Hampun tukikelpoisuuden eri tuissa ja tukitasot voit tarkistaa peltotukien hakuoppaan luvusta **Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot**. Maatalousmaan tukikelpoisuusvaatimuksista voit lukea peltotukien hakuoppaan luvusta **Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot**.

Voit korjata hamppusadon aikaisintaan 10 päivää sen jälkeen, kun hampun kukinta on loppunut.

Jos viljelet hamppua välikasvina tai kerääjäkasvina, ilmoita tästä kasvulohkotiedoissa. Palauta myös väli- tai kerääjäkasvina viljelemäsi hampun vakuustodistukset sähköisesti **Vipu-palvelussa** tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle **viimeistään 19.6.2025**. Kerääjäkasvina viljelty hamppu ei kelpaa ympäristökorvauksen kerääjäkasvien toimenpiteeseen. Säilytä väli- tai kerääjäkasvina viljellyn hampun kasvusto vähintään kasvukauden loppuun saakka, jotta kasvustosta voidaan ottaa tarvittaessa THC-näytteet.

Hampun ilmoittaminen muutosaikana

Voit lukea tarkemmin hakemuksen muuttamisesta Peltotukien hakuoppaan luvusta **Hakemuksen muuttaminen**. Muutosaikana voit vaihtaa hampun viljelyalaa samaan tapaan kuin muidenkin kasvien viljelyaloja. Sinulle voidaan maksaa muutosaikana ilmoittamastasi tukikelpoisesta hampusta tukea, jos olet palauttanut kaikkien kylvöön käyttämiesi hampun siemensäkkien vakuustodistukset peltotukien hakuajana **viimeistään 9.6.2025**.

Et voi saada hampun viljelyalalle mitään tukia, jos vaihdat kasvulohkon kasviksi hampun etkä ole palauttanut vakuustodistuksia määräajassa.

THC-näytteet

Elinvoimakeskus kerää hamppuviljelyksistä näytteitä heinä-syyskuussa ennen sadonkorjuuta THC- eli tetrahydrokannabinolipitoisuuden määrittämistä varten. Näytteet analysoidaan Ruokaviraston laboratoriossa. Lohkot, joilta näytteet kerätään, valitaan satunnaisesti ja riskianalyysin perusteella. Elinvoimakeskus kerää näytteet ajanjaksona, joka alkaa 20 päivän kuluttua kukinnan alkamisesta ja päättyy 10 päivän kuluttua kukinnan päättymisestä. Finola-lajikkeen näyte otetaan 55–75 vuorokauden kuluessa kylvämisestä. Säilytä hampun kasvusto siihen asti, että näytteet voidaan ottaa. Tämän vuoksi voit korjata hamppusadon aikaisintaan 10 päivää sen jälkeen, kun hampun kukinta on loppunut.

Sallittu THC-pitoisuus on enintään 0,30 prosenttia. Jos jonkin tietyn lajikkeen kaikkien näytteiden TCH-pitoisuuksien keskiarvo on yli 0,30 prosenttia kahtena peräkkäisenä vuotena, kyseinen lajike ei ole tukikelpoinen seuraavasta vuodesta alkaen.

Suojatut kasvilajikkeet ja TOS-maksut 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ Peltotukien hakuopas 2026

Kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (1279/2009) mukaan kasvinjalostajanoikeutta rajoitetaan siten, että viljelijällä on omalla tilalla oikeus käyttää suojatun kaura-, ohra-, ruis-, vehnä-, ruisvehnä-, rypsi-, rapsi-, öljypellava-, herne-, härkäpapu-, peruna- tai tattarilajikkeen omalla tilalla tuotettua siementä lisäystarkoitukseen maksamalla siitä lajikkeen käyttöoikeusmaksu eli TOS-maksu (TOS = tilan oma siemen) lajikkeen omistajalle. TOS-maksu on matalampi kuin sertifioidun siemenen hintaan sisältyvä korvaus.

Kansallisesti suojattujen lajikkeiden osalta TOS-maksuvelvollisia ovat yli 10 peltohehtaarin tilat, perunan osalta kuitenkin kaikki vähintään 2 hehtaaria perunaa tai vähintään 1 hehtaaria katteenalaista varhaisperunaa viljelevät tilat. EU-suojattujen lajikkeiden osalta TOS-maksuvelvollisuus koskee yli 92 tonnia laskennallista satoa tuottavia tiloja, perunan osalta kuitenkin kaikkia vähintään 7 hehtaaria perunaa viljeleviä tiloja.

Korvauksen tasosta on sovittu lajikkeiden omistajia edustavan Siemenkauppiaitten yhdistyksen sekä viljelijöitä edustavien MTK:n ja SLC:n kesken. Vuonna 2026 kerätään TOS-maksua viljoilta, palkokasveilta ja perunalta kuten aiempinakin vuosina. Viljojen ja palkoviljojen suojattujen lajikkeiden TOS-maksu on 6,10 €/ha (alv 0 %) ja perunan 28,00 €/ha (alv 0 %).

Kansallisesti suojattuja lajikkeita ovat ainakin:

Laji	Lajike
Herne	BOR Reima, BOR Veikko, Heikki, Hulda, Jymy, Karita, Lempi, Loviisa, Matilda, Primana, Rokka ja Sisu
Härkäpapu	Alviira, Into, Kontu, Louhi, Sampo ja Vire
Kaura	Aarre, Akseli, Aslak, Avaus, Avetron, Bettina, Donna, Eemeli, Erika, Fiia, Harald, Hurja, Iiris, Inka, Jukka, Julius, Katri, Kontio, Luukas, Marika, Meeri, Mirella, Nella, Nestor, Niklas, Obelix, Oiva, Peppi, Perttu, Riina, Ringsaker, Roope, Sandy, Steinar, Suomi, SW Ingeborg, SW Vaasa, Taika, Venla ja Viviana
Ohra	Aava, Alvari, Armas, Artturi, Aukusti, Bertta, Birk, BOR Katri, BOR Reino, BOR Veera, Brage, Bredo, Brienne, Briitta, Edel, Edvin, Einar, Elmeri, Erkki, Eversti, Fabiola, Fennica, Filippa, Harbinger, Hermannin, Huima, Inari, Jalmari, Jalo, Justus, Jyvä, Kaarle, Kerttu, Kunnari, Loisto, Mainio, Maire, Maria, Minttu, Olavi, Onerva, Polartop, Ragna, Repekka, Rolfi, Saana, Severi, Silo, SW Mitja, Sylvester, Tiril, Tofta, Toria, Trekker, Trym, Tuomas, Turkka, Uljas, Vertti, Vilde, Vipekka, Voitto ja Wolmari
Peruna	Jussi
Ruis	Elvi, Juuso, Reetta ja Riihi

Laji	Lajike
Vehnä	Aino, Alli, Anniina, Arktika, Bjarne, BOR Helga, BOR Kieku, BOR Leivo, BOR Vuokko, Botnica, Demonstrant, Helmi, Herttua, Hiikka, Iisakki, Jaarli, Krabat, Kreivi, Kruunu, Leidi, Mahti, Marble, Puntari, Quarna, SW Magnifik, Turanus, Urho, Wanamo, Wappu, Wellamo ja Zebra

EU-suojattuja lajikkeita ovat ainakin:

Laji	Lajike
Herne	Astronaute, Autentic, Badoo, Balder, Eso, Greenway, Ingrid, KWS Kidam, NOS Impact, Rocket, Rose, Skol, Stroma ja Symbios
Härkäpapu	Allison, Daisy, Fuego, Futura, Hammer, Taifun ja Tiffany.
Kaura	Avanti, Avenue, Benny, BOR Leena, Canary, Conway, Effektiv, Enni, Flocke, Hanstad, Harmony, Ivory, Jacky, Lion, Matty, Proxy, Rocky, Scotty, Symphony, Vahva ja Zorro
Ohra	Accordine, Amidala, Anneli, Arild, Arlom, Armi, Avalon, Brioni, Conan, Crescendo, Dexter, Eastway, Eifel, Ellinor, Emlin, Fairytale, Fandaga, Fatima, Feedway, Fender, Firefoxx, Flair, Focus, Fontane, Formula 1, Grace, Iina, Iron, Jakubus, KWS Curtis, KWS Fantex, KWS Irina, KWS Kosmos, KWS Tenor, KWS Thalys, Laureate, Lene, Lexy, Luhkas, Maaren, Marietta, Marthe, Melia, Melius, NFC Tipple, NOS Dueholm, NOS Gambit, NOS Keira, NOS Salpa, NOS Tuike, NOS Valda, Nousu, Overture, Propino, Quench, RGT Planet, Rødhette, Ruth, Salome, Scrabble, Skyway, Soulmate, Stairway, Sting, Streif, SU Ellen, Sunshine, SW Makof, SY Chaska, SY Signet, SY Solar, Uta, Vanille, Vinha, Wish, Xanadu ja Yoda
Peruna	Acoustic, Adato, Agila, Albatros, Albertine, Alexandra, Alicante, Allstar, Alouette, Amado, Amorosa, Annabelle, Anouk, Antonia, Anuschka, Ardeche, Arielle, Arizona, Armedi, Arrow, Arsenal, Artemis, Aurum, Avanti, Aztec Gold, Babylon, Ballerina, Baltic Rose, Barcelona, Belana, Bellarosa, Bellinda, Bernina, Beyonce, Boston, Carolus, Carrera, Cerisa, Challenger, Chateau, Colomba, Constance, Corazon, Corinna, Crisper, Dartiest, Donata, El Mundo, Erika, Esme, Etana, Euroflora, Eurogrande, Europura, Euroresa, Eurostarch, Everest, Evolution, Excellency, Fajah, Fakse, Favola, Floridana, Fonia, Fontane, Fyone, Gala, Georgina, Glorietta, Goldmarie, Gourmandine, Helmi, Innovator, Inova, Islara, Jacky, Janick, Janke, Jazzy, Jelly, Jolene, Jubilat, Julinka, Juventa, Karelia, Lady Alicia, Lady Amarilla, Lady Anna, Lady Britta, Lady Claire, Lady Felicia, Lady Forte, Lady Jane, Larissa, Laura, Leonore, Levante, Libra, Loreen, Loreley, Lugano, Madeira, Manitou, Markies, Melody, Meryem, Milva, Miss Blush, Monique, Monte Carlo, Monza, Morris, Mozart, Mulberry Beauty, Mungo, Muse, Musica, Napoleon, Nirvana, Nixe, Noblesse, Nofy, Norman, Orchestra, Orla, Otolia, Ottawa, Palace, Paradiso, Paris, Paroli, Partner, Pirol, Prince, Queen Anne, Ramos, Ranomi, Red Fantasy, Red Sonia, Regina, Riviera, Rock, Rosagold, Rosi, Rudolph, Rumba, Sanibel, Saprodi, Sarion, Senna, Serum Star, Severina, Sevilla, Sidney, Siena, Simonetta, Simphony, Sinora, Sofista, Solist, Solution, Soraya, Sorentina, Sound, Spark, Spectra, Sprinter, Stratos, Stårkeprofi, Sunita, Supporter, Talentine, Taurus, Thalia, Theresa, Toronto, Twinner, Twister, Varuna, Vindika, Violet Queen, Vogue ja Voyager
Ruis	Arantes, Dankowskie Alvaro, Dankowskie Agat, Dankowskie Chantal, Dankowskie Dragon, Dankowskie Granat, Dankowskie Turkus, KWS Jethro ja SU Bebop
Ruisvehnä	Argus, Cappricia, Lanetto, Mamut, Mazur, Nagano, Narval, Orinoko, Sequenz, Somtri, Stelvio, SU Tadeus, SU Toppus, Temuco ja Tomcat

Laji	Lajike
Vehnä	Amaretto, Anabel, Aspekt, Calispero, Calixo, Ceylon, Cornetto, Creator, Dafne, Diskett, Ellis, Embla, Emilio, Etana, Goldspring, Hallfreda, Hilma, Ibarra, Iceman, Igloo, Informer, Janne, JB Asano, Julius, Kask, KWS Ahoi, KWS Emerick, KWS Emil, KWS Mintum, KWS Mistral, KWS Pensum, KWS Scirocco, KWS Solanus, KWS Spencer, LG Nida, Leijona, Lennox, Licamero, Linnea, Mandaryna, Mariboss, Nalle, Naima, NOS Merida, NOS Tuija, Pinja, Prosa, Quatrox, RGT Kilimanjaro, RGT Marstrand, Ropi, Salamus, Seance, Selina, Senni, Sertori, Sibelius, Skagen, Skandik, Stinger, Thorus, Vilho, Wicki, Winx, WPB Sunniva, WPB Troy ja Zenon
Spelttivehänä	Zollernperle ja Zollernspelz

Suojattujen lajikkeiden listan tiedot saattavat muuttua, sillä listalla voi olla lajikkeita, joiden omistaja on hiljattain luopunut suojauksesta ja listalta voi myös puuttua uusia lajikkeita, joiden suojaamisesta on tullut päätös tämän oppaan julkaisemisen jälkeen.

Kasvinjalostajanoikeutta koskevan lain mukaan viljelijä on velvollinen antamaan viranomaiselle ja lajikkeen omistajalle tarvittavat tiedot maksuvelvollisuuden toteamiseksi. Nämä tiedot kerätään Vipu-palvelusta. Korvauksen laskuttamista varten käytetään lisäksi maaseutuelinkeinorekisterissä olevia hakijaa ja pinta-aloja koskevia tietoja. Tiedot luovutetaan [Siemenkauppiaitten yhdistykselle](#), joka huolehtii jalostajien puolesta em. laissa tarkoitettujen maksujen laskuttamisesta.

Tukiehdot: perustulotuki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Perustulotuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki. Tukea voidaan myöntää aktiiviviljelijälle. Suomi on jaettu kahteen tukialueeseen: AB- ja C-alueeseen. Tukialueet löytyvät ruokavirasto.fi -sivulta [Tuki- ja kohdentamisaluekartta](#).

Perustulotuen hakeminen ja tukiehdot

Voit hakea perustulotukea vuosittain sähköisesti [Vipu-palvelussa](#) peltotukien haussa. Peltotukien hakemisesta ja päivämääristä on kerrottu tarkemmin [Peltotukien hakuoppaalla](#).

Pienin kasvulohko, josta tukea voidaan maksaa, on 0,05 hehtaaria. Tukea ei myönnetä sellaiselle alalle, jolla viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään.

Perustulotuessa tukikelpoista on ala, joka on maatalousmaata tukihaun päättymisestä kasvukauden loppuun, vähintään 31.8. asti. Maatalousmaan tukikelpoisuusvaatimuksista voit lukea Peltotukien hakuoppaan luvusta [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#).

Tukikohtaisten ehtojen lisäksi sinun on

1. oltava [aktiiviviljelijä](#)
2. noudatettava [ehdollisuuden vaatimuksia](#).
3. harjoitettava maatalousmaalla [maataloustoimintaa](#).

Perustulotuen määrä

Tilallesi myönnettyjen suorien tukien yhteismäärän pitää olla tukivuonna vähintään 500 euroa, jotta EU:n suorat tuet voidaan maksaa. Suoria tukia ovat perustulotuen lisäksi ekojärjestelmätuki, eläinpalkkiot, erikoiskasvipalkkio, nuorten viljelijöiden tulotuki, tärkkelysperunapalkkio ja uudelleenjakotulotuki.

Kasvien tukikelpoisuuden perustulotuessa voit tarkistaa Peltotukien hakuoppaan luvusta [Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot](#).

Perustulotukea voidaan myöntää enintään 297,70 miljoonaa euroa.

Perustulotuen määrä vuonna 2026 on enintään

- AB-alue: 141 euroa/hehtaari.
- C-alue: 120,88 euroa /hehtaari.

Tuettavien hehtaareiden lukumäärä vaikuttaa tukitasoon.

Tuen määrää tarkennetaan ennen sen maksamista, kun tukikelpoinen pinta-ala on tiedossa.

Tukiehdot: luonnonhaittakorvaus 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

⇐ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Luonnonhaittakorvauksen tavoitteena on turvata maataloustuotannon jatkuminen pohjoisesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista ilmasto-oloista huolimatta ja estää maatalousmaan hylkääminen viljelykäytöstä maksamalla korvausta näissä oloissa toimiville viljelijöille.

1. Tuen hakeminen

Voit hakea luonnonhaittakorvausta vuosittain sähköisesti [Vipu-palvelussa](#) peltotukien haussa. [Peltotukien hakemisesta](#) ja [päivämääristä](#) on kerrottu tarkemmin peltotukien hakuoppaassa.

2. Tuen määrä

Korvauksen maksun perusteet

Korvausta maksetaan tilasi kaikista korvauskelpoisista lohkoista, joiden maankäyttölaji on pelto ja luonnonlaidun ja -niitty. Pienin kasvulohko, josta korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria.

Korvausta ei kuitenkaan makseta seuraavista aloista: kasvimaa, puuvartisten energiakasvien ala, punontatarkoitukseen käytettävän koristepajun ala ja muu kuin perustulotukeen oikeuttavan hampun ala. Korvausta ei myöskään makseta viljelemättömästä alasta.

Korvaus maksetaan osaksi EU-varoista.

3. Korvaustasot

Korvauksen taso on

- tukialueella AB (Etelä-Suomi) 217 €/hehtaari
- tukialueella C 242 €/hehtaari.

Tukialueet löytyvät ruokavirasto.fi -sivulta [Tuki- ja kohdentamisaluekartta](#).

Korvauksen asteittainen vähentyminen

Maksettava hehtaarikohtainen korvaus alenee tilasi luonnonhaittakorvauksen maksualan kasvaessa. Maksuunaan luetaan lohkot, joista maksetaan korvausta. Korvaus maksetaan alennettuna alla mainittujen portaiden ylittävien hehtaarien osalta (ei tilan koko alalta).

Taulukko 1. Korvauksen asteittainen vähentyminen.

Tilan maksuala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä peltoalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä peltoalasta	80 %

Esimerkki 1. Tila sijaitsee C-tukialueella ja tilalla on 180 hehtaaria korvauskelpoista alaa. Kaikki 180 hehtaaria on todettu olevan korvauskelpoista.

Täyden korvauksen tila saa 150 hehtaarille:

150 ha x 242 €/ha = 36 300 €.

Lopulle 30 hehtaarille korvaus maksetaan alennettuna eli 90 % täydestä tukitasosta:

30 ha x (242 €/ha x 90 %) = 6 534 €.

4. Tukiehdot

Tukikohtaisten ehtojen lisäksi sinun on

1. oltava **aktiivilijelijä**
2. noudatettava **ehdollisuuden vaatimuksia**.
3. harjoitettava maatalousmaalla **maataloustoimintaa**.

Hakijan ikävaatimus

Hakijan tai hänen puolisonsa tulee olla 31.12.2025 vähintään 18-vuotias. Alle 18-vuotiaalle korvaus voidaan myöntää, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikävaatimuksesta poikkeamiseen on erityinen syy. Jos maataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, vähintään yhden osallisen on täytettävä ikävaatimus. Ikäehto ei koske julkisyhteisöjä.

Vähimmäisala ja alan hallinta

Vähimmäisala korvauksen maksamiseksi on 5 hehtaaria korvauskelpoisia peruslohkoja (korvauskelpoisuudeltaan Kyllä ja Vain LHK). Vähimmäisalaan luetaan mukaan 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat korvauskelpoiset lohkot. Korvauskelpoisten lohkojen on oltava hallinnassasi 9.6.-1.10.2026 eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään asti.

Korvauskelpoisuus

Luonnonhaittakorvausta voidaan maksaa vain peruslohkojen aloista, joilla on korvauskelpoisuus. Peltoa olevilla peruslohkoilla on "Korvauskelpoisuus" ja luonnonlaidun ja -niittyä olevilla peruslohkoilla on "Vain LHK-kelpoisuus". Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Peltotukioppaan luvussa **Peruslohkon korvauskelpoisuus**.

Kesantorajoite

Kesantorajoite rajaa kesantojen ja luonnonhoitonurmien maksualaa. Kun ilmoitat kesantoja ja luonnonhoitopeltonurmia yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta, korvaus voidaan maksaa

koko tilasi korvauskelpoiselle alalle. Lopulla alalla sinun on ilmoitettava viljelykasveja. Esimerkiksi viherlannoitusnurmi ja monimuotoisuuskasvit luetaan rajoitetta määritettäessä korvaukseen oikeuttavaksi ja viljellyksi peltoalaksi.

Esimerkki 2. Tilalla on 100 ha korvauskelpoisia lohkoja. Tila ilmoittaa alasta yhteensä 35 hehtaaria kesantoja, 10 hehtaaria luonnonhoitonurmea, 20 hehtaaria suojavyyöhykettä ja 25 hehtaaria kauraa ja 10 hehtaaria kasvimaata.

Muita kuin kesantorajoitteeseen laskettavia korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja on peltoalalla yhteensä 45 hehtaaria (= suojavyyöhyke + kaura). Suurin sallittu kesantojen määrä on täten $45 \text{ ha} / 3 = 15 \text{ ha}$. Maksuala saadaan kertomalla muiden viljelykasvien ala $45 \text{ ha} * 4/3 = 60 \text{ ha}$.

Korvausta maksetaan kesannon ja luonnonhoitonurmen alalle 15 hehtaarille ja kauran sekä suojavyyöhykkeen 45 hehtaarille, joka on yhteensä yllä mainittu 60 hehtaaria. Korvausta ei makseta kasvimaalle.

Esimerkki 3. Tilalla on 20 hehtaaria luonnonhoitonurmea ja 1 hehtaari kasvimaata.

Koska korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja ei ole, ei laskennassa synny korvattavaa alaa kesantorajoitteen kasveille. Korvausta ei siis makseta lainkaan.

Tukiehdot: uudelleenjakotulotuki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Uudelleenjakotulotuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki, joka on kohdennettu erityisesti pienemmille tiloille. Tuki maksetaan vuotuisena tuotannosta irrotettuna tukena tukikelpoista hehtaaria kohden viljelijöille, joille maksetaan myös [perustulotukea](#).

Tuen hakeminen ja tukiehdot

Voit hakea uudelleenjakotulotukea vuosittain sähköisesti Vipu-palvelussa peltotukien haussa. Peltotukien hakemisesta ja päivämääristä on kerrottu tarkemmin [Peltotukien hakuoppaalla](#).

Tukea maksetaan kaikille tiloille, mutta enintään 50 hehtaarille. Pienin kasvulohko, josta tukea voidaan maksaa, on 0,05 hehtaaria. Tukea ei myönnetä sellaiselle alalle, jolla viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään.

Uudelleenjakotulotuessa tukikelpoista on ala, joka on maatalousmaata tukihaun päättymisestä kasvukauden loppuun, kuitenkin vähintään 31.8. saakka. Maatalousmaan tukikelpoisuusvaatimuksista voit lukea peltotukien hakuoppaan luvusta [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#).

Tukikohtaisten ehtojen lisäksi sinun on

1. oltava [aktiivilijelijä](#)
2. noudatettava [ehdollisuuden vaatimuksia](#).
3. harjoitettava maatalousmaalla [maataloustoimintaa](#).

Tuen määrä

Tilallesi myönnettyjen suorien tukien yhteismäärän pitää olla tukivuonna vähintään 500 euroa, jotta EU:n suorat tuet voidaan maksaa. Suoria tukia ovat perustulotuen lisäksi ekojärjestelmätuki, eläinpalkkiot, erikoiskasvipalkkio, nuorten viljelijöiden tulotuki, tärkkelysperunapalkkio ja uudelleenjakotulotuki.

Kasvien tukikelpoisuuden uudelleenjakotulotuessa voit tarkistaa Peltotukien hakuoppaan luvusta [Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot](#).

Tukea voidaan myöntää vuonna 2026 enintään 26,3 miljoonaa euroa.

Tuen arvioitu määrä vuonna 2026 on 21,50 euroa/hehtaari. Tuen määrä tarkennetaan ennen sen maksamista, kun tukikelpoinen pinta-ala on tiedossa.

Tukiehdot: ekojärjestelmätuki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

⇐ Peltotukien hakuopas 2026

Ekojärjestelmätuki on EU:n kokonaan rahoittama eli suora tuki, jonka tavoitteena on tukea ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä. Voit saada ekojärjestelmätukea, jos olet aktiiviviljelijä.

Huomioitavaa 2026

- **Luku 1:** Tukitasoissa muutoksia edelliseen vuoteen.
- **Luku 3:** Luonnonhoitonurmet
 - Voit päättää toisen vuoden luonnonhoitonurmen 15.7. alkaen, jos kylvät syyskylvöisiä kasveja (aiemmin 1.8. alkaen).
 - Voit torjua vaikeita rikkakasveja pesäketorjuntana (aiemmin ei sallittu).
 - Luonnonhoitonurmilla on niittovaatimus joka toinen vuosi. Voit todistaa vuoden 2025 niittovaatimuksen myös paikkaan sidotulla valokuvalla (aiemmin edelliseltä vuodelta peräisin oleva valokuvaa ei hyväksytty).
- **Luku 4:** Viherlannoitusnurmet:
 - Voit päättää toisen tai kolmannen vuoden viherlannoitusnurmen 15.7. alkaen, jos kylvät syyskylvöisiä kasveja (aiemmin 1.8. alkaen).
 - Voit torjua vaikeita rikkakasveja pesäketorjuntana (aiemmin ei sallittu).
 - Viherlannoitusnurmilla on niittovaatimus joka toinen vuosi. Voit todistaa vuoden 2025 niittovaatimuksen myös paikkaan sidotulla valokuvalla (aiemmin edelliseltä vuodelta peräisin olevaa valokuvaa ei hyväksytty).
- **Luku 5:** Monimuotoisuuskasvit:
 - Kylvä monimuotoisuuskasvien siemeniä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että alalle muodostuu peittävä kasvusto (aiemmin riitti, jos oli pyrkinyt peittävän kasvuston aikaansaamiseen).
 - Muutos tarkoittaa sitä, että jos alalle ei muodostu peittävää monimuotoisuuskasvikasvustoa, tukea ei myönnetä.
 - Jos kylvetty monimuotoisuuskasvien kasvusto ei onnistu, peru tuki tai vaihda kasviksi kasvuston mukaan esimerkiksi kesanto tai sopiva seoskasvusto.
 - Vaatimusta seurataan satelliittiseurannassa ja kuvavastausten perusteella alat hylätään, jos kuvassa ei näy ehtojen mukaista peittävää monimuotoisuuskasvustoa.

1. Tuen yleiset ehdot ja maksun rajoitteet

Voit sitoutua ekojärjestelmätuen toimenpiteisiin vuosittain peltotukien haussa. Ekojärjestelmätukeen kuuluu neljä toimenpidettä: peltojen talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja monimuotoisuuskasvit.

Eköjärjestelmätukea voidaan myöntää vuosittain enintään 86 miljoonaa euroa. Tuen arvioidut määrät vuonna 2026 ovat seuraavat:

- Talviaikainen kasvipeite 40 €/ha
- Luonnonhoitonurmet 55 €/ha
- Viherlannoitusnurmet 100 €/ha
- Monimuotoisuuskasvit 210 €/ha

Voit valita vuosittain yhdestä neljään eköjärjestelmätuen toimenpiteistä.

Tuen maksamisen rajoitteet:

- Voit saada tukea talviaikainen kasvipeite -toimenpiteestä vain, jos saat myös perustulotukea.
- Luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia ja monimuotoisuuskasveja koskevien eköjärjestelmien tukea voidaan myöntää yhteensä enintään 25 prosentille tilasi suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
 - Tukialueella C luonnonhoitonurmia koskevan eköjärjestelmän tukea voidaan myöntää enintään 10 prosentille tilasi suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
 - Jos toimenpiteisiin ilmoittamasi ala ylittää prosenttirajoitteen määrän, tuki maksetaan ensin alalle, jolla on isoin tukitaso.

Alla olevasta kuvasta (Kuva 1) voit katsoa eköjärjestelmätuen toimenpiteiden vaikutukset ympäristökorvauksen (ympäristösitoumus) ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksuun.

Voiko toimenpide olla samanaikaisesti samalla lohkolle ja maksetaanko lohkolle tukea molemmista toimenpiteistä?

		Tilakohtainen toimenpide, peltokasvit																					
Ympäristökorvaus	Tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvit	3	Tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvit															1	voi ilmoittaa samalle lohkolle, molemmat maksetaan				
	Maanparannus- ja saneerauskasvit	1	1	Maanparannus- ja saneerauskasvit														2	lohkolle maksetaan vain eköjärjestelmätuki				
	Kerääjäkasvien viljely	1	1	3	Kerääjäkasvien viljely														3	ei voi ilmoittaa samalle lohkolle			
	Kiertotalouden edistäminen	1	1	1	1	Kiertotalouden edistäminen													4	lohkolle maksetaan vain ympäristökorvaus			
	Suojavyöhykkeet	3	3	3	3	3	Suojavyöhykkeet																
	Turvepeltojen nurmet	1	3	3	3	1	3	Turvepeltojen nurmet															
	Valumavesien hallinta, säätösalaajitus	1	1	1	1	1	1	1	Valumavesien hallinta, säätösalaajitus														
	Valumavesien hallinta, altakastelu	1	1	1	1	1	1	1	1	3	Valumavesien hallinta, altakastelu												
	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät	3	1	3	1	1	3	3	1	1	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät												
	Lintupellot	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	Lintupellot											
Luomukorvaus	Kasvinviljely	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1	Kasvinviljely										
	Avomaavihannekset	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3	Avomaavihannekset									
	Kotieläintuotanto	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1	1	Kotieläintuotanto								
Eköjärjestelmätuki	Talviaikainen kasvipeitteisyys	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	Talviaikainen kasvipeitteisyys							
	Viherlannoitusnurmet	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3	3	1	Viherlannoitusnurmet						
	Monimuotoisuuskasvit	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Monimuotoisuuskasvit					
	Luonnonhoitonurmet	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Luonnonhoitonurmet					

A. Voit ilmoittaa ympäristökorvauksen suojavyöhyke-toimenpiteen luonnonmukaisen tuotannon sitoumuslohkolle, mutta silloin lohkoista ei makseta luonnonmukaisen tuotannon korvausta.
 B. Voit saada luonnonmukaisen tuotannon sitoumuslohkolle tukea myös ympäristökorvauksen puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät -toimenpiteestä, jos välittset kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikkattu nurmikate monivuotuisilla kasveilla.
 C. Jos ilmoitat sitoumuslohkolle eköjärjestelmätuen viherlannoitusnurmi-, monimuotoisuuskasvi- tai luonnonhoitonurmi-toimenpiteen, maksetaan hakuvuonna vain eköjärjestelmätuen toimenpiteestä.
 D. Jos ilmoitat sitoumuslohkolle eköjärjestelmätuen monimuotoisuuskasvit- tai luonnonhoitonurmet-toimenpiteen, maksetaan hakuvuonna vain eköjärjestelmätuen toimenpiteestä.
 E. Voit ilmoittaa alalle ympäristökorvauksen kiertotalouden edistäminen -toimenpiteen vain sinä vuonna, kun perustat monimuotoisuuskasvien kasvuston.
 F. Luomukotieläinrotot maksetaan sitoumusalan perusteella niin monelle hehtaarille kuin tilan eläinmäärä riittää (0,5 ey/ha) kasvilajista riippumatta.

Kuva 1. Eköjärjestelmätuen, ympäristökorvauksen (ympäristösitoumus) ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen keskinäiset rajoitteet.

2. Talviaikainen kasvipeite

Talviaikainen kasvipeite -toimenpiteessä voit saada ekojärjestelmätukea muokkaamattomana ja kasvipeitteisenä talven yli säilyttämistäsi aloista. Hae tukea Vipu-palvelussa peltotukien haussa. Ilmoita syysilmoituksella alat, jotka säilytät kasvipeitteisenä talven yli. Syysilmoituksen tekeminen ohjeistetaan erikseen syksyllä 2026. Voit saada tukea kasvipeitteisestä alasta, jonka pinta-ala on vähintään 0,05 hehtaaria.

Ehdollisuuden talviaikaisen vähimmäismaanpeitteen vaatimusta täyttävälle alalle voidaan maksaa tukea ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite -toimenpiteessä silloin, jos ala on kasvipeitteistä tai sängellä.

2.1 Talviaikaisen kasvipeitteen tukiehdot

Voit saada ekojärjestelmätukea talviaikaisessa kasvipeitteestä muokkaamattomasta peltojen, pysyvien kasvien ja pysyvän nurmen alasta, joka on sänki- tai kasvipeitteistä. Tukea voidaan maksaa vain peruslohkoille, joiden maankäyttölaji on pelto.

Jos ilmoitat pinta-alaa toimenpiteeseen, säilytä pellon, pysyvien kasvien ja pysyvän nurmen muokkaamaton sänki- tai kasvipeite 31.10.2026–31.3.2027.

Voit hakea tukea seuraavien kasvien aloista, jos säilytät alan muokkaamattomana ja se on sänki- tai kasvipeitteistä sitoumusajan:

- viljat
- tattari
- kvinoa
- öljykasvit
- kuitukasvit
- palkokasvit
- siemenmausteet
- edellä listattujen kasvien seoskasvustot.

Voit hakea talviaikaisen kasvipeitteen tukea myös kemiallisesti tuhotusta nurmien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden ja seoskasvustojen sängestä.

Voit hakea tukea seuraavien kasvien aloista, jos säilytät alan kasvipeitteisenä ja muokkaamattomana sitoumusajan:

- syyskylvöiset kasvit
- nurmikasvit
- ruokohelpi
- luonnonhoitonurmet
- viherlannoitusnurmet
- mansikka
- monivuotiset energia- ja puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- kerääjäkasvit
- välikasvit
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- monimuotoisuuskasvit
- viherkesannot

- talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot.

Et voi ilmoittaa peltotukien haussa avo- tai sänkikesannoksi ilmoittamaasi alaa syksyllä kasvipeitteiseksi, jos et ole kylvänyt alalle syyskylvöisiä kasveja.

Voit saada monivuotisten energia- ja puutarhakasvien alasta tukea vain silloin, jos niiden riviväleissä on kasvusto, esimerkiksi nurmi. Jos riviväleissä ei ole kasvustoa, ilmoita ala syysilmoituksella kasvipeitteettömäksi. Ruokavirasto ohjeistaa syysilmoituksen tekemisen myöhemmin vuonna 2026.

Talviaikaiseen kasvipeitteeseen hyväksyttävät kasvit on listattu sivulla [Kasvilistat: Millä kasveilla tukiehdot täyttyvät?](#)

2.2 Talviaikaisen kasvipeitteisyyden vähimmäistason vaatimukset

Noudata [ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimusta](#), kun olet sitoutunut talviaikaiseen kasvipeitteeseen. Tukea vähennetään 20 prosenttia, jos et noudata ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimusta. Jos laiminlyönti on vähäinen, laiminlyönnistä ei seuraa tukivähennyksiä.

Vähimmäistason vaatimuksena on myös ehdollisuuden [pysyvän nurmen säilyttämisvaatimus](#). Jos pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta vähenee Suomessa yli 10 prosenttia, talviaikaisen kasvipeitteen tukea ei makseta pysyvän nurmen aloille.

2.3 Talviaikaisen kasvipeitteen maksun rajoitukset

Talviaikaisen kasvipeitteen tukea ei makseta seuraaville aloille:

- Vuoden 2022 jälkeen muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala.
- Natura-alueiden pysyvän nurmen ala.
- Pysyvän nurmen ala silloin, jos ennallistamismenettely olisi käytössä.
- Ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeet -toimenpiteen ala ja vastaava Ahvenanmaan toimenpide.
- Ympäristösitoumuksen turvepeltojen nurmet -toimenpiteen ala.
- Maatalousluonnon monimuotoisuus ja -maisema ympäristösopimuksen ala.

Talviaikaisen kasvipeitteen tukea ei makseta myöskään sellaisille aloille, joilta on peruttu tuki tai jotka on hylätty hallinnollisessa tarkastuksessa, peltotukien valvonnassa tai satelliittiseurannassa.

3. Luonnonhoitonurmet

Ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmien toimenpiteessä voit saada tukea laajaperäisestä nurmien viljelystä. Hae ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmien tukea Vipu-palvelussa peltotukien haussa. Pienin kasvulohko, josta voit saada tukea, on 0,05 hehtaaria.

3.1 Luonnonhoitonurmien tukiehdot

Luonnonhoitonurmien muokkaus, kylvö ja kasvuston säilyttäminen

Älä muokkaa luonnonhoitonurmea muulloin kuin perustamisen tai päättämisen yhteydessä.

Voit ilmoittaa luonnonhoitonurmena vanhan monilajiseksi kehittyneen nurmen tai uuden monivuotisilla nurmikasveilla kylvetyn kasvuston. Kylvä kasvusto viimeistään 30.6.

- Monilajisiksi kehittyneissä kasvustoissa on oltava heinä- ja nurmirehukasveja yli 50 % kasvustosta. Uudista luonnonhoitonurmen kasvusto, jos heinä- ja nurmirehukasvien määrä kasvustossa alkaa vähentyä.
- Jos kylvät uuden nurmikasvuston, kirjaa viljelymuistiinpanoihin tieto siemenseoksen kasvilajeista ja niiden osuuksista.

Luonnonhoitonurmen siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia saa olla typensitojakasveja.

Säilytä luonnonhoitonurmen kasvusto ja noudata ehtoja elokuun loppuun asti. Voit päättää kasvuston muokkaamalla tai/ja kasvinsuojeluaineita käyttäen 1.9. alkaen. Voit päättää toisen vuoden luonnonhoitonurmen kasvuston ja tehdä syyskylvöisten kasvien kylvöön liittyviä toimenpiteitä 15.7. alkaen.

Luonnonhoitonurmien lannoitus

Luonnonhoitonurmea ei saa lannoittaa koko kalenterivuoden aikana.

Voit käyttää toisesta luonnonhoitonurmivuodesta lähtien lannoitteita 15.7. alkaen, jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja.

Luonnonhoitonurmien kasvinsuojelu

Voit käyttää kasvinsuojeluaineita vain pesäketorjuntana vaikeissa rikkakasvitilanteissa ja kasvuston päättämiseen.

- Et voi käyttää kasvinsuojeluaineita keväällä ennen luonnonhoitonurmen kylvöä.
- Voit käyttää toisesta luonnonhoitonurmivuodesta lähtien kasvinsuojeluaineita 15.7. alkaen, jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja.

Jos päätät luonnonhoitonurmen kasvuston kasvinsuojeluaineilla, et voi ilmoittaa samaa alaa luonnonhoitonurmeksi seuraavana vuonna.

Luonnonhoitonurmien niitto, laidunnus ja sadonkorjuu

Niitä luonnonhoitonurmi vähintään joka toinen vuosi 15.9. mennessä.

- Jos olet ilmoittanut alan nurmena vuonna 2025, eikä satelliittiseurannassa ole todettu niittoa vuonna 2025, sinun on niitettävä kasvusto vuonna 2026. → Tarkista Vipu-palvelusta löytyvästä karttatasosta, onko ala todettu satelliittiseurannan perusteella niitetyksi vuonna 2025.
- Jos niitit nurmen vuonna 2025 viimeistään 15.9., voit todistaa niiton Vipu-mobiililla vuonna 2025 ottamalla paikkaan sidotulla valokuvalla. Voit vastata niiton selvityspyyntöön tällä kuvalla.

Niitä **vaikeissa rikkakasvitilanteissa** luonnonhoitonurmi vuosittain viimeistään 15.9. siten, että rikkakasvien leviäminen estyy.

Luonnonhoitonurmen laidunnus ja sadonkorjuu on sallittu.

3.2 Luonnonhoitonurmien vähimmäistason vaatimukset

Noudata vesistön reunoilla luonnonhoitonurmien vähimmäistasona ehdollisuuden **lannoittamattoman alueen** vaatimuksia. Älä lannoita viittä metriä lähempänä vesistöä. Älä levitä seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita pintalevityksenä, ellet muokkaa peltoa vuorokauden kuluessa levityksestä.

Vähimmäistason vaatimuksena on myös ehdollisuuden **pysyvän nurmen säilyttämisvaatimus**. Jos pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta vähenee Suomessa yli 10 prosenttia, luonnonhoitonurmien tukea ei makseta pysyvän nurmen aloille.

3.3 Luonnonhoitonurmien maksun rajoitukset

Luonnonhoitonurmien tukea ei makseta seuraaville aloille:

- Vuoden 2022 jälkeen maatalouskäyttöön otettu ala.
- Natura-alueiden pysyvän nurmen ala.
- Pysyvän nurmen ala silloin, jos ennallistamismenettely olisi käytössä.

4. Viherlannoitusnurmet

Ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmien toimenpiteessä voit saada tukea monilajisten nurmien viljelystä viherlannoitukseen. Hae ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmien tukea Vipu-palvelussa peltotukien haussa. Pienin kasvulohko, josta voit saada tukea, on 0,05 hehtaaria.

4.1 Viherlannoitusnurmien tukiehdot

Viherlannoitusnurmien muokkaus, kylvö ja kasvuston säilyttäminen

Älä muokkaa viherlannoitusnurmea muutoin kuin perustamisen tai päättämisen yhteydessä.

Voit ilmoittaa viherlannoitusnurmena tukihakuvuonna tai kahtena edellisenä vuonna kylvämäsi tai vuonna 2023 suojakasvin kanssa kylvämäsi kasvuston, jossa on vähintään neljää eri nurmi- ja typensitojakasvin lajia. Kylvä kasvusto viimeistään 30.6.

- Viherlannoitusnurmen siemenseoksen painosta vähintään 20 prosenttia pitää olla typensitojakasvia.
- Kirjaa viljelymuistiinpanoihin vuosittain tieto siemenseoksen kasvilajeista ja niiden osuuksista.

Säilytä viherlannoitusnurmen kasvusto ja noudata ehtoja elokuun loppuun asti. Voit päättää kasvuston muokkaamalla tai/ja kasvinsuojeluaineita käyttäen 1.9. alkaen. Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmen kasvuston voit päättää 15.7. alkaen, jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja.

Viherlannoitusnurmien lannoitus

Viherlannoitusnurmea ei saa lannoittaa koko kalenterivuoden aikana.

Voit käyttää toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella lannoitteita 15.7. alkaen, jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja.

Viherlannoitusnurmien kasvinsuojelu

Voit käyttää kasvinsuojeluaineita vain pesäketorjuntana vaikeissa rikkakasvitilanteissa ja kasvuston päättämiseen.

- Et voi käyttää kasvinsuojeluaineita keväällä ennen viherlannoitusnurmen kylvöä.
- Voit käyttää toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella kasvinsuojeluaineita 15.7. alkaen, jos kylvät alalle syyskylvöisiä kasveja.

Jos päätät viherlannoitusnurmen kasvuston kasvinsuojeluaineilla, et voi ilmoittaa samaa alaa viherlannoitusnurmeksi seuraavana vuonna.

Viherlannoitusnurmien niitto, laidunnus ja sadonkorjuu

Niitä viherlannoitusnurmi vähintään joka toinen vuosi 15.9. mennessä.

- Jos olet ilmoittanut alan nurmena vuonna 2025, eikä satelliittiseurannassa ole todettu niittoa vuonna 2025, sinun on niitettävä kasvusto vuonna 2026. → Tarkista Vipu-palvelusta löytyvästä karttatasosta, onko ala todettu satelliittiseurannan perusteella niitetyksi vuonna 2025.
- Jos niitit nurmen vuonna 2025 viimeistään 15.9., voit todistaa niiton Vipu-mobiililla vuonna 2025 ottamalla paikkaan sidotulla valokuvalla. Voit vastata niiton selvityspyyntöön tällä kuvalla.

Vaikeissa rikkakasvitilanteissa sinun on niitettävä viherlannoitusnurmi vuosittain viimeistään 15.9. siten, että rikkakasvien leviäminen estyy.

Viherlannoitusnurmen laidunnus ja sadonkorjuu on sallittu.

4.2 Viherlannoitusnurmien vähimmäistason vaatimukset

Noudata vesistön reunoilla viherlannoitusnurmien vähimmäistasona ehdollisuuden **lannoittamattoman alueen** vaatimuksia. Älä lannoita viittä metriä lähempänä vesistöä. Lisäksi seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevyitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.

Vähimmäistason vaatimuksena on myös **ehdollisuuden pysyvän nurmen säilyttämisvaatimus**. Jos pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta vähenee Suomessa yli viisi prosenttia, viherlannoitusnurmen tukea ei makseta pysyvän nurmen aloille.

4.3 Viherlannoitusnurmien maksun rajoitukset

Voit saada viherlannoitusnurmien ekojärjestelmätukea samalle alalle enintään kolmena vuonna peräkkäin.

Viherlannoitusnurmien tukea ei makseta seuraavista aloista:

- Vuoden 2022 jälkeen maatalouskäyttöön otettu ala
- Natura-alueiden pysyvän nurmen ala
- Pysyvän nurmen ala silloin, jos ennallistamismenettely olisi käytössä
- Luonnonmukaisessa tuotannossa oleva ala

5. Monimuotoisuuskasvit

Ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvien toimenpiteessä voit saada tukea pölyttäjähönteis-, maisema-, riista-, niitty- ja peltolintukasvien seoskasvustojen viljelystä. Hae ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvien tukea Vipu-palvelussa peltotukien haussa. Pienin kasvulohko, josta voit saada tukea, on 0,05 hehtaaria.

5.1 Monimuotoisuuskasvien yleiset tukiehdot

Monimuotoisuuskasvien muokkaus, kylvö ja kasvuston säilyttäminen

Älä muokkaa monimuotoisuuskasvien kasvustoa muutoin kuin perustamisen tai päättämisen yhteydessä.

Kylvä monimuotoisuuskasvit tuenhakuvuonna viimeistään 30.6. Voit saada tukea myös syyskylvöisistä monimuotoisuuskasveista, jotka on kylvetty edellisen vuoden syksyllä.

- Kylvä kasviseoksen siemeniä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että alalle muodostuu peittävä kasvusto.
 - Jos alalle ei muodostu monimuotoisuuskasvikasvustoa, tukea ei myönnetä.
 - Jos kylvetty monimuotoisuuskasvien kasvusto ei onnistu, peru tuki tai vaihda kasviksi käytetyn siemenseoksen mukaan esimerkiksi kesanto tai yksivuotinen kylvetty seoskasvusto.
 - Vaatimusta seurataan satelliittiseurannassa ja kuvavastausten perusteella alat hylätään, jos kuvassa ei näy ehtojen mukaista, peittävää monimuotoisuuskasvustoa.
- Voit ilmoittaa saman niitty- ja peltolintukasvuston monimuotoisuuskasviksi kahtena peräkkäisenä vuonna, jos olet perustanut kasvuston sellaisella hyväksyttävällä siemenseoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia.
- Kirjaa viljelymuistiinpanoihin vuosittain tieto siemenseoksen kasvilajeista ja niiden osuuksista.
- Voit kylvää kaikki monimuotoisuuskasvustot myös kaistoina tai saarekkeina.

Et voi perustaa monimuotoisuuskasvien kasvustoa suorakylvämällä nurmeen.

Säilytä kasvusto ja noudata ehtoja 15.9. asti. Voit päättää kasvuston 16.9. alkaen muokkaamalla.

Monimuotoisuuskasvien lannoitus

Voit lannoittaa monimuotoisuuskasveja kasvuston perustamisen yhteydessä.

Monimuotoisuuskasvien kasvinsuojelu

Saat käyttää kasvinsuojeluaineita vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana.

Monimuotoisuuskasvien niitto, laidunnus ja sadonkorjuu

Jos niität kasvuston, tee se vasta kasvuston pääasiallisen kukinnan jälkeen, kuitenkin aikaisintaan 1.8.

Poikkeus: Voit korjata riistakasveilla kylvetyn kasvuston riistan ruokintaa varten jo ennen 1.8. Voit käyttää korjaamasi kasvuston riistan ruokintaan joko pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla.

Laidunnus on sallittu 15.9. jälkeen.

Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvien, niitty- sekä peltolintukasvien alalta voit korjata satoa vasta 15.9. jälkeen.

5.2 Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvien tukiehdot

Kylvä pölyttäjähönteis- ja maisemakasvien kasvusto siemenseoksella, jossa on kahden tai useamman sellaisen kasvin tai kasviryhmän siemeniä, jotka on lueteltu alla:

- apilat
- auringonkukka
- herne
- hunajakukka
- härkäpapu
- kehäkukat
- kelta-, sini- ja valkolupiinit

- kesäharso
- kesälemmikki
- kesämalvikki
- maloppi
- malvat
- mesikätk
- muut kylvövuonna kukkivat kaksisirkkaiset kasvit
- rapsi
- retikat
- ruis- tai ahdekaunokki
- rypsi
- sinappi
- sinimailanen
- suvikakkarat
- tattari
- unikot
- virnat
- öljypellava

Muiden kylvövuonna kukkivien kaksisirkkaisten kasvien siemeniä voi siemenseoksessa olla enintään 30 prosenttia siemenseoksen painosta, ei kuitenkaan hampun siemeniä. Esimerkiksi heinät ja viljat ovat yksisirkkaisia kasveja, joten niitä ei hyväksytä seokseen.

Muita kuin edellä lueteltuja kasveja (esimerkiksi yksisirkkaisia kasveja) ei hyväksytä seokseen.

5.3 Riistakasvien tukiehdot

Älä perusta riistakasvikasvustoa sellaisten teiden läheisyyteen, joiden liikennetiheys on yli 3 000 autoa vuorokaudessa. Perustettavan riistakasvikasvuston etäisyyden pitää olla vähintään 50 metriä tällaisesta tiestä.

Kylvä riistakasvien kasvusto siemenseoksella, jossa on kahden tai useamman sellaisen kasvin tai kasviryhmän siemeniä, jotka on lueteltu alla:

- apilat
- auringonkukka
- heinäkasvit. Heinäkasveja saa olla enintään 20 % siemenseoksen painosta.
- heinäratamo
- herne
- hunajakukka
- härkäpapu
- keltamaite
- keltiö
- kumina
- mailaset
- nauriit
- rapsi
- rehukaali
- rehusokerijuurikas
- rehuvirna

- retikat
- ruisvirna
- ruistankio
- rypsi
- sikuri
- sinappi
- tattari
- viljat
- öljypellava

Jos kylvät riistakasien siemenseoksen, jossa on viljaa, heinäkasveja ja/tai apilaa, seoksessa pitää aina olla myös jonkin muun edellä listatun kasvin siemeniä, joka ei ole vilja, heinäkasvi tai apila. Esimerkiksi kauran ja apilan seos ei ole riittävä, mutta jos lisäät seokseen hernettä, voit ilmoittaa sen riistakasveilla kylvetyksi monimuotoisuuskasvustoksi.

Seoksessa voi olla yllä listattujen kasvien lisäksi myös muiden kasvien siemeniä enintään 15 % siemenseoksen painosta, ei kuitenkaan hampun siemeniä.

5.4 Niittykasvien tukiehdot

Kylvä niittykasvien kasvusto siemenseoksella, jossa on nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan siementä sekä vähintään kahden seuraavan niittykasvin siementä:

Monivuotiset niittykasvit:

- ahdekaunokki
- harakankello
- ketoneilikka
- keltasauramo
- kumina
- mäkitervakko
- nurmikohokki
- puna-ailakki
- purtojuuri
- päivänkakkara
- ruusuruoho
- särmäkuisma
- valkoailakki

Yksivuotiset niittykasvit:

- hunajakukka
- kehäkukka
- ruiskaunokki

Edellä listattujen lisäksi siemenseoksessa voi olla myös muiden yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan heinien siemeniä.

Jos ilmoitat saman niittykasvuston monimuotoisuuskasviksi kahtena peräkkäisenä vuonna, kasvusto on pitänyt perustaa sellaisella yllä listattujen kasvien siemenseoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia.

5.5 Peltolintukasvien tukiehdot

Kylvä peltolintukasvien kasvusto siemenseoksella, jossa on vähintään yhden alla olevan niittykasvien listassa luetellun niittykasvin siemeniä sekä vähintään yhden muut peltolintukasvit listassa luetellun kasvin siemeniä.

Niittykasvit

Monivuotiset niittykasvit:

- ahdekaunokki
- harakankello
- ketoneilikka
- keltasauramo
- kumina
- mäkitervakko
- nurmikohokki
- puna-ailakki
- purtojuuri
- päivänkakkara
- ruusuruoho
- särmäkuisma
- valkoailakki

Yksivuotiset niittykasvit:

- hunajakukka
- kehäkukka
- ruiskaunokki

Muut peltolintukasvit

Monivuotiset peltolintukasvit:

- mesikät
- sikuri
- virnat

Yksivuotiset peltolintukasvit:

- auringonkukka
- durra
- herne
- hirssi
- härkäpapu
- kvinoa
- maissi
- pellava
- rapsi
- rypsi

- sinappi
- tattari
- viljat. Viljojen siemeniä saa olla seoksessa enintään 50 kg/ha.

Edellä listattujen lisäksi siemenseoksessa voi olla myös muiden yksivuotisten niittykasvien siemeniä, ei kuitenkaan heinien siemeniä.

Jos ilmoitat saman peltolintukasvuston monimuotoisuuskasviksi kahtena peräkkäisenä vuonna, kasvusto on pitänyt perustaa sellaisella yllä listattujen kasvien siemenseoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia.

5.6 Monimuotoisuuskasvien vähimmäistason vaatimukset

Noudata vesistön reunoilla monimuotoisuuskasvien vähimmäistasona ehdollisuuden **lannoittamattoman alueen** vaatimuksia. Älä lannoita viittä metriä lähempänä vesistöä. Lisäksi seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.

5.7 Monimuotoisuuskasvien maksun rajoitukset

Voit saada monimuotoisuuskasvien ekojärjestelmätukea samalle alalle ilmoitetuista niittykasveista ja peltolintukasveista enintään kahtena perättäisenä vuonna.

Sitoumusehdot: ympäristökorvaus 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Huomioitavaa 2026

Luku 5.3.1 Maanparannus- ja saneerauskasvit: Vuodesta 2026 alkaen

- kaikki apilat hyväksytään maanparannus- ja saneerauskasveiksi.
- voit ilmoittaa toimenpiteen samalle alalle kaksi vuotta peräkkäin.

Luku 5.3.2 Kerääjäkasvit: Vuodesta 2026 alkaen

- toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 35 prosentille korvauskelpoisesta alasta (aiemmin 30 %).

Luku 5.3.3 Suojavyöhykkeet

- Voit hakea korvausta suojavyöhykkeet-toimenpiteestä uusille lohkoille vuosina 2026 ja 2027.

Luku 5.3.5 Turvepeltojen nurmet

- Voit hakea korvausta turvepeltojen nurmet -toimenpiteestä uusille lohkoille vuosina 2026 ja 2027.
- Viljavuustutkimus uusista toimenpiteeseen haettavista peruslohkoista on oltava tehtynä viimeistään 30.9.

Luku 5.3.6 Valumavesien hallinta

- Toimenpiteessä ei ole enää vuodesta 2026 lähtien syysilmoitusta, vaan kaikki toimenpiteen tiedot ilmoitetaan jo peltotukien haussa.
- Viljavuustutkimus tai analyysi ja ojustokartta uusista toimenpiteeseen ilmoitettavista aloista on oltava tehtynä viimeistään 30.9.

Luku 4. Korvauksen määrä: Muutoksia lohko-kohtaisten toimenpiteiden tukitasoihin

- Maanparannus- ja saneerauskasvit: 190 €/ha → 223 €/ha
- Suojavyöhykkeet: 350 €/ha → 430 €/ha
- Turvepeltojen nurmet: 100 €/ha → 200 €/ha.

Ympäristösitoumus on viisivuotinen sitoumus, joka sisältää tilakohtaisia- ja lohko-kohtaisia toimenpiteitä.

Korvausta maksetaan kustannuksista ja tulonmenetyksistä, joita näiden toimenpiteiden noudattaminen aiheuttaa.

Korvauksen määrää ja ehtoja voidaan muuttaa sitoumuskauden aikana, jos Euroopan unionin lainsäädännön muutokset, päällekkäisen maksun estäminen tai vähimmäistason vaatimuksia koskevat muutokset sitä edellyttävät. Jos et hyväksy muutoksia, voit luopua sitoumuksesta ilman takaisinperintää.

1. Sitoumuksen ja maksun hakeminen

Voit hakea ympäristösitoumusta ja ympäristökorvauksen maksua vuodelle 2026 **Vipu-palvelussa** peltotukien haussa. Peltotukien yleisistä vaatimuksista ja maatalousmaasta on annettu tarkemmat ohjeet **Peltotukien hakuoppaassa**.

Sitoumuskauden pituus on viisi vuotta ja uusien vuonna 2026 annettavien sitoumusten sitoumusaika 1.5.2026–30.4.2031. Hae korvauksen maksua vuosittain. Sitoumusvuoden ajanjakso on 1.5.–30.4.

Sitoumusehdoissa olevat toimenpiteisiin liittyvät ehtomuutokset koskevat kaikkia aiemminkin sitoutuneita. Sitoumusaika määräytyy sitoutuneen sitoumusajan mukaan.

Ympäristösitoumuksen hakijan pitää

- olla **aktiiviviljelijä**
- olla (tai hänen puolisonsa pitää olla) vähintään 18-vuotias viimeistään 31.12.2025*.
- noudattaa **ehdollisuuden** vaatimuksia.
- harjoittaa maatalousmaalla **maataloustoimintaa**.

*Alle 18-vuotiaana voit hakea sitoumusta, jos olet solminut avioliiton, harjoitat maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempasi kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos sitoumusta haetaan yhtymänä tai yhtiönä, vähintään yhden viljelijän, yhteisön jäsenen, osakkaan tai yhtiömiehen pitää olla vähintään 18-vuotias viimeistään 31.12.2025. Ikäehto ei koske julkisyhteisöjä.

Pinta-alaa koskevat vaatimukset:

- Hakijalla pitää olla hallinnassaan korvauskelpoisia lohkoja vähintään viisi hehtaaria (puutarhakasveja vähintään yksi hehtaari).
- Sitoumus pitää tehdä koko hakijan hallinnassa olevalle korvauskelpoiselle alalle, mutta ala voi muuttua sitoumusvuosien välillä.

2. Ympäristösitoumusala ja sen muutokset viisivuotisella sitoumuskaudella

2.1 Ympäristösitoumusala

Ympäristösitoumusala on kaikki hallinnassasi oleva korvauskelpoinen ala, jonka olet ilmoittanut peltotukien haussa. Korvauskelpoisesta alasta voit lukea tarkemmin Peltotukien hakuoppaan kohdasta **Peruslohkon korvauskelpoisuus**.

Hallinnassasi pitää olla vähintään viisi hehtaaria korvauskelpoista alaa, jotta voit tehdä ympäristösitoumuksen. Puutarhakasvien viljelyssä alaa pitää olla vähintään yksi hehtaari.

Sitoumuksesi pysyy voimassa, vaikka hallinnassasi olevan korvauskelpoisen alan määrä muuttuisi sitoumuskauden aikana. Korvauskelpoisen alan lisäämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella vuosittain.

Sitoumuksen kautta maksettu korvaus peritään takaisin, jos ala pienenee alle vähimmäisalan muusta syystä kuin peruslohkojen hallinnan muutosten takia.

2.2 Ympäristösitoumuksen päätyminen

Sitoumuksesi päättyy ilman seuraamuksia seuraavissa tapauksissa:

- Tilasi korvauskelpoinen ala vähenee alle viiden hehtaarin (tai puutarhakasveilla alle yhden hehtaarin) hallinnan siirron, hallinnasta poistumisen tai maatalouskäytöstä poistumisen vuoksi.
- Sitoumuskausi jatkuu viiden vuoden sitoumuskauden jälkeen, mutta et enää sitoudu jatkamaan sitoumusta.
- Ylivoimaisen esteen vuoksi

Korvaus peritään takaisin koko sitoumuskaudelta, jos

- sitoumusalasi pienenee alle minimirajan ilman hyväksyttävää syytä.
- luovut sitoumuksesta ennen viisivuotisen sitoumuskauden päättymistä ilman yllä mainittuja syitä.
- et hae voimassa olevaan sitoumuksen maksua peltotukien haussa viimeistään muutosajan kuluessa.

Toimita kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle [lomake 474](#), jos luovut sitoumuksesta.

Toimita ylivoimaisesta esteestä vapaamuotoinen, kirjallinen ilmoitus todisteineen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15 arkipäivän kuluessa siitä, kun se on ollut mahdollista toimittaa.

Ylivoimainen este voi liittyä pelkästään vuosittaisen maksun hakemiseen tai toimenpiteiden toteuttamiseen, eli sitoumusta ei tarvitse päättää, jos maksu jää jonain vuonna hakematta tai toimenpide toteuttamatta ylivoimaisen esteen takia.

2.3 Ympäristösitoumuksen siirtäminen

Voit siirtää tai jakaa ympäristösitoumuksesi toiselle tuenhakijalle. Sitoumuksen jatkajan ei tarvitse jatkaa samoja toimenpiteitä, joita sinulla on ollut. Sitoumuksen jatkajan pitää hakea sitoumuksen siirtoa 15 arkipäivän kuluessa hallinnan siirrosta. Siirtoa voi hakea Ruokaviraston [lomakkeella 160](#).

2.4 Ympäristösitoumuksen ja maksun epääminen

Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä ja korvaus myöntämättä esimerkiksi silloin, jos korvauksen hakija on antanut vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, salannut olennaisesti sitoumuksen tekemiseen vaikuttavia seikkoja taikka jos hän ei noudata sitoumuksen ehtoja. Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä ja korvaus myöntämättä myös sellaisessa tapauksessa, että viljelijä ryhtyy sellaisiin pellon hallinnan muutoksiin tai muihin vastaaviin toimenpiteisiin, joiden ilmeisenä tarkoituksena on kiertää korvauksen myöntämisen edellytyksiä tai välttää noudattamasta korvauksen myöntämisen edellytyksiä.

Sitoumus jätetään hyväksymättä, jos olet luopunut vastaavasta sitoumuksesta kahden edellisen vuoden aikana. Esimerkiksi jos olet jättänyt hakematta ympäristökorvauksen maksua vuonna 2025, niin voit hakea uutta sitoumusta ja korvausta vasta vuonna 2027.

Sitoumuksen perusteella maksettu ympäristökorvaus peritään takaisin koko sitoumuskaudelta, jos edellytykset, joiden perusteella korvausta on myönnetty, eivät ole lainkaan täyttyneet koko sitoumuskauden aikana.

3. Ympäristösitoumuksen toimenpiteet

Ympäristösitoumuksen tilakohtainen toimenpide koostuu tilakohtaisten toimenpiteiden **yleisistä vaatimuksista** ja tilakohtaisista **valinnaisista toimenpiteistä**.

Voit valita ympäristösitoumuksen **lohkokohtaisia toimenpiteitä**, kun olet antanut ympäristösitoumuksen ja samalla sitoutunut tilakohtaisen toimenpiteen toteuttamiseen. Voit valita lohkokohtaisia toimenpiteitä haluamasi määrän, mutta niiden valinta ei ole pakollista.

Ympäristösitoumuksen jokaisessa toimenpiteessä on vähimmäistason vaatimuksia. Ne ovat toimenpiteiden pohjana olevia ehdollisuuden tai muiden asetusten vaatimuksia. Korvausta maksetaan ne ylittävistä toimista. Vähimmäistason vaatimukset on kerrottu erikseen jokaisen toimenpiteen kohdalla.

3.1 Ympäristösitoumuksen tilakohtainen toimenpide

Noudata kaikilla korvauskelpoisilla peruslohkoillasi tilakohtaisen toimenpiteen kaikkia kolmea yleistä vaatimusta.

Ympäristösitoumuksen tilakohtaisen toimenpiteen yleiset vaatimukset ovat:

- **viljavuustutkimus**
- **lohkokohtaiset muistiinpanot**
- **ilmasto- ja ympäristösuunnitelma.**

Valitse lisäksi vuosittain kaksi tilakohtaista valinnaista toimenpidettä:

1. **Ilmasto- ja ympäristökoulutus**
2. **Monivuotiset monimuotoisuuskaistat**
3. **Maaperän seuranta**
4. **Orgaaniset ravinteet**
5. **Pölyttäjien ravintokasvit**
6. **Täsmäviljelymenetelmät**
7. **Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistusovellukset.**

Voit vaihtaa toteuttamiasi tilakohtaisia valinnaisia toimenpiteitä vuosittain lukuun ottamatta monivuotiset monimuotoisuuskaistat -toimenpidettä. Kun olet valinnut monivuotiset monimuotoisuuskaistat -toimenpiteen, noudata sitä sitoumuskauden loppuun asti.

3.2 Tilakohtaisen toimenpiteen yleiset vaatimukset

Viljavuustutkimus

Korvauskelpoisilla peruslohkoilla pitää olla voimassa viljavuustutkimus, jos peruslohkolla ilmoitettavaa kasvia voidaan ehtojen mukaan lannoittaa. Jos saat hallintaasi uusia peruslohkoja, viljavuustutkimus tulee olla tehtynä sitoumusvuoden loppuun mennessä. Huom! Ehdollisuudessa on edelleen ehtona lohkon maalajin ja viljavuusluokan selvittäminen ennen lannoitusta.

Kasvit, joista viljavuustutkimusta **ei vaadita ympäristökorvauksessa**, koska lannoitus ei ole sallittua:

- kesannot
- luonnonhoitonurmi

- ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi
- ympäristösopimusalat
- suojakaista (ilmoitettuna kasvikoodina)
- viljelemätön.

Kasvit, joista viljavuustutkimus **vaaditaan perustamisvuonna** (lannoitus sallittu vain perustamisvuonna):

- suojavyöhyke
- monimuotoisuuskasvit

Teetä viljavuustutkimus laboratoriossa viiden vuoden välein

Teetä tutkimus laboratoriossa, joka on erikoistunut maa-analyysien tekemiseen. Jos käytät linjanäytteenottoa, ota ja teetä viljavuustutkimus kolmen vuoden välein. Uusien viljavuustutkimusten tulosten pitää olla käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.

Pidä huolta, että viljavuustutkimuksesi on voimassa. Jos analyysitulokset vanhenee syksyllä, ota uudet maanäytteet samana syksynä ja vie analysoitavaksi. Mikäli analyysitulokset vanhenee keväällä, ota maanäytteet heti kun mahdollista ja vie analysoitavaksi, tulosten on oltava käytettävissä ennen kuin lannoitat.

Lohkon viljavuustutkimuksesta pitää käydä ilmi sekä päivämäärä, jolloin näytteet ovat saapuneet analysoitaviksi, että päivämäärä, jolloin analyysi on tehty. Lisäksi viljavuustutkimuksesta pitää käydä ilmi lohkon:

- maalaji
- multavuus
- happamuus
- johtokyky
- vaihtuva kalsium
- helppoliukoinen fosfori
- vaihtuva kalium
- vaihtuva magnesium.

Koosta maanäyte useammasta osanäytteestä

Kunkin viljavuustutkimukseen sisältyvän näytteen pitää koostua vähintään seitsemästä osanäytteestä. Ota näytteitä taulukossa 1 kerrottu määrä lohkoa kohti. Ota näytteet niin, että ne edustavat tasaisesti koko lohkoa ja ota ne koko muokkauskerroksen syvyydeltä. Liitä näytteisiin peruslohkotunnukset. Jos peruslohkon korvauskelpoinen ala kasvaa, huomioi taulukon 1. mukaiset vaatimukset.

Taulukko 1. Vaadittujen näytteiden määrä.

Peruslohkon koko	Vaadittujen näytteiden määrä
0–0,5 hehtaaria	Lohkosta ei tarvitse teettää viljavuustutkimusta.
yli 0,5 hehtaaria ja enintään 5 hehtaaria	Yksi näyte / lohko.
yli 5 hehtaaria	Yksi näyte jokaista alkavaa viittä hehtaaria kohti. Esimerkiksi 11 hehtaarin lohkolta on otettava kolme näytettä.
Linjanäytteenotto	Yksi näyte jokaista alkavaa kymmentä hehtaaria kohti.

Huomioi kuitenkin, että **ehdollisuuden vaatimusten** mukaan sinulla pitää olla laboratoriossa selvitetty tieto lohkon maalajista ja viljavuusluokasta jo ennen lannoittamista. Fosforilannoituksen voit tehdä myös käyttämällä viljavuusluokan 6 lannoitustasoja, jos analyysiä ei ole. Maalaji on aina selvitettävä laboratoriossa.

Lohkokohtaiset muistiinpanot

Ylläpidä lohkokohtaisia muistiinpanoja perus- ja kasvulohkoista. Lohkokohtaisista muistiinpanoista pitää käydä ilmi:

- lohkon tunnus ja pinta-ala
- lohkon muokkauspäivä ja -tapa
- kylvö- tai istutuspäivä
- kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- lannoituspäivä tai -päivät
- väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitteiden lajit ja määrä
- fosforin ja typen määrät, tarvittaessa merkintä fosforintasauksen alkamisesta ja tasausvuodesta
- kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi, käyttömäärä, ajankohta, käyttökohde, havaitut rikkakasvit, taudit tai tuholaiset eli syy kasvinsuojeluaineiden käyttöön sekä muut toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet
- laidunnus, sadonkorjuun tai niiton päivämäärä sekä satotaso tarpeellisine perusteluineen
- valitun lohkokohtaisen toimenpiteen ehdoissa edellytetyt asiat.

Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma

Laadi toisena tai kolmantena sitoumusvuonna tilakohtainen ympäristö- ja ilmastosuunnitelma, jossa kartoitetaan tilan ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia. Ne voivat liittyä

- maatalouden vesiensuojeluun
- maaperän kasvukunnon parantamiseen
- ilmastonmuutoksen hillintään
- ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
- ilmansuojeluun
- energiaan
- maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja edistämiseen.

Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma on tehtävä Ruokaviraston ohjeistamalle pohjalle.

- Voit tehdä suunnitelman osoitteessa ilmastosuunnitelma.fi
- Lue tarkemmat ohjeet sivulta [Ympäristösitoumuksen ilmasto- ja ympäristösuunnitelma](#).

3.3 Tilakohtaiset valinnaiset toimenpiteet

Valitse vuosittain kaksi tilakohtaista toimenpidettä seuraavista vaihtoehtoista:

1. **Ilmasto- ja ympäristökoulutus**
2. **Monivuotiset monimuotoisuuskaistat**
3. **Maaperän seuranta**
4. **Orgaaniset ravinteet**
5. **Pölyttäjien ravintokasvit**
6. **Täsmäviljelymenetelmät**

7. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset.

1. Ilmasto- ja ympäristökoulutus

Jos valitset toimenpiteen ilmasto- ja ympäristökoulutus, sinun tai maatilan osallisena olevan henkilön pitää suorittaa joku alla esitetyistä viidestä koulutuksesta sitoumusvuoden aikana viimeistään 30.4.. Voit suorittaa koulutuksen ainoastaan verkkokoulutuksena. Verkkokoulutukseen siirrytään Vipu-palvelun kautta, joten sinulla on oltava Vipu-palvelun asiointioikeudet. Voit valita toimenpiteen jokaisena sitoumusvuonna, mutta et voi suorittaa samaa koulutusta kahdesti.

Peltotukien hakemuksella riittää, että valitset toimenpiteen. Sinun ei tarvitse ilmoittaa kevään peltotukihaussa, minkä koulutuksista suoritat. Koulutusten suoritusmahdollisuus avataan vuosittain vasta myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

Koulutukset ovat seuraavat:

1. hiilensidonta peltomaahan ja maaperän kasvukunto
2. kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen maatilalla
3. maatalousluonnon monimuotoisuuden edistäminen
4. maatilan vesiensuojelu
5. integroidun torjunnan menetelmät.

2. Monivuotiset monimuotoisuuskaistat

Jos valitset toimenpiteen monivuotiset monimuotoisuuskaistat, säilytä tai perusta keskimäärin kolme metriä leveä monivuotinen nurmi- ja niittykasvusto vähintään kahden peruslohkon kaikille reunoille. Toimenpide on monivuotinen. Se tarkoittaa, että jos valitset toimenpiteen lohkoillesi jonakin vuonna, sinun on valittava toimenpide joka vuosi samoille lohkoillesi sen jälkeen sitoumuskauden loppuun asti. Jos et voi valita toimenpidettä samoille lohkoillesi seuraavana vuonna, tee valinta kahdelle muulle yksivuotisten tuotantokasvien lohkoille. Jos sinulla ei ole kahta peruslohkoa yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä, voit valita jonkun muun valinnaisen toimenpiteen.

Voit ilmoittaa toimenpiteen vain peruslohkolle, jolla viljelet yksivuotisia tuotantokasveja. Lohkon on oltava vähintään 0,5 hehtaarin kokoinen. Lohko ei saa sijaita vesistön varrella, eikä sitä saa koskea suojakaistavaatimus. Näet Vipu-palvelusta, mitkä peruslohkot täyttävät ehdot.

Voit ilmoittaa monimuotoisuuskaistan myös yhteiskäyttölölkölle. Tällöin kaikkien yhteiskäyttölölkön haltijoiden on ilmoitettava peruslohkolla yksivuotista tuotantokasvia, muutoin peruslohko ei kelpaa kenenkään toimenpiteeseen. Peruslohko kelpaa kaikkien toimenpiteeseen, jos kaikki ilmoittavat peruslohkolla kokonaan yksivuotisia tuotantokasveja.

Säilytä monimuotoisuuskaista avoimena. Älä lannoita sitä tai käytä kaistalla kasvinsuojeluaineita. Jos kasvusto vaurioituu, perusta se uudelleen heti, kun olosuhteet sallivat.

3. Maaperän seuranta

Jos valitse toimenpiteen maaperän seuranta, teetä kahdesta tilasi yli 0,5 hehtaarin peruslohkosta joko A) laaja maa-analyysi tai B) analyysi peltomaan laatutekijöistä maaperän skannauslaitteistolla.

Jos haluat valita toimenpiteen useana vuonna, voit joko ottaa kahdelta lohkolta näytteet joka vuosi tai halutessasi voit teettää kerralla analyysit useampaa sitoumusvuotta varten. Voit esimerkiksi ilmoittaa toimenpiteen seuraavat viisi vuotta, jos teetät analyysin ensimmäisenä sitoumusvuonna kymmeneltä lohkolta. Lohkojen ei tarvitse olla eri lohkoja joka vuosi. Voit myös toteuttaa toimenpidettä siten, että saat selville lohkolta tapahtuneen muutoksen. Tällöin voit täyttää vaatimuksen toistamalla näytteenoton samoilla lohkoilla myöhempänä sitoumusvuotena. Lohkojen, joille ilmoitat toimenpiteen, on oltava hallinnassasi.

A) Laaja maa-analyysi

Analyysistä pitää käydä ilmi peruslohkon kokonaishiilen määrä ja orgaanisen aineksen määrä. Lisäksi lohkolta pitää tehdä jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaava tutkimus, joka kuvaa esimerkiksi jotain seuraavista asioista lohkolta:

- maan mikrobiologista aktiivisuus
- kationinvaihtokapasiteetti
- vedenpidätyskyky
- varastoravinteet
- varantoravinteet
- hivenaineet

Ota lohkoista näytteet kohdan Viljavuustutkimukset ohjeiden mukaan. Voit ottaa näytteitä sitoumuskauden alettua eli 1.5. alkaen. Näytteet on toimitettava laboratorioon viimeistään 30.11. sinä vuonna, kun valitset toimenpiteen.

Ota näytteet viljavuustutkimuksen tavoin. Peruslohkolta riittää yksi näyte.

B) Maaperän skannauslaitteistolla tehty analyysi peltomaan laatutekijöistä

Skannaus pitää tehdä laitteistolla, joka mittaa kasvien kasvuun vaikuttavia maaperän ominaisuuksia ja tuottaa reaaliajassa paikkatietoon yhdistettävää visuaalista tietoa lohkon sisäisestä vaihtelusta.

Laitteiston pitää mitata reaaliajassa antureita käyttäen ja paikkatietoon yhdistäen kasvien kasvuun vaikuttavia maaperän ominaisuuksia ja tuottaa visuaalista tietoa lohkon sisäisestä vaihtelusta.

Tuotetun analyysin tulokset pitää kalibroida tutkittavalle lohkolle maanäytteiden avulla.

Teetä analyysi viimeistään 30.11. sinä vuonna, kun olet valinnut toimenpiteen.

4. Orgaaniset ravinteet

Voit valita toimenpiteen, jos jokin seuraavista ehdoista täyttyy:

- A. Erottelet lannan separaattorilla vähintään 25 kuutiometriä lannan jakeita.
- B. Erottelet vähintään 25 kuutiometriä kuiva-ainetta nestejakeesta sellaisella lietteen laskeutusmenetelmällä, jossa hyödynnetään painovoimaa.
- C. Käsittelet maataloustoiminnastasi syntynyttä lantaa biokaasulaitoksessa vähintään 25 kuutiometriä
- D. Luovutat vähintään 25 kuutiometriä maataloustoiminnasta syntynyttä lantaa tiloille, jotka tuottavat itse yhteensä alle 25 kuutiometriä lantaa vuodessa.
- E. Toimitat vähintään 25 kuutiometriä nurmikasvustoa biokaasulaitokseen.

- Voit toimittaa nurmikasvustoa tilan ulkopuoliseen biokaasulaitokseen, mutta vaatimus täyttyy myös, jos sinulla on oma biokaasulaitos tai olet osakkaana laitoksessa, johon toimitat nurmea.

Merkitse lohkomuistiinpanoihin lannan separoinnin ja lietteen laskeutusmenetelmän materiaaLimäärä. Lannan luovutuksesta tai käsittelystä ja toimitetusta nurmikasvustosta pitää olla kuitti, sopimus tai muu asiakirja viimeistään 30.11. Voit hyödyntää **liitettä 469L**. Liitettä ei tarvitse toimittaa hakemuksen mukana, vaan kunta pyytää sen tarvittaessa erikseen.

5. Pölyttäjien ravintokasvit

Voit valita toimenpiteen pölyttäjien ravintokasvit, jos ilmoitat peltotukien haussa vähintään kahdelle peruslohkolle sadontuottotarkoituksessa viljeltäviä pölyttäjien ravintokasveja. Peruslohkojen pitää olla vähintään 0,5 hehtaarin kokoisia ja/tai peruslohkolla tulee olla vähintään 1,00 hehtaarin kokoinen kasvulohko. Ilmoita jotakin pölyttäjien ravintokasvia peruslohkon kaikille kasvulohkoille tai vähintään 1,00 hehtaarin kasvulohkolle. Näet Vipu-palvelusta, mitkä peruslohkot täyttävät ehdot.

Voit ilmoittaa pölyttäjien ravintokasvit- toimenpiteen myös **yhteiskäyttölölkolle**. Kaikkien yhteiskäyttölöhkon haltijoiden on ilmoitettava peruslohkolla kokonaan pölyttäjien ravintokasvia, muutoin peruslohko ei kelpaa kenenkään toimenpiteeseen. Peruslohko kelpaa kaikkien toimenpiteeseen, jos kaikki ilmoittavat peruslohkolla kokonaan pölyttäjien ravintokasvia. Yhteiskäyttölölkolla ehdon täyttää myös vähintään 1,00 hehtaarin kasvulohkon ilmoittaminen, jolloin muuta alaa ei tarvitse ilmoittaa pölyttäjien ravintokasvina.

Voit käyttää alalla lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita.

Ympäristökorvauksen pölyttäjien ravintokasvit

Pölyttäjien ravintokasveja ovat

- Auringonkukka
- Avomaankurkku
- Härkäpapu
- Karviainen
- Kevätrapsi
- Kevätrypsi
- Kirsikka
- Korianteri
- Kumina
- Kurpitsa
- Luumu
- Mansikka
- Marja-aronia
- Mesimarja
- Morsinko
- Mustaherukka
- Muut hedelmät
- Muut marjakasvit
- Omena

- Parsa
- Pensasmustikka
- Pensaspapu
- Punaherukka
- Päärynä
- Reuherne
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Ruokaherne
- Saskatoon (marjatuomipihlaja)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Sinappi
- Soijapapu
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Tarhaherne, teoll. Sop.tuotanto
- Tarhaherne, tuoretuotanto
- Tattari
- Tyrni
- Vadelma ja mesivadelma
- Valkoherukka
- Vuohenherne
- Öljyhamppu
- Öljypellava
- Öljyretikka

6. Täsmäviljelymenetelmät

Jos valitset toimenpiteen täsmäviljelymenetelmät, tilallasi pitää käyttää sitoumusvuoden aikana täsmäviljelymenetelmiä yhdessä tai useammassa työvaiheessa. Voit toteuttaa menetelmää itse tai käyttää urakoitsijaa (kohdat A–D). Menetelmää ei tarvitse käyttää tilan kaikilla lohkoilla.

Kirjaa käyttämiesi laitteiden toimintaperiaatteet lohkomuistiinpanoihin. Jos käytät urakoitsijaa, sinulla pitää olla urakoitsijan kuittaus tai kuitti viimeistään 30.11. sinä vuonna, kun haet toimenpiteen korvausta. Menetelmistä A ja D on säilytettävä tulosteet tai menetelmän käytön on oltava muutoin selvitetävissä.

Täsmäviljelymenetelmiä ovat:

- Paikkakohtaiseen kuvantamiseen perustuva automatiikka, joka mahdollistaa tuotantopanosten sijoittamisen ja levittämisen peltoon paikkakohtaisesti. Kuvantaminen voidaan toteuttaa satelliitilla, ilmakuvalla, reaaliaikaisella sensorilla, kameralla tai pellon vyöhykekartoituksella.
- Kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen lohkoautomaatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon.
- Optiikkaa hyödyntävä hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa.
- Paikkatietoon perustuva leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus.
- Traktori tai työkone, joka on varustettu vähintään sellaisella ajoautomaatiikalla, joka valitsee ja säilyttää ajolinjan ilman kuljettajaa. Tässä menetelmässä urakoitsijan traktori tai työkone ei riitä täyttämään ehtoa.

Hallinnassasi oleva laite kelpaa täyttämään ehdon (esim. leasing-sopimuslaite tai yhteisomistuksessa oleva laite).

7. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

Jos valitset toimenpiteen, sinun on käytettävä tietokoneella tai mobiililaitteella toimivaa vuorovaikutteista sovellusta, jolla voit tunnistaa rikkakasveja, kasvitauteja tai kasvintuhoojia ja seurata tilan kasvukaudenaikaista kasvitauti- ja tuholaisilannetta.

Sovellus voi olla usean tai yksittäisten tuotantokasvien kasvinsuojelun päätöksentekoa tukeva sovellus. Sovelluksen pitää olla käytössäsi koko kasvukauden ajan. Sovelluksen käyttö pitää dokumentoida esimerkiksi kuvakaappauksin. Ota tarvittava määrä kuvakaappauksia sovelluksen käytöstä, josta voidaan todeta, että kasvin tai kasvien seurantaa on tehty. Osoita kirjallisesti edellä mainitulla tavalla sovelluksen käyttö viimeistään 30.11.

Tuotantokasveiksi luetaan kaikki viljellyt tuotantokasvit mukaan lukien tuotantonurmet.

Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset -toimenpiteeseen kelpaavia sovelluksia

Ympäristökorvauksen valinnaiseen tilakohtaiseen toimenpiteeseen kelpaavia sovelluksia ja ohjelmia on listattu alle. Listaa voidaan päivittää tarpeen mukaan. Viljelijällä tulee olla viljelyksessä sitä kasvia, joiden kasvitauti- ja tuhoajatilannetta käytössä olevalla sovelluksella voidaan seurata.

- LukeKasKas (uusi sovellus vuonna 2026)
- RapsiApp
- Minun Maatilani- WisuEnnuste
- Cordulus Farm
- Agriportal
- Sirppi-mobiilisovellus
- AgriSmart

Toistuva laiminlyönti tilakohtaisessa valinnaisissa toimenpiteissä

Tilakohtaisen toimenpiteen ehtojen noudattamisessa todetaan toistuva laiminlyönti, jos laiminlyönti todetaan kolmen vuoden aikana missä tahansa tilakohtaisessa valinnaisessa toimenpiteessä

- seurataan kolmen vuoden jaksoissa
- tilakohtaisen toimenpiteen seuraamusta korotetaan sen vuoden osalta, jolloin toistuvuus todetaan
- seuraamus voi korottua useamman kerran
- käytännössä korotus on seuraamuksen kaksinkertaistuminen

3.4. Tilakohtaisen toimenpiteen vähimmäistason vaatimukset

Pidä kirjaa kasvinsuojeluaineiden käytöstä ja noudata kasvinsuojeluaineiden käytössä integroidun torjunnan yleisiä periaatteita.

Kirjaa lohko kohtaisesti muistiinpanoihin käyttämäsi kasvinsuojeluaine, käyttömäärä ja koska käytit ainetta. Kirjaa muistiinpanoihin myös tieto siitä, mitä havaitsemaasi kasvitautia, tuhoeläimiä tai rikkakasveja torjuit

Pidä kirjaa lannoitteiden käytöstä. Kirjaa lohkoikohtaisiin muistiinpanoihin käyttämäsi lannoitteen tyyppi tai nimi, levitysmäärä, typen ja fosforin ravinnepitoisuudet, lannoitusajankohta, fosforintasauksen alkamisajankohta, tieto satotasokorjaukseen käytettävistä aiemmista satotasoista ja lannoitusvuoden satotaso.

3.5 Lohkokohtaiset toimenpiteet

Voit valita tilasi peruslohkoille tai kasvulohkoille yhden tai useamman lohkoikohtaisen toimenpiteen, Sinun ei ole pakko valita yhtään lohkoikohtaista toimenpidettä.

Muista valita kaikki lohkoikohtaiset toimenpiteet jo peltotukihaussa, joita tulet toteuttamaan. Valitse peltotukihaussa myös toimenpiteet, joiden alat ilmoitat vasta syysilmoituksella.

Lohkokohtaisia toimenpiteitä ovat:

1. **maanparannus- ja saneerauskasvit**
2. **kerääjäkasvit**
3. **kiertotalouden edistäminen**
4. **suojavyöhykkeet**
5. **turvepeltojen nurmet**
6. **valumavesien hallinta** (sääätösalaajitus ja kuivatusvesien kierrätys)
7. **puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu**
8. **lintupellot**

Voit vaihtaa lohkoille ilmoittamiasi toimenpiteitä vuosittain. Poikkeuksena ovat toimenpiteet suojavyöhykkeet, turvepeltojen nurmet ja valumavesien hallinta. Edellä mainittuja toimenpiteitä sinun täytyy noudattaa sitoumuskauden loppuun saakka samalla alalla. Jos et noudata toimenpidettä sitouduttuasi siihen, maksettu korvaus peritään takaisin sitoumuskauden alkuun saakka. Takaisinperintää ei tule, jos toimenpiteeseen ilmoittamasi lohko poistuu hallinnastasi tai maatalouskäytöstä tai luovut toimenpiteen toteuttamisesta 5-vuotisen sitoumuskauden jälkeen mahdollisten jatkositoumusvuosien aikana.

1. Maanparannus- ja saneerauskasvit

Voit ilmoittaa toimenpiteen lohkolle, jos

- lohkolla on viljelty edellisenä vuonna yksivuotista tuotantokasvia, tai
- lohkolle on kylvetty edellisenä vuonna monivuotinen maanparannus- ja saneerauskasvi.

Voit ilmoittaa maanparannus- ja saneerauskasvin samalle lohkolle kahtena peräkkäisenä vuonna vuodesta 2026 alkaen (yksi- ja monivuotiset kasvit). Monivuotista kasvustoa ei tarvitse kylvää uudelleen toisena vuonna. Voit kylvää maanparannus- ja saneerauskasvin myös jo edellisenä vuonna jonkin muun kasvin yhteydessä. Sinä vuonna, jolloin ilmoitat lohkolla maanparannus- ja saneerauskasvin toimenpiteen, lohkolla saa kuitenkin kasvaa ainoastaan maanparannus- ja saneerauskasveja.

Näet toimenpiteeseen kelpaavan alan Vipu-palvelun karttatasolta. Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 20 prosentille korvauskelpoisesta alasta.

Esimerkki 1: Olet ilmoittanut vuonna 2025 maanparannus- ja saneerauskasvina

1. **Monivuotisen rehuvirnan** → Voit ilmoittaa rehuvirnan maanparannus- ja saneerauskasvina samalle lohkolle myös vuonna 2026, mutta et enää vuonna 2027. Kasvustoa ei tarvitse kylvää uudelleen.

2. **Öljyretikan** → Voit ilmoittaa öljyretikan maanparannus- ja saneerauskasvina samalle lohkolle myös vuonna 2026, jos kylvät kasvuston uudelleen.

Esimerkki 2. Olet kylvänyt lohkolle vuonna 2025

1. **Apilan** → Et voi ilmoittaa apilaa vuonna 2026 toisen vuoden maanparannus- ja saneerauskasvina, koska apila hyväksyttiin maanparannus- ja saneerauskasviksi vasta vuonna 2026. Voit kuitenkin ilmoittaa apilan ensimmäisen vuoden maanparannus- ja saneerauskasviksi, jos kylvät sen lohkolle, jolla on olet viljellyt vuonna 2025 yksivuotista tuotantokasvia.
2. **Kuminan tai kuminan seoskasvuston** → Et voi ilmoittaa kuminaa 2026 toisen vuoden maanparannus- ja saneerauskasvina, koska kumina hyväksytään vain ensimmäisenä vuonna.
3. **Apilan ohran aluskasviksi** → Voit ilmoittaa apilan maanparannus- ja saneerauskasviksi vuosina 2026 ja 2027.

Ympäristökorvauksen maanparannus tai saneerauskasvit

Maanparannus tai saneerauskasveja ovat:

- apilat (uusi vuodesta 2026 alkaen)
- auringonkukka
- hunajakukka
- kumina (ensimmäisen vuoden kasvusto)
- mailaset
- mesikät
- rehuvirna
- ruisvirna
- samettikukka
- sikuri
- sinappi (vain valkosinappi eli keltasinappi)
- öljy- ja muokkausretikka (voi olla myös muokkausretiisi)
- edellä mainittujen kasvien seokset.

Huomaa, että maanparannus- ja saneerauskasveiksi kelpaa ainoastaan luettelossa mainitut kasvit ja niiden seokset. Et voi esim. kylvää seoksessa nurmikasvien siemeniä.

Kuminan ensimmäisen vuoden kasvusto kelpaa maanparannus- tai saneerauskasviksi. Kuminan toisen vuoden kasvusto ei kelpaa toimenpiteeseen, vaikka kasvusto ilmoitettaisiin kuminaksi ensimmäisen kerran. Toimenpiteeseen ei kelpaa seoskasvusto, joka sisältää toisen vuoden kuminaa.

Kylvä maanparannus- ja saneerauskasvit keväällä. Saat niittää tai murskata kasvuston ja käyttää kasvuston hyödyksi. Saat muokata kasvuston maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Toisena vuonna voit muokata monivuotisen kasvuston 15.7. alkaen, jos olet jättänyt edellisen vuoden kasvuston kasvamaan toiseksi vuodeksi.

Maanparannus- ja saneerauskasveja koskevat seuraavat ehdot:

- Kasveja saa lannoittaa.
- Kasvit pitää kylvää keväällä ja kasvuston saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä.
- Kasvusto voidaan niittää tai murskata kasvukauden aikana ja sen saa käyttää hyödyksi.
- Kasvustolla voi käyttää kasvinsuojeluaineita ja sen voi päättää kemiallisesti.
- Voit perustaa saneerauskasvilla seuraavan vuoden kasvuston.
- Muita kuin listassa mainittuja kasveja ei voi olla seoksessa tai aluskasvina.

Maanparannus- ja saneerauskasvien vähimmäistason vaatimukset

Et voi polttaa maatalousmaalla olevaa sänkeä.

2. Kerääjäkasvit

Voit ilmoittaa kerääjäkasveja yksivuotisen tuotantokasvin viljelyssä olevalle alalle. Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 35 prosentille korvauskelpoisesta alasta.

Kerääjäkasvi voi olla kasvi, joka ei ole varsinainen kasvulohkolle ilmoitettu viljelykasvi. Kerääjäkasvikasvusto voi olla seoskasvusto. Hampua ei saa kylvää kerääjäkasviksi.

Huomioi, että kerääjäkasvikasvusto ei saa koostua yksinomaan typensitojakasveista.

Kylvä kerääjäkasvi viimeistään 15.8. Voit kylvää kerääjäkasvin viljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä tai viljan orasvaiheessa.

Lannoitus: Voit lannoittaa kerääjäkasvia ilmoittamasi viljelykasvin mukaisesti. Et saa lannoittaa kerääjäkasvia erikseen viljelykasvin korjuun jälkeen.

Päättäminen

- Saat päättää kasvuston kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15.9.
- Voit muokata kasvuston aikaisintaan 1.10.
- Aiempi päättäminen ja muokkaus on sallittua, jos lohkolle kylvetään syyskylvöinen satokasvi.
- Kerääjäkasvin kasvuajan pitää olla vähintään kuusi viikkoa.
- Voit perustaa kerääjäkasvilla seuraavan vuoden kasvuston.

Kerääjäkasvien vähimmäistason vaatimukset

Kerääjäkasvin vähimmäistason vaatimuksena sinun on noudatettava ehdollisuuden viljelykiertovaatimusta tai viljelyn monipuolistamista. Vipu huomauttaa, jos kumpikaan ehto ei täyty.

Viljelykiertovaatimuksen ehdot

- 33 prosentilla lohkoista, joille on vuonna 2025 ilmoitettu yksivuotista viljelykasvia, pitää viljellä vuonna 2026 eri kasvia.
- Kaikki vuonna 2025 yksivuotisten kasvien viljelyssä ollut peltoala otetaan huomioon. Myös hallintaasi tulleista aloista on huomioitava vuonna 2025 viljelyssä olleet yksivuotiset viljelykasvit
- Vipu-palvelu ilmoittaa, jos ehto ei täyty

Viljelyn monipuolistamisen ehdot:

- Jos peltoala on 10–30 hehtaaria, on alalla viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia. Viljeltävän pääkasvin osuus saa tällöin olla enintään 75 prosenttia kyseisestä peltoalasta.
- Jos peltoala on yli 30 hehtaaria, on alalla viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa tällöin olla enintään 75 prosenttia peltoalasta, ja kahden pääkasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään 95 prosenttia peltoalasta.

Esimerkki viljelykierrosta:

Tilalla on vuonna 2026 50 hehtaaria peltoa, joka on ollut vuonna 2025 yksivuotisten viljelykasvien viljelyssä. Viljelijä ilmoittaa kerääjäkasvi-toimenpiteen jollekin lohkolle (pinta-alalla ei ole merkitystä).

- Ala tai osa alasta on voinut olla jonkun toisen hallinnassa vuonna 2025
- Vuoden 2025 yksivuotisten kasvien viljelyalalla on viljeltävä vuonna 2026 vähintään 16,5 hehtaarilla (= 50 ha x 0,33) jotain muuta viljelykasvia kuin vuonna 2025.

3. Kiertotalouden edistäminen

Jos valitset toimenpiteen kiertotalouden edistäminen, noudata lohkolle jompaa kumpaa seuraavista ehdoista:

A. Levitä peltolohkolle lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejätettä tai nestemäistä orgaanista lannoitetta sijoittavilla tai multaavilla laitteilla.

B. Lisää peltolohkolle orgaanista materiaalia, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia.

Orgaanisella materiaalilla tarkoitetaan:

- orgaanisia lannoitteita
- orgaanisia maanparannusaineita
- orgaanisten lannoitteiden ja orgaanisten maanparannusaineiden seoksia

Saat kuitenkin korvauksen orgaanisena aineena levitettävästä oman tilan kuivalannasta, jos aine on kierrätetty biokaasulaitoksen kautta. Muussa tapauksessa korvausta ei makseta oman tilan kuivalannasta.

Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 80 prosentille korvauskelpoisesta alasta.

Ilmoita myöhemmin syysilmoituksessa alat, joille olet levittänyt lantaa tai lannoitteita 1.4.–31.10. välisenä aikana. Lantaa voi levittää poikkeustapauksissa 30.11. saakka.

Toteuta lietelannan ja vastaavien aineiden sijoittaminen peltoon laitteella, joka leikkaa pintaan viillon ja valuttaa tai ruiskuttaa lietelannan viiltoon. Voit käyttää myös multaavia laitteita, jotka on kytketty aineita levittävään työkoneeseen.

Hyväksyttävät aineet ympäristökorvauksen kiertotalouden edistäminen -toimenpiteessä.

Hyväksyttävät sijoittavilla tai multaavilla laitteilla levitettävät aineet:

- Lietelanta
- Virtsaa
- Lietelannasta erotettu nestejäte
- Nestemäiset orgaaniset lannoitteet

Hyväksyttävät aineet, joiden kuiva-ainepitoisuuden on oltava yli 20 prosenttia

- Kuivalanta

- Lannasta erotettu kuivajae
- Orgaaniset lannoitteet
- Orgaaniset maanparannusaineet

Minimimäärät/Toimenpiteessä hyväksytyyn lannan tai lannoitteen minimimäärä:

- Sijoitettavilla tai multaavilla laitteilla levitettävien aineiden levitysmäärän pitää olla vähintään 15 kuutiometriä hehtaarille.
- Orgaanisen materiaalin, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia, levitysmäärän pitää olla vähintään 10 kuutiometriä hehtaarille. (liitä syysilmoitukseen selvitys kuiva-ainepitoisuudesta)
- Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien nestemäisien aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kilogrammaa kuutiometriä kohden, levitysmäärän pitää olla vähintään 5 kuutiometriä hehtaarille. (liitä syysilmoitukseen selvitys fosforipitoisuudesta)
- Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien kiinteiden aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kilogrammaa kuutiometriä kohden, levitysmäärän pitää olla vähintään 5 kuutiometriä hehtaarille. (liitä syysilmoitukseen selvitys fosforipitoisuudesta)

Voit ilmoittaa samalle alalle vain yhden yllä mainitun levitystavan.

Kiertotalouden edistäminen -toimenpiteen ilmoittaminen syysilmoituksessa

Syysilmoituksessa ja lohkokohtaisissa muistiinpanoissa olevien tietojen on vastattava toisiaan. Tarkista, että tiedot ovat samat sekä syysilmoituksessa että muistiinpanoissa. Ilmoituksessa ilmoitettu aineen kokonaislevitysmäärä ei voi olla suurempi kuin tilalle toimitettu määrä. Ilmoitetun lantamäärän on vastattava suunnilleen sitä määrää, joka tilalla muodostuu vuodessa.

Jos olet levittänyt toimenpidelohkoille oman tilasi ulkopuolelta vastaanotettua lantaa tai lannoitteita, ilmoita vastaanottamasi lannan tai lannoitteen tiedot lisäämällä syysilmoituksen liitteeksi liite **469L Ilmoitus lannoitteen luovuttamisesta** tai muu vastaava liite.

Ilmoita syysilmoituksessa, jos olet levittänyt toimenpidelohkoille biokaasulaitoksen kautta kierrätettyä oman tilan kuivalantaa. Vain biokaasulaitoksen kautta kierrätetty oman tilan kuivalanta kelpaa korvaukseen.

Et voi samanaikaisesti sekä luovuttaa että vastaanottaa muita kuin biokaasulaitoksen kautta kierrätettyjä orgaanisia aineita.

Lisää syysilmoituksen liitteeksi ravinneanalyysi, jos olet levittänyt pellolle kiinteää ainetta tai korkean fosforipitoisuuden ainetta. Ravinneanalyysissä pitää olla tieto aineen kuiva-ainepitoisuudesta.

Kiertotalouden edistämisen vähimmäistason vaatimukset

- Pidä kirjaa fosforilannoitteiden käytöstä. Kirjaa lohkokohtaisiin muistiinpanoihin käyttämäsi lannoitteen tyyppi tai nimi, levitysmäärä, fosforin ravinnepitoisuus, lannoitusajankohta, fosforintasauksen alkamisajankohta ja tieto satotasokorjaukseen käytettävistä aiemmista satotasoista.
- Varmista, että levittämäsi aineen typpi- tai fosforimäärä ei ylitä sallittuja lannoitustasoja (kg/ha).
- Levitä lannoitteet pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole.
- Älä levitä lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita pellolle 1.11.–31.3. välisenä aikana.
- Älä levitä lannoitteita lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan.

- Muokkaa pellon pintaan levitetty lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet maahan vuorokauden sisällä levityksestä, lukuun ottamatta levitystä kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä.
- Levitä kasvipeitteisenä talven yli pidettäville aloille lanta ja orgaaninen lannoitevalmiste 15.9. jälkeen vain sijoittamalla.
- Jätä vesistöjen varsille 5 m leveä lannoittamaton suojakaista. Lisäksi muokkaa pelto vuorokauden kuluessa, jos levität lantaa tai orgaanista lannoitevalmistetta pintalevityksenä seuraavalla 5 m matkalla.
- Levitä lietelantaa, virtsaa ja nestemäisiä orgaanisia lannoitevalmisteita vain sijoittamalla, jos pellon tai sen osan kaltevuus on yli 15 prosenttia.

4. Suojavyöhykkeet

Perusta monivuotisen nurmikasvuston peittämä suojavyöhyke ja hoida sitä koko sitomuskauden ajan. Suojavyöhykettä ei kuitenkaan tarvitse erikseen perustaa, jos lohkolla on aikaisemmin perustettu monivuotinen nurmikasvusto. Suojavyöhykealaksi luetaan myös lohkolla oleva kaksitasouoman ala.

Voit valita toimenpiteen kasvulohkolle ensimmäisen kerran vielä vuonna 2026 ja 2027. Säilytä ja hoida suojavyöhykettä ehtojen mukaan koko sitomuskauden ajan. Suojavyöhykkeellä ei ole minimileveyttä.

Suojavyöhykkeestä maksettu ympäristökorvaus peritään takaisin, jos ilmoitat sitomusaikana suojavyöhykealalle jotain muuta kuin suojavyöhykkeen tai et hoida suojavyöhykkeen korjuuvelvoitetta ja lohko pysyy hallinnassasi.

Suojavyöhykkeen sijainti

Suojavyöhyke voi sijaita pohjavesialueella tai Natura-alueella. Jos edellä mainittuja aloja on peruslohkollasi, koko peruslohko voi olla suojavyöhykettä.

Suojavyöhyke voi sijaita lisäksi myös vesistön varrella tai kosteikon reuna-alueella, jos peruslohkon osa on enintään 10 metrin päässä vesistöstä tai kosteikosta. Tällöin 50 metrin kaista peruslohkon reunassa voi olla suojavyöhykettä siinä kohtaa, jossa vesistö on enintään 10 m päässä peruslohkosta. Lisäksi suojavyöhyke voi sijaita meren rannalla, tulva-alueella tai lohkolla, joka on erittäin eroosioherkkä ja sijaitsee enintään 20 metrin etäisyydellä vesistöstä. Jos peruslohko on edellä mainitun tavoin osittain suojavyöhykkeeksi soveltuvaa alaa, se katsotaan kokonaan suojavyöhykkeeksi, jos

- lohko on alle yhden hehtaarin kokoinen tai
- lohkosta vähintään 50 prosenttia on suojavyöhykkeeksi soveltuvaa alaa.

Lisäksi lohko voi olla kokonaan suojavyöhykettä, jos se rajoittuu vesistöön, jonka ekologinen tila on huono tai välttävä, tai lohko sijaitsee merenrannalla, tulva-alueella, pohjavesi- tai Natura-alueella taikka se on erittäin eroosioherkkä ja sijaitsee enintään 20 metrin etäisyydellä vesistöstä.

Vipu-palvelun karttataso osoittaa alan, josta voit saada korvauksen suojavyöhykkeestä. Et saa korvausta alasta, jonka ilmoitat yli suojavyöhykkeen karttatason alueen. Suojavyöhykealan ylittävä suojavyöhykkeeksi ilmoitettu ala ei ole kuitenkaan velvoitettu säilyttämään suojavyöhykkeenä.

Huom! Natura-alaan liittyen Vipun karttatasolla on poikkeuksia suojavyöhykealan kelvollisuudessa suojavyöhykkeeksi. Joissain tapauksissa karttatasolla näkyvä ala ei ole kelvollinen suojavyöhykkeeksi. Näet joka tapauksessa suojavyöhykkeeksi kelpaavan alan kasvulohkon tiedoissa ilmoittaessasi suojavyöhykettä.

Suojavyöhykkeen kasvusto

Suojavyöhykkeellä pitää olla monivuotinen nurmik kasvusto. Kasvustoa koskevat seuraavat ehdot:

- Aiemmin perustettu nurmik kasvusto käy suojavyöhykkeeksi
- Voit lannoittaa kasvustoa sen perustamisen yhteydessä.
- Jos perustat kasvuston suojaviljaan, tee se jo edellisenä kasvukautena.
- Et saa muokata tai lannoittaa suojavyöhykettä perustamisen jälkeen. Ehto ei koske tilanteita, joissa vahingoittunut kasvusto pitää uusia.
- Voit käyttää kasvinsuojeluaineita alalla ainoastaan hukkakauran tai vaikeiden tuulilevitteisten rikkakasvien torjunnassa.
- Suojavyöhykkeellä ylläpidettävä kasvusto saa vanhetessaan olla monilajisempi kuin perustettaessa.

Niitto ja korjuu

Niitä ja korjaa suojavyöhykkeen kasvusto suojavyöhykkeen kasvusto vuosittain viimeistään 15.9. Et voi korvata sadonkorjuuvaatimusta korjaamalla kasvuston jo keväällä. Kaksitasouoman kasvusto on niitettävä ja korjattava vähintään kerran sitoumuskauden aikana. Ota niitossa huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden elinolot. Voit käyttää kasvimassan hyödyksi, mutta käsittele ja varastoi se niin, etteivät suojavyöhykkeen vesiensuojelutavoitteet vaarannu. Et saa kuljettaa kasvimassaa metsään tai joutomaalle. Jos korjaat kasvuston paalaamalla, kuljeta käärimättömät paalit pois pellolta.

Yksi niitto ja korjaaminen suojavyöhykkeeltä riittää. Kasvusto on kuitenkin korjattava joka kerta, kun sen niittää. Ota Vipu-mobiiliin kuvia suojavyöhykkeen sadonkorjuusta.

Poikkeus: Jos suojavyöhykkeeltä niitetään rikkakasveja (puhdistusniitto), niittojätettä ei tarvitse korjata pois. Puhdistusniitto on kuitenkin tehtävä ennen kuin lohkolle on muodostunut korjattavaa kasvustoa.

Voit käyttää suojavyöhykettä laitumena, jos siitä ei aiheudu eroosiota, luonnon monimuotoisuus ei vaarannu, voit toteuttaa sen ilman lisärehun antamista ja laidunnukselle ei ole vesiensuojelullista estettä.

Pelkkä laiduntaminen kelpaa täyttämään korjuuvaatimuksen, jos sen ansiosta sadon saa kokonaan korjattua viimeistään 15.9.

Suojavyöhykettä saa laiduntaa monimuotoisuuden lisäämiseksi ja ravinnetilan köyhdyttämiseksi, jos siitä ei aiheudu eroosiota, se tehdään ilman lisärehun antamista eikä sille ole vesiensuojelullista estettä.

Korjaa suojavyöhykkeen sato jo perustamisvuonna 15.9. mennessä.

Kasvuston uusiminen

Suojavyöhykkeen ja siihen sisältyvän kaksitasouoman kasvusto pitää uusia, jos

- kasvuston kyky tuottaa kasvimassaa heikkenee merkittävästi.
- kasvuston kyky sitoa eroosioainesta ja ravinteita heikkenee merkittävästi.
- lohkolle taimettuu vähäistä enemmän muuta kuin peltomaalle ominaista kasvillisuutta.
- suojavyöhykkeen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, hukkakauran torjunnan takia, vesitaloutta parantavien lyhytaikaisten toimenpiteiden takia tai muista vastaavista syistä.

Perusta uusi nurmikasvusto heti, kun olosuhteet sallivat. Jos kasvusto on tuhoutunut kasvukauden ulkopuolella, perusta se uudelleen seuraavana keväänä. Tee merkinnät lohkoiksi muistiinpanoihin kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai vaikeiden tuulilevitteisten rikkakasvien torjunnasta sekä kasvuston uudelleen perustamisesta ja sen syystä.

Ehtojen mukaisia toimia ei tarvitse tehdä tai niistä ei aiheudu takaisinperintää, jos ehdoista poikkeaminen aiheutuu suojavyyhykkeen viereisen vesistön vesiensuojelutoimenpiteistä.

Suojavyöhykkeiden vähimmäistason vaatimukset

- Älä päästä ja tai johda pohjaveteen mitään sellaista ainetta, joka voi pilata pohjaveden laatua.
- Noudata luonnonsuojelulain mukaisen suojelualueen rauhoitusmääräyksiä.
- Noudata Natura 2000 -verkostoon kuuluvan luonnonsuojelulain mukaisen suojelualueen rauhoitusmääräyksiä.
- Älä muokkaa, lannoita tai käytä kasvinsuojeluaineita vesistön varrella olevalla loholla vähintään 3 metriä leveällä kasvipeitteisellä suojakaistalla.

5. Turvepeltojen nurmet

Niitä ja korjaa turvepeltojen nurmikasvusto vuosittain viimeistään 15.9. Et voi korvata sadonkorjuuvaatimusta korjaamalla kasvuston jo keväällä.

Perusta kokonaan turvemaata olevalle peruslohkolla monivuotinen nurmikasvusto koko sitomuskauden ajaksi. Nurmikasvustoa ei kuitenkaan tarvitse erikseen perustaa, jos lohkolla on aikaisemmin perustettu monivuotinen nurmikasvusto.

Voit valita toimenpiteen kasvulohkolle ensimmäisen kerran vielä vuonna 2026 ja 2027. .

Toimenpiteeseen kelpaava turvemaata on todettava viljavuustutkimuksen perusteella.

- Sinulla on oltava käytössäsi viljavuustutkimus viimeistään 30.9. sen kasvukauden aikana, jolloin ensimmäisen kerran valitset turvepeltojen nurmet -toimenpiteen.
- Viljavuustutkimuksessa todetun maalajin pitää olla koko peruslohkolla jokin turvemaata eli maalajin nimessä pitää olla mainittuna sana turve. Maalajin on oltava turvetta eli pelkästään BCt, Ct, LCt, SCt, CSt, LSt tai St. Muita maalajeja ei voi olla mainittuna tutkimuksessa.
- Toimita viljavuustutkimus uusista toimenpiteeseen haettavista peruslohkoista kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 30.9.

Noudata seuraavia ehtoja kasvustosta ja sen korjaamisesta:

- Huolehdi nurmikasvuston laadusta ja sadontuottokyvystä koko sitomuskauden ajan.
- Saat uusia nurmen sitomuskauden aikana vain ilman muokkausta.
- Saat lannoittaa kasvustoa.
- Et saa käyttää alalla kasvinsuojeluaineita vuosittain. Voit käyttää kasvinsuojeluaineita joka toinen vuosi
- Et saa päättää kasvustoa kasvinsuojeluaineilla.
- Korjaa sato vuosittain viimeistään 15.9.
- Niitä kasvusto niin, etteivät lintujen pesinnät tai nisäkkäiden poikaset vaarannu.
- Niitä keskeltä reunoja kohti.
- Voit käyttää lohkoa laitumena, jos nurmipeite säilyy.

- Pelkkä laiduntaminen kelpaa täyttämään korjuuvaatimuksen, jos sen avulla sadon saa kokonaan korjattua viimeistään 31.8.

Voit tehdä turvepeltojen nurmella

- salaojitusta
- kalkitusta
- muuta maanrakennetta parantavan aineen levitystä.

Kylvä edellä mainittujen toimien yhteydessä rikkoutunut tai tuhoutunut kasvusto heti uudelleen nurmi- tai heinäkasveilla. Jos kasvusto on tuhoutunut kasvukauden ulkopuolella, perusta se uudelleen seuraavana keväänä.

Turvepeltojen nurmien vähimmäistason vaatimukset

- Pidä pellon ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta vähintään 33 % on kasvipeitteisenä 31.10.–31.12. välisen ajan.
- Et saa ottaa maa-ainesta turvemaa-alalta, joka on maatalousmaata
- Et saa polttaa turvemaa-alaa tai sillä olevaa kasvustoa saa polttaa
- Et saa kaivaa uusia avo-ojia maatalousmaata olevalle turvemaa-alalle, ellei uuden avo-ojan kaivuu liity rakennettavan kosteikon perustamiseen tai useita maanomistajia koskevaan peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeeseen.

6. Valumavesien hallinta

Jos valitset valumavesien hallinta -toimenpiteen, sitoudut toteuttamaan kuivatusjärjestelmien avulla pellolta lähtevien valumavesien määrän säätelyä joko säätösalojitetulla lohkolta tai lohkolta, jossa on altakastelu- tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.

Kuivatusjärjestelmän pitää olla rakennettuna ennen sitoumusvuoden alkua.

Voit valita yllä mainittuja toimenpiteitä, jos jokin kolmesta seuraavasta ehdosta täyttyy:

1. Lohko sijaitsee happamalla sulfaattimaalla.

- Peruslohko on hapanta sulfaattimaata, jos lohkolta on 0,5–1,5 metrin syvyydeltä otetusta näytteestä laboratoriossa ilman inkubaatiota määritetty pH on alle 4,5 tai enintään 16 viikon inkubaation jälkeen mitattu pH on alle 4,0.
- Lohkon happamuus pitää todentaa laboratorion tekemän maa-analyysin perusteella Yksi näyte lohkolta riittää.
- Jos Geologian tutkimuskeskus on ottanut lohkolta näytteen ja todennut sen perusteella lohkon happamaksi sulfaattimaaksi tai todennäköisesti happamaksi sulfaattimaaksi, erillistä näytteen analysointia ei tarvita. Nämä peruslohkot näytetään Vipu-palvelun kartalla.

2. Lohkon maalaji on turve.

- Lohkon maalaji on todettava viljavuustutkimuksen perusteella. Katso näytteenottotiheys kohdasta **Viljavuustutkimus**. Viljavuustutkimuksessa todetun maalajin pitää olla jokin turvemaa, eli maalajin nimessä pitää olla mainittuna sana *turve*. Muita maalajeja ei voi olla mainittuna tutkimuksessa.

3. Peruslohkon alalla on ollut vuosien 2015 ja 2022 välisenä aikana ainakin yhtenä vuonna valumavesien hallinta -toimenpide.

- Ilmoittamasi toimenpiteen ei tarvitse olla sama kuin lohkolle aiemmin ilmoitettu toimenpide.

- Voit ilmoittaa toimenpiteen suuremmalle peruslohkon alalle, jos toimenpiteessä aiemmin olleen lohkon korvauskelpoinen ala on kasvanut peruslohkon muodon parantamisen johdosta, edellyttäen että kasvanut ala on samaa ojastoa.

Sinulla on oltava käytössä viljavuustutkimus viimeistään 30.9. sen kasvukauden aikana, jolloin ensimmäisen kerran haet valumavesien hallinta -toimenpidettä.

Sinulla on oltava käytössä ojastokartta viimeistään 30.9. sen kasvukauden aikana, jolloin ensimmäisen kerran haet korvausta. Kartasta pitää käydä ilmi ojaston pinta-ala ja säätökaivojen paikat. Ojastokarttoja saa salaojajyhdistykseltä osoitteen salaojajyhdistys.fi kautta.

Toimita viljavuustutkimus tai analyysi ja ojastokartta uusista toimenpiteeseen ilmoitettavista aloista kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 30.9.

Valintavesien hallinta -toimenpiteen ilmoittaminen

Ilmoita toimenpide lohkoille peltotukien haussa. Toimenpide ilmoitetaan kasvulohkolle kuten muutkin peltotukien haussa ilmoitettavat toimenpiteet.

Muista ilmoittaa toimenpiteeseen sama hallinnassasi oleva ala, jonka ilmoitit edellisessä syysilmoituksessa. Muussa tapauksessa korvaus voidaan periä takaisin aiemmilta vuosilta.

Ilmoita kasvulohkona ala, jolla toteutat jotakin valumavesien hallinnan käsittelymenetelmää: säätösaloitus, altakastelu tai kuivatusvesien kierrätys. Voit ilmoittaa samalle peruslohkolle kasvulohkona eri käsittelymenetelmiä, mutta ne eivät voi olla päällekkäin.

A) Säätösaloitus

Toteuta säätösaloitetulla loholla vedenpinnan säätöä nostamalla tai laskemalla padotuskorkeutta kokoojaojaan asennetuissa säätökaivoissa tai muilla padotuslaitteilla.

Huomioi padotuksessa

- kylvö- ja korjuukoneiden vaatima maan kantavuus
- kevätosteuden varastoiminen peltoon
- kasvien vesitaloudesta huolehtiminen
- varastotilavuuden lisääminen ennen rankkasateita ja syysateita sekä kevään sulamisvesiä ravinteiden huuhtoutumisen ehkäisemiseksi.

Kun et tee pellolla viljelytoimenpiteitä, käytä padotuskorkeutta, joka nostaa pohjaveden pinnan lohkolle mahdollisimman korkealle ja hidastaa siten turpeen hajoamista tai sulfaattimaan päästöjä.

Ota huomioon veden korkeuden säätelyssä viljelykasvien tarkoituksenmukainen vesitalous ja kevään sulamisvesien vaatima riittävä varastotilavuus, jotta ravinteet eivät huuhtoudu. Huolehdi mahdollisesta lisäveden johtamisesta ja padotuslaitteiden kunnosta. Hoida padotusta sää- ja kasvuolosuhteiden sekä viljelytoimenpiteiden mukaan. Hyödynnä myös sääennusteita.

Tee lohkokohtaisia muistiinpanoja toimenpiteen toteutuksesta. Merkitse niihin säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet sekä niiden ajankohdat.

B) Altakastelu tai kuivatusvesien kierrätys

Altakastelussa peltoalueen vesitaloutta pitää säädellä kokonaisvaltaisesti salaojajastojen kautta tapahtuvan kastelun ja säädetyn kuivatuksen avulla.

Kuivatusvesien kierrätyksessä peltoalueelta kertyvät valumavedet pitää varastoida kevätvalun ja rankkasateiden aikana erilliseen valumavesiä keräävään altaaseen, josta ne kuivana kautena johdetaan kasteluvetenä takaisin pellolle. Altaan pitää olla tilavuudeltaan riittävän suuri.

Johda ojastoihin kasteluvettä luonnonvesistä pumpaamalla tai painovoimaisesti johtamalla. Voit johtaa kasteluveden salaojajastoon joko ojaston ylä- tai alapäästä. Patoa vesi säätökaivojen tai muiden padotuslaitteiden avulla alueen salaojajastoihin, joista se imeytyy maaperään. Ota huomioon kasteluveden johtamisessa alueelle sää- ja kasvuolosuhteet sekä viljelytoimenpiteet. Johda kuivatusvesien kierrätyksessä lisäveden hankintapaikasta tai erillisestä varastoaltaasta peräisin oleva vesi peltoalueelle altakastelujärjestelmän avulla sää- ja kasvuolosuhteet sekä viljelytoimenpiteet huomioiden.

Tee toteutuksesta lohkokohtaiset muistiinpanot. Merkitse niihin säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet sekä niiden ajankohdat.

Säädä padotuskorkeutta asianmukaisesti ja huolehdi mahdollisesta lisäveden johtamisesta ja laitteiden kunnosta. Tavoitteina ovat viljelytoimenpiteet ja mahdollisimman korkea pohjaveden pinnan taso, jossa on huomioitu kevään sulamisvesien vaatima varastotilavuus.

Valumavesien hallinnan vähimmäistason vaatimukset

- Tarkista pitääkö kasteluveden ottamiseen olla lupa. Noudata luvan ehtoja.

7. Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät

Jos valitset toimenpiteen puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät, toteuta tilallasi jotakin biologisista tai mekaanisista kasvinsuojelumenetelmistä. Voit valita eri menetelmiä eri kasvulohkoille ja vaihtaa niitä vuosittain. Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa joka vuosi. Tee lohkokohtaisia muistiinpanoja kasvuston tai kasvituhoojien tarkkailusta ja torjunnasta sekä esitä tarvittaessa ostokuitti tiettyjen valmisteiden hankinnasta tai urakointityöstä. Voit saada luomualalle korvauksen ainoastaan kohdan F menetelmästä.

Laadi viimeistään 31.5. vaihtoehtoisen kasvinsuojelun suunnitelma lohko- ja kasvikohtaisesti ja palauta se kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Ruokavirasto tuottaa suunnitelmapohjan ja se on saatavilla sivuilta [Ympäristökorvaus](#).

Suunnitelmasta pitää käydä ilmi:

- mitä vaihtoehtoisen kasvinsuojelun menetelmää aiot käyttää kullakin kasvilajilla ja lohkoilla
- kuvaus, mitä seurannan apuvälineitä aiot käyttää lohkoilla vaihtoehtoisen kasvinsuojelumenetelmän tarpeen ja onnistumisen seurantaan
- tilanteet, joissa vaihtoehtoista kasvinsuojelumenetelmää voidaan täydentää muilla menetelmillä (esim. kemiallisilla kasvinsuojeluaineilla).
- Muiden menetelmien käytön pitää perustua vaihtoehtoisen menetelmän tehon riittävän pitkään seurantaan ja todettuun täydennystarpeeseen. Seurannasta ja täydennystarpeesta pitää olla merkinnät lohkokirjanpidossa.

Puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä ovat seuraavat:

A) Mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien tai tuholaisten torjunnassa

- Voit käyttää menetelmää marjoille, hedelmille ja vihanneksille, joille on saatavilla Suomessa hyväksytty mekaanisesti levitettävä mikrobivalmiste, jonka käyttökohteeksi on hyväksytty kyseisen kasvin kasvintuhooja.
- Hanki joka sitomusvuodelle mikrobiologiset valmisteet
- Kirjaa käytettävä menetelmä ennakkosuunnitelmaan ja seuraa menetelmän toteutumista silmämääräisesti. Käytä lajikohtaisia seurantavälineitä ja kirjaa seurannan tulokset lohkomuistiinpanoihin.
- Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittu vain tietyillä poikkeuksilla. Kasvinsuojeluaineiden käytön pitää perustua ennakkosuunnitelmaan ja tehtyihin seurantahavaintoihin tai neuvojan lausuntoon.

B) Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla

- Voit käyttää menetelmää marjojen, hedelmien ja vihannesten rikkakasvien torjuntaan.
- Katteen pitää olla paikoillaan viimeistään 30.6. Esikasvin vaativilla kasveilla sekä salaattikasveilla, kiinankaalilla, kukkakaalilla tai parsakaalilla määräpäivä on 31.7. Säilytä kate sadonkorjuuseen saakka.
- Rivin katteen on peitettävä katettavasta alasta vähintään 90 prosenttia.
- Kata kasvi rivien kohdalta oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla.
- Et saa käyttää kasvinsuojeluaineita rikkakasvien torjuntaan aloilla, joilla toteutat toimenpidettä. Voit torjua rikkakasveja tarvittaessa mekaanisesti.
- Seuraa menetelmän toteutumista tarkkailemalla rikkakasvien esiintymistä ja kirjaa seurannan tulokset lohkomuistiinpanoihin.

C) Hyönteisverkot

- Voit käyttää menetelmää vihanneksille ja marjoille lentäviä tuhohyönteisiä vastaan.
- Käytä hyönteistorjuntaan tarkoitettuja verkkoja.
- Kirjaa ennakkosuunnitelmaan kohdetuholaiset ja niiden esiintymisaika, jolloin hyönteisverkkoa käytetään.
- Tuholaisten esiintymisaikan ulkopuolella voit käyttää alalla myös kasvinsuojeluaineita, jos ennakkosuunnitelmassa on tälle perusteet ja seurantahavainnot tai neuvojan havainnot niin edellyttävät.
- Seuraa menetelmän toteutumista silmämääräisesti ja kirjaa seurannan tulokset lohkomuistiinpanoihin.

D) Pölyttäjähönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien torjunnassa

- Voit käyttää menetelmää marjoille ja hedelmille, joiden kasvitautien torjuntaan on olemassa Suomessa hyväksytty mikrobivalmiste.
- Hanki joka sitomusvuodelle mikrobiologiset valmisteet
- Tilalla pitää olla vähintään kaksi mehiläispesää hehtaaria kohden kukinta-aikaan pölyttäjähönteisten levitysalueella tai riittävä määrä muiden pölyttäjähönteisten pesiä (kimalaisilla 6–9 pesää/hehtaari)
- Pölyttäjähönteispesissä pitää olla asianmukainen kasvinsuojeluaineen levitinlaite sekä erilliset ulostulo- ja sisäänmenoaukot pölyttäjähönteisille.
- Seuraa menetelmän toteutumista silmämääräisesti ja kirjaa seurannan tulokset lohkomuistiinpanoihin.
- Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittu vain poikkeustapauksissa. Kasvinsuojeluaineiden käytön pitää perustua ennakkosuunnitelmaan ja tehtyihin seurantahavaintoihin tai neuvojan lausuntoon.

E) Makroeliötuotteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa

- Voit käyttää menetelmää marjoille ja hedelmille, joille on saatavilla Suomessa hyväksytty makroeliötuote, jonka käyttökohdeeksi on hyväksytty kyseisen kasvin tuhoeliö.
- Hanki joka sitoumusvuodelle makroeliöt.
- Kirjaa menetelmä ennakkosuunnitelmaan ja seuraa sen toteutumista silmämääräisesti luupilla tai mikroskoopilla. Kirjaa seurannan tulokset lohkomuistiinpanoihin.
- Et saa käyttää loholla torjuntaeliöiden toiminta-aikana torjuntaeliöille haitallisia kasvinsuojeluaineita.

F) Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla.

- Voit käyttää menetelmää marjojen ja hedelmien rikkakasvien torjuntaan.
- Katteen on oltava paikoillaan viimeistään 30.6. Esikasvin vaativilla kasveilla määräpäivä on 31.7. Säilytä kate koko kasvukauden ajan ja kasvin viimeisenä viljelyvuonna sadonkorjuuseen saakka.
 - Katteen voi päättää kemiallisesti viimeisenä viljelyvuonna sadonkorjuun jälkeen.
 - Hoida katetta myös sadonkorjuun jälkeen, jos et päättää kasvustoa.
 - Lisää katetta, jos se häviää kasvukauden aikana.
- Katetun rivin tai rivivälin pitää peittää katettavasta alasta vähintään 90 prosenttia.
- Voit kattaa alat
 - kasvien rivien kohdalta oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla
 - perustamalla kasvien riviväleihin tai riveihin ja riviväleihin leikattavan nurmikatteen tai kukinnan jälkeen niitettävän kukkakaistan. Leikattavan nurmikatteen pitää olla peittävä viimeistään sadonkorjuun aikaan. Pidä katetta lyhyenä leikkaamalla sitä riittävän usein.
- Et saa käyttää kemiallisia kasvinsuojeluaineita rikkakasvien torjuntaan aloilla, joilla toteutat toimenpidettä. Voit torjua rikkakasveja tarvittaessa mekaanisesti.
- Seuraa menetelmän toteutumista tarkkailemalla rikkakasvien esiintymistä ja kirjaa seurannan tulokset lohkomuistiinpanoihin.

Puutarhakasvien vaihtoehtoisten kasvinsuojelumenetelmien vähimmäistason vaatimukset

- Pidä kirjaa kasvinsuojeluaineiden käytöstä. Käytä kasvinsuojelulaineita tarkoitusta vastaavalla tavalla.
- Tee kasvinsuojeluaineiden käsittely, varastointi, pakkausten ja jäännösten hävittäminen asianmukaisesti.
- Testaa käytetty ruisku tai uusi ruisku on ehtojen mukaisesti.
 - Vuoden 2020 loppuun saakka 5 vuoden välein. Esim. jos ruisku on testattu 31.12.2020, pitää ruisku testauttaa uudestaan viimeistään 31.12.2025.
 - Vuoden 2021 alusta lähtien 3 vuoden välein. Esim. jos ruisku on testattu 1.1.2021, on testaus voimassa kolme vuotta, jolloin seuraava testaus pitää tehdä viimeistään 1.1.2024.
- Suorita kasvinsuojeluinventointi viiden vuoden välein, jos levität kasvinsuojeluaineita.

Taulukko 2. Puutarhakasvien vaihtoehtoisten kasvinsuojelumenetelmien torjuntamenetelmät

Kasvinsuojelumenetelmä	Viljeltävä kasvi	Torjuttava kasvintuhoaja	Seurantamenetelmä (kaikissa vaatimuksena ennakkosuunnitelma ja seuranta)	Kemiallisen kasvinsuojeluaineen käyttömahdollisuus
Mekaanisesti levitettävät biologiset makroeliötuotteet, jotka on hyväksytty kasvinterveyslain (2019/1110) 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla	Marjat ja hedelmät, joille on saatavilla Suomessa hyväksytty makroeliötuote	Kyseisen makroeliötuotteen käyttökohteeksi hyväksytty tuhoeliö	Seurantapalvelu tai silmämääräinen seuranta luupilla/mikroskoopilla, muistiinpanot	Torjuntaeliölle haitallisten insektisidien käyttö kielletty torjuntaeliön toiminta-aikana
Mehiläisten tai muiden pölyttäjien avulla levitettävät mikrobivalmisteet, jotka on rekisteröity kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 5 ja 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla.	Marjat ja hedelmät, joiden tautitorjuntaan on saatavilla Suomessa hyväksytty mikrobivalmiste	Kyseisen kasvinsuojeluaineen käyttökohteeksi hyväksytty kasvitauti. Kasvinsuojeluaineen lupapäätöksen liitteenä olevaa käyttöohjetta noudattaen.	Silmämääräinen seuranta, muistiinpanot	Fungisidien käyttö mikrobivalmisteella torjuttavaa tautia vastaan on sallittu vain poikkeustapauksissa. Käytön perustuttava ennakkosuunnitelmaan ja tehtyihin seurantahavaintoihin tai neuvojan lausuntoon.
Hyönteisverkot	Vihannekset, marjat	Lentävät tuhohyönteiset	Silmämääräinen seuranta, muistiinpanot	Ennakkosuunnitelmaan kirjataan kohdetuholaiset ja niiden esiintymisaika, jolloin hyönteisverkkoa käytetään. Insektisidejä saa käyttää esiintymisajan ulkopuolella, jos seurantahavainnot tai neuvojan lausunto osoittavat tarpeen.

Mekaanisesti levitettävät mikrobivalmisteet, jotka on rekisteröity kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 5 ja 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla	Marjat, hedelmät ja vihannekset, joille on saatavilla Suomessa hyväksytty mekaanisesti levitettävä mikrobivalmiste	Kyseisen kasvinsuojeluaineen käyttökohteeksi hyväksytty kasvintuhooja	Silmämääräinen seuranta, tuhohyönteisten lajikohtaiset seurantavälineet käytössä, muistiinpanot	Fungisidien ja insektisidien käyttö on sallittu vain tietyillä poikkeuksilla. Torjuntatarve perustuu ennakkosuunnitelmaan ja tehtyihin seurantahavaintoihin tai neuvojan lausuntoon.
Kattaminen, yksivuotiset puutarhakasvit	Marjat, hedelmät ja vihannekset	Rikkakasvit	Seurataan rikkakasvien esiintymistä.	Herbisidien käyttö kielletty. Tarvittaessa mekaaninen torjunta.
Kattaminen, monivuotiset puutarhakasvit	Marjat ja hedelmät	Rikkakasvit	Seurataan rikkakasvien esiintymistä.	Herbisidien käyttö kielletty. Tarvittaessa mekaaninen torjunta tai orgaanisen katteen lisäys.

8. Lintupellot

Voit ilmoittaa lintupelloiksi peruslohkoja, jotka on tunnistettu kurkien, hanhien tai joutsenten merkittäviksi muutoinaikaisiksi levähdys- ja ruokailupaikoiksi. Voit ilmoittaa lintupelloiksi vuonna 2026 peruslohkot, joille on vuosina 2017–2025 maksettu vähintään kaksi kertaa ELY-keskuksen / elinvoimakeskuksen korvausta rauhoitettujen lajien aiheuttamasta satovahingosta.

Lintupelloksi ilmoitettavan erillisalan pitää olla vähintään 10 hehtaaria. Ala voi koostua yhdestä tai useammasta hallinnassasi olevasta perus- tai kasvulohkosta, jotka sijaitsevat alle kahden kilometrin säteellä toisistaan. Erillisaloja voi olla useampia. Lintupelloiksi soveltuvat peruslohkosi esitetään Vipu-palvelussa karttatasolla ja peruslohkolistauksena toimenpiteen valinnan alla. Peruslohkolistausta erillisalueesta ei näy, jos erillisalue on alle 10 hehtaaria.

Viljele lintupelloiksi ilmoittamallasi alalla tuotantokasveja. Viljele siten, että voit tuottaa normaalin sadon. Lohkolla olevan markkinakelpoisen sadon korjuu on sallittua, vaikka linnut olisivat käyttäneet alaa hyödykseen. Myös käytöltä säilyneen lohkon sato on mahdollista korjata normaalisti pois.

Voit saada lintupellon alalle korvauksen, jos linnut hyödyntävät alalla viljeltyä tuotantokasvin alaa vuonna 2026 riippumatta peltotukien haussa ilmoitetusta kasvusta. Esim. keväällä hyödyksi käytetty nurmi tai syksyllä kylvetty

syysvilja kelpaa korvaukseen.

Lintujen on saatava levätä ja ruokailla häiriöttömästi ilmoittamallasi alalla. Lohkon viljelytoimenpiteet pitää ajoittaa ja toteuttaa lintuja häiritsemättä. Lintujen saapumista lohkolle ei saa estää ennalta ja niiden tahallinen häirintä ei ole sallittua.

Jotta voit saada korvauksen, lintupelloksi ilmoittamallasi lohkolla tai sen osalla pitää olla havaittavissa lintuparvien levähtämistä tai ravinnonhankintaa. Ala on korvaukseen oikeutettu vuonna 2026 riippumatta siitä, onko vaurio tapahtunut kevät- tai syysmuuton aikana tai muuna kasvukauden aikana. Huom! Ota Vipu-mobiiliin avulla useita valokuvia lintujen parveilemisesta lohkolla sekä lohkon kasvuston vaurioista lintuparvien levähdysten ja lintujen ravinnonhankinnan vuoksi. Muuta kuvaustapaa ei tulisi käyttää.

Voit saada toimenpiteestä korvausta korkeintaan 50 prosentille tilasi korvauskelpoisesta alasta. Ilmoita syysilmoituksella lopulliset alat, joilla olet todennut lintujen aiheuttamia vahinkoja ja liitä ilmoitukseen ottamasi valokuvat. Ilmoitettava vaurioitunut ala voi olla pienempi kuin peltotukien haussa ilmoitettu peruslohkojen ala (vähintään 0,05 ha).

Ilmoita syysilmoituksella peruslohkolle vain se ala, jota linnut ovat hyödyntäneet.

Lintupeltojen vähimmäistason vaatimukset

- Älä vaaranna toimillasi alueen suojelua luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla maatalousmaalla.
- Noudata luonnonsuojelulain mukaisen suojelualueen rauhoitusmääräyksiä.
- Älä heikennä muita erityisesti suojeltavien lintulajien kannalta tärkeitä esiintymispaikkoja.
- Älä heikennä Natura 2000 -verkostoon valinnan perusteena olevia lintulajeja tai niiden elinympäristöjä.
- Ilmoita elinvoimakeskukseen toimenpiteistä, jotka saattavat merkittävästi heikentävää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

4. Korvauksen määrä

Taulukko 3: Tilakohtaiset toimenpiteet: ympäristökorvauksen määrä €/hehtaari.

Yleiset vaatimukset ja valinnaiset toimenpiteet	Korvaus €/ha
Peltokasvit	45
Puutarhakasvit ja kumina	113

Taulukko 4: Lohkokohtaiset toimenpiteet: ympäristökorvauksen määrä €/hehtaari.

Lohkokohtaiset toimenpiteet	Korvaus €/ha
Maanparannus- ja saneerauskasvit	223
Kerääjäkasvit	97
Kiertotalouden edistäminen	37
Suojavyöhykkeet	430
Turveltojen nurmet	200
Valumavesien hallinta: Säättösalaojitus	77
Valumavesien hallinta: Altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys	214
Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät	500
Lintupellot	600

Korvauksen maksamisen rajoitteita

Alla olevassa kuvassa on esitetty rajauksia ympäristösitoumuksen valittaviin toimiin ja myöskin muihin tukijärjestelmiin liittyen. Selitykset merkinnöille ovat taulukossa ja taulukon alla.

Voiko toimenpide olla samanaikaisesti samalla loholla ja maksetaanko lohkolle tukea molemmista toimenpiteistä?

		Tilakohtainen toimenpide, peltokasvit															
		Tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvit						Tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvit									
Ympäristökorvaus	Tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvit	3						3						1	voi ilmoittaa samalle lohkolle, molemmat maksetaan		
	Maanparannus- ja saneerauskasvit	1	1					1	1					2	lohkolle maksetaan vain ekojärjestelmätuki		
	Kerääjäkasvien viljely	1	1	3				1	1	3				3	ei voi ilmoittaa samalle lohkolle		
	Kiertotalouden edistäminen	1	1	1	1			1	1	1	1			4	lohkolle maksetaan vain ympäristökorvaus		
	Suojavyöhykkeet	3	3	3	3	3		3	3	3	3	3					
	Turvelpeltojen nurmet	1	3	3	3	1	3	1	3	3	3	1	3				
	Valumavesien hallinta, säätösalaajitus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
	Valumavesien hallinta, altakastelu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3				
	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät	3	1	3	1	1	3	3	1	3	1	1	1				
	Lintupellot	1	1	3	1	1	3	1	1	3	1	1	3				
Luomukorvaus	Kasvinviljely	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	1	3 ^B	1				
	Avomaavihannekset	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3				
	Kotieläintuotanto	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1			
Ekojärjestelmätuki	Talviaikainen kasviesteisyys	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1			
	Viherlannoitusnurmet	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3	1		
	Monimuotoisuuskasvit	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3
	Luonnonhoitonurmet	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3

- A. Voit ilmoittaa ympäristökorvauksen *suojavyöhyke*-toimenpiteen luonnonmukaisen tuotannon sitoumuslohkolle, mutta silloin lohokosta ei makseta luonnonmukaisen tuotannon korvausta.
- B. Voit saada luonnonmukaisen tuotannon sitoumuslohkolle tukea myös ympäristökorvauksen *puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät* -toimenpiteestä, jos välitset kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla.
- C. Jos ilmoitat sitoumuslohkolle ekojärjestelmätuen *viherlannoitusnurmi*-, *maimuotoisuuskasvi*- tai *luonnonhoitonurmi*-toimenpiteen, maksetaan hakuvuonna vain ekojärjestelmätuen toimenpiteestä.
- D. Jos ilmoitat sitoumuslohkolle ekojärjestelmätuen *monimuotoisuuskasvit*- tai *luonnonhoitonurmet*-toimenpiteen, maksetaan hakuvuonna vain ekojärjestelmätuen toimenpiteestä.
- E. Voit ilmoittaa alalle ympäristökorvauksen *kiertotalouden edistäminen* -toimenpiteen vain sinä vuonna, kun perustat monimuotoisuuskasvien kasvuston.
- F. Luomukotieläinkorotus maksetaan sitoumusalan perusteella niin monelle hehtaarille kuin tilan eläinmäärä riittää (0,5 ey/ha) kasvilajista riippumatta.

Huomio lintupelloista: Voit saada lintupellon alalle korvauksen, jos linnut hyödyntävät alalla viljeltyä tuotantokasvin alaa vuonna 2026 riippumatta peltotukien haussa ilmoitetusta kasvista. Esim. keväällä hyödyksi käytetty nurmi tai syksyllä kylvetty syysvilja kelpaa korvaukseen

Ympäristökorvauksen tilakohtaisesta toimenpiteestä ei makseta korvausta seuraavista ilmoitetuista kasveista:

- kasvimaat
- kesanto
- puuvartisten energiakasvien ala
- muun hampun kuin perustulotukeen oikeuttavan hampun ala
- suojavyöhyke
- ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi, luonnonhoitonurmi tai monimuotoisuuspelto.

Jos olet ilmoittanut kasville lohkoittaisen toimenpiteen "Maanparannus- ja saneerauskasvit", toimenpiteeseen ilmoitetulle kasville ei makseta erikoiskasvipalkkiota.

Toimenpiteittäin pienin ala, josta voit saada korvauksen on 0,05 hehtaaria. Pienin maksettava ympäristökorvauksen summa on 100 euroa.

5. Syysilmoitus

Ilmoita syysilmoituksella seuraaviin ympäristösitoumuksen toimenpiteisiin kuuluva ala:

- kiertotalouden edistäminen
- lintupellot

Jos olet sitoutunut puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät -toimenpiteeseen, ilmoita syysilmoituksella käyttämäsi kasvinsuojeluaineet kasvulohkoittain.

Syysilmoituksessa pitää ilmoittaa ehdollisuuden vaatimukseen kuuluva talviaikainen kasvipeitteisyysala, joten se koskee kaikkia tuenhakijoita.

6. Säädosluettelo

Katso Peltotukien hakuoppaan luku [säädökset ja määräykset 2026](#).

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Sitomusehdot: luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↩ **Peltotukien hakuopas 2026**

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksella edistetään luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa sekä luonnonmukaiseen tuotantotapaan siirtymistä. Sitoumus voi kattaa sekä tilan kasvintuotannon että kotieläintuotannon. Sitoumus voidaan tehdä myös vain luonnonmukaisesta avomaan vihannesten viljelyssä olevasta alasta.

Korvauksen määrää ja ehtoja voidaan muuttaa sitoumuskauden aikana, jos Euroopan unionin lainsäädännön muutokset, päällekkäisen maksun estäminen tai vähimmäistason vaatimuksia koskevat muutokset sitä edellyttävät. Jos et hyväksy muutoksia, voit luopua sitoumuksesta ilman takaisinperintää.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2026

Hae viimeistään **9.6.2026** peltotukien haussa Vipu-palvelussa:

- Uutta viisivuotista luomusitoumusta, jos
 - a. sinulla ei ole voimassa olevaa vastaavaa luomusitoumusta. Muista lisäksi liittyä luomuvalvontaan 30.4.2026 mennessä ja noudattaa luomun tuotanto- ja sitoumusehtoja 1.5.2026 alkaen.
 - b. luomusitoumuksesi päättyy 30.4.2026.
- Lisääalaa voimassa olevaan sitoumukseen. Huom! Et voi hakea lisääalaa muutosaikana.

Ilmoita viimeistään **9.6.2026** voimassa olevan sitoumuksen muutoksista.

- Lomakkeella **215M**:
 - sitoumustyyppin vaihto eli kasvintuotannon sitoumuksen muuttaminen kasvi- ja eläintuotannositoumukseksi tai toisin päin.
 - sitoumustyyppin lisätiedon vaihto (myyntikasvit, rehuntuotantosopimukset, 50 % rehua omille eläimille).
 - sitoumukseen hyväksytyjen eläinlajien poistot/uuden eläinlajin lisäykset.
 - Huom! Et voi muuttaa sitoumustietoja muutosaikana.
- Vapaamuotoisella ilmoituksella elinvoimakeskukseen:
 - muut muutokset esimerkiksi sitoumuslohkojen poistaminen sitoumukselta.

Muutosmahdollisuuksista on kerrottu tarkemmin sivulla: [Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet](#).

Suorita luomukorvauksen **lisäkoulutuspäivä** sitoumuskauden aikana.

Tarkista myyntikasveiksi hyväksyttävät kasvit sivulta [Myyntikasveiksi luettavat kasvit 2026](#).

1. Sitoumuskauden pituus

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen sitoumuskausi on viisi vuotta. Sitoumuskausi ja -vuosi alkavat 1.5. sinä vuonna, kun sitoumusta haetaan. Sitoumuskausi ja -vuosi päättyvät 30.4.

Sitoumuskauden päätyttyä sitoumusta voidaan jatkaa tuenhakijan suostumuksella enintään kahdella vuodella kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

2. Sitoumuksen ja maksun hakeminen

Voit hakea luonnonmukaisen tuotannon korvauksen sitoumusta (jatkossa sitoumus) ja sitoumuksen maksua vuodelle 2026 **Vipu-palvelussa** peltotukien haussa.

Voit hakea

- koko tilalle joko kasvintuotannon sitoumusta tai kotieläintuotannon sitoumusta.
- osittaista sitoumusta osalle tilan lohkoista, jos viljelet avomaan vihanneksia. Huomioi tällöin, että jokaisena sitoumusvuonna sinulla tulee olla vähintään hehtaari avomaan vihannesten viljelyssä, jotta sitoumuksen perusteella voidaan maksaa luonnonmukaisen tuotannon korvaus viljeltyjen kasvien mukaan.

3. Sitoumuksen yleiset edellytykset

Sitoumuksen hakijan pitää

- olla **aktiiviviljelijä**
- olla (tai hänen puolisonsa pitää olla) vähintään 18-vuotias viimeistään 31.12.2025*
- noudattaa **ehdollisuuden vaatimuksia**
- olla ilmoittautunut luonnonmukaisen tuotannon valvonta järjestelmään ja noudattaa luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

*Alle 18-vuotiaana voit hakea sitoumusta, jos olet solminut avioliiton, harjoitat maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempasi kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos sitoumusta haetaan yhtymänä tai yhtiönä, vähintään yhden viljelijän, yhteisön jäsenen, osakkaan tai yhtiömiehen pitää olla vähintään 18-vuotias viimeistään 31.12.2025. Ikäehto ei koske julkisyhteisöjä.

Sitoumusalaa koskevat vaatimukset

- Hakijalla pitää olla hallinnassaan ja sitoumuksellaan koko sitoumuskauden ajan korvauskelpoisia peltoalaa vähintään viisi hehtaaria tai **puutarhakasveja** vähintään yksi hehtaari.
- Sitoumus pitää tehdä koko hakijan hallinnassa olevalle **korvauskelpoiselle alalle** (paitsi jos haet osittaista sitoumusta avomaan vihanneksista).
- Sitoumusalalla on oltava **maataloustoimintaa**.

Luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus

Sinun tai tilasi hoidosta vastaavan henkilön on suoritettava

A)	vähintään viiden päivän pituinen luonnonmukaisen viljelyn peruskurssi.
B)	viiden päivän peruskurssin lisäksi vähintään kahden päivän pituisen luonnonmukaisen kotieläintuotannon peruskoulutus (eläntilat).
C)	vaihtoehtoisesti on oltava muu vastaava koulutus luonnonmukaisen maataloustuotannon harjoittamisesta tai luonnonmukaisen kotieläintuotannon harjoittamisesta.

sekä

D)	sitoumuskauden aikana yhden päivän pituinen lisäkoulutus.
----	---

Yhteisömuotoisella tilalla maatilan hoidosta vastaavan henkilön on täytettävä koulutusvaatimus.

Koulutusvaatimus on täytettävä viimeistään 30.4. luomusitoumuksen hakuvuonna. Toimita todistus koulutusvaatimuksen täyttämisestä elinvoimakeskukseen sitoumuksen antamisvuonna viimeistään peltotukien viimeisenä hakupäivänä.

Koulutusvaatimuksen täyttymistä ei edellytetä, jos sitoumuksen antajalla on ollut ennen sitoumuksen antamista vuosina 2015–2022 voimassa oleva luonnonmukaisen tuotannon sitoumus tai luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus.

A) Luonnonmukaisen viljelyn peruskurssi

Peruskurssin on oltava vähintään viiden päivän pituinen ja siihen on sisällyttävä perusteet luonnonmukaisesta tuotannon viljelystä kuten

- kasvinvuorotuksen periaatteista
- viljelykierrosta
- kasvinsuojelusta
- kasvitautien ja -tuholaisten torjunnasta Suomessa tai vastaavissa ilmasto-olosuhteissa

sekä luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehdoista ja luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta ja sitomusehdoista.

B) Luonnonmukaisen kotieläintuotannon peruskurssi

Hakiessasi kotieläintuotannon sitoumusta, sinun on luonnonmukaisen viljelyn peruskurssin lisäksi suoritettava vähintään kahden päivän pituinen luonnonmukaisen kotieläintuotannon peruskurssi.

Koulutuksen on sisällettävä perusteet luonnonmukaisen kotieläintuotannosta, kuten

- eläinten hankinnasta
- lääkinnästä
- ruokinnasta
- eläintenhoitosuunnitelmasta
- tuotantorakennuksista
- luonnonmukaisen kotieläintuotannon valvonnasta ja sitomusehdoista

Jos sinulla on ollut luonnonmukaisen tuotannonsitoumus (kasvivila) ja haet sitoumusta kotieläintuotannosta, sinun on käytävä kaksi lisäkoulutuspäivää ennen kotieläintuotannon sitoumuksen hakemista. Koulutus on suoritettava viimeistään 30.4. sitoumuksen hakuvuonna.

C) Peruskursseja vastaava koulutus

Muiksi vastaavaksi koulutukseksi hyväksytään esimerkiksi oppilaitoksessa suoritettavat opinnot luonnonmukaisesta viljelystä. Myös omatoiminen verkko-opiskelu hyväksytään, jos siihen liittyy koulutuksen suorittamisen vahva todentaminen ja koulutuksen laajuus vastaa vaadittua viiden tai seitsemän päivän pituutta.

D) Sitomuskauden aikana käytävä yhden päivän lisäkoulutus

Peruskurssin lisäksi sinun tai tilasi hoidosta vastaavan henkilön on sitomuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen noin viisi tuntia kestävä **lisäkoulutuspäivä**. Voit korvata koulutuksen myös hankkimalla vähintään kolme tuntia henkilökohtaista neuvontaa **EU:n maaseuturahastosta tuettua neuvonnalla**.

Koulutuksen tai EU:n maaseuturahastosta tuetun neuvonnan on sisällettävä luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehdot, sitomusehdot, luonnonmukaista viljelyä ja/tai luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevaa koulutusta tai neuvontaa.

Suorita koulutus sitomuskauden aikana viimeistään 30.4. mennessä viimeisenä sitomusvuonna. Toimita todistus koulutusvaatimuksen täyttämisestä elinvoimakeskukseen viimeistään 30.4. mennessä viimeisenä sitomusvuonna.

Jos tilallesi siirretään sitoumus toiselta tilalta, suorita lisäkoulutus ennen alkuperäisen sitoumuskauden päättymistä.

4. Luonnonmukaisen tuotannon vähimmäisvaatimukset

Luonnonmukaista kasvintuotantoa koskevan sitoumuksen antaneen viljelijän on noudatettava seuraavia vähimmäistason vaatimuksia:

Sängenspolttokielto

- Älä polta viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä.

Pidä kirjaa lannoitteiden käytöstä.

Kirjaa kasvulohkoittain seuraavat tiedot:

- maalaji
- viljavuusluokka
- satotaso
- lannoituspäivä tai -päivät
- lannan, väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitevalmisteiden lajit ja määrät
- lohkolle levitetyn liukoisen ja kokonaistypen määrä
- lohkolle levitetyn kokonaisfosforin määrä
- fosforin tasauksen alkaminen ja tasausvuosi
- tiedot lannan tai mädätteen fosforinerotuksesta ja jakeen tyyppien ja fosforin suhteesta, jos käytät fosforin kierrätykseen annettua poikkeusta viljavuusluokissa 6 ja 7.

Lannan varastointi

- Jos tilallasi kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee sinulla olla säädöksiin vaatimukset täyttävä lannan varastointitila (lantala).
- Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Noudatettavat lantaloiden vähimmäistilavuudet eri lantalajeille ja prosessoiduille lannoille on esitetty **Ehdollisuuden oppaan** luvussa 3.5. Lantalan vähimmäistilavuuden laskemisessa voidaan ottaa huomioon viljelijöiden yhteiset lantalat ja pihattojen kuivikepohjat sekä samana laidunkautena laitumelle jäävä lanta. Naudoilla, lukuun ottamatta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavia lajeja, huomioon voidaan ottaa enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jäävä lanta. Vähimmäistilavuudesta voidaan poiketa, jos lantaa luovutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, joka voi vastaanottaa sitä ympäristönsuojelulain 27 §:n nojalla myönnetyn luvan perusteella tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle edellä säädetyllä tavalla varastoitavaksi lantalassa.
- Jos tilallasi kertyy varastoitavaa kuivalantaa enintään 25 m³ vuodessa tai jos tilallasi varastoidaan kerrallaan enintään 25 m³ kuivalantaa, voit varastoida lannan lantalan sijaan

tiivillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä.

- Jos otat vastaan tai varastoit lantaa, sinulla tulee olla lantala, joka mitoitetaan vuosittain vastaanotettavan määrän mukaan.
- Lantala ei edellytetä silloin, jos lannan kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia ja säilytät sallittuna levitysaikana lantaa pellolla enintään neljä viikkoa levitystä odottamassa.

Rakenteelliset vaatimukset

- Huolehdi, että lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilat, lantakourut ja muut lannan johtamiseen tarkoitetut rakenteet ovat vesitiiviitä.
- Huolehdi, että laitteet ja rakenteet ovat sellaiset, ettei lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden siirron, käsittelyn ja varastointitilan tyhjennyksen aikana nesteistä pääse ympäristöön.
- Kuormaa lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet kovapohjaisella alustalla, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä varissut tai imeytynyt lanta tai orgaaninen lannoitevalmiste talteen.
- Huolehdi, että pysyvät ruokinta- ja juottopaikat ovat katettuja ja tiivispohjaisia ja niille kertynyt lanta on poistettu riittävän usein. Kattamisvaatimus ei kuitenkaan koske toiminnallisesti eläinsuojan yhteydessä sijaitsevien ulkotarhojen ja jaloittelualueiden pysyviä ruokinta- ja juottoaikoja.
- Hoida jaloittelualueita siten, ettei pinta- ja pohjavesiin aiheudu ravinnepestäjä.
- Ota säilörehun valmistuksessa syntyvä puristeneste talteen ja varastoi tiiviissä säiliössä, ellei sitä käsitellä erillisessä puhdistamossa.

Kuivalannan varastointi poikkeustilanteessa

- Jos tilallasi kertyy lantaa tuotantoeläintenpidosta, voit työteknisen tai hygieenisen syyn vaatiessa varastoida aumassa lantaa, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia.
- Varastoinnista ei saa aiheutua vesistön pilaantumista tai sen vaaraa. Varastointi aumassa on aina kielletty pohjavesialueella ja tulvanalaisella alueella.
- Sijoita auma kantavalle peltoalueelle ja kaltevalla pellolla lähelle pellon yläreunaa. Älä sijoita aumaa alle 100 metrin etäisyydelle vesistöstä, valtaojasta tai talousvesikaivosta eikä alle viiden metrin etäisyydelle ojasta. Levitä auman pohjalle vähintään 20 senttimetrin nestettä sitova kerros ja peitä auma tiiviillä peitteellä. Poista aumantekopaikalta lumi ja muotoile alusta siten, että nesteiden pääsy ympäristöön estyy.
- Sijoita yhteen aumaan on vähintään yhden hehtaarin alalle tai enintään koko lohkolle ja siihen rajautuville lohkoille levitettävä määrä orgaanista lannoitevalmistetta.
- Levitä aumaan varastoitu orgaaninen lannoitevalmiste viimeistään vuoden kuluttua auman perustamisesta.
- Saat sijoittaa samalle paikalle uuden auman aikaisintaan kahden väli vuoden jälkeen.
- Jos varastoit kuivalantaa eläinlääkärin hyväksymän hygieenisen syyn vuoksi aumassa, ei aumattua lantaa ole välttämätöntä levittää viimeistään vuoden kuluttua auman

perustamisesta. Tällöin myöskään aumaan sijoitettavan kuivalannan määrää ei ole rajoitettu

Lannoitteiden käyttö

- Levitä lannoitteet pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahdu eikä pohjamaa tiivisty.
- Huomioi lannoituksessa keskimääräinen satotaso, viljelyvyöhyke, kasvinvuorotus ja maalaji.
- Levitä lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet 1.4. ja 31.10. välisenä aikana. Voit levittää lantaa poikkeuksellisesta sääolosuhteesta johtuvasta syystä marraskuun loppuun saakka, jos suuret sademäärät ja vähäinen haihdunta ovat estäneet lannoitteiden hyödyntämisen ravinteena pellolla kasvukauden aikana ja mikäli levitysolosuhteet muuten sen sallivat.
- Älä levitä lannoitteita lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan.
- Jos levität pellon pintaan lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita, pitää lanta mullata tai pelto kyntää vuorokauden sisällä levityksestä. Jos levität lannan tai orgaanisen lannoitevalmisteen kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä, ei multaamista edellytetä.
- Jos peltosi on talven yli kasvipeitteisenä, lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita saa levittää 15.9. alkaen lohkolle vain sijoittamalla.
- Kasvipeitteisenä talven yli pidettävälle lohkolle lantaa ja orgaanista lannoitevalmistettä voit levittää 15.9. jälkeen vain sijoittamalla.
- Jätä vesistöjen varrelle 5 metriä leveä suojakaista, johon et levitä lannoitteita.
- Jos levität suojakaistaa seuraavalle 5 metrin vyöhykkeelle lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita pellon pintaan, muokkaa pelto vuorokauden kuluessa levityksestä.
- Levitä lietelantaa, virtsaa ja nestemäisiä orgaanisia lannoitevalmisteita vain sijoittamalla, mikäli lohkon tai sen osan kaltevuus on yli 15 prosenttia.
- Jos levität yli 15 prosenttia kalteville peltolohkon osille muita kuin em. lannoitteita, muokkaa ne maahan 12 tunnin sisällä levityksestä.
- Jos käytät säilörehun puristenesteitä ja jaloittelualueiden valumavesiä lannoitteena, noudata niiden käytössä myös levityksen rajoituksia.

Noudata typpilannoituksen enimmäismääriä

- Tuotantoeläinten lannassa ja lantaa sisältävissä orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä saa olla enintään 170 kg/ha.
- Noudata typpilannoituksessa liukoisen typen käyttömäärille annettuja enimmäisrajoja. Liukoisen typen enimmäismääriin sisältyvät epäorgaanisissa lannoitteissa, tuotantoeläinten lannassa, mukaan lukien eläinten laiduntaessa syntyvä lanta, sekä orgaanisissa lannoitevalmisteissa annettu liukoinen typpi.
- Typpilannoituksen kasvilajikohtaiset enimmäismäärät on esitetty taulukossa (**Ehdollisuuden opas, taulukko 2**). Laidunnukseen käytettävillä peltolohkoilla laitumelle jäävän lannan sisältämä typpi on otettu huomioon taulukossa typpilannoituksen enimmäismäärissä.
- Jos liukoisen typen lannoitusmäärä ylittää 150 kg/ha vuodessa, on määrä jaettava vähintään kahteen erään. Levittämisen välillä on oltava vähintään kaksi viikkoa.
- Syksyllä 1.9. alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä saa olla enintään 35 kg/ha. Huomioi syksyllä levitetyn liukoisen typen

määrä kokonaisuudessaan osana seuraavan viljelykasvin lannoitusta.

Lannan ravinnepitoisuuksien määrittäminen ja kirjanpitovelvollisuus

- Huolehdi, että lantajalajista, joita tilallasi syntyy ja/tai otat vastaan yli 25 m³ vuodessa, on voimassa lanta-analyysi.
- Pidä kirjaa lannoitteiden käytöstä. Kirjanpidon tulee sisältää tiedot peltojen ravinnelisyäkseen käytetyn lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden ja typpilannoitteiden määrästä sekä niiden sisältämästä liukoisesta tyyppistä ja kokonaistyyppistä, satotasoista ja ajankohdista, jolloin lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty pellolle.

Kasvinsuojelu

- Käytä tilallasi vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita.
- Noudata tilallasi kasvinsuojeluaineen myyntipäällysmarkkintäjä.
- Pidä kirjaa kasvinsuojeluaineiden käytöstä kasvilohkoittain. Kirjaa viljelykasvi, kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi, kasvinsuojeluaineen käyttöajankohta ja -määrä, pinta-ala, jolle kasvinsuojeluainetta on käytetty.
- Noudata kasvinsuojeluaineiden käytössä integroidun torjunnan yleisiä periaatteita. Kirjaa lohkoittain muistiinpanoihin käyttämäsi kasvinsuojeluaine, käyttömäärä ja koska käytit ainetta. Kirjaa muistiinpanoihin myös tieto siitä, mitä havaitsemasi kasvitautia, tuhoeläimiä tai rikkakasveja torjuit.

5. Ilmoittautuminen luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään

Sinun on kuuluttava valvontajärjestelmään (jatkossa valvontajärjestelmä) koko sitoumuskauden ajan ja sinulla on oltava voimassa oleva luonnonmukaisen tuotannon sertifikaatti.

Ilmoittaudu valvontajärjestelmään viimeistään 30.4. sinä vuonna, kun haet sitoumusta ensimmäisen kerran palauttamalla elinvoimakeskukseen **Ruokaviraston lomakkeet**:

- **Ilmoittautumislomake (pdf)**
- **Peltokasvintuotanto ml. avomaan puutarhaviljely ja hedelmänviljely (pdf)**

Valvontajärjestelmään on kuuluttava peltokasvi- ja kasviuonnetuotannon osalta.

Kotieläinsitoumuksen tekemisen edellytyksenä on, että sinut on hyväksytty valvontajärjestelmään niiden eläinlajien osalta, joista annat sitoumuksen.

Ilmoittaudu eläintuotannon osalta valvontajärjestelmään viimeistään 30.4. sinä vuonna, kun haet kotieläinsitoumusta ensimmäisen kerran palauttamalla elinvoimakeskukseen Ruokaviraston lomakkeet:

- **Ilmoittautumislomake (pdf)**

- [Peltokasvintuotanto ml. avomaan puutarhaviljely ja hedelmänviljely \(pdf\)](#)
- [Eläintuotanto \(pdf\)](#)

Tuotantosuunnan tai eläinlajin vaihtamisesta on tehtävä ilmoitus valvontajärjestelmään.

Sitoumus voidaan hyväksyä, kun tilallasi on tehty ensimmäinen tuotantotarkastuskäynti. Vaatimus täyttyy myös, jos tilasi kuuluu jo luomujärjestelmään ja ensimmäinen tuotantotarkastuskäynti on tehty aiemmin.

Tilalla on noudatettava luonnonmukaisen tuotannon ehtoja 1.5. alkaen.

6. Sitoumusala

Sinun on annettava luomusitoumus kaikesta hallinnassasi olevasta korvauskelpoisesta alasta lukuun ottamatta sellaista pysyvää nurmea olevaa alaa, joka ei ole maankäyttömuodoltaan peltoa. **Korvauskelpoista alaa** on sellainen ala, joka oli korvauskelpoista vuonna 2025.

Sitoumuslohkojen siirtäminen luonnonmukaiseen tuotantoon

Sinun on siirrettävä kaikki maatilasi sitoumukseen sisältyvät lohkot luonnonmukaiseen tuotantoon.

Aloita lohkojen viljeleminen luonnonmukaisesti ensimmäisen sitoumusvuoden alussa

- vähintään viiden hehtaarin alalla tai
- vähintään yhden hehtaarin alalla puutarhakasveja, jos sitoumusalasi on alle viisi hehtaaria.

Kaikkien lohkojen on oltava luonnonmukaisesti viljeltyjä viimeistään toisesta sitoumusvuodesta alkaen. Voit siirtyä luonnonmukaiseen tuotantoon myös kasvulohkoittain.

Jos lisäät sitoumukselle lohkoja sitoumuskauden aikana, sinun on noudatettava lohkojen viljelyssä luonnonmukaisen tuotannon ehtoja sen sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien, jolloin lisäät lohkon sitoumukseen.

Avomaan vihannekset

- avomaankurkku
- keltajuurikas
- kesäkurpitsa
- kiinankaali
- kukkakaali
- kurpitsa
- kyssäkaali
- lamopinaatti
- lanttu
- latva-artisokka
- lehtikaali
- lehtimangoldi
- lehtiselleri
- maa-artisokka

- meloni
- mukulaselleri
- muut vihannekset
- nauris
- palsternakka
- parsa
- parsakaali
- pensaspapu
- persilja
- pinaatti
- piparjuuri
- porkkana
- punajuurikas
- punakaali
- purjo
- raparperi
- retiisi
- ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin)
- ruusukaali
- salaatti (Lactuca-suku) (sis. mm. pehmeä keräsalaatti ja rapeakeräsalaatti)
- salaattifenkoli
- salaattisikuri
- savoijinkaali (kurttuakaali)
- sipulin pikkuistukkaat
- tarhaherne (teollinen sopimustuotanto)*
- tilli
- valkosipuli
- valko- eli keräkaali
- yrttikasvit (alle tai yli 5 vuotta)

* Viljelysopimus pitää olla tehty 15.6. mennessä

Puutarhakasvit

Puutarhakasveja ovat:

- **Koristekasvit**, mukaan lukien yksi- ja monivuotiset avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyt koristekasvit.
- **Hedelmä- ja marjakasvit**, mukaan lukien pähkinät.
- **Vihannekset**, mukaan lukien tilli, persilja, maa-artisokka, piparjuuri, raparperi ja parsa.
- **Mausteyrtit ja lääkekasvit**, mukaan lukien basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokko, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, mintut, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen (ei kuitenkaan kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siankärsämö,

sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki ja yrtti-iiso, ei kuitenkaan siemenmausteet.

Osittainen sitoumus avomaan vihanneksista

Voit antaa myös vain osittaisen kasvintuotannon sitoumuksen osasta tilan korvauskelpoisista lohkoista, jos viljelet sitoumusalalla vuosittain **avomaan vihanneksia** vähintään 1 hehtaarin alalla. Huomioi, että jokaisena sitoumusvuonna sinulla tulee olla vähintään hehtaari avomaan vihannesten viljelyssä, jotta sitoumuksen perusteella voidaan maksaa luonnonmukaisen tuotannon korvaus viljeltyjen kasvien mukaan.

Jos teet vain osittaisen sitoumuksen, et voi antaa muita luomusitoumuksia.

Voit viljellä sitoumuksen kohteena olevilla peruslohkoilla avomaavihannesten lisäksi muita kasveja, jos

- sinulla on tuotantoon rinnakkaisviljelylupa ja/tai
- tuotanto on järjestetty eri tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti siten, ettei samaa kasvia viljellä sekä luomuna että tavanomaisena.

Sitoumuksen ulkopuoliset alat

Voit jättää luomusitoumuksen ulkopuolelle alat,

- joilla **myyntikasvien** tuottaminen on vaikeaa
- joilla et voi noudattaa viljelykiertoa
- jotka poistat maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana.

Tällaisia lohkoja voivat olla esimerkiksi:

- lohkot, joilla on ympäristösitoumuksen suojavyöhyke-toimenpide tai turvepeltojen nurmet -toimenpide, joiden ehdot rajoittavat lohkon käyttöä viljelykierrossa.
- lohkot, joilla kasvaa monivuotinen kasvusto (esimerkiksi lyhytkiertoisia energiakasveja), joista ei makseta luonnonmukaisen tuotannon korvausta, eikä alaa ole tarkoitus ottaa viljelykiertoon.
- erittäin kiviset lohkot.
- yksittäiset pienet lohkot, jotka sijaitsevat kaukana tilan muista peruslohkoista.
- lohkot, joihin kohdistuu jokin ulkoinen rajoite, kuten kunnan määräys, joka vaikeuttaa luonnonmukaisesti tuotettujen myyntikasvien viljelyä lohkolla.

Jos jätät sitoumuksen ulkopuolelle korvauskelpoista peltoalaa edellä mainituista syistä, anna perustelut lohkolle Vipu-palvelussa Luomu- ja sopimukset -välilehdellä sitoumusta haettaessa.

Sinun on viljeltävä myös luomusitoumuksen ulkopuolelle jätettyjä aloja luonnonmukaisen tuotannon ehtojen mukaisesti.

Alat, joista et voi antaa sitoumusta

Et voi antaa sitoumusta

- alasta, jolla viljelet ruokohelpeä sopimustuotantona energiantuotantotarkoitukseen tai kasvualustaksi
- kosteaviljelyalasta, jolla ei harjoiteta viljelykiertoa (pl. ruokohelppi)
- alasta, joka on yhteisessä käytössä tavanomaisen tilan kanssa.

Kosteaviljelyalalla tarkoitetaan maatalousmaata, jolla pohjaveden pintaa nostetaan säätösalojituksella tai muilla teknisillä ratkaisulla, ja jolla on tarkoitus tuottaa maataloustuotteita.

Voit kuitenkin viljellä ruokohelpeä sitoumuksen ulkopuolisilla lohkoilla luonnonmukaisesti tai tavanomaisesti, edellyttäen että järjestät tuotannon tuotantoyksiköihin luonnonmukaisen tuotannon ehtojen mukaisesti.

Kasvihuonetuotanto

Maatilalla voi olla muuta kuin luonnonmukaista tuotantoa kasvihuonetuotannossa, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- kasvihuoneissa viljellään eri kasvilajeja tai -lajikkeita kuin avomaalla
- tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luomusasetuksen mukaisesti
- ala ei kuulu luomusitoumukseen.

7. Myyntikasvivaatimus

Sinun on viljeltävä maatilallasi myyntikasveja jokaisena sitomusvuonna vähintään 30 % **luomuvaiheessa olevasta sitomusalasta**. Myyntikasvialan laskennassa ei huomioida luomun siirtymävaiheessa olevia aloja. Lohko katsotaan siirtymävaiheen ohittaneeksi, jos sen siirtymävaihe on päättynyt viimeistään 30.4.

Luonnonmukaisen tuotannon myyntikasvit

Myyntikasveiksi luettavat kasvit 2026

Viljat

- durumvehnä
- hirssi
- kaura
- kevätruis
- kevätruisvehnä
- kevätspelttivehänä
- kevätvehnä
- kvinoa (kinua)
- mallasohra
- puhdaskaura
- rehuohra
- ruisvehnä
- sokerimaissi
- syyskaura
- syysohra
- syysruis
- syysruisvehnä
- syyspelttivehänä
- syysvehnä
- tattari

Öljykasvit

- auringonkukka
- kevätropsi
- kevättrypsi
- ruistankio (Camelina, kitupellava)
- soijapapu
- syysrapsi
- syysrypsi
- öljyhamppu
- öljypellava

Valkuaiskasvit

- härkäpapu
- linssi
- kikherne
- rehuherne
- ruokaherne
- sinilupiini (sinilupiini)

Perunat

- ruokaperuna
- ruokateollisuusperuna
- siemenperuna
- tärkkelysperuna
- varhaisperuna

Avomaanvihannekset

- avomaankurkku
- kesäkurpitsa
- kiinankaali
- kukkakaali
- kurpitsa
- kyssäkaali
- lamopinaatti
- lanttu
- latva-artisokka
- lehtikaali
- lehtimangoldi
- lehtiselleri
- maa-artisokka
- meloni
- mukulaselleri
- muut vihannekset
- nauris
- palsternakka

- parsakaali
- pensaspapu
- persilja
- pinaatti
- piparjuuri
- porkkana
- punajuurikas ja keltajuurikas (sis. valkojuurikas)
- punakaali
- purjo
- raparperi
- retiisi
- ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin)
- ruusukaali
- salaatti (Lactuca-suku)
- salaattifenkoli
- salaattisikuri (Cichorium-suku)
- savojjinkaali (kurttukaali)
- sipulin pikkuistukkaat
- tarhaherne (teollinen sopimustuotanto)*
- tarhaherne, tuoretuotanto
- tilli
- valkokaali (keräkaali)
- valkosipuli

*Viljelysopimus pitää olla tehty 15.6. mennessä

Mauste- ja lääkekasvit

- korianteri
- kumina
- siemenmausteet ja lääkekasvit
- sinappi
- yrttikasvit alle 5 v.
- yrttikasvit väh. 5 v.

Hedelmä- ja marjakasvit

- karviainen
- kirsikka
- luumu
- mansikka
- marja-aronia
- mesimarja
- mustaherukka
- muut hedelmät
- muut marjakasvit
- omena

- pensasmustikka
- pihlaja (marjantuotantoon)
- punaherukka
- päärynä
- saskatoon (marjatuomipihlaja)
- taimitarhat (alle tai yli 5 vuotta, marja-, hedelmä- ja koristekasvit)
- tyrni
- vadelma ja mesivadelma
- valkoherukka
- viinirypäle

Nurmet

- apilan siemen, valvottu tuotanto
- englanninraiheinän siemen, valvottu tuotanto
- italianraiheinän (westerw.) siemen, valvottu tuotanto
- nurminadan siemen, valvottu tuotanto
- ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- timotein siemen, valvottu tuotanto

Muut kasvit

- aitohunajakukka
- humala
- kuituhamppu
- kuitunokkonen
- kuitupellava
- sokerijuurikas, sokerintuotantoon
- tupakka
- koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalta, esimerkiksi leikkoperennat
- koristekasvit, alle 5 v. esimerkiksi avomaalta myyntiin menevät leikkokukat ja leikkovihreät.

Seoskasvustot

Seoskasvustoista hyväksytään myyntikasveiksi

- viljojen ja palkokasvien sekä palkokasvien ja öljykasvien tuleentuneet kasvustot, joiden sadosta eri viljelykasvien siemenet voidaan erotella.
- viljojen ja öljykasvien seoskasvustot
- valkuaiskasvien ja öljykasvien seoskasvustot
- valkuaiskasvien seoskasvustot
- öljykasvien seoskasvustot.

Seoskasvustojen tulee koostua myyntikasveiksi hyväksytyistä kasveista.

Myyntikasveiksi hyväksyttävät seoskasvustot ilmoitetaan alla olevilla nimikkeillä:

- *Seos, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja*
- *Seoskasvusto, valkuaiskasvit + öljykasvit*
- *Seoskasvusto, vilja + öljykasvit*

- Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit
- Seoskasvusto, valkuaiskasvit kasvusto sisältää vain valkuaiskasveja
- Seoskasvusto, öljykasvit kasvusto sisältää vain öljykasveja
- Seoskasvusto, valkuaiskasvit + vilja

Tuoreena korjattavia ja säilöittäviä viljoja tai viljan seoskasvustoja ei hyväksytä myyntikasveiksi.

Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattavia viljoja eikä palkokasveja ja niiden seoskasvustoja. Tuleentumisella tarkoitetaan sadon valmistumista, jolloin kasvuston väri muuttuu vihreästä kellertävän ruskeaksi, ja jyvän tai siemenen maitomainen sisus kovettuu kiinteäksi ja kestäväksi (keltatuleentumisaste).

Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihannesten perusteella tehtyä tilan osittaista sitoumusta. Avomaanvihannesten alat huomioidaan kaikilla luomutiloilla laskennassa kaksinkertaisina.

Esimerkki 1:

Tilalla on viljelyssä 10 hehtaaria peltoa, joista 2 hehtaarilla kasvaa porkkanaa.

Porkkana-alat huomioidaan laskennassa kaksinkertaisina eli

$2 \times 2 \text{ ha} = 4 \text{ ha}$

$\rightarrow 4 \text{ ha} / 10 \text{ ha} * 100 = 40 \%$

\rightarrow Myyntikasvivaatimus täyttyy.

Myyntikasvivaatimuksesta vapautuminen

Sinun ei tarvitse noudattaa myyntikasvivaatimusta, jos jokin seuraavista vaihtoehdoista toteutuu:

1. Tilallasi on luomukotieläintuotannositoumus ja tuotat vuosittain rehua vähintään 50 % sitoumusalastasi sitoumuksen kohteena olevan karjan rehuksi (nurmet ja kaikki rehuksi kelpaava):

- Sinun tulee viljellä vähintään 50 % sitoumusalasta eläinten rehuksi tarkoitettuja kasveja.
- Rehuksiksi hyväksytään kaikki rehukselit, joita eläinten ruokinnassa voidaan hyödyntää.
- Myyntikasvivaatimus koskee myös kotieläintuotannon sitoumusta, jos eläinmäärä suhteessa sitoumusalaan on pieni. Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa tilan sitoumusalalla tuotettua rehua tulee huomattavasti enemmän kuin tilan eläinmäärän ruokinnassa sitä pystytään hyödyntämään ja tilan eläintiheys on alle 0,3 ey/ha.

2. Tilasi tuottaa vuosittain vähintään 50 % luomuvaiheessa olevasta sitoumusalasta rehua luomukotieläintuotannon sitoumuksen tehneen tilan karjan rehuksi (nurmet ja kaikki rehuksi kelpaava):

- Sinun tulee viljellä vähintään 50 % luomuvaiheessa olevasta sitoumusalasta eläinten rehuksi tarkoitettuja kasveja.
- Rehuksi hyväksytään kaikki rehukselit, joita vastaanottavan yhteistyötahon eläinten ruokinnassa voidaan hyödyntää.
- Tee tilojen välisestä yhteistyöstä kirjallinen rehuntuotantosopimus. Sopimuksesta on käytävä ilmi yhteistoiminnan laajuus, luonne ja voimassaoloaika sekä perustelut vastaanottavan luomukotieläintilan rehun tarpeelle. Palauta jäljennös sopimuksesta peltotukien haun aikana sitoumushakemuksen liitteenä, kun haet sitoumusta ensimmäistä kertaa.
 - Rehuntuotantosopimus on tehtävä sitoumuskauden mittaiseksi tai toistaiseksi. Jos olosuhteet tilalla muuttuvat sitoumuskauden aikana, katso [Sitoumuksen muuttaminen](#).

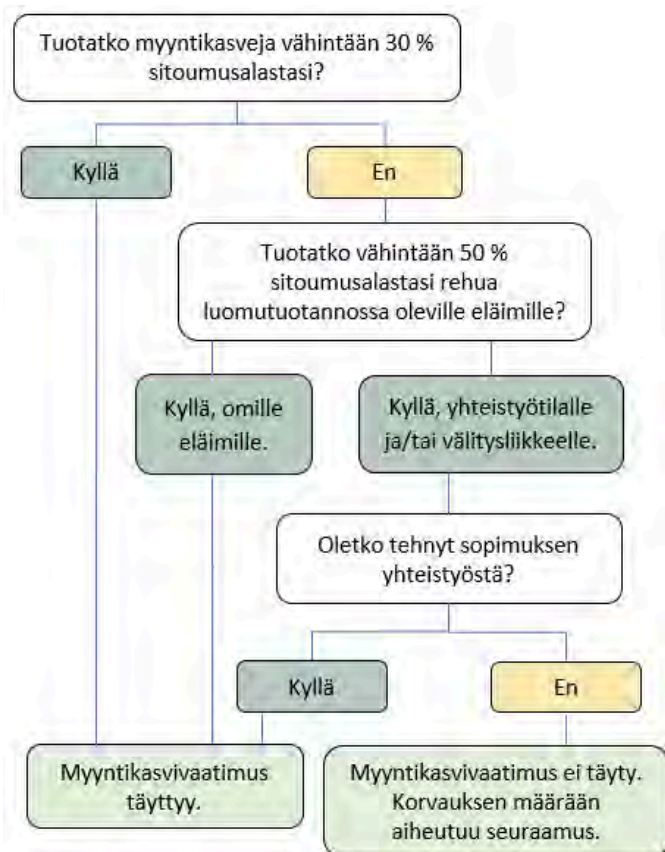
- Viljelijän on osoitettava lohkokirjanpidon, rehu kirjjanpidon tai tuotevirtakirjanpidon avulla, että rehua on toimitettu edellä mainitun kirjallisen sopimuksen mukaisesti.

3. Tilasi tuottaa sekä luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan karjalle ja välitysliikkeelle rehua yhteensä vähintään 50 % luomuvaiheessa olevasta sitoumusalastasi.

- Sinun tulee viljellä vähintään 50 % luomuvaiheessa olevasta sitoumusalasta eläinten rehuksi tarkoitettuja kasveja.
- Rehuksi hyväksytään kaikki rehu kasvit, joita vastaanottavan yhteistyötahon eläinten ruokinnassa voidaan hyödyntää.
 - Tee tilojen välisestä yhteistyöstä kirjallinen rehuntuotantosopimus. Sopimuksesta on käytävä ilmi yhteistoiminnan laajuus, luonne ja voimassaoloaika sekä perustelut vastaanottavan luomukotieläintilan rehun tarpeelle. Palauta jäljennös sopimuksesta peltotukien haun aikana sitomushakemuksen liitteenä.
 - Rehuntuotantosopimus on tehtävä sitoumuskauden mittaiseksi tai toistaiseksi. Jos olosuhteet tilalla muuttuvat sitoumuskauden aikana, katso **Sitoumuksen muuttaminen**.
- Tee välitysliikkeen kanssa kirjallinen tuotanto- tai viljelysopimus, josta käy ilmi luonnonmukaisesti tuotettu rehu laji, rehun määrä ja toimitus sekä välitysliikkeen kuuluminen luomuvalvontaan. Palauta jäljennös sopimuksesta peltotukien haun aikana sitomushakemuksen liitteenä.
- Viljelijän on osoitettava lohkokirjanpidon, rehu kirjjanpidon tai tuotevirtakirjanpidon avulla, että rehua on toimitettu edellä mainitun kirjallisen sopimuksen mukaisesti.

Esimerkki 2.

Tuotat sitoumusalastasi naapuritilan luomukotieläimille 40 % rehua (nurmet ja kaikki rehuksi kelpaava) ja 10 % välitysliikkeelle seoskasvustoja.

Kaavio 1. Myyntikasvivaatimuksen täyttymisestä.

8. Kesannot ja viherlannoitusnurmi

Sitoumuksen kohteena olevasta alasta voi olla kesantona vuosittain enintään 25 prosenttia. Jos kesantoala on suurempi, sille voidaan maksaa korvausta, joka saadaan jakamalla maatalan muiden korvaukseen oikeuttavien peltoalojen summa kolmella.

Esimerkki 3:

Tilalla on viljelyssä 20 hehtaaria, joista kesannolla on 7 hehtaaria eli 35 %. Tilalle voidaan maksaa luomukorvausta $(20 \text{ ha} - 7 \text{ ha}) / 3 = 4,33$ hehtaarille.

Yksittäinen sitoumukseen kuuluva lohko voi olla viherlannoitusnurmena enintään kolme vuotta peräkkäin.

9. Kotieläintuotannon sitoumus

Voit antaa luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksen vain, jos annat myös kasvintuotannon sitoumuksen. Lisäksi sinulla on oltava jokaisena sitoumusvuonna hallinnassasi vähintään viisi eläinyksikköä (ey) luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa. Eläimiä ei tarvitse olla hallinnassa joka kuukausi viittä eläinyksikköä, kunhan eläinyksikkömäärä täyttyy keskimäärin vuoden aikana.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon on oltava sitoumuskaudella jatkuvaa. Tuotannossa olevat eläinlajit voivat kuitenkin vaihdella. Eläinyksikkömäärää laskettaessa otetaan huomioon tilallasi luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa olevat, sinun tai perheenjäsesesi hallinnassa olevat naudat (pois lukien vesipuhvelit), lampaat, vuohet, siat sekä kanat, kukot, broilerit, kalkkunat, hanhet ja ankat ja edellä mainitun siipikarjan emolinnut.

Maatilallasi voi olla myös muuta kuin luonnonmukaista kotieläintuotantoa, jos eläimet ovat eri eläinlajeja kuin luomutuotannossa olevat ja niiden hoito on järjestetty tuotantoyksiköihin luomusäätöasetuksen mukaisesti.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon vähimmäistason vaatimukset ja eläinlajikohtaiset suojeluasetukset

Sinun on noudatettava tilallasi luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevia vähimmäistason vaatimuksia, jotka perustuvat eläinsuojelulain ja eläinsuojeluasetuksen vaatimuksiin sekä eri eläinlajeista annettujen eläinlajikohtaisiin suojeluasetuksiin.

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain edellyttämät vaatimukset:

Eläinten ruokinta ja juotto

- Hoidossa olevien eläinten ruokinnassa ja juotossa on otettava huomioon eläimen fysiologiset tarpeet ja varmistettava, että eläin saa sopivassa määrin hyvälaatuista ravintoa ja vettä tai muuta juotavaa.
- Ravinnon ja juotavan koostumuksen ja tarjoamistavan on vastattava eläimen fysiologisia tarpeita ja olennaisia käyttäytymistarpeita.

Pitopaikan yleiset vaatimukset

- Eläimen on voitava pitopaikassaan seistä ja levätä luonnollisessa asennossa sekä vaihtaa asentoaan vaikeuksitta.
- Samassa pitopaikassa pidettävillä eläimillä on oltava mahdollisuus yhtäaikaiseen lepoon.
- Pitopaikassa on voitava ylläpitää eläimen hyvinvoinnin kannalta riittävää puhtautta ja hygieniaa.
- Pitopaikassa oleva eläin on voitava tarkastaa ja sitä on voitava hoitaa vaikeuksitta.

Pitopaikan turvallisuus

- Eläimen pitopaikan on oltava materiaaleiltaan, rakenteiltaan ja muilta ominaisuuksiltaan sellainen, että eläimen vahingoittumisen ja sairastumisen vaara, karkaamisvaara ja pitopaikan palovaara on mahdollisimman vähäinen.

Eri eläinlajeista annetut eläinlajikohtaiset suojeluasetukset:

Naudat

- Eläinsuojasta ulkotarhaan ja laitumelle johtavien kulkuteiden on oltava naudoille turvallisia ja sellaisia, että naudat eivät tarpeettomasti likaannu minään vuodenaikana.
- Ulkotarhan ja laitumen aitojen on oltava naudoille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia. Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään nautojen vahingoittuminen ja karkaaminen. Sähköistetyt aidat on rakennettava ja pidettävä kunnossa siten, että niistä ei aiheudu naudoille tarpeetonta kärsimystä.
- Naudalle annettavan rehun on oltava ravintoainekoostumukseltaan sille sopivaa
- Naudan pysyvässä pitopaikassa on oltava jatkuvasti vettä eläimen saatavilla. Jatkuvasti saatavilla olevaa vettä ei kuitenkaan edellytetä silloin, kun vesi sääolosuhteiden takia jäätyy sellaisissa vasikoiden siirrettävissä ulkokarsinoissa, joissa vasikalla on käytössään vain kevytrakenteinen säänsuoja. Vasikalle on tällöin tarjottava vettä vähintään kolme kertaa päivässä.
- Sairaana tai vahingoittuneena vasikan saatavilla on oltava jatkuvasti puhdasta vettä.
- Kuumalla säällä kaikkien vasikoiden saatavilla on oltava jatkuvasti puhdasta vettä.
- Nautojen juoma-astiat ja juottolaitteet on pidettävä puhtaina.
- Virtsa ja ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä.

Lampaat

- Eläinsuojasta lampaiden ulkotarhaan ja laitumelle johtavien kulkuteiden on oltava lampaille turvallisia ja sellaisia, että lampaat eivät tarpeettomasti likaannu.
- Lampaille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainoitettua sekä tarvittaessa kivennäisillä täydennettyä.
- Lampaiden juottolaitteet ja juoma-astiat on pidettävä puhtaina.
- Virtsa ja ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä, eikä vesi saa päästä jäätymään.

Vuohet

- Eläinsuojasta vuohien ulkotarhaan ja laitumelle johtavien kulkuteiden on oltava vuohille turvallisia ja sellaisia, että vuohet eivät tarpeettomasti likaannu.
- Vuohille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua sekä tarvittaessa kivennäisillä täydennettyä.
- Vuohien juottolaitteet ja juoma-astiat on pidettävä puhtaina.
- Virtsa ja ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä, eikä vesi saa päästä jäätymään.
- Lypsettävien kuttujen saatavilla on oltava jatkuvasti puhdasta vettä.

Kanat

- Jos kanoilla on mahdollisuus päästä ulos, eläinsuojasta ulos johtavan kulkureitin on oltava kanoille turvallinen. Ulkotarhan aitojen on oltava kanoille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia.
- Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään kanojen vahingoittuminen.
- Ulkotarhan on oltava riittävän tilava ottaen huomioon kanojen lukumäärä ja tarhan pohjan laatu.
- Tarhan pohjan on oltava sellainen, että se voidaan pitää kuivana.
- Ulkotarhassa ei saa olla rakenteita tai esineitä, jotka saattavat vahingoittaa lintuja.
- Kanoilla on tarvittaessa oltava ulkona sopivia säänsuojia.
- Kanoille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua sekä tarvittaessa kivennäisillä täydennettyä.
- Kanojen saatavilla on oltava riittävästi rehua sekä jatkuvasti juomavettä. Ruokinnassa on vältettävä rehun koostumuksen tai määrän äkillisiä muutoksia.
- Kanojen ruokintaan ja juottamiseen tarkoitetut laitteet ja välineet on pidettävä puhtaina.
- Ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä.

Siat

- Jos sioilla on mahdollisuus päästä ulos liikkumaan, eläinsuojasta ulkotarhaan tai laitumelle johtavien kulkuteiden on oltava sioille turvallisia.
- Ulkotarhan ja laitumen aitojen on oltava sioille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia.
- Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään sikojen vahingoittuminen ja karkaaminen.
- Sähköistetyt aidat on rakennettava sellaisiksi ja pidettävä kunnossa siten, että niistä ei aiheudu sioille tarpeetonta kärsimystä.
- Sioilla on tarvittaessa oltava pääsy sopivaan säänsuojaan.
- Yli kahden viikon ikäisten sikojen saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi raikasta ja puhdasta vettä.
- Sikojen juoma-astiat ja juottolaitteet on pidettävä puhtaina.
- Ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä.

- Sikojen ruokintaan käytettävän ruokintakaukalon on oltava taulukon mukainen, jollei rehua ole jatkuvasti tarjolla.

Taulukko: Sikojen ruokintaan käytettävän ruokintakaukalon pituus sikaa kohden

Sian paino (kg)	Ruokintakaukalon reunan pituus vähintään (cm/eläin)
< 25	15
25–50	25
> 50	30

Broilerit

- Jos broilereilla on mahdollisuus päästä ulos, kasvatusosastosta ulos johtavan kulkureitin on oltava broilereille turvallinen.
- Ulkotarhan aitojen on oltava broilereille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia.
- Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään broilereiden vahingoittuminen.
- Ulkotarhan on oltava riittävän tilava ottaen huomioon broilereiden lukumäärä ja tarhan pohjan laatu.
- Tarhan pohjan on oltava sellainen, että se voidaan pitää kuivana.
- Ulkotarhassa ei saa olla rakenteita tai esineitä, jotka saattavat vahingoittaa broilereita.
- Broilereilla on tarvittaessa oltava ulkona sopivia säänsuojia.
- Broilereille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua.
- Broilereiden ruokinnassa ja ravinnon koostumuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota nivel- ja luustovaurioiden ehkäisemiseen.
- Broilereiden saatavilla on oltava riittävästi rehua joko jatkuvasti tai annosruokintana.
- Juomavettä on oltava saatavilla jatkuvasti.
- Ruokinnassa on vältettävä rehun koostumuksen tai määrän äkillisiä muutoksia.
- Broilereiden ruokintaan ja juottamiseen tarkoitetut laitteet ja välineet on pidettävä puhtaina.
- Ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä.

Kalkkunat

- Jos kalkkunoilla on mahdollisuus päästä ulos, eläinsuojasta ulos johtavan kulkureitin on oltava kalkkunoille turvallinen.
- Ulkotarhassa ei saa olla rakenteita tai esineitä, jotka saattavat vahingoittaa kalkkunoita.
- Tarhan pohjan on oltava sellainen, että se voidaan pitää kuivana.
- Ympäristön on oltava riittävän rauhallinen ja meluton.
- Ulkotarhan aitojen on oltava kalkkunoille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia.
- Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään kalkkunoiden vahingoittuminen ja karkaaminen.
- Jos aitaamiseen käytetään verkkoaitaa, verkon silmäkoon on oltava sellainen, että kalkkunat eivät voi jäädä siihen kiinni.
- Kalkkunoiden saatavilla on oltava riittävästi ravintoainekoostumukseltaan niille sopivaa rehua sekä jatkuvasti juomavettä.

- Kalkkunoiden ruokintaan ja juottamiseen tarkoitetut laitteet ja välineet on pidettävä puhtaina.
- Ulostteet eivät saa liata rehua tai juomavettä.
- Ruokinnassa on vältettävä rehun koostumuksen tai määrän äkillisiä muutoksia.

Ankat ja hanhet

- Eläinsuojasta ulos johtavan kulkureitin on oltava linnuille turvallinen.
- Ulkotarhassa ja muussa ulkotilassa ei saa olla sellaisia rakenteita tai esineitä, jotka saattavat vahingoittaa lintuja.
- Maapohjan on oltava sellainen, että se voidaan pitää sopivan kuivana.
- Ympäristön on oltava riittävän rauhallinen ja meluton.
- Ulkotarhan aitojen on oltava linnuille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia.
- Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään lintujen vahingoittuminen.
- Jos aitaamiseen käytetään verkkoaitaa, verkon silmäkoon on oltava sellainen, että linnut eivät voi jäädä siihen kiinni päästään, raajoistaan tai muista ruumiinosistaan.
- Ankalle ja hanhelle annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua sekä tarvittaessa kivennäisillä täydennettyä.
- Lintujen saatavilla on oltava riittävästi rehua ja juomavettä.
- Ruokinnassa on vältettävä rehun koostumuksen tai määrän äkillisiä muutoksia.
- Ruokintaan ja juottamiseen tarkoitetut laitteet ja välineet on pidettävä puhtaina.
- Ulostteet eivät saa liata rehua tai juomavettä.
- Ruokinta- ja juottopaikoilla on oltava riittävästi tilaa siten, että juomasta tai rehusta ei synny tarpeetonta kilpailua.
- Erytystä huomiota on kiinnitettävä lintujen juomapaikkojen sekä muiden vesiastioiden ympäristön pitämiseen riittävän kuivana.

Eläinmäärän laskeminen

Tilan eläinmäärää laskettaessa otetaan huomioon maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana.

Eläinmäärien laskenta-aika on kalenterivuosi.

Poikkeukset: Jos eläimet liitetään luomuvalvontaan

- sitoumusvuoden jo alettua (1.5. jälkeen), laskenta-aika on seuraavan kalenterivuoden alusta 1.1.–31.12.
- ennen sitoumusvuoden alkua, laskenta-aika on 1.5.–31.12. Seuraavina vuosina laskenta-aika on kalenterivuosi.

Voit muuttaa laskennan perusteena olevaa eläinlajeja vain sitoumus- tai kalenterivuoden alusta.

Jos jonkin eläinryhmän tuotanto on aloitettu tai lopetettu kesken tuen määräytymisajanjakson, eikä kyseessä ole koko tilan hallintaoikeuden siirto, eläinryhmän keskimääräistä lukumäärää laskettaessa eläinten lukumäärät merkitään nollassi aloittamista edeltävinä tai lopettamista seuraavina laskentapäivinä.

Nautojen eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Nautojen eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Nautojen eläinyksikköjen laskennassa käytetään eläinrekisteriin merkittyjen eläinten eläinryhmittäistä määrää ja taulukon 1 eläinyksikkökertoimia.

Taulukko 1. Nautojen eläinyksikkökertoimet

Nautaeläimet	Kerroin
yli 2 vuotiaat <ul style="list-style-type: none">• sonnit ja härät• emolehmät ja emolehmähiehot• lypsylehmät• muut naudat (ei vesipuhvelit)	1
6 kuukauden – 2 vuoden ikäiset <ul style="list-style-type: none">• sonnit ja härät• emolehmät ja emolehmähiehot• lypsylehmät• muut naudat (ei vesipuhvelit)	0,6
Alle 6 kuukauden ikäiset naudat (ei vesipuhvelit)	0,4

Lampaiden ja vuohien eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Lampaiden ja vuohien eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Lampaiden ja vuohien eläinyksikköjen laskennassa käytetään eläinrekisteriin merkittyjen eläinten eläinryhmittäistä määrää ja taulukon 3 eläinyksikkökertoimia.

Keskimääräistä eläinmäärää laskettaessa otetaan huomioon ne lampaiden ja vuohien poikimisilmoitukset, jotka on tehty viimeistään tukivuotta seuraavana vuonna viimeistään 31.1.

Taulukko 3. Lampaiden ja vuohien eläinyksikkökertoimet

Lampaat ja vuohet	Kerroin
Uuhet ja pässit	0,2
Vähintään 2 kk ikäiset karitsat	0,06
Kutut ja pukit	0,2

Lampaat ja vuohet	Kerroin
Vähintään 2 kk ikäiset kilit	0,06

Sikojen eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Sikojen eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Sikojen eläinyksikköjen laskennassa käytetään eläinrekisteriin merkittyjen eläinten eläinryhmittäistä määrää ja taulukon 2 eläinyksikkökertoimia.

Sikojen eläinyksikköjen määrää laskettaessa jätetään keskimääräisten eläinyksikkömäärien laskennasta pois ne kaksi kuukautta, jolloin eläinmäärä on ollut pienin. Laskennassa huomioidaan 0-3 kuukauden ikäisistä porsaista vain kaksi kolmasosaa.

Taulukko 2. Sikojen eläinyksikkökertoimet

Siat	Kerroin
Emakot	0,5
Muut siat Porsaat 0–3 kk ikäluokasta 2/3	0,3

Siipikarjan eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Siipikarjan eläinyksiköiden laskeminen ja ilmoittaminen

Siipikarjan eläinyksikköjen laskennassa käytetään eläinmääräilmoituksella ilmoittamiasi eläinmääriä ja taulukon 4 eläinyksikkökertoimia. Ilmoita siipikarjan eläinmäärät Vipu-palvelussa vuosittain eläinmääräilmoituksella Ruokaviraston erikseen määräämänä ajankohtana, tavallisesti tukivuotta seuraavan kalenterivuoden tammi-helmikuussa. Ilmoita laskentapäivien eläinmäärät. Laskennassa huomioidaan kuusi kuukautta, joina eläinmäärä on ollut suurin. Hallinto poistaa automaattisesti kuusi pienintä arvoa.

- **Broilerien laskentapäivät:** Käytä broilereiden eläinmäärän laskennassa joka kuun ensimmäisen ja viidennen päivän välistä korkeinta vähintään yhden vuorokauden ajan pidettyä todellista eläinmäärää.
- **Muun siipikarjan laskentapäivät:** Käytä laskemisessa joka kuun ensimmäisen päivän todellista eläinryhmittäistä määrää.

Taulukko 4. Siipikarjan eläinyksikkökertoimet

Siipikarja	Kerroin
kalkkunat	0,03
hanhet, ankat	0,03
broilerit	0,007
munivat kanat	0,014
kukot	0,03

Siipikarja	Kerroin
emoankat ja hanhet	0,03
broileriemot	0,02
kalkkunaemot	0,05

Eläintenpitokiellon vaikutus kotieläinkorotuksen laskentaan ja maksamiseen

Tuenhakijan, tilan osallisen tai heidän kanssaan yritystoimintaa harjoittavan perheenjäsenen saama eläintenpitokielto vaikuttaa eläinperusteisten tukien myöntämiseen ja maksamiseen. Tukea ei makseta rikoksen tekovuoden ja eläintenpitokiellon päättymisen välisenä ajanjaksona siitä eläinlajista, jota eläintenpitokielto koskee. Jos eläintukia on maksettu ennen eläintenpitokiellon määräämistä, tuet peritään takaisin rikoksen tekovuodesta lähtien.

Tukien maksaminen keskeytetään ja mahdollinen takaisinperintä aloitetaan vasta, kun eläintenpitokieltoa koskeva tuomio on lainvoimainen. Kun rikosasian käsittelyn on kesken, tukien maksaminen jatkuu normaalisti.

10. Muiden tukien vaikutus sitoumukseen

Ympäristösitoumus

Voit antaa yhtä aikaa sekä luomusitoumuksen että ympäristösitoumuksen. Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät -toimenpiteestä voit valita vain toimenpiteen *Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla*.

Jos valitset lohkolle Kiertotalouden edistäminen -toimenpiteen, voit käyttää lohkolla vain luomussa sallittuja lannoitteita.

Ekojärjestelmä

Et voi valita luomusitoumuksen kohteena olevalla sitoumuslohkolle ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmi -toimenpidettä.

Eläinten hyvinvointikorvaus

Jos sinulla on luomukotieläinsitoumus, et voi valita seuraavia eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteitä sitoumuksen kohteena oleville eläimille:

- nuorkarjan laidunnus
- emo- ja lypsylehmien laidunnus
- nautojen ulkoilu
- lampaiden ja vuohien laidunnus

Sinun on luovuttava edellä mainituista eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteistä ennen kuin luomukotieläinsitoumus voidaan hyväksyä.

Korvauksen maksamisen rajoitteita

Alla olevasta kuvasta (Kuva 1) voit luonnonmukaisen sitoumuksen vaikutukset ympäristökorvauksen (ympäristösitoumus) ja ekojärjestelmätuen maksuun.

Voiko toimenpide olla samanaikaisesti samalla loholla ja maksetaanko lohkolle tukea molemmista toimenpiteistä?

		Tilakohtainen toimenpide, peltokasvit																										
	Tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvit	3	Tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvit																									
	Maanparannus- ja saneerauskasvit	1	1	Maanparannus- ja saneerauskasvit																								
	Kerääjäkasvien viljely	1	1	3	Kerääjäkasvien viljely																							
	Kiertotalouden edistäminen	1	1	1	1	Kiertotalouden edistäminen																						
Ympäristökorvaus	Suojavyöhykkeet	3	3	3	3	3	Suojavyöhykkeet																					
	Turvelpeltojen nurmet	1	3	3	3	1	3	Turvelpeltojen nurmet																				
	Valumavesien hallinta, säätösalaajitus	1	1	1	1	1	1	1	Valumavesien hallinta, säätösalaajitus																			
	Valumavesien hallinta, altakastelu	1	1	1	1	1	1	1	3	Valumavesien hallinta, altakastelu																		
	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät	3	1	3	1	1	3	3	1	1	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät																	
	Lintupellot	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	Lintupellot																
Luomukorvaus	Kasvinviljely	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1	Kasvinviljely															
	Avomaavihannekset	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3	Avomaavihannekset														
	Kotieläintuotanto	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1	1	Kotieläintuotanto													
	Talviaikainen kasvipeltisyys	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	Talviaikainen kasvipeltisyys													
Ekojärjestelmätuki	Viherlannoitusnurmet	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3	3	1	Viherlannoitusnurmet											
	Monimuotoisuuskasvit	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Monimuotoisuuskasvit										
	Luonnonhoitonurmet	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	3	Luonnonhoitonurmet									

- A. Voit ilmoittaa ympäristökorvauksen suojavyöhyke-toimenpiteen luonnonmukaisen tuotannon sitoumuslohkolle, mutta silloin lohkoista ei makseta luonnonmukaisen tuotannon korvausta.
- B. Voit saada luonnonmukaisen tuotannon sitoumuslohkolle tukea myös ympäristökorvauksen puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät -toimenpiteestä, jos välitset kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikkatava nurmikate monivuotisilla kasveilla.
- C. Jos ilmoitat sitoumuslohkolle ekojärjestelmätuen viherlannoitusnurmi-, monimuotoisuuskasvi- tai luonnonhoitonurmi-toimenpiteen, maksetaan hakuvuonna vain ekojärjestelmätuen toimenpiteestä.
- D. Jos ilmoitat sitoumuslohkolle ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvi- tai luonnonhoitonurmet-toimenpiteen, maksetaan hakuvuonna vain ekojärjestelmätuen toimenpiteestä.
- E. Voit ilmoittaa alalle ympäristökorvauksen kiertotalouden edistäminen -toimenpiteen vain sinä vuonna, kun perustat monimuotoisuuskasvien kasvuston.
- F. Luomukotieläinkorotus maksetaan sitoumusalan perusteella niin monelle hehtaarille kuin tilan eläinmäärä riittää (0,5 ey/ha) kasvilajista riippumatta.

11. Korvauksen maksaminen

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen määrä

Sitoumuksen tyyppi	Korvauksen määrä
Kasvintuotannon sitoumus	184 €/ha
Kotieläintuotannon sitoumus	150 €/ha niille hehtaareille, joilla 0,5 ey/ha täyttyy.
Avomaan vihannekset	679 €/ha

Kotieläintuotannon sitoumuksen korvausmäärä

Tilalla on oltava vähintään 5 ey kotieläinsitoumukseen sisältyviä eläimiä.

Korvausta maksetaan sitoumuksella ilmoitettujen eläinten eläinyksikkömäärän perusteella 150 €/ha sille sitoumuksen peltoalalle, joilla 0,5 ey/ha täyttyy.

- Jos eläimiä on vähän, korvausta maksetaan ainoastaan sitoumusalasta, johon eläinmäärä riittää (esimerkki 4).
- Jos eläimiä on paljon, korvausta ei kuitenkaan makseta sitoumusalaa suuremmalle alalle (esimerkki 5).

Esimerkki 4. Kotieläinsitoumuksen korvausmäärän laskeminen

Tilan luomusitoumuksella on alaa 100 hehtaaria ja tilalla on 40 nautaa = 40 ey.

Voit saada luomukorvausta:

Kasvituotannosta: $100 \text{ ha} \times 184 \text{ €/ha} = 18\,400 \text{ €}$

Eläintuotannosta: $40 \text{ ey} : 0,5 \text{ ey/ha} = 80 \text{ ha} \rightarrow$ Korvaus maksetaan 80 hehtaarille
 $80 \text{ ha} \times 150 \text{ €/ha} = 12\,000 \text{ €}$

Yhteensä luomukorvausta maksetaan tilalle $18\,400 \text{ €} + 12\,000 \text{ €} = 30\,400 \text{ €}$.

Esimerkki 5. Kotieläinsitoumuksen korvausmäärän laskeminen

Tilan luomusitoumuksella on alaa 50 hehtaaria ja tilalla on 50 nautaa = 50 ey.

Voit saada luomukorvausta:

Kasvituotannosta: $50 \text{ ha} \times 184 \text{ €/ha} = 9\,200 \text{ €}$

Eläintuotannosta: $50 \text{ ey} : 0,5 \text{ ey/ha} = 100 \text{ ha} \rightarrow$ Korvaus maksetaan kuitenkin vain 50 hehtaarille
 $50 \text{ ha} \times 150 \text{ €/ha} = 7\,500 \text{ €}$

Yhteensä luomukorvausta maksetaan tilalle $9\,200 \text{ €} + 7\,500 \text{ €} = 16\,700 \text{ €}$.

Avomaan vihannekset

Tilan avomaavihannesala saa korvauksen sitoumustyypistä riippumatta.

Korvauksen maksamisen edellytykset

Sinun on sitoumuksen hakemisen lisäksi haettava korvauksen maksamista vuosittain peltotukien haussa. Et voi saada korvausta, ellei haeta vuosittaista maksua.

Korvaus voidaan maksaa sitoumukseen sisältyvistä korvauskelpoisista aloista,

- jotka ilmoitat vuosittain tukihakemuksella Ruokaviraston määräämällä tavalla
- jotka ovat hallinnassasi hakuvuonna 9.6.–1.10.2026 välisen ajan eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään asti.
- joita on viljelty luonnonmukaisen tuotantotavan mukaisesti sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien
- jotka olet ilmoittanut olevan luonnonmukaisessa viljelyssä tai 1.–3. vuoden siirtymävaiheessa.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus voidaan maksaa ensimmäisenä sitoumusvuonna sen jälkeen, kun viljelijän tilalle tehty ensimmäinen tuotantotarkastus on hyväksytty.

Tuen toinen erä voidaan maksaa sen jälkeen, kun tilalla on tehty vuotuinen luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmän tuotantotarkastus ja maataloustukien valvonnat on suoritettu.

Pienin lohkokoko, josta voidaan maksaa korvausta, on 0,05 hehtaaria. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sitoumusvuodelta on vähintään 100 euroa.

Osittainen sitoumuksen maksaminen

Korvausta voidaan maksaa vain tilan osittaisen sitoumuksen perusteella ilmoitetun kasvin mukaisesti, jos ilmoitat vuosittain tukihakemuksessa avomaan vihanneksia vähintään 1 hehtaaria.

Jos ilmoitat avomaavihanneksia jonakin vuonna alle 1 hehtaaria, mutta sitoumuksen vähimmäisalavaatimus (5 ha tai 1 ha) täyttyy, korvausta ei makseta, mutta sitoumus pysyy voimassa.

Alat, joista ei makseta luomukorvausta

Luonnonmukaisen tuotannon korvausta ei makseta:

- puuvartisten energiakasvien alasta
- muun kuin perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
- ympäristökorvauksen suojavyöhykenurmesta
- ekojärjestelmätuen luonnonhoitonurmista
- ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasveista
- kasvimaasta
- ruokohelpialoista, jotka viljellään energiatuotantotarkoitukseen
- yhteiskäyttölohkoista, joita viljellään yhdessä tavanomaisen tilan kanssa
- Jaloittelutarha-aloista, jotka on ilmoitettu Muu luomuvalvonnan ala (ei maatalousmaata)
- Alasta, jolta tuki on peruttu.

12. Sitoumusalan muutosmahdollisuudet

Sitoumukseen sisältyvää alaa voidaan muuttaa sitoumuskauden aikana valvonnan, peltolohkokisterin ajantasaistuksen tai korvauksen saajan hakemuksen perusteella.

Sitoumusalan lisääminen

Voit lisätä vuosittain sitoumukselle korvauskelpoista peltoalaa, jos ala on korvauskelpoista ja sisältynyt toisen luomusitoumuksen antaneen viljelijän sitoumukseen edellisellä vuonna.

Lisäksi voit lisätä sitoumukseen korvauskelpoisia aloja, jotka eivät ole olleet edellisellä vuonna yhdenkään hakijan luomusitoumuksella, jos se on mahdollista valtion talousarvion määrärahatilanteen perusteella.

Voit hakea alan lisäämistä vuosittain peltotukien haun yhteydessä Vipu-palvelussa. Lisäalojen perusteella ei jatkossa tehdä enää uusia sitoumuksia.

Kaksi viljelijää, joilla kummallakin on luomusitoumus, voivat myös vaihtaa sitoumuskauden aikana keskenään sitoumuksiin sisältyviä peltolohkoja.

Sitoumusalan poistaminen

Voit siirtää ilman seuraamuksia sitoumuslohkoja sitoumuskauden aikana toiselle viljelijälle, jolla on luomusitoumus tai viljelijälle, jolla ei ole luomusitoumusta. Voit poistaa sitoumukselta alaa, jos siirrät alan korvauskelpoisuuden hallinnassasi olevalle korvauskelvottomalle alalle, jonka liität sitoumukselle. Voit poistaa

ilman seuraamuksia sitoumuksesta alaa, jolle valitset ympäristökorvauksen suojavyöhykkeitä koskevan lohkokohtaisen toimenpiteen.

Poista sitoumuksesta alat, jotka eivät enää ole maatalousmaata, mutta jotka jäävät hallintaasi.

Tee sitoumusalan muutokset peltotukien haussa Vipupalvelussa ja ilmoita niistä myös vapaamuotoisella ilmoituksella elinvoimakeskukseen. Katso tarkemmat sitoumuksen muutosmahdollisuudet Ruokaviraston sivulta [Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen muutosmahdollisuudet](#).

13. Sitoumuksen päättymisen

Sitoumuksesi päättyy ilman seuraamuksia seuraavissa tapauksissa:

- Tilasi korvauskelpoinen ala vähenee alle viiteen hehtaarin alan hallinnan siirron vuoksi.
- Puutarhakasvien alasi vähenee alle yhteen hehtaariin.
- Tilasi eläinmäärä laskee alle 5 ey hallinnan siirron vuoksi.
- Et enää sitoudu jatkamaan sitoumusta sitoumuskauden päätettyä.

Jos luovut sitoumuksesta ennen viisivuotisen sitoumuskauden päättymistä ilman yllä mainittuja syitä, korvaus peritään takaisin sitoumuskauden alkuun saakka.

Korvaus peritään takaisin sitoumuskaudelta myös tapauksissa, joissa ala pienenee alle minimirajan muusta syystä kuin alan hallinnasta poistumisen takia.

Ilmoita sitoumuksesi päättymisestä [lomakkeella 474](#) elinvoimakeskukseen.

14. Sitoumuksesta luopuminen

Voit luopua sitoumuksesta ilman takaisinperintää, jos tilalla on hyväksytty [ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde](#). Toimita vapaamuotoinen, kirjallinen ilmoitus ylivoimaisesta esteestä elinvoimakeskukseen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun se on ollut mahdollista toimittaa.

Jos luovut sitoumuksesta muusta kuin ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta johtuvasta syystä, haettu korvausta ei makseta tai se peritään takaisin.

Sitoumuksesta luopumisella tarkoitetaan myös tilannetta, jossa et hae korvauksen vuosittaista maksua Vipupalvelussa eikä hakematta jättämisen syynä ole edellä tarkoitettu ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde. Tällaisessa tapauksessa elinvoimakeskus kuulee sinua ennen mahdollista korvauksen takaisinperintää ja sitoumuksen päättymistä koskevan päätöksen tekemistä.

15. Sitoumuksen muuttaminen, siirtäminen ja peruminen

Sitoumuksen muuttaminen

Voit muuttaa kasvintuotantositoumuksen kotieläintuotannon sitoumuksiksi sitoumuskauden aikana. Jos luomukotieläinsitoumuksen eläinyksikkömäärä laskee alle 5 eläinyksikön, voit muuttaa sitoumuksen kasvintuotannon sitoumuksiksi. Luopuessasi luomukotieläinsitoumuksesta, sinun on kuuluttava eläinten osalta luomuvalvontaan sitoumusvuoden loppuun saakka.

Sinun on noudatettava muutettua sitoumusta alkuperäisen sitoumuksen voimassaolon loppuun saakka.

Ilmoita tarvittaessa sitoumuksen muutoksista lomakkeella 215M peltotukien haun yhteydessä. Et voi ilmoittaa muutoksista peltotukien haun **muutosvaiheen** aikana.

Ilmoita lomakkeella 215M myös, jos haluat vaihtaa sitoumuksen lisätietoa. Muuta lisätietoa esimerkiksi, jos sinulla on ollut rehuntuotantosopimus sellaisen luomukotieläntilan kanssa, joka lopettaa eläintenpidon ja aiot noudattaa jatkossa myyntikasvivaatimusta. Jos teet uuden rehuntuotantosopimuksen toisen luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa, riittää että toimitat uuden rehuntuotantosopimuksen elinvoimakeskukseen sähköpostilla.

Lomakkeella voit myös lisätä tai poistaa voimassa olevalta luomukotieläinsitoumukselta eläinlajeja. Voit muuttaa sitoumuksen eläinlajeja sitoumus- tai kalenterivuoden alusta.

Siirtäminen

Voit siirtää sitoumuksen saman tilan osalliselle tai toiselle tilalle, jolla ei ole aiempaa vastaavaa sitoumusta. Voit myös jakaa osan sitoumuksesta toiselle tilalle. Jos siirrät koko sitoumusalan tai osa sitoumusalasta toiselle henkilölle sitoumuksen voimassaoloaikana, toinen henkilö voi jatkaa sitoumusta siirretyllä alalla. Jos toinen henkilö ei jatka sitoumusta siirretyllä alalla, sitoumus raukeaa siirretyn alan osalta eikä siirrettyyn alaan kohdistu takaisinperintää.

Sitoumuksen vastaanottajan on täytettävä sitoumuksen antajalle asetetut vaatimukset ennen sitoumuksen siirtämistä mm. koulutusvaatimus ja luomuvalvontaan liittyminen.

Sitoumuksen vastaanottajan on suoritettava lisäksi sitoumuksen yleisissä edellytyksissä mainittu **lisäkoulutus** ennen sitoumuskauden päättymistä.

Sitoumuksen siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä toimittamalla **lomake 160** elinvoimakeskukseen.

16. Sitoumuksen ja korvauksen epääminen

Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä tai korvaus myöntämättä, jos korvauksen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta. Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä ja korvaus myöntämättä esimerkiksi silloin, jos korvauksen hakija on antanut vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, salannut olennaisesti sitoumuksen tekemiseen vaikuttavia seikkoja taikka jos hän ei noudata sitoumuksen ehtoja.

Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä ja korvaus myöntämättä myös sellaisessa tapauksessa, että viljelijä ryhtyy sellaisiin pellon hallinnan muutoksia koskeviin tai muihin vastaaviin toimenpiteisiin, joiden ilmeisenä tarkoituksena on kiertää korvauksen myöntämisen edellytyksiä tai välttää noudattamasta korvauksen myöntämisen edellytyksiä.

Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä myös, jos hakija on kesken sitoumuskauden luopunut vastaavasta sitoumuksesta eikä luopumisesta ole kulunut kahta vuotta.

Sitoumuksen perusteella maksettu korvaus peritään takaisin koko sitoumuskaudelta, jos korvauksen edellytykset, eivät ole lainkaan täyttyneet koko sitoumuskauden aikana.

17. Valvonta

Korvauksen myöntämisen perusteita ja ehtojen noudattamista valvontaan sekä tiloilla paikan päällä **tehtävissä valvonnoissa** että **hallinnollisin tarkastuksin**.

Paikan päällä tehtävässä valvonnassa tarkastetaan, että ilmoittamasi tiedot ovat oikein, täytät korvauksen myöntämisen perusteet, olet noudattanut sitoumuksen ehtoja ja korvaukseen liittyviä vähimmäistason vaatimuksia. Lisäksi tarkastetaan, että olet noudattanut ehdollisuuden vaatimuksia.

Hakemustietojen perusteella voidaan tarkastaa hallinnollisesti joitain luonnonmukaisen tuotannon korvauksen vaatimuksia esimerkiksi myyntikasvivaatimuksen toteutuminen tai luomun tuotantoehtojen noudattamista Jos hakemuksen perusteella vaatimukset eivät täyty, elinvoimakeskus määrittää laiminlyönnistä seuraamuksen. Hallinnollisena valvontana tarkistetaan mm. oletko aktiiviviljelijä, oletko palauttanut hakemuksesi ajoissa ja sisältääkö hakemuksesi vaaditut liitteet.

Korvauksen alentaminen ja seuraamukset

Korvausta voidaan alentaa tai korvaus voidaan jättää maksamatta, jos lainsäädäntö tätä edellyttää tai olet jättänyt noudattamatta korvauksen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat laiminlyönnin vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus. Luonnonmukaisen tuotannon tuotantotarkastuksissa havaitut tuotantoehtorikkomukset voivat myös johtaa korvauksen vähentämiseen.

Jos ehdon laiminlyönti katsotaan vakavaksi, korvaus evätään hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu korvaus peritään takaisin, jos

- korvauksen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet
- et ole noudattanut korvauksen ehtoja
- olet antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut korvauksen myöntämiseen tai maksamiseen,
- estät tarkastuksen toteuttamisen
- Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

18. Asiakirjojen säilyttäminen

Säilytä sitoumukseen liittyvät muistiinpanot ja todistukset, joita et toimiteta korvauksen myöntävälle viranomaiselle, vähintään neljän vuoden ajan sitoumuskauden päättymisestä.

Tukiehdot: erikoiskasvipalkkio 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

⇐ Peltotukien hakuopas 2026

Erikoiskasvipalkkio on EU:n kokonaan rahoittama eli suora tuki. Erikoiskasvipalkkioita maksetaan tiettyjen peltokasvien viljelyalasta.

Tukikohtaisten ehtojen lisäksi sinun on

1. oltava **aktiivilijelijä**
2. noudatettava **ehdollisuuden vaatimuksia**.
3. harjoitettava maatalousmaalla **maataloustoimintaa**.

Erikoiskasvipalkkion hakeminen ja tukiehdot

Hae erikoiskasvipalkkiota **Vipu-palvelussa** peltotukien haussa.

Peltotukien hakemisesta ja **päivämääristä** on kerrottu tarkemmin peltotukien hakuoppaassa. Pienin kasvulohko, josta tukea voidaan maksaa, on 0,05 hehtaaria. Palkkiota ei myönnetä sellaiselle alalle, jolla viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään.

Voit saada erikoiskasvipalkkiota, jos sinulla on hakuvuonna viljelyssä jotakin seuraavista kasveista:

- Sokerijuurikas
- Tattari
- Linssi
- Peltoherne (ruokaherne tai reuherne)
- Kikherne
- Härkäpapu
- Makea lupiini
- Kevätrypsi ja syysrypsi
- Kevätrapsi ja syysrapsi
- Ruistankio
- Öljypellava
- Öljyhamppu
- Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset AB-tukialueella.

Erikoiskasvipalkkioon oikeuttavien valkuais- ja öljykasvien seokset ovat palkkiokelpoisia hampppua lukuun ottamatta. Ilmoita tällainen seos kasvukoodilla Seoskasvusto, öljykasvit tai Seoskasvusto, herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit, vaikka seos sisältäisi vain kahta edellä mainituista.

Voit käyttää peltoherneellä ja linssillä pienen määrän viljaa tukikasvina. Pienenä määränä voidaan pitää alle 10 % osuutta kasvustosta.

Sokerijuurikas

Voit saada erikoiskasvipalkkiota sokerijuurikkaan viljelystä sokerintuotantoon, jos sinulla on viljelysopimus sokerijuurikasteollisuuden kanssa. **Tee sokerijuurikkaan viljelysopimus viimeistään 9.6.2026. Liitä kopio viljelysopimuksesta tukihakemukseesi Vipu-palvelussa.**

Sokerijuurikkaan viljelijöiden saama *todistus sokerijuurikkaan viljelysopimuksesta* hyväksytään viljelysopimukseksi.

Makea lupiini

Voit saada erikoiskasvipalkkiota makean lupiinin viljelystä, jos lajike on hyväksytty jonkin EU:n jäsenmaan virallisessa lajikeluettelossa ja on makea. Ilmoita lupiinin lajike tukihakemuksessasi. Jos lajike ei ole tukikelpoinen, palkkiota ei makseta.

Lupiinin tukikelpoiset lajikkeet listataan Viljelykasvien yleisessä lajikeluettelossa ja sen täydennysosissa, jotka julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä. Lajikeluettelo ja sen täydennysosat ovat saatavilla osoitteesta food.ec.europa.eu → Plants → Plant reproductive material → Plant variety catalogues, databases & information system. Lupiinilajikkeet ovat luettelon kohdassa 37–39. Lupiinin tukikelvottomat karvaat (kitkerät) lajikkeet on merkitty lajikeluetteloon koodilla 13.

Säilytä lupiinin siementen vakuustodistus ja ostokuitti. Elinvoimakas tarkastaa kylvetyn siemenen alkuperän mahdollisessa valvonnassa. Ellei vakuustodistusta ja ostokuittia ole, osoita siementen alkuperä muulla luotettavalla tavalla.

Öllyhamppu

Lue öljyhampun tukiehoista tarkemmin peltotukien hakuoppaan luvussa **Tukikelpoisen hampun viljely 2026**.

Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset AB-tukialueella

Palkkiokelpoisia avomaanvihanneksia ovat:

- avomaankurkku
- keltajuurikas
- kesäkurpitsa
- kiinankaali
- kukkakaali
- kurpitsa
- kyssäkaali
- lamopinaatti
- lanttu
- latva-artisokka
- lehtikaali
- lehtimangoldi
- lehtiselleri
- maa-artisokka

- meloni
- mukulaselleri
- nauris
- palsternakka
- parsaa.
- parsakaali
- pensaspapu
- pinaatti
- piparjuuri
- porkkana
- punajuurikas
- punakaali
- purjo
- raparperi
- retiisi
- ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin, ei kuitenkaan sipulin pikkuistukkaita)
- ruusukaali
- salaatti (Lactuca-suku)
- salaattifenkoli
- salaattisikurit (Cichorium-suku)
- savoiijinkaali (kurttuakaali)
- tarhaherne (sisältää tuleentumattomina korjattavat silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherneen),
- valkokaali (keräkaali)
- valkosipuli

Palkkiota maksetaan vain ihmisravinnoksi käytettävien avomaanvihannesten viljelyaloille. Jos vihannesten käyttö on muuhun kuin ihmisravinnoksi, ilmoita käytöstä kasvulohkotiedoissa.

Erikoiskasvipalkkion määrä

Erikoiskasvipalkkiota voidaan myöntää vuosittain enintään 13,2 miljoonaa euroa.

Palkkiota voidaan myöntää koko maassa sokerijuurikaan, tattarin, linssin, kikherneen, peltoherneen, härkäpavun, makean lupiinin, syysrapsin, syysrypsin, kevätropsin, kevätrypsin, öljypellavan, öljyhampun ja ruistankion sekä edellä mainittujen valkuais- ja öljykasvien seoskasvustojen viljelystä. Avomaanvihannesten viljelystä palkkiota voidaan myöntää vain AB-tukialueella.

Erikoiskasvipalkkion arvioitu määrä vuonna 2026 on 95 €/hehtaari. Palkkion määrää tarkennetaan ennen sen maksamista, kun palkkiokelpoisten kasvien pinta-ala on tiedossa.

Tukiehdot: tärkkelysperunapalkkio 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← Peltotukien hakuopas 2026

Tärkkelysperunapalkkio on EU:n kokonaan rahoittama eli suora tuki, jota maksetaan tärkkelysperunan sopimusviljelystä.

Tukikohtaisten ehtojen lisäksi sinun on

1. oltava **aktiivilijelijä**
2. noudatettava **ehdollisuuden vaatimuksia**.
3. harjoitettava maatalousmaalla **maataloustoimintaa**.

Tärkkelysperunapalkkion hakeminen ja tukiehdot

Hae tärkkelysperunapalkkiota **Vipu-palvelussa** peltotukien haussa. Pienin kasvulohko, josta tukea voidaan maksaa, on 0,05 hehtaaria. **Peltotukien hakemisesta** ja **päivämääristä** on kerrottu tarkemmin peltotukien hakuoppaassa.

Voit saada palkkiota sellaisen tärkkelysperunan viljelyalasta, josta sinulla on viljelysopimus perunatärkkelysteollisuuden kanssa. **Tee tärkkelysperunan viljelysopimus viimeistään 9.6.2026. Liitä kopio viljelysopimuksesta tukihakemukseesi Vipu-palvelussa.**

Jos peltotukien haussa ilmoittamasi tärkkelysperunan viljelypinta-ala eroaa viljelysopimuksessa olevasta pinta-alasta, sinulle voidaan myöntää palkkiota enintään siltä alalta, joka näistä kahdesta on pienempi.

Tärkkelysperunan omaa siemenlisäysalaa ei saa sisällyttää tärkkelysperunan viljelysopimukseen. Ilmoita tärkkelysperunan siemenlisäys omana kasvulohkona tai kasvulohkoina. Tärkkelysperunan tuotannolla ei tarkoiteta perunahiutaletuotantoa.

Tärkkelysperunapalkkion määrä

Tärkkelysperunapalkkiota voidaan myöntää koko maassa enintään 4,2 miljoonaa euroa.

Tärkkelysperunapalkkion arvioitu määrä vuonna 2026 on 730 €/hehtaari. Palkkion määrää tarkennetaan ennen sen maksamista, kun tärkkelysperunan palkkiokelpoinen pinta-ala on tiedossa.

Tukiehdot: nuorten viljelijöiden tulotuki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← Peltotukien hakuopas 2026

Nuorten viljelijöiden tulotuki on EU:n kokonaan rahoittama, tuotannosta irrotettu suora tuki. Tuen tarkoituksena on helpottaa maataloustuotannon aloittamista ja maatalouden rakennekehitystä. Tukea maksetaan koko maassa. Tuki maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta.

Tukiehdot

Voit saada tukea, jos

- olet **aktiiviviljelijä**
- olet aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa tilan pääasiallisena yrittäjänä
- sinulla on määräysvalta tilallasi
- täytät tuen ikä- ja ammattitaitovaatimuksen.

Voit saada tukea vain **ensiksi aloitettuun** maataloustoimintaan.

Ikävaatimus ja tilanpidon aloittaminen

Tukea maksetaan viitenä peräkkäisenä kalenterivuotena ensimmäisestä nuoren viljelijän tuen tukihakemuksesta lähtien, jos muut tukiehdot täyttyvät. Sinun on haettava tukea ensimmäisen kerran aloittamisvuotta seuraavan viiden vuoden aikana. Ikäraja tarkastellaan vain ensimmäisenä hakuvuonna, joten voit olla yli 40-vuotias ensimmäisen tarkasteluvuoden jälkeen.

Hakija voi saada tukea vain, jos täyttää jonkin seuraavista vaihtoehdoista:

1. Uusi viljelijä

- Aloitit tilan pääasiallisena yrittäjänä vuonna 2026.
- Olet syntynyt vuonna 1986 tai sen jälkeen.
- Haet perustulotukea.

2. Haet nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa

- Olet aloittanut tilan pääasiallisena yrittäjänä vuonna 2021 tai sen jälkeen.
- Olit alle 40-vuotias sinä vuonna, jona hait ensimmäistä kertaa perustukea tai perustulotukea (2021–2025).
- Haet perustulotukea tänä vuonna.

3. Olet hakenut nuoren viljelijän tukea jo aiemmin ja viiden vuoden tukikelpoista jaksoa on jäljellä.

Taulukko 1. Tukikelpoisten vuosien määräytyminen ja esimerkkejä

Taulukko 1. Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden mukaan*

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran	Tukikelpoinen jakso/tukea maksetaan
1.1.2017 – 31.12.2017	5	2017–2022 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2018 – 31.12.2018	5	2018–2023 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2019 – 31.12.2019	5	2019–2024 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2020 – 31.12.2020	5	2020–2025 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2021 – 31.12.2021	5	2021–2026 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2022 – 31.12.2022	5	2022–2027 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2023 – 31.12.2023	5	2023–2028 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2024 – 31.12.2024	5	2023–2028 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2025 – 31.12.2025	5	2024–2029 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.
1.1.2026 – 31.12.2026	5	2025–2030 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta.

*Nykyinen maatalouspolitiikan kausi jatkuu vuoteen 2027. Hakijalla on oikeus tukeen kyseiseen vuoteen saakka.

Esimerkki 1. Viljelijä aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2018 ja haki nuoren viljelijän tukea 2019. Viljelijä oli oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2019–2023. Tukea ei makseta, koska 5-vuoden tukikelpoinen jakso on käytetty.

Esimerkki 2. Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.1.2020 ja haki nuoren viljelijän tukea ensimmäisen kerran vasta 2022. Viljelijälle voidaan maksaa tuki vuosina 2022–2026. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2020, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2020.

Esimerkki 3. Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2023. Perustukihakemus siirrettiin hänen nimiinsä koko tilan hallinnansiirron yhteydessä ja perustuki maksettiin hänelle vuonna 2023. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vuonna 2026. Viljelijälle voidaan maksaa nuorten viljelijöiden tuki vuosina 2026–2030. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2023, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen jo vuonna 2023.

Ammattitaitovaatimus

Vaatimus ei koske sinua, jos olet saanut nuoren viljelijän tukea ensimmäisen kerran vuonna 2022 tai aiemmin.

Palauta peltotukien hakemuksen liitteenä todistus suoritetusta tutkinnosta, opinnoista tai työkokemuksesta. Voit todistaa työkokemuksen esimerkiksi palkkakuiteilla, työtodistuksella tai todistuksella kotitilasi töihin osallistumisesta.

Toisen asteen tutkinnolla tarkoitetaan peruskoulun jälkeen suoritettavaa tutkintoa, kuten ylioppilastutkinto tai ammattitutkinto.

Ammattitaitovaatimuksen tulee täytyä viimeistään 31.8. tuen ensimmäisenä hakuvuonna.

Ammattitaitovaatimus, kun hakijana on

A. Luonnollinen henkilö yksin

Ammattitaitoa koskeva vaatimus täyttyy, jos hakijalla on

- toisen asteen tutkinto
TAI
- vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus.
 - Koulutuksesta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on oltava talousopintoja.

B. Yhteisö tai luonnollisten henkilöiden ryhmä, joka hakee nuorten viljelijöiden tulotukea ensimmäisen kerran vuonna 2026

Ammattitaitoa koskeva vaatimus täyttyy, jos jokaisella yhteisön määräysvaltaisella jäsenellä tai luonnollisten henkilöiden ryhmän jäsenellä on

- a. vähintään toisen asteen tutkinto
TAI
- b. vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus. (Koulutuksesta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on oltava talousopintoja).
TAI
- c. vähintään kolmen vuoden luonnonvara-alan työkokemus.

Luonnonvara-alalla tarkoitetaan esimerkiksi maa-, kotieläin-, puutarha-, metsä- ja biotalouden tai ympäristöalan töistä kertynyttä työkokemusta.

Viiden vuoden tukikelpoisen jakson aikana tilalle lisättävien tukeen liittyvien henkilöiden (esimerkiksi yhtymän uusi jäsen) on täytettävä vuoden 2026 ammattitaitovaatimus.

C. Yhteisö tai luonnollisten henkilöiden ryhmä, jolle on myönnetty nuorten viljelijöiden tulotukea ennen tätä hakuvuotta

Viiden vuoden tukikelpoisen jakson aikana tilalle lisättävällä tukeen liittyvällä henkilöllä (esimerkiksi yhtiön uusi jäsen) on oltava joko

- a. vähintään toisen asteen tutkinto
TAI
- b. vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus.
(Koulutuksesta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on oltava talousopintoja)
TAI
- c. vähintään kolmen vuoden luonnonvara-alan työkokemus.

Tuen hakeminen

Hae tukea peltotukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa. Peltotukien hakemisesta ja päivämääristä on kerrottu tarkemmin [Peltotukien hakuoppaalla](#).

Hae tukihakemuksella nuorten viljelijöiden tulotukea ja ilmoita tukea koskevat lisätiedot. Kerro lisätiedoissa tilanpidon aloittamisvuosi **ensimmäistä kertaa** pääasiallisena yrittäjänä sekä kaikki tukeen liittyvät henkilöt. Toimita tarvittavat liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Nuoren viljelijän tuki maksetaan ainoastaan, jos haet myös perustulotukea. Et voi saada tukea, jos et ole hakenut perustulotukea.

Jos olet hakenut nuoren viljelijän tukea aiemmin, sinun ei tarvitse palauttaa liitteitä uudelleen. Mikäli maatilän omistus- tai hallintasuhteissa on tapahtunut muutoksia tai tilan toimintamuoto on muuttunut niin, että viime vuoden hakemuksen lisätiedot ovat muuttuneet, tee tarvittavat muutokset lisätietoihin ja palauta ajantasaiset liitteet.

Tukiehtojen on täyttyävä jokaisena tuen hakuvuonna. Muista hakea tukea joka vuosi. Myös ne vuodet, joihin et hae tukea, lyhentävät viiden vuoden tukikelpoista jaksoa.

Huomioi, että tuenhakijalla edellytetään olevan määräysvallassaan maatala. Jos maatilasi on vuokrattu, tulee vuokrasopimuksen sisältää myös tuotantorakennukset, jos sellaisia on käytössä. Voit tehdä vuokrasopimukset myös erillisinä.

Alla on kuvattu hakijatyypeittäin tarkemmin, miten tilanpidon aloittamisvuosi, pääasiallinen yrittäjyys ja määräysvalta määräytyvät erilaisilla maataloilla sekä kerrotaan tukeen liittyvien henkilöiden ilmoittamismenettelyt ja tarvittavat liitteet.

Luonnollinen henkilö yksin

Sinun katsotaan toimivan maatilasi pääasiallisena yrittäjänä, jos tila on hallinnassasi ja omistat maatilasi yksin tai olet vuokrannut hallitsemasi maatilalan toiminnan.

Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä nimesi tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä, kun haet tukea ensimmäistä kertaa

- luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitusvuoden ja maatilalan omistuksen.
- maatilalan kirjallinen vuokrasopimus, jos olet vuokrannut maatilasi toiminnan. Huomioi, että vuokrasopimus on tehtävä koko maatilasta.

Jos olet toimittanut liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esimerkiksi sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, liitteitä ei tarvitse palauttaa uudelleen, ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Ammattitaitovaatimus täyttyy, jos sinulla on

- vähintään toisen asteen luonnonvara-alan tutkinto tai
- kolme vuotta käytännön kokemusta luonnonvara-alalta, sekä edellä kerrottu riittävä koulutus.
- todiste ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä.

Aviopuolisot ja aviopuolisoiksi rinnastettavat

Jos sinä ja puolisesi olette molemmat omistajina ja haltijoina maatilalla tai hallitsette vuokrattua maatilaa, molempien

- on täytettävä tuen ehdot ja ikävaatimus, jotta voitte saada tukea.
- katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä

Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Jos olette aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri ajankohtina, ilmoita se vuosi, jolloin puolisoista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita molempien nimet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä, kun haet tukea ensimmäistä kertaa

- luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilalan omistuksen.
- maatilalan kirjallinen vuokrasopimus, jos maatilasi on vuokrattu.
- todiste ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä.

Jos olet toimittanut liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esimerkiksi sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen, ellei omistus- tai

hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Maatalousyhtymät

Jos tuenhakijana on maatalousyhtymä, kaikkien yhtymän osakkaiden on täytettävä tuen ehdot. Maatilan on oltava yhtymän osakkaiden hallinnassa. Yhtymän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki yhtymän osalliset täyttävät tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus.

Ilmoita maatalousyhtymä tuenhakijaksi. Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Jos yhtymän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita yhtymän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä, kun haet tukea ensimmäistä kertaa

- luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilan omistuksen.
- maatilan kirjallinen vuokrasopimus, jos maatila on vuokrattu.
- ajantasainen selvitys yhtymän osakkaista (esimerkiksi verolomakkeilla 2Y tai 36A). Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti yhtymän osalliset.
- todiste ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä.

Jos olet toimittanut liitteitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esimerkiksi sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen, ellei niissä ole tapahtunut muutoksia.

Jakamaton kuolinpesä

Jos tuenhakijana on jakamaton kuolinpesä, kaikkien kuolinpesän osakkaiden on täytettävä tuen ehdot.

Maatilan on oltava kuolinpesän hallinnassa. Kuolinpesän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki kuolinpesän osakkaat täyttävät tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus.

Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikäli kuolinpesän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kuolinpesän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä perukirja tai muu ajantasainen selvitys kuolinpesän osakkaista. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kuolinpesän osakkaat.

Jos olet toimittanut liitteitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esimerkiksi sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen, ellei niissä ole tapahtunut

muutoksia.

Osakeyhtiö

Osakeyhtiö voi hakea tukea, jos tuen ehdot täyttävillä osakkailla on hallinnassaan yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja heidän omistamansa osakkeet tuottavat yli 50 % yhtiön osakkeiden äänimäärästä. Jos ehto täyttyy, osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Lisäksi heidän kaikkien on täytettävä ikävaatimus ja muut tuen ehdot.

Ilmoita tuenhakijaksi osakeyhtiö. Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä eli vuosi, jona ehdot täyttävistä osakkaista ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä, kun haet tukea ensimmäistä kertaa

- luovutuskirja (kauppa-, lahjakirja- tai apporttiasiakirjat).
- kaupparekisteriote
- yhtiöjärjestys
- osakasluettelo
- todiste ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä.

Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osakeyhtiön osakkaiden nimet, syntymäajat, osakkeiden määrä ja niiden äänivalta.

Osakeyhtiö voi saada tukea korkeintaan 5 vuotta, vaikka osakkaat vaihtuisivat yhtiön sisällä.

Osuuskunta

Osuuskunnan jäsenten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, jos enemmistö (yli puolet) osuuskunnan jäsenistä täyttää tuen ehdot. Kaikkien ehdon täyttävien jäsenten on täytettävä ikävaatimus.

Ilmoita osuuskunta tuenhakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä eli vuosi, jona ehdot täyttävistä jäsenistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät jäsenet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä, kun haet tukea ensimmäistä kertaa

- luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja).
- jäsen- ja omistajaluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osuuskunnan jäsenten nimet ja syntymäajat.
- todiste ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä.

Osuuskunta voi saada tukea korkeintaan 5 vuotta, vaikka osakkaat vaihtuisivat yhtiön sisällä.

Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö voi hakea tukea, jos tuen ehdot täyttävät viljelijät ovat vastuunalaisia yhtiömiehiä ja heitä on enemmistö (yli puolet) yhtiön vastuunalaisista yhtiömiehistä

Em. ehdon täytyessä yhtiömiesten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkein ehdon täyttävien yhtiömiesten on täytettävä ikävaatimus ja muut tuen ehdot.

Ilmoita kommandiittiyhtiö tuenhakijaksi. Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä eli vuosi, jona ehdot täyttävistä yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä, kun haet tukea ensimmäistä kertaa

- luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja).
- kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat sekä yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet.
- todiste ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä.

Yhtiö voi saada tukea korkeintaan 5 vuotta, vaikka osakkaat vaihtuisivat yhtiön sisällä.

Avoin yhtiö

Jos avoin yhtiö hakee tukea, kaikkien yhtiömiesten on täytettävä tuen ehdot

Avoimen yhtiön yhtiömiehet toimivat pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki osakkaat täyttävät tuen ehdot. Heidän on kaikkien täytettävä ikävaatimus.

Ilmoita avoin yhtiö tuenhakijaksi. Ilmoita hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä eli vuosi, jona yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kaikki yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä, kun haet tukea ensimmäistä kertaa

- luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja).
- kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat.
- todiste ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä.

Yhtiö voi saada nuoren viljelijän tukea korkeintaan 5-vuotta, vaikka osakkaat vaihtuisivat yhtiön sisällä.

Maatalousyhtymät

Jos maatalousyhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä tuen ehtoja, voi ehdot täyttävä viljelijä olla oikeutettu tukeen silloin, kun yhtymä on purettu ja hän aloittaa maataloustoiminnan ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Vastaavasti, jos yhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä ehtoja, voi yhtymä olla oikeutettu nuoren viljelijän tukeen siitä lähtien, kun kaikki yhtymän jäsenet täyttävät ensimmäistä kertaa nuoren viljelijän tuen ehdot. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Kuolinpesät, aviopuolisoina viljelevät ja avoimet yhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Osakeyhtiö

Jos osakeyhtiö ei täytä tuen ehtoja (esim. nuorella viljelijällä on 49 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänimäärästä), voi osakeyhtiö täyttää nuoren viljelijän tuen ehdot siitä lähtien, kun nuorella viljelijällä on yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänivallasta. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Osuuskunnat ja kommandiittiyhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Tuen määrä ja maksaminen

Tilallesi myönnettyjen suorien tukien yhteismäärän pitää olla tukivuonna vähintään 500 euroa, jotta tuki voidaan maksaa. Suoria tukia ovat perustulotuen lisäksi ekojärjestelmätuki, eläinpalkkiot, erikoiskasvipalkkio, nuorten viljelijöiden tulotuki, tärkkelysperunapalkkio ja uudelleenjakotulotuki.

Kasvien tukikelpoisuuden perustulotuessa voit tarkistaa hakuoppaan luvusta [Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot](#).

Nuorten viljelijöiden tulotukea voidaan maksaa vuosittain enintään 13,1 miljoonaa euroa.

Tukea maksetaan perustulotuen tukikelpoiselle pinta-alalle, kuitenkin tilakohtaisesti enintään 150 hehtaarille. Tuen määrä on 100–150 euroa/ha.

Tuettavien hehtaareiden lukumäärä vaikuttaa tukitasoon. Tuen määrää tarkennetaan ennen sen maksamista, kun tukikelpoinen pinta-ala on tiedossa.

Tukiehdot: nuorten viljelijöiden tuki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Kansallinen nuorten viljelijöiden tuki on tarkoitettu tukialueen C viljelijälle, joka on perustanut tilan ensimmäistä kertaa sen pääasiallisena yrittäjänä ja on ensimmäisenä nuorten viljelijöiden tukihakuvuonna korkeintaan 40-vuotias.

1 Tuen hakeminen

Voit hakea nuorten viljelijöiden tukea vuosittain sähköisesti Vipu-palvelussa peltotukien haussa. Lue yleisistä tuen hakemiseen liittyvistä asioista Peltotukien hakuoppaan luvusta [Peltotukien hakeminen](#).

Ensimmäinen hakemus

- Tee ensimmäinen hakemus tilanpidon aloittamisesta seuraavien viiden vuoden aikana.
- Jätä ensimmäisen hakemuksen yhteydessä liitteenä selvityksiä tuen myöntämisen edellytysten täyttymisestä (muun muassa määräysvalta). Todisteen ammattitaitovaatimuksen täyttymisestä voit toimittaa myöhemmin. Tukeen vaadittavat liitteet ovat samat kuin [nuorten viljelijöiden tulotuessa](#).

Muista ilmoittaa muutoksista

Kun haet myöhemmin vuosina nuorten viljelijöiden tukea, muista ilmoittaa peltotukien haussa mahdollisista muutoksista maatalayrityksessäsi, esimerkiksi henkilövaihdokset.

2 Tuen määrä

Tuen maksun perusteet

Nuorten viljelijöiden tukea maksetaan tilasi korvauskelpoisista peltolohkoista, jotka sijaitsevat tukialueella C. Pienin kasvulohko, josta korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria.

Tukea maksetaan korkeintaan 5 vuotta. Jos hait nuorten viljelijöiden tukea ensimmäistä kertaa jo tukivuonna 2022, voit hakea tukea enää tänä vuonna.

Tukea ei makseta alasta, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään.

Tukiyksikkökerroin

Nuorten viljelijöiden tukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Tukitasot

Tukea maksetaan koko C-tukialueella maatalous-, puutarha- ja peltoenergiakasvien alasta 50 euroa/ha. Tuesta maksetaan ennakkona 50 %. Pienin maksettava ennakon määrä on 500 euroa.

Tukialueet löytyvät osoitteesta ruokavirasto.fi/tukikartta.

Tukea ei makseta seuraavista peltoaloista: kasvimaa, pienet vierekkäiset alat, maatalousmaan säilyttäminen, yksivuotinen kylvetty seoskasvusto, luonnonlaidun tai -niitty, luonnonhoitonurmi, kesanto, monimuotoisuuskasvit, suojakaista, suojavyöhyke sekä ympäristösopimusalat.

Päätökset tuen määrästä ja kestosta tehdään vuosittain määrärahan puitteissa.

3 Tukiehdot

Hakijan ikävaatimus

Ensimmäistä kertaa vuonna 2026 nuorten viljelijöiden tukea hakevan viljelijän on oltava hakuvuoden loppuun asti korkeintaan 40-vuotias. Jos hakijana on yhteisömuotoinen hakija, määräysvallassa olevien osallisten on oltava ensimmäisenä tuenhaku vuonna korkeintaan 40-vuotiaita. Yhtymämuotoisen hakijan kaikkien jäsenien tulee olla korkeintaan 40-vuotiaita.

Tukea voidaan myöntää myöhempinä vuosina yli 40-vuotiaalle, jos ensimmäinen hakemus on jätetty korkeintaan 40-vuotiaana.

Hakijan määräysvalta

Sinulla on oltava määräysvalta maatilallasi. Jos hakijana on yhteisömuotoinen hakija, määräysvalta on oltava yhdellä tai useammalla henkilöllä, joka on korkeintaan 40-vuotias. Esimerkiksi osakeyhtiössä määräysvallan katsotaan täyttyvän, jos sinulla on yli puolet yhtiön osakkeista ja ne tuottavat yli puolet yhtiön osakkeiden äänimäärästä. Määräysvaltaa koskevat vaatimukset ovat samat kuin [nuorten viljelijöiden tulouessa](#).

Hakijan ammattitaitovaatimus

Ensimmäistä kertaa vuonna 2026 nuorten viljelijöiden tukea hakevalla viljelijällä tulee olla riittävä ammattitaito maataloustoimintaan. Ammattitaitovaatimus tulee täyttyä jo ensimmäisenä hakuvuonna viimeistään 31.8.2026. Toimita todiste (esimerkiksi tutkintotodistus) hakemuksen liitteenä kuntaan, jotta tuki voidaan maksaa.

Ammattitaitovaatimus, kun hakijana on

A. Luonnollinen henkilö yksin

Ammattitaitoa koskeva vaatimus täyttyy, jos hakijalla on

- toisen asteen tutkinto
TAI
- vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus.

- Koulutuksesta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on oltava talousopintoja.

B. Yhteisö tai luonnollisten henkilöiden ryhmä, joka hakee nuorten viljelijöiden tukea ensimmäisen kerran vuonna 2025

Ammattitaitoa koskeva vaatimus täyttyy, jos jokaisella yhteisön määräysvaltaisella jäsenellä tai luonnollisten henkilöiden ryhmän jäsenellä on

a. vähintään toisen asteen tutkinto

TAI

b. vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus. (Koulutuksesta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on oltava talousopintoja).

TAI

c. vähintään kolmen vuoden luonnonvara-alan työkokemus.

Luonnonvara-alalla tarkoitetaan esimerkiksi maa-, kotieläin-, puutarha-, metsä- ja biotalouden tai ympäristöalan töistä kertynyttä työkokemusta.

Viiden vuoden tukikelpoisen jakson aikana tilalle lisättävien tukeen liittyvien henkilöiden (esimerkiksi yhtymän uusi jäsen) on täytettävä vuoden 2026 ammattitaitovaatimus.

C. Yhteisö tai luonnollisten henkilöiden ryhmä, jolle on myönnetty nuorten viljelijöiden tukea ennen tätä hakuvuotta

Viiden vuoden tukikelpoisen jakson aikana tilalle lisättävällä tukeen liittyvällä henkilöllä (esimerkiksi yhtymän uusi jäsen) on oltava joko

a. vähintään toisen asteen tutkinto

TAI

b. vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuinen koulutus.

(Koulutuksesta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on oltava talousopintoja)

TAI

c. vähintään kolmen vuoden luonnonvara-alan työkokemus.

Huom. Ammattitaitovaatimus ei koske lainkaan tukivuonna 2022 tai aikaisemmin tukea ensi kertaa saaneita. Tuenhakijan, jonka osallisissa on tapahtunut muutoksia, tulee täyttää edelleen ammattitaitovaatimus, mutta vuoden 2026 ehdon mukaan.

Ympäristöehdot

Noudata osaa ehdollisuuden eli hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Vaatimukset koskevat sängenvälit, vesistöjen varrella sekä kaltevilla mailla olevia suojaistoja, maisemapiirteiden säilyttämistä,

puiden leikkaamista sekä hukkakauran ja jättiputken torjuntaa.

Tarkemmat tiedot näistä löydät [Ehdollisuuden oppaasta](#).

Vähimmäisala ja alan hallinta

Sinulla tulee olla vähintään 5 hehtaaria maatalousmaata. Vähimmäisalaan luetaan mukaan 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat lohkot. Maatalousmaan on oltava hallinnassasi 9.6.-1.10.2026 eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään asti.

Maatalousmaa ja maataloustoiminta

Huolehdi maatalousmaan viljelykunnosta ja harjoita maataloustuotteiden tuottamista. Vaaditut toimet vaihtelevat ilmoitetun kasvin mukaan. Lue lisää vaatimuksista Peltotukioppaan luvuista [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#) ja [Maataloustoiminta](#).

Korvauskelpoisuus

Tukea voidaan maksaa vain aloista, joilla on korvauskelpoisuus. Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Peltotukioppaan luvussa [Peruslohkon korvauskelpoisuus](#).

Tukiehdot: Yleinen hehtaarituki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Yleinen hehtaarituki on tarkoitettu maatalous-, puutarha- ja peltoenergiakasvien viljelyyn tukialueilla C2-C4 ja C-alueen saaristo.

1. Tuen hakeminen

Voit hakea yleistä hehtaaritukea vuosittain sähköisesti [Vipu-palvelussa](#) peltotukien haussa. Lue lisää tuen hakemiseen liittyvistä asioista Peltotukien hakuoppaan luvusta [Peltotukien hakeminen](#).

2. Tuen määrä

Tuen maksun perusteet

Yleistä hehtaaritukea maksetaan tilasi korvauskelpoisista peltolohkoista ja jotka sijaitsevat tukialueella C. Pienin kasvulohko, josta korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Tuesta maksetaan ennakkona 50 %. Pienin maksettava ennakon määrä on 500 euroa.

Tukea ei makseta alasta, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään.

Tukiyksikkökerroin

Yleiseen hehtaaritukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Tukitasot

Kasvien tukitaso vaihtelee tukialueittain. Tukea maksetaan tuottaville aloille enintään seuraavasti:

Kasvi	Tukialue	euro/ha
Maatalous-, puutarha- ja peltokasvit	C2	10
Maatalous-, puutarha- ja peltokasvit	C2 pohjoinen ja tukialueiden C saaristoalueet	20
Maatalous-, puutarha- ja peltokasvit	C3	30
Maatalous-, puutarha- ja peltokasvit	C4	55

Tukialueet löytyvät ruokavirasto.fi -sivulta [Tuki- ja kohdentamiskartta](#).

Tukea ei makseta seuraaville peltoaloille:

- kasvimaat
- kesanto
- luonnonhoitonurmi
- luonnonlaidun ja -niitty
- maatalousmaan säilyttäminen
- monimuotoisuuskasvit
- pienet vierekkäiset alat
- suojakaista
- suojavyöhyke
- yksivuotinen kylvetty seoskasvusto
- ympäristösopimusalat

Tukialueilla C3 ja C4 tukea ei makseta myöskään seuraaville peltoaloille:

- apila
- auringonkukka
- hamppu
- herne
- härkäpapu
- hirssi
- kvinoa
- linssi
- lupiinit
- maissi
- mailanen
- mallasohra
- mesikkä
- pellava
- rapsi
- ruis
- ruistankio
- rypsi
- seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit)
- seoskasvusto (öljykasvit)
- seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- soijapapu
- sokerijuurikas
- tattari
- tärkkelysperuna
- vehnä (paitsi ruisvehnä)
- virna
- vuohenherne

Tukeen oikeuttavat kasvit löydät Peltotukien hakuoppaan luvusta **Kasvien ilmoittaminen ja tukitasot**.

3. Tukiehdot

Hakijan ikävaatimus

Hakijan tai hänen puolisonsa tulee olla 31.12.2025 vähintään 18-vuotias. Alle 18-vuotiaalle tuki voidaan myöntää, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikävaatimuksesta poikkeamiseen on erityinen syy. Jos maataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, vähintään yhden osallisen on täytettävä ikävaatimus. Ikäehto ei koske julkisyhteisöjä.

Ympäristöehdot

Noudata osaa ehdollisuuden eli hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Vaatimukset koskevat

- sänginpolttoa
- vesistöjen varrella sekä kaltevilla mailla olevia suojakaistoja
- maisemapiirteiden säilyttämistä
- puiden leikkaamista
- hukkakauran ja jättiputken torjuntaa.

Tarkemmat tiedot näistä löydät [Ehdollisuuden oppaasta](#).

Maatalousmaa ja maataloustoiminta

Huolehdi maatalousmaan viljelykunnosta ja harjoita maataloustuotteiden tuottamista. Vaaditut toimet vaihtelevat ilmoitetun kasvin mukaan. Lue lisää vaatimuksista Peltotukien hakuoppaan luvuista [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#) ja [Maataloustoiminta](#).

Vähimmäisala ja alan hallinta

Sinulla tulee olla vähintään 5 hehtaaria maatalousmaata. Vähimmäisalaan luetaan mukaan 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat lohkot. Maatalousmaan on oltava hallinnassasi 9.6.-1.10.2026 eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään asti.

Korvauskelpoisuus

Tukea voidaan maksaa vain aloista, joilla on korvauskelpoisuus. Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Peltotukien hakuoppaan luvussa [Peruslohkon korvauskelpoisuus](#).

Tukiehdot: pohjoinen hehtaarituki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Pohjoinen hehtaarituki on tarkoitettu tukialueella C viljeltäville tietyille viljelykasveille.

1. Tuen hakeminen

Voit hakea pohjoista hehtaaritukea vuosittain sähköisesti **Vipu-palvelussa** peltotukien haussa. Lue lisää tuen hakemiseen liittyvistä asioista Peltotukien hakuoppaan luvusta [Peltotukien hakeminen](#).

2. Tuen määrä

Tuen maksun perusteet

Pohjoista hehtaaritukea maksetaan kasvikohtaisena tukena tilasi korvauskelpoisista peltolohkoista, jotka sijaitsevat tukialueella C. Pienin kasvulohko, josta korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Tuesta maksetaan ennakkona 50 %. Pienin maksettava ennakon määrä on 500 euroa.

Tukea ei makseta alasta, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään.

Tukiyksikkökerroin

Pohjoiseen hehtaaritukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Tukitasot

Tukeen oikeuttavat kasvit vaihtelevat tukialueittain. Tukea maksetaan tuottaville aloille enintään seuraavasti:

Kasvi	Tukialueet	euro/ha
Ruis	C1, C2, C2 pohjoinen ja tukialueiden C saaristoalueet	75
Sokerijuurikas	C1, C2, C2 pohjoinen ja tukialueiden C saaristoalueet	100
Tärkkelysperuna	C1, C2, C2 pohjoinen ja tukialueiden C saaristoalueet	100
Avomaanvihannekset	C1, C2, C2 pohjoinen, C3 ja C4	350
Valkuaiskasvusto*	C1 ja C2	45
Peltokasvit**	C1 ja C2	75

*Valkuaiskasvusto tarkoittaa kasvustoa, jossa valkuaiskasvin osuus siemenmäärästä on yli 50 % ja joka on ilmoitettu lohkotiedoissa kasvinimikkeellä:

- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljykasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit).

**Peltokasveilla tarkoitetaan seuraavia kasveja: Tattari, kvinoa, ruokaherne, reuherne, härkäpapu, linssi, kikherne, ruistankio, rypsi, rapsi, seoskasvusto (öljykasvit), hamppu ja pellava.

Tukialueet löytyvät ruokavirasto.fi -sivulta [Tuki- ja kohdentamisaluekartta](#).

3. Tukiehdot

Hakijan ikävaatimus

Hakijan tai hänen puolisonsa tulee olla 31.12.2025 vähintään 18-vuotias. Alle 18-vuotiaalle tuki voidaan myöntää, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikävaatimuksesta poikkeamiseen on erityinen syy. Jos maataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, vähintään yhden osallisen on täytettävä ikävaatimus. Ikäehto ei koske julkisyhteisöjä.

Ympäristöehdot

Noudata osaa ehdollisuuden eli hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Vaatimukset koskevat sängenpolttoa, vesistöjen varrella sekä kaltevilla mailla olevia suojakaistoja, maisemapiirteiden säilyttämistä, puiden leikkaamista sekä hukkakauran ja jättiputken torjuntaa.

Tarkemmat tiedot näistä löydät [Ehdollisuuden oppaasta](#).

Maatalousmaa ja maataloustoiminta

Huolehdi maatalousmaan viljelykunnosta ja harjoita maataloustuotteiden tuottamista. Vaaditut toimet vaihtelevat ilmoitetun kasvin mukaan. Lue lisää vaatimuksista Peltotukien hakuoppaan luvuista [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#) ja [Maataloustoiminta](#).

Vähimmäisala ja alan hallinta

Sinulla tulee olla vähintään 5 hehtaaria maatalousmaata. Jos viljelet avomaanvihanneksia ja haet niistä tukea, puutarhakasveja tulee olla vähintään yksi hehtaari viljelyssä. Puutarhakasvien vähimmäisalaan lasketaan mukaan avomaanvihannekset, hedelmät, marjat, yrttikasvit, koristekasvit, taimitarhat, siemen- ja maustekasvit sekä kasvimaat.

Vähimmäisalaan luetaan mukaan 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat lohkot. Maatalousmaan on oltava hallinnassasi 9.6.-1.10.2026 eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään asti.

Korvauskelpoisuus

Tukea voidaan maksaa vain aloista, joilla on korvauskelpoisuus. Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan peltotukien hakuoppaan luvussa [Peruslohkon korvauskelpoisuus](#).

Avomaanvihannekset

Avomaanvihannesten tulee olla tarkoitettu ihmisravinnoksi. Jos viljelet vihanneksia muuhun käyttöön, ilmoita käytöstä kasvulohkotiedoissa.

Tukea ei makseta

- avomaanvihannesten rehuuotannosta (esim. rehulanttu tai rehunauris)
- istukassipulista (lisäysaineiston tuottaminen)
- vihannestaimituotannosta eikä
- maustekasveista.

Herneistä tukeen oikeuttaa tarhaherne, johon kuuluvat tuleentumattomina korjattavat silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherneet.

Avomaanvihannesten sato on korjattava. Jos satoa ei voida korjata sääolosuhteiden, tuhoeläinten tai kasvitautien vuoksi, lohko säilyttää oikeuden tukeen.

Tukiehdot: sokerijuurikkaan kansallinen tuki 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Sokerijuurikkaan kansallinen tuki on tarkoitettu sokerijuurikkaan viljelijöille. Tukea maksetaan koko maan alueella.

1. Tuen hakeminen

Voit hakea sokerijuurikkaan kansallista tukea vuosittain sähköisesti [Vipu-palvelussa](#) peltotukien haussa. Lue yleisistä tuen hakemiseen liittyvistä asioista peltotukien hakuoppaan luvussa [Peltotukien hakeminen](#).

2. Tuen määrä

Tuen maksun perusteet

Sokerijuurikkaan kansallista tukea maksetaan tilasi sokerijuurikasaloista. Pienin kasvulohko, josta tukea maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Tuesta maksetaan ennakkona 50 %. Pienin maksettava ennakon määrä on 500 euroa.

Tukitasot

Tukea maksetaan 350 euroa/hehtaari koko maassa.

3. Tukiehdot

Hakijan ikävaatimus

Hakijan tai hänen puolisonsa tulee olla 31.12.2025 vähintään 18-vuotias. Alle 18-vuotiaalle tuki voidaan myöntää, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikävaatimuksesta poikkeamiseen on erityinen syy. Jos maataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, vähintään yhden osallisen on täytettävä ikävaatimus. Ikäehto ei koske julkisyhteisöjä.

Maatalousmaa ja maataloustoiminta

Huolehdi maatalousmaan viljelykunnosta ja harjoita maataloustuotteiden tuottamista. Vaaditut toimet vaihtelevat ilmoitetun kasvin mukaan. Lue lisää vaatimuksista peltotukien hakuoppaan luvuista [Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot](#) ja [Maataloustoiminta](#).

Vähimmäisala ja alan hallinta

Sinulla tulee olla vähintään 5 hehtaaria maatalousmaata. Vähimmäisalaan luetaan mukaan 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat lohkot. Maatalousmaan on oltava hallinnassasi 9.6.-1.10.2026 eli peltotukien haun päättymisestä peltotukien hakemuksen viimeiseen muutospäivään asti.

Kosteikkojen hoitosopimus 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

↪ **Peltotukien hakuopas 2026**

Kosteikkojen hoitosopimuksen voi tehdä alalle, jonka sopimuksen mukaisen hoidon päätavoite on edistää maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämistä tai hillitä ilmastonmuutosta kosteikoksi muutetulla turvepellolla tai parantaa luonoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta tai edistää riista-, kala- tai raputaloutta.

Sopimusalueesta on tehtävä hoitosuunnitelma ja aluetta on hoidettava suunnitelman mukaisesti.

Toteutettavista hoitotoimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa sitä mukaa kuin toimenpiteitä toteutetaan tai hoitopäiväkirjan sijasta vastaavat tiedot voi merkitä lohkokokohtaisiin muistiinpanoihin.

Sopimusta ei tehdä alueesta, jota hoidetaan muulla julkisella rahoituksella, tai jonka julkisella rahoituksella toteutettava kunnostus on kesken.

Korvauksen määrä kosteikkojen hoitosopimuksista on 500 €/ha/vuosi. Korvausta maksetaan koko maassa. Sopimuksen vähimmäispinta-ala on 0,3 hehtaaria.

1. Sopimuskauden pituus

Kosteikkojen hoitosopimuksen sopimuskausi on viisi vuotta. Sopimuskausi ja -vuosi alkavat 1.5. sinä vuonna, kun sopimusta haetaan. Sopimuskausi ja -vuosi päättyvät 30.4.

Sopimuskauden päätyttyä sopimusta voidaan jatkaa tuenhakijan suostumuksella vähintään vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

2. Tuenhakijaa koskevat vaatimukset

Sopimusta voi hakea viljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö. Myös sellainen tuenhakija, joka ei kuulu ed. mainittuihin ryhmiin ja jolla on ollut kuluvan kauden sopimus, voi hakea myös uuden kauden mukaista sopimusta. Sopimuksen hakemiseen tarvitaan tilatunnus.

Viljelijää koskevat vaatimukset

Viljelijän tulee täyttää maataloustoiminnan vaatimus, jotta hänet voidaan katsoa viljelijäksi.

Maataloustoimintaan sisältyy maataloustuotteiden tuottaminen eli kasvien kasvattaminen pelto- tai puutarhaviljelyn menetelmin sekä tuotantoeläinten pito.

Muu kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävä maatalousmaa on niitettävä vuosittain tai pidettävä avoimena laiduntamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Avoimena pitäminen tarkoittaa, että peruslohkolle ei anneta kasvaa pensaita tai puita, kuten tapahtuisi ilman vuosittaista niittoa tai vastaavia toimia, joita ihminen tai tuotantoeläin pystyy tekemään.

Tuenhakija, joka on viljelijä, voi olla

- luonnollinen henkilö
- oikeushenkilö tai
- luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmä, joka harjoittaa Maataloustoimintaa.

Tuenhakijan on oltava sopimusvuotta edeltävän vuoden joulukuun 31. päivänä vähintään 18-vuotias.

Alle 18-vuotias voi hakea sopimusta, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen. Ikäedellytys ei koske julkisoikeudellisia yhteisöjä, yhdistystä, säätiötä, koulutilaa ja vankilatilaa.

Sopimuksen tekevät tuenhakija ja se elinvoimakeskus, jonka toimialueella maatilán talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, sopimus tehdään sen elinvoimakeskuksen kanssa, jonka alueella pääosa maatilán pelloista sijaitsee. Sopimuksen voivat tehdä myös rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö ja se elinvoimakeskus, jonka toimialueella sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee.

Sopimusalueen on oltava koko sopimuskauden tuenhakijan hallinnassa. Sopimus voidaan tehdä koskemaan myös vuokrattuja alueita edellyttäen, että vuokrasopimus on voimassa vähintään koko sopimuskauden ajan. Vuokrasopimukset on palautettava hakemuksen liitteenä. Tuenhakijan on varauduttava osoittamaan omistamiensa lohkojen hallinta tarvittaessa.

3. Sopimuksen hakeminen

Sopimusta ja sen maksua haetaan sähköisesti Vipu-palvelussa peltotukien haun yhteydessä. Hakemuksen lisäksi tuenhakijan on palautettava sopimuksessa määritellyt pakolliset liitteet.

Hakemuksen liitteenä on oltava:

- **Hoitosuunnitelma**
- Jäljennös vuokrasopimuksesta. Vuokrasopimuksen on oltava voimassa vähintään koko sopimuskauden. Vuokrasopimukseen on syytä kirjata toimenpiteet, joita sopimusalueella tullaan tekemään.
- Jos tuenhakija on yhdistys, liitteenä on oltava jäljennös kokouspöytäkirjasta, jossa on päätetty sopimuksen hakemisesta.

Tarkempi ohje sopimuksen hakemiseen Vipu-palvelussa: **Vipu-ohje: Lohkotietojen ilmoittaminen ja peltotukien haku**

Kaikki sopimukselle haettavat peruslohkot ja peruslohkokohtaiset tiedot on ilmoitettava hakemuksella.

Pienin ala, jolle sopimus voidaan tehdä, on yhteensä vähintään 0,30 hehtaaria. Pienin yksittäinen peruslohko voi olla vähintään 0,05 hehtaaria. Sopimusala voi koostua useasta vähintään 0,05 ha:n kokoisesta peruslohkosta.

Sopimuksen tekemisen jälkeen sopimuslohkot tulee ilmoittaa vuosittain Vipu-palvelussa peltotukien haussa lohkotiedot- välilehdellä. Sopimukselle tulee hakea myös maksua vuosittain Vipu-palvelussa peltotukien haun yhteydessä Haettavat tuet -välilehdellä. Sopimus ei pysy voimassa, jos sopimuksen perusteella maksettavan ympäristökorvauksen vuosittaista maksua ei haeta, paitsi jos maksun hakematta jättäminen on aiheutunut ylivoimaisen esteen tilanteesta.

4. Korvauksen määrä ja maksaminen sopimuksesta

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso. Vuosittainen korvaus kaikille kosteikkojen hoitosopimukseen ilmoitetuille peruslohkoille on 500 €/hehtaari.

Sopimus ei voi sisältää sellaisia toimenpiteitä, joiden **toteuttamisesta maksetaan jo muuta** Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai jotka viljelijä on veloitettu tekemään muun lainsäädännön perusteella. Tällaisia muita tukijärjestelmiä ovat esimerkiksi Helmi-hankkeen tuella tehtävät hoitotoimenpiteet.

Korvausta voidaan maksaa kasvulohkolle silloin, kun sen pinta-ala on vähintään 0,05 hehtaaria. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sopimusvuodelta on korvauksen saajaa ja yksittäistä korvausta kohden vähintään 100 euroa.

Korvaukseen oikeutettu pinta-ala todetaan vuosittain peltotukihakemuksella annettujen tietojen sekä elinvoimakeskuksen tekemän hallinnollisen tarkastuskäynnin tai elinvoimakeskuksen valvomien tilojen valvontatietojen perusteella.

Korvaus voidaan maksaa vuosittain sen jälkeen, kun mahdolliset valvonnat on saatettu päätökseen ja kyseessä olevan sopimuksen ehtoja on noudatettu. Korvaus maksetaan ensimmäisen kerran sinä vuonna, kun sopimuskausi alkaa.

Korvauksen määrää ja ehtoja voidaan muuttaa sopimuskauden aikana, jos Euroopan unionin lainsäädännön muutokset, päällekkäisen maksun estäminen tai perustasoa koskevat muutokset sitä edellyttävät. Jos korvauksensaaja ei hyväksy tällaista mukautusta, hänellä on oikeus luopua sopimuksesta ilman takaisinperintää.

5. Sopimuksen tekemisen vaatimukset

Kosteikkojen hoitoa koskevan ympäristösopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että suunnitellut hoitotoimenpiteet ovat tarkoituksenmukaisia Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmassa vuosille 2023–2027 asetettujen luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta. Sopimusaluetta on hoidettava ja kunnostettava hoitosuunnitelman mukaisesti.

5.1 Sopimukseen soveltuva ala

Sopimus voidaan tehdä alla luetelluista kohteista, joita hoidetaan vuosittain hoitosuunnitelman mukaisesti. Sopimuskohteen hoidon päätavoitteita voivat olla maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentäminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen tai luonnotaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuuden parantaminen. Sopimuksen kohteena olevan alan on oltava pellon ulkopuolista aluetta. Pellon ulkopuolisella alueella tarkoitetaan alaa, joka on maankäyttölajiltaan muuta alaa. Sopimukseen hyväksytty ala ei ole enää **maatalousmaata**.

Sopimus voidaan tehdä:

- kosteikkoalueen hoidosta,
- tulva-alueen hoidosta
- luonnonmukaistetun uoman hoidosta
- kaksitasouoman hoidosta
- tulvatasanteen hoidosta ja niiden hoidon kannalta riittävästä reuna-alueesta
- tulvapellostä ja niiden hoidon kannalta riittävästä reuna-alueesta.
- pienten kosteikkojen hoidosta
- pohjapatojen hoidosta
- tulvapeltoalueiden hoidosta
- entiselle turvepellolle, suon kaltaiseksi alueeksi vetettävästä alueesta.

Lisäksi sopimus voidaan tehdä kosteikkokohteesta, joka on:

- perustettu ei-tuotannollisen investoinnin korvauksella
- ollut aiemmilla ohjelmakausilla vastaavassa sopimuksessa ja sitä on hoidettu ehtojen mukaisesti
- pieni kosteikko tai tulvapelto, joka on ollut aiemmalla ohjelmakaudella luonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimuksessa
- perustettu muulla rahoituksella ja joka täyttää ei-tuotannollisen investoinnin vaatimukset

Alat, joista ei voi tehdä sopimusta

Sopimukseen ei hyväksytä alaa

- vesiensuojelu- tai monimuotoisuusarvoja vailla olevien kasteluaitaiden hoidosta
- alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteena on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi
- kohteesta, jossa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta
- entisistä turvesoista, joilla on kasvatettu ruokohelpeä.

6. Hoitosuunnitelma

Tuenhakijan on toimitettava sopimushakemuksen liitteenä sopimusalueen hoitosuunnitelma, jossa on yksilöitävä alueella tehtävät vuosittaiset hoitotoimenpiteet peruslohkoittain sekä toimenpiteiden aikataulu. Sopimus perustuu elinvoimakeskukseen hyväksymään hoitosuunnitelmaan, jota tuenhakija sitoutuu toteuttamaan koko sopimuskauden ajan.

Hoitosuunnitelmassa on kuvattava

- Suunnitellun hankkeen ja suunnitellun hoidon yleiskuvaus ja tavoitteet, joiden perusteella voidaan arvioida alueen luonto- ja maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa.
- Kosteikon hoidon päätavoite ja selostus, miten suunnitellut toimenpiteet kohteen sijainnin, laajuuden ja laadun mukaan edistävät koko sopimuksen tavoitteiden saavuttamista.
- Peruslohkokohtaisesti toteutettavat perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet ja niiden toteutusaikataulu vuosittain.
- Selvitys kaksinkertaisesta rahoituksesta.** Selvitys toimenpiteistä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta Euroopan Unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea.
- Sopimuksen vähimmäisvaatimusten mukaiset hoidon vaatimukset ja rajoitukset, jos lohko sijaitsee **Natura 2000**- tai suojelualueella.
- Kohteen rakennepiirustus. **Ohje rakennepiirustuksen tekemiseksi.**

- g. Tarvittaessa selvitys siitä, millaisilla ennakoivilla toimilla sopimukseen haetuilla peruslohkoilla mahdollisesti olevaa suurepetouhkaa pyritään vähentämään, jos joidenkin sopimukseen haettujen lohkojen hoitomuotona on laidunnus.

Hoitosuunnitelmaksi voidaan hyväksyä myös Metsähallituksen tai elinvoimakeskuksen toimenpide- tai työkohdesuunnitelma. Hoitosuunnitelman teettämiseen voi saada [EU:n maaseuturahastosta tuettua neuvontaa](#).

7. Sopimusalueen hoitotoimenpiteet

Hoitosuunnitelmaan kirjatulla hoitotoimenpiteillä säilytetään tai edistetään sopimusalueen tavanomaista arvokkaampia luonto- tai maisema-arvoja. Toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin.

Sopimusalueella toteutettavista hoitotoimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa sitä mukaa kuin toimenpiteitä toteutetaan tai tiedot on merkittävä peruslohkokohtaisesti muistiinpanoihin.

Hoitotoimenpiteet on aloitettava jokaisella ympäristösopimukseen sisältyvällä peruslohkolla ensimmäisenä sopimusvuotena, ellei hyväksytty suunnitelma muuta edellytä.

Kosteikkojen hoitotoimenpiteet

Sopimuksen kohteena olevan alan hoidon on edistettävä maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämistä, hillittävä ilmastomuutosta kosteikoksi muutetulla turvepellolla tai parannettava luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta tai edistettävä riista-, kala- tai raputaloutta.

Maatalouden vesiensuojelua ja luonnon monimuotoisuutta edistävien kosteikkojen hoitotoimenpiteet

Maatalouden vesiensuojelua edistävän kosteikkojen toiminta hidastaa veden kulkua ja edistää ravinteiden pidättymistä. Maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävän kosteikon toiminta suosii monipuolista kosteikkojen eliölajistoa ja voi edistää uhanalaista lajistoa tai on hyödyksi läheiselle Natura 2000 -alueelle tai muulle suojelualueelle.

Kosteikkojen vuotuisia hoitotoimenpiteitä voivat olla:

- lietteen poisto tarvittaessa
- mahdollisten kemiallisten saostusaineiden poisto ja lisäys
- pohjapatojen muodostaminen
- patojen ja uoman hoitotoimet
- vedenpinnan sääntely sekä
- kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto, kasvijätteen poiskorjuu ja muut vastaavat toimenpiteet. Niittojäte voidaan käyttää hyödyksi.

Kasvihuonekaasupäästöjä ehkäisevien kosteikkojen hoitotoimenpiteet

Luonnonmukaistettujen uomien ja kaksitasouomien hoitotoimenpiteet ovat:

- pohjapatojen kunnosta huolehtiminen,
- eroosiosuojausten ja muiden veden virtaamaa hidastavien rakenteiden kunnossapito,
- uoman ja tulva-alueiden vedenjohtokyvyn toimivuudesta huolehtiminen
- uoman reuna-alueiden kasvillisuuden hoito
- tulvatasanteiden avoimuuden ylläpito.

Tulva-alueiden hoitotoimenpiteitä ovat:

- kasvillisuuden poisto tarvittaessa
- alueelle laskeutuneen maa-aineksen poisto.
- mahdollisten reuna-alueiden hoito reuna-alueiden kasvillisuuden niitto, kasvijätteen poiskorjuu ja muut vastaavat toimenpiteet.

Turveltojen ennallistamisen hoitotoimenpiteitä ovat:

- vedenpinnan korkeuden tarkkailu, patorakenteista huolehtiminen ja sen pitäminen riittävällä korkeudella turpeen hajoamisen aiheuttamien kasvihuonekaasupäästöjen ehkäisemiseksi, sekä mahdollisten reuna-alueiden hoito reuna-alueiden kasvillisuuden niitto, kasvijätteen poiskorjuu ja muut vastaavat toimenpiteet.
- Turveltoa koskevassa kosteikkojen hoitokohteen vesitaloutta on muutettu siten, että pohjaveden pinta nousee pysyvästi tasolle, joka tehokkaasti ehkäisee turpeen hajoamista.

Sopimusaluetta saa laiduntaa, jos se ei haittaa luonnon monimuotoisuutta tai vesiensuojelua. Jos aluetta laidunnetaan, maanpinta on pidettävä kasvipeitteisenä. Kosteikon hoitotoimenpiteisiin voi sisältyä vieraslajien tehostettua torjuntaa.

Sopimusalueella ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita. Hoitotoimenpiteet saa aiheuttaa haittaa uhanalaisille lajeille tai luontotyypeille, viljeltävien alueiden kuivatustilanteen heikkenemistä tai muuta vastaavaa haittaa toimenpidealueen ulkopuolella.

Hoitosuunnitelmaan on kirjattava erikseen hoitotoimenpiteet, joita toteutetaan, jos

- alue sijaitsee Natura-alueella*
- alueella on uhanalaisen kasvi- tai eläinlajin esiintymispaikka**
- alueella on tiukasti suojellun eläinlajin esiintymispaikka***
- alueella on erityisiä lajeja tai luontotyyppijä****

*luonnonsuojelulaki 9/2023, 33 §

** luonnonsuojelulaki 9/2023 luku3., 4. ja 6. luku.

***Neuvoston direktiivi 92/43/ETY luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta, liite 2,4 ja 5 tarkoitetut lajit.

****Neuvoston direktiivin 79/409/ETY liitteessä 1 tarkoitetut lajit, uhanalaiset lajit tai luontotyypit.

8. Vähimmäistason vaatimukset

Sopimuslohkot ovat maatalousmaan ulkopuolista aluetta.

Jos sopimukseen kuuluva lohko sijaitsee suojelualueella, on **vähimmäistason vaatimuksina** noudatettava

- luonnonsuojelulain (9/2023) 34 ja 37 §:ää, 38 §:n nojalla tehtyjä päätöksiä, 47 ja 48 §:n nojalla tehtyjä suojelupäätöksiä, 49 ja 51 §:ää sekä 79 §:n nojalla tehtyjä lintuja koskevia suojelupäätöksiä
- Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 ja 15 §:ää.

Näistä vaatimuksista tulevat mahdollisesti hoitoa koskevat rajoitukset on mainittava hoitosuunnitelmassa.

34 §:

- Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

37 §:

- Jos toimenpide saattaa merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, tuenhakijan ilmoitettava siitä elinvoimakeskukseen. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toimenpide edellyttää viranomaisen lupaa tai viranomainen on jo tehnyt ilmoituksen. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ja sen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin.

38 §:

- Jos elinvoimakeskukselle edellä mainitun pykälän mukainen toimenpide voisi merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, elinvoimakeskuksen on 30 vuorokauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta kiellettävä toimenpiteeseen ryhtyminen tai rajoitettava sitä. Sitä ennen Elinvoimakeskuksen tulee neuvotella eri vaihtoehdoista toimenpiteen toteuttamiseksi tuenhakijan kanssa.

47 §:

- Elinvoimakeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella päätöksellään perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen 43 §:n 2 momentissa tarkoitettut perustamisedellytykset täyttävälle alueelle. Harkittaessa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Yksityistä luonnonsuojelualuetta ei saa perustaa, elleivät maanomistaja ja elinvoimakeskus ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.
- Elinvoimakeskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta päätöksellään perustaa luonnonsuojelualueeksi sellaisen yksityisen alueen, joka sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan tai jonka suojelu on valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston toteuttamista koskevan periaatepäätöksen mukaan toteutettava tässä luonnonsuojelulaissa säädetysti.

48 §:

- Elinvoimakeskus ja yksityinen maanomistaja voivat luonnon- tai maisemansuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen perustamisedellytykset täyttävän alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus saadaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan ja sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy uudelle omistajalle.

49 §:

- Kansallispuistossa ja luonnonpuistossa on luontoa muuttava toiminta kielletty. Näillä alueilla ei saa:

- rakentaa rakennuksia, rakennelmia eikä teitä;
- ottaa maa-aineksia tai kaivoskivennäisiä eikä vahingoittaa maa- tai kallioperää;
- ojittaa;
- ottaa taikka vahingoittaa sieniä, puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia;
- pyydystää, tappaa tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärangkaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä; eikä
- ryhtyä muihin kuin 1–5 kohdassa tarkoitettuihin toimiin, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan, eliölajien säilymiseen taikka alueen perustamistarkoitukseen.
- Oikeudesta kieltää tai rajoittaa liikkumista, leiriytymistä, maihinnousua sekä kulkuneuvon pitämistä luonnonsuojelualueella säädetään 56 §:ssä.

51 §:

- Kansallispuistossa ja luonnonpuistossa saadaan sen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla:
 - pyydystää tai tappaa eläimiä, kerätä sieniä ja kasveja tai niiden osia, eläinten pesiä ja kivennäisnäytteitä tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten
 - vähentää muiden kuin 50 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kasvi- ja eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos ne ovat liian runsaslukuisia tai muutoin vahingollisia
 - poistaa sellaisia riistaeläinlajien yksilöitä, jotka aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai uhkaavat aiheuttaa omaisuudelle merkittävää taloudellista vahinkoa
 - kalastaa muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla
 - rakentaa poronhoitoon liittyviä rakennuksia ja rakennelmia
 - laskeutua ilma-aluksella
 - entistää ja kunnostaa muitakin kuin 50 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia.
- Lupa poiketa rauhoitussäännöksistä annetaan määräaikaisena ja se saa olla voimassa enintään kymmenen vuotta kerrallaan.
- Tässä pykälässä tarkoitettuun lupaan saadaan liittää ehtoja. Ehdot voivat sisältää ajallisia tai alueellisia rajoituksia taikka toimia, joita hakijan on noudatettava toiminnasta suojeluarvoille aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi.
- Jos lupaan perustuva oikeus siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava Metsähallitukselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

79 §

- Elinvoimakeskus voi päättää suojella lintudirektiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tai direktiivin liitteessä I mainitun eliölajin taikka luontodirektiivin liitteessä II mainitun eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan.
- Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

9. Hallinnollinen tarkastuskäynti

Sopimukseen haetuille peruslohkoille tehdään elinvoimakeskuksen toimesta hallinnollinen tarkastuskäynti eli maastokatselmointi. Katselmointikäynti tehdään viimeistään hakuvuotta seuraavan kalenterivuoden toukokuussa.

Maastokatselmoinnissa tarkastetaan

- sopimukseen haettujen peruslohkojen sopivuus sopimukseen, pinta-alat sekä otetaan paikkaan sidottuja valokuvia sopimuslohkoilta.
- hoitotoimenpiteiden riittävyys sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Maastokatselmoinnin perusteella sopimuksen peruslohkojen aloja voidaan muuttaa. Jos katselmoinnissa havaitaan sopimukseen kelpaamatonta alaa, elinvoimakeskuksen käsittelijä piirtää alan oikeaksi ja sopimuksessa tukikelvottomalle alalle mahdollisesti maksetut edellisen vuoden tuet peritään takaisin. Katselmoinnissa voidaan poistaa peruslohkoja tai pienentää tai suurentaa niiden alaa. Katselmointivuonna maksetaan sopimuslohkolle korvausta katselmoinnissa hyväksytyn alan mukaisesti ja hyväksyty ala näkyy seuraavan vuoden tukihakemuksella Vipu-palvelussa. Jos peruslohkon ala kasvaa katselmoinnissa, isommalle alalle maksetaan korvausta seuraavasta vuodesta alkaen. Katselmoinnista lähetetään tuenhakijalle Maastokatselmoinnin tulos.

10. Valvonta ja seuraamukset

Sopimusehtojen noudattamisen tarkastamiseksi viranomaisilla on oikeus tehdä hallinnollisia tarkastuskäyntejä ja tilalla tehtäviä tarkastuksia. Korvauksensaaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki korvaukseen liittyvät asiakirjat ja muutoinkin tarvittaessa avustamaan tarkastuksessa.

Korvausta voidaan alentaa tai korvaus voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tai kansallinen lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos korvauksentuenhakija on jättänyt noudattamatta sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat korvauksen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus.

Jos valvonnassa todetaan, että korvauksensaaja ei ole noudattanut sopimusehtoja, ehdollisuuden ehtoja tai jos sopimuksen mukaisissa pinta-aloissa on virheitä, voidaan korvauksensaajalle maksettavaa ympäristökorvausta vähentää siten kuin siitä erikseen säädetään.

Uutta ympäristösopimusta ei voi tehdä, jos valvonnassa on todettu, että korvauksen saaja on jättänyt olennaisesti noudattamatta vastaavaan sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja korvauksen hakemista edeltävän kahden sopimusvuoden aikana.

11. Sopimuksen siirtäminen

Sopimus voidaan siirtää:

- siirtämällä koko sopimus, esim. koko tilan hallinnan siirron vuoksi
- jakamalla sopimus, jolloin osa sopimuslohkoista siirtyy toiselle henkilölle

Jos koko maatila siirretään toiselle henkilölle sopimuksen voimassaolon aikana, sopimuksen vastaanottaja voi jatkaa sopimusta sen jäljellä olevan voimassaoloajan, jos hän täyttää sopimuksen ehdot.

Sopimuksen siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä toimittamalla **lomake 160** elinvoimakeskukseen.

12. Sopimuksen pinta-alan muutokset

Sopimukseen sisältyvää alaa voidaan muuttaa sopimuskauden aikana valvonnan, hallinnollisen tarkastuskäynnin, peltolohkokisterin ajantasaistuksen tai korvauksen saajan hakemuksen perusteella.

Sopimusalan väheneminen

Sopimuksen pinta-ala voi vähentyä ilman takaisinperintää, jos

- sopimusalan hallinta siirretään toiselle tuenhakijalle ja jos sopimukseen sisältyvä ala ei poistamisen jälkeen laske alle 0,30 hehtaarin vähimmäisalan.
- sopimusehtojen mukaista hoitoa ei enää jatketa, mutta ala jää kuitenkin tuenhakijan hallintaan.
- on kyse ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen tilanteesta.

Sopimusalan lisääminen

Sopimukseen voi lisätä vuosittain sopimukseen soveltuvaa alaa, jos valtion talousarvion määrärahatilanne sen sallii. Ruokavirasto ilmoittaa vuosittain peltotukien haun yhteydessä, jos lisäalojen hakeminen on mahdollista. Alan lisäämisen on oltava sopimuksen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista. Lisäala tarkastetaan hallinnollisella tarkastuskäynnillä. Alan lisäämistä voi hakea Vipu-palvelussa. Lisäalasta on muodostettava omat peruslohkot.

13. Sopimuksen muuttaminen

Sopimuksen mukaisia toimenpiteitä voidaan tarvittaessa tarkentaa sopimuksen voimassaoloaikana, jotta sopimukselle asetetut tavoitteet eivät vaarantuisi.

Sopimuksen toimenpiteiden muuttamista voi hakea elinvoimakeskuksesta seuraavan peltotukien haun päättymiseen mennessä.

Jos hoitosuunnitelmaan kirjattu laiduntaminen ei ole mahdollista luonnonolosuhteiden, ylivoimaisen esteen tai sopimusalueen luontoarvoille aiheutuvan haitan vuoksi, tuenhakijan on haettava hoitotoimenpiteen vaihtamista erikseen kirjallisesti elinvoimakeskuksesta.

Elinvoimakeskuksen sopimuksen tarkentamista koskevasta päätöksestä voi hakea oikaisua.

14. Tuenhakijan ilmoitusvelvollisuus ja asiakirjojen säilyttäminen

Tuenhakijan on viipymättä ilmoitettava korvauksen myöntäneelle elinvoimakeskukselle sellaisesta korvauksen saajaa tai tuettavaa toimintaa koskevasta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa korvauksen määrään tai aiheuttaa korvauksen takaisinperimisen tai lakkauttamisen. Muutos voi olla esimerkiksi koko tilan tai sen osan myynti tai vuokraus toiselle viljelijälle.

Tuenhakija on velvollinen antamaan korvauksen myöntävälle elinvoimakeskukselle korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuenhakijan on säilytettävä korvauksen ehtoihin liittyvät muistiinpanot ja todistukset vähintään neljän vuoden ajan sopimuskauden päättymisestä.

15. Sopimuksesta luopuminen

Ympäristösopimuksesta voi luopua ilman takaisinperintää, jos:

- ympäristösopimukseen kuuluva ala vähenee sopimuksen siirtämisen johdosta alle vähimmäismäärän.
- luopumisen syynä on ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde. Tuenhakijan on esitettävä ylivoimaisesta esteestä riittävät todisteet kirjallisesti. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeen osalta tällainen on lääkärinlausunto tuenhakijan terveydentilasta.

Sopimuksesta luopumista koskeva ilmoitus, kuten myös ilmoitus ylivoimaisten esteiden aiheuttamasta sopimuksesta luopumisesta, on tehtävä kirjallisesti elinvoimakeskukseen ennen luopumista ja ylivoimaisen esteen ollessa kyseessä viipymättä ja viimeistään 15 työpäivän kuluessa siitä, kun tuenhakijan tai hänen oikeudenomistajansa on mahdollista tehdä tässä tarkoitettu ilmoitus.

Tapaukset, joissa vuosittainen maksu on jäänyt hakematta, katsotaan sopimuksesta luopumiseksi, mutta näistä aiheutuu takaisinperintä.

Uutta ympäristösopimusta ei tehdä, jos korvauksen saaja on kesken sopimuskauden luopunut vastaavasta sopimuksesta eikä luopumisesta ole kulunut kahta vuotta.

Uutta ympäristösopimusta ei voi tehdä, jos valvonnassa on todettu, että korvauksen saaja on jättänyt olennaisesti noudattamatta vastaavaan sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja korvauksen hakemista edeltävän kahden sopimusvuoden aikana.

16. Sopimuksen purkaminen ja maksetun korvauksen takaisinperiminen

Elinvoimakeskus voi purkaa sopimuksen, jos sopimuksen tehnyt tuenhakija tai tuenhakija, jolle sopimus on myöhemmin siirretty, on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta virheellistä tietoa. Sopimus voidaan purkaa myös, jos sopimuksen haltija rikkoo sopimusehtoja. Jos ympäristösopimus puretaan, sopimuksen perusteella maksettu korvaus on perittävä takaisin koko sopimuskaudelta.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu korvaus peritään takaisin, jos

- korvauksen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- hallinnollisella tarkastuskäynnillä havaitaan sopimukseen kelpaamatonta alaa;
- korvauksensaaja ei ole noudattanut korvauksen ehtoja;
- hän on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut korvauksen myöntämiseen tai maksamiseen;
- korvauksensaaja kieltäytyy avustamasta tarkastuksessa tai
- Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Tuen takaisinperimisestä päättää korvauksen myöntänyt viranomainen.

Perusteettomasti tai liikaa maksetulle määrälle voidaan periä korkoa maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 42 §:n mukaan. Perittävälle määrälle on suoritettava korkolain **(633/1982) 4 §:n 1**

momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkeaa. Korke lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

Periminen toimitetaan siinä järjestyksessä mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) on säädetty.

17. Tietojen toimittaminen ja tuen julkisuus

Toimivaltaisella viranomaisella tai Ruokavirastolla on oikeus saada tuensaajalta tukien seuranta ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot

Lisäksi EU-lainsäädäntö edellyttää, että jäsenvaltion on julkaistava hakupalvelussa tiedot tuensaajalle Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetuista tuista mukaan lukien yksityishenkilöiden tukitiedot. Tietojen toimittamisesta ja tukien julkisuudesta on kerrottu tarkemmin peltotukien hakuoppaan luvussa **Maataloushallinnon rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen**.

18. Ylivoimainen este

Ylivoimaisesta esteestä on kerrottu tarkemmin peltotukien hakuoppaan luvussa **Ylivoimainen este ja poikkeuksellinen olosuhde tukihaun jälkeen**.

Sopimuksen hakeminen voi estyä tai sopimuksen maksun hakeminen voi vähentyä sopimuskauden aikana ylivoimaisen esteen vuoksi. Vapaamuotoinen, kirjallinen ilmoitus ylivoimaisesta esteestä pitää toimittaa elinvoimakeskukseen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun se on ollut mahdollista toimittaa.

Jos sopimuksesta luopumisen syynä on ylivoimainen este, korvausta ei peritä takaisin.

19. Muutoksenhaku

Tuenhakija voi hakea muutosta sopimus- ja tukipäätökseen tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen päätöksen tehneelle elinvoimakeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Sopimusehdot: maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← Peltotukien hakuopas 2026

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus (*jatkossa Vipu-palvelussa ja muissa ohjeissa Maatalousluonnon ja maisemanhoitosopimus*) on luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä ympäristösopimus. Sopimuksen kohde voi olla perinnebiotooppi tai luonnonlaidun, joka on pellon ulkopuolista aluetta. Sopimuksen vähimmäispinta-ala on 0,3 hehtaaria.

Sopimuksen perusteella maksetaan

- vuosittaista hoitokorvausta, joka perustuu erilliseen hoitosuunnitelmaan.
- erikseen haettavaa aitaamis- ja/tai kunnostusraivauskorvausta tai petoaitakorvausta.

Sopimusalueen hoidon tulee edistää maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman kunnostamista ja säilyttämistä. Hoitotoimenpiteillä tulee säilyttää tai edistää sopimusalueen tavanomaista arvokkaampia luonto- tai maisema-arvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä alueita tai kohteita.

Sopimus edellyttää sopimusalueen vuosittaista laiduntamista tai hoitamista niittämällä ja niittojätteen poiskorjuulla. Hoitotoimia voivat lisäksi olla hoitosuunnitelmassa osoitettujen tarpeiden mukaisesti esimerkiksi puiden ja pensaiden ylläpitöraivaus, raivausjätteen korjuu sekä lehtipuiden lehdestys tai muut vastaavat toimenpiteet, kuten kohteen luontoarvojen edistämistä vaikeuttavan kasvillisuuden poisto. Toimenpiteiden on perustuttava hyväksytyyn hoitosuunnitelmaan. Sopimusta ei voida tehdä, jos hoitotoimiksi esitetään vain alueen raivaushoitoa ja/tai aitaamista. Sopimuksen mukaista hehtaariperusteista korvausta maksetaan vuosittain sopimusalueella toteuttavista toimenpiteistä.

Hoitosuunnitelmaan tulee sisällyttää tieto alueen aitaamisesta ja kunnostusraivauksesta suunnitelman mukaisen hoidon mahdollistamiseksi. Petoaitaustarve on mahdollista lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana. Aitaamis- ja/tai kunnostusraivauskorvaus sekä petoaitakorvaus maksetaan lohkolle vain yhtenä vuotena sopimuksen aikana.

Sopimusta ei tehdä esim. alueelle, jota hoidetaan muulla julkisella rahoituksella, tai jonka julkisella rahoituksella toteutettava kunnostus on kesken. Lohkolle, joka on peruskunnostettu muulla julkisella rahoituksella, ei voida maksaa maatalousluonnon ja maiseman ympäristösopimuksen mukaista aitaamis- tai raivaamiskorvausta.

Korvauksen määrä maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksista on 550 €/ha/vuosi. Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaista perinnebiotooppikohteista korvaus maksetaan korotettuna, jolloin korvaus on 650

€/ha/vuosi. Aitaamistoimenpiteestä maksetaan 1500 €/ha, kunnostusraivaustoimenpiteestä 450 €/ha ja petoaitaustoimenpiteestä 2400 €/ha. Korvausta maksetaan koko maassa.

1. Sopimuskauden pituus

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksen sopimuskausi on viisi vuotta. Sopimuskausi ja -vuosi alkavat 1.5. sinä vuonna, kun sopimusta haetaan. Sopimuskausi ja -vuosi päättyvät 30.4.

Sopimuskauden päätyttyä sopimusta voidaan jatkaa tuenhakijan suostumuksella enintään kahdella vuodella kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

2. Tuenhakijaa koskevat vaatimukset

Sopimusta voi hakea viljelijä tai rekisteröity yhdistys. Myös sellainen tuenhakija, joka ei kuulu ed. mainittuihin ryhmiin ja jolla on ollut kuluvan kauden sopimus, voi hakea myös uuden kauden mukaista sopimusta. Sopimuksen hakemiseen tarvitaan tilatunnus.

Viljelijää koskevat vaatimukset

Viljelijän tulee täyttää **maataloustoiminnan vaatimus**, jotta hänet voidaan katsoa viljelijäksi.

Maataloustoimintaan sisältyy maataloustuotteiden tuottaminen eli kasvien kasvattaminen pelto- tai puutarhaviljelyn menetelmin sekä tuotantoeläinten pito.

Muu kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävä maatalousmaa on niitettävä vuosittain tai pidettävä avoimena laiduntamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Avoimena pitäminen tarkoittaa, että peruslohkolle ei anneta kasvaa pensaita tai puita, kuten tapahtuisi ilman vuosittaista niittoa tai vastaavia toimia, joita ihminen tai tuotantoeläin pystyy tekemään.

Tuenhakija, joka on viljelijä, voi olla

- luonnollinen henkilö
- oikeushenkilö tai
- luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmä, joka harjoittaa maataloustoimintaa.

Tuenhakijan on oltava sopimusvuotta edeltävän vuoden joulukuun 31. päivänä vähintään 18-vuotias.

Alle 18-vuotias voi hakea sopimusta, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen. Ikäedellytys ei koske julkisoikeudellisia yhteisöjä, yhdistystä, säätiötä, koulutilaa ja vankilatilaa.

Sopimuksen tekevät tuenhakija ja se elinvoimakeskus, jonka toimialueella maatilán talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, sopimus tehdään sen elinvoimakeskuksen kanssa, jonka alueella pääosa maatilán pelloista sijaitsee. Sopimuksen voivat tehdä myös rekisteröity yhdistys ja se elinvoimakeskus, jonka toimialueella sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee.

Sopimusalueen on oltava koko sopimuskauden tuenhakijan hallinnassa. Sopimus voidaan tehdä koskemaan myös vuokrattuja alueita edellyttäen, että vuokrasopimus on voimassa vähintään koko sopimuskauden ajan. Alan hallinnan osoittamiseen ei käy laidunkäyttösopimukset tai muut vastaavat, jossa alan hallinta ei siirry tuenhakijalle. Vuokrasopimukset on palautettava hakemuksen liitteinä. Tuenhakijan on varauduttava osoittamaan omistamiensa lohkojen hallinta tarvittaessa esim. lainhuutotodistuksella.

3. Sopimuksen hakeminen

Sopimusta ja sen maksua haetaan sähköisesti Vipu-palvelussa peltotukien haun yhteydessä. Hakemuksen lisäksi tuenhakijan on palautettava sopimuksessa määritellyt pakolliset liitteet.

Hakemuksen liitteenä on oltava:

- **Hoitosuunnitelma**
- **Jäljennös vuokrasopimuksesta.**
 - Vuokrasopimuksen on oltava voimassa vähintään koko sopimuskauden.
 - Vuokrasopimukseen on syytä kirjata toimenpiteet, joita sopimusalueella tullaan tekemään.
 - Metsähallituksen vuokrasopimukseen kirjataan sekä tuenhakijan että Metsähallituksen vastuut ja velvollisuudet sopimukseen haettavalla alalla.
- **Jäljennös kokouspöytäkirjasta**, jossa on päätetty sopimuksen hakemisesta, jos tuenhakija on yhdistys:
- **Inventoinnin tehneen tahon lausunto**, jos hakemuslohkot ilmoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaina lohkoina. (Ympäristösopimus-lausunto).
 - Lausuntoa ei tarvita, jos lohkojen arvokkuudesta löytyy tieto Vipu-palvelun karttatasolta (Ympäristösopimus-ylempi).

Tarkempi ohje sopimuksen hakemiseen Vipu-palvelussa on luettavissa sivulla [Lohkotietojen ilmoittaminen ja peltotukien haku](#).

Kaikki sopimukselle haettavat peruslohkot ja lohko-kohtaiset tiedot on ilmoitettava hakemuksella. Lisäksi tuenhakija voi ilmoittaa lohkot hoitokokonaisuuksittain.

Pienin ala, jolle sopimus voidaan tehdä, on yhteensä vähintään 0,30 hehtaaria. Pienin yksittäinen lohko voi olla vähintään 0,05 hehtaaria. Sopimusala voi koostua useasta vähintään 0,05 hehtaarin kokoisesta lohkoista.

Vipu-palvelussa ilmoitetaan peruslohkolle sopimukseen kelpaava kasvi lohkon puustoisuuden ja pysyvän nurmen vaatiman kasvillisuuden mukaan. Jos puita on enemmän kuin 50 puuta/ha, ilmoitetaan lohko kasvina Ympäristösopimus puustoinen tai muu ala. Jos puita on vähemmän kuin 50 puuta/ha, lohko ilmoitetaan kasvina Ympäristösopimusala pysyvä nurmi. Pysyvän nurmen vaatimuksesta kerrotaan lisää [luvusta 4](#).

Sopimuksen tekemisen jälkeen sopimuslohkot tulee ilmoittaa vuosittain Vipu-palvelussa peltotukien haussa lohkotiedot-välilehdellä. Maastokatselmoidulle sopimuslohkolle ilmoitetaan maastokatselmoinnissa todettu kasvi. Sopimukselle tulee hakea myös maksua vuosittain Vipu-palvelussa peltotukien haun yhteydessä Haettavat tuet -välilehdellä. Sopimus ei pysy voimassa, jos sopimuksen perusteella maksettavan ympäristökorvauksen vuosittaista maksua ei haeta, paitsi jos maksun hakematta jättäminen on aiheutunut ylivoimaisen esteen tilanteesta.

Hoitosuunnitelmassa voidaan kuvata hoitokokonaisuuksittain toteutettavat toimenpiteet. Hoitokokonaisuuden voit muodostaa niistä lohkoista, jotka:

- sisältyvät saman aitauksen sisälle ja
- lohkoja hoidetaan samalla eläinmäärällä tai
- lohkoja hoidetaan samanlaisella hoitomuodolla tai
- edellisten lisäksi ko. lohkot ovat samalla suojelualueella tai samassa saarella

Lohkot voi ilmoittaa samaan hoitokokonaisuuteen, vaikka ne olisi jaettu pysyvän nurmen vaatimuksen takia eri lohkoihin. Myös kaikki tilan sopimuslohkot voi ilmoittaa samaan hoitokokonaisuuteen, jos ne laidunnetaan samalla eläinmäärällä eikä niiden olosuhteet muuten poikkea toisistaan, vaikka niihin sovelletaan laidunkiertoa.

4. Pysyvän nurmen vaatimuksen vaikutus sopimuslohkojen ilmoittamiseen.

Jos sopimukseen haettava peruslohko täyttää maatalousmaan ja pysyvän nurmen vaatimuksen, on se oikeutettu saamaan perustulotukea, nuorten viljelijöiden tulotukea tai uudelleenjakotulotukea sekä luonnonhaittakorvausta.

Pysyvän nurmen vaatimuksen täyttää sopimukseen haettu ala, jolla:

- on heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja yli 50 % kasvulohkon alasta ja tällöin samalla loholla voi olla myös:
 - muita laidunnettavia ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia kasveja kuin heinä- ja nurmirehukasveja, joista lehtipensaat ja lehtipuiden taimet voivat olla hajanaisesti yksittäin tai pieninä ryhminä.
- on puita enintään 50 kappaletta hehtaarilla, jos ne ovat kasvulohkolla hajanaisesti.
- ilmakuvalla näkyvät siirtolohkareet ja suuret kivet on rajattu lohkon alasta pois.

Puun määritelmän mukaan puun pitää olla:

- vähintään neljä metriä korkeaa yksi- tai monirunkoista, monivuotista puuvartista kasvia tai latvuksellista puumaista pensasta, jonka runko ja haarat kasvavat pystyyn tai yläviistoon ja jonka puumaiset varret kasvavat paksuutta ja pituutta sekä alle neljä metriä korkeaa katajaa.

Pysyvän nurmen vaatimuksen täyttävät lohkot ovat maatalousmaata. Maatalousmaaksi ei kuitenkaan lueta mm. seuraavia aloja:

- Metsämaata, kitumaata, joutomaata ja muuta metsätalousmaata;
- Metsänpohjan kasveja kasvavaa alaa;
- Metsäpuiden taimitarhaa, muuta metsätaloustarkoitukseen kasvatettavaa puiden viljelmää;
- Suota, rakennettua kosteikkoa, turvetuotantoaluetta;
- Kalliota, puistoaluetta, virkistys- tai piha-aluetta;
- Jaloittelutarhaa, tietä, vesistöä

- Metsälaitumet, puustoiset reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet

Hallinnollisen tarkastuskäynnin yhteydessä tarkastetaan, onko sopimukseen haettu pysyvän nurmen vaatimusten mukaista.

Sopimuslohkolle voidaan maksaa **luonnonhaittakorvausta**, jos lohko on korvauskelpoista, pysyvän nurmen vaatimuksen mukaista ja luonnonhaittakorvauksen maksua on haettu peltotukien haussa.

Sopimuslohkolle voidaan maksaa perustulotukea, nuorten viljelijöiden tulotukea ja uudelleenjakotulotukea, jos lohko on pysyvän nurmen vaatimuksen mukaista ja kyseisten tukien maksua on haettu.

4.1 Sopimuslohkoille ilmoitettavat kasvit ja maankäyttölajit

Sopimus voidaan tehdä alalle, joka on maankäyttölajiltaan luonnonlaidun ja niittyä, metsämaata tai muuta alaa. Jos ala on luonnonlaidun ja niittyä, puita voi olla enintään 50 puuta/ha. Jos ala on metsämaata tai muuta alaa, puita voi olla enemmän kuin 50 puuta/ha.

Jos sopimukseen haettava peruslohko täyttää pysyvän nurmen vaatimuksen ja on maankäyttölajiltaan luonnonlaidun ja niittyä, se ilmoitetaan kasvina ”ympäristösopimusala pysyvä nurmi”.

Jos ala ei täytä enää pysyvän nurmen vaatimusta, ja on maankäyttölajiltaan muuta alaa tai metsämaata, se ilmoitetaan kasvina ”ympäristösopimusala puustoinen tai muu ala”.

5. Korvauksen määrä ja maksaminen sopimuksesta

Toimenpiteessä on useita korvaustasoja. Vuosittainen korvaus valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille kohteille on 650 €/hehtaari ja muille kohteille 550 €/hehtaari. Sopimuslohkolle tai sen osalle on mahdollista hakea maksua yhtenä vuonna sopimuskauden aikana kohteen kunnostamisesta raivaamalla tai aitaustoimenpiteen korvausta.

Taulukko 1. Lohkojen korvaustasot

Toimenpide	Korvaustaso €/ hehtaari / vuosi
Maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltu perinnebiotooppi	650
Muut alueet	550

Taulukko 2. Lohkolle tai lohkon osalle voi hakea kerran sopimuskauden aikana korvausta kunnostusraivaukseen, aitaamiseen ja petoaitauksen tekemiseen.

Toimenpide	Korvaustaso €/ hehtaari
Kunnostusraivaus	450
Aitaaminen	1500
Petoaitaus	2400

Sopimuksen perusteella maksettavaan tiettyyn tukitasoon oikeuttava pinta-ala todetaan elinvoimakeskuksen tekemällä sopimus päätöksellä.

Sopimus ei voi sisältää sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai jotka viljelijä on veloitettu tekemään muun lainsäädännön perusteella. Tällaisia muita tukijärjestelmiä ovat esimerkiksi Helmi-hankkeen tuella tehtävät kunnostukset.

Lohkolle, joka on peruskunnostettu **muulla julkisella rahoituksella**, ei voida maksaa sopimuksen mukaista aitaus- tai raivaamiskorvausta.

Korvausta voidaan maksaa kasvulohkosta, jos sen pinta-ala on vähintään 0,05 hehtaaria. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sopimusvuodelta on korvauksen saajaa ja yksittäistä korvausta kohden vähintään 100 euroa.

Korvaukseen oikeutettu pinta-ala todetaan vuosittain peltotukihakemuksella annettujen tietojen sekä elinvoimakeskuksen tekemän hallinnollisen tarkastuskäynnin tai elinvoimakeskuksen valvonnassa todettujen tietojen perusteella.

Korvaus voidaan maksaa vuosittain sen jälkeen, kun mahdolliset valvonnat on saatettu päätökseen ja kyseessä olevan sopimuksen ehtoja on noudatettu. Korvaus maksetaan ensimmäisen kerran ensimmäisenä sopimusvuonna, kun sopimuskausi alkaa.

Korvausta ei makseta siltä ajalta, kun

- laiduntamisesta pidetään taukoa loispaineen tai uhanalaisen lajin säilymisen edistämiseksi. Tällöin tuenhakijan pitää perua sopimuksen tuki ko. lohkolta ilmoittamalla siitä elinvoimakeskukseen.
- kunnostusraivaus tai aitaamistoimenpide valmistuu vasta kasvukauden jälkeen. Tällöin tuenhakijan pitää perua sopimuksen tuki ko. lohkolta ilmoittamalla siitä elinvoimakeskukseen.

Korvauksen määrää ja ehtoja voidaan muuttaa sopimuskauden aikana, jos Euroopan unionin lainsäädännön muutokset, päällekkäisen maksun estäminen tai perustasoa koskevat muutokset sitä edellyttävät. Jos korvauksensaaja ei hyväksy tällaista mukautusta, hänellä on oikeus luopua sopimuksesta ilman takaisinperintää.

6. Sopimuksen tekemisen vaatimukset

Maatalousluonnon ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että suunnitellut hoitotoimenpiteet ovat tarkoituksenmukaisia Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmassa vuosille 2023–2027 asetettujen luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta. Sopimusaluetta on hoidettava ja kunnostettava hoitosuunnitelman mukaisesti.

6.1 Sopimukseen soveltuva ala

Sopimus voidaan tehdä alalle, joka on maankäyttölajiltaan luonnonlaidun ja niittyä, metsämaata tai muuta alaa ja jota hoidetaan vuosittain laiduntamalla tai niittämällä ja korjaamalla niittojäte hoitosuunnitelman mukaisesti. Laiduntavien eläinten tulee tulla toimeen pääasiassa laitumen tuotolla, eikä laiduntaminen saa aiheuttaa eroosiota. Ranta-alueella veden puoleisena sopimusalueen rajana käytetään pääsääntöisesti Vipu-palvelussa karttatasona olevaa Vipu-vesistön rajaa tai merialueet-tasoa.

Laiduntamalla tai niittämällä hoidettava perinnebiotooppi

- **Perinnebiotoopilla** tarkoitetaan sellaista kallioketoa, ketoa, niittyä, rantaniittyä, lehdesniittyä, hakamaata, metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtävissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuksesta tai alueen

käytöstä karjan rehuntuotantoon.

- **Kalliokedolla** tarkoitetaan ohuen maakerroksen peittämällä kalliopinnoilla esiintyviä, laidunnuksen tai niiton muovaamia pienialaisia puuttomia tai vain reunaosiltaan puustoisia niittyjä.
- **Metsälaitumella** tarkoitetaan sopimuksessa metsälaidunalueita, jolla
 - puusto koostuu eri ikäisistä lehti- tai havupuista ja laho- ja kolopuita on enemmän kuin talousmetsässä yleensä
 - on valoisia aukkoja, joissa kasvaa niittykasveja
 - esiintyy ruohoja ja heiniä enemmän kuin vastaavalla metsätyypillä yleensä
 - on voimassa oleva Metsähallituksen toimenpide- tai työohjelmasuunnitelma. Suunnitelman on sisällettävä tasaikäisen lehtipuuvaltaisen puuston monipuolistamiseen liittyviä toimia, jotka täyttävät hoitosuunnitelman vaatimukset.
 - on vanhaa kaskimetsää, jolle on tyypillistä koivu- tai leppävaltaisuus ja kaskeamiseen liittyvät kiviröykkiöt
 - on laidunkäytöstä poistunut metsä, jolla on ollut pitkään jatkunut laidunhistoria ja joka on kunnostettavissa sopimuksen edellytykset täyttäväksi metsälaitumeksi.
 - on maankäyttölajiltaan metsämaata.
- **Nummella** tarkoitetaan saaristossa ja rannikkoseudulla esiintyvää varpu- tai jäkälävaltaista, puutonta tai lähes puutonta kasvillisuutta.

Arvokas perinnebiotooppi

- Arvokas perinnebiotooppi voi saada korotettua korvausta. Alueen on täytettävä arvokkaan perinnebiotoopin määritelmä ja toisen seuraavista ehdoista on täytettävä:
 - Alue on määritelty **valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaaksi perinnebiotoopiksi** perinnebiotooppien inventoinneissa vuosina 2016–2022.
 - Elinvoimakeskus on arvioinut alueen inventoinnin kriteerien perusteella arvokkaaksi perinnebiotoopiksi tai vastaavaksi, ja joka nykytilassaan täyttää arvokkaan perinnebiotoopin määritelmän.

Jos tiedät, että lohkos on inventoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaaksi perinnebiotoopiksi, voit ilmoittaa sen sellaisenaan. Tällöin sinun tulee liittää inventoinnin toteuttaneen virnaomaisen lausunnon hakemuksen liitteeksi. Lausunnosta tulee käydä ilmi hakemukseen sisältyvät valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat lohkot/alueet. Lausuntoa ei kuitenkaan tarvitse, jos tieto alueen arvokkuudesta näkyy Vipu-palvelun ”Perinnebiotooppi” -karttatasosta.

Luonnonlaidun

- Luonnonlaitumella tarkoitetaan alaa, jota on käytettävä rehuntuotantoon eikä se ole luokiteltu nykytilassaan perinnebiotoopiksi tai kunnostettavaksi perinnebiotoopiksi. Luonnonlaitumia ovat myös reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet.
- Sopimukseen hyväksyttävällä luonnonlaitumella on oltava muusta ympäristöstä erottuvia luonto- tai maisema-arvoja, joita voidaan edistää laidunnuksella tai niitolla. Luonnonlaitumen on sijaittava maatalousympäristöön kuuluvassa maisemakokonaisuudessa.

Erityiset reuna-alueet ja saarekkeet

- Luontoarvoiltaan monimuotoinen tai maisemaltaan merkittävä peltojen reuna-alue.
 - Sopimukseen hyväksyttävien reunavyöhykkeiden on sijaittava maatalousympäristössä:

- peltoalueen ja metsän (enintään 20 metriä leveä)
- peltoalueen ja tien (enintään 40 metriä leveä) tai
- peltoalueen ja vesistön (enintään 40 metriä leveä) välisellä, peltoalueen ulkopuolisella alueella.
- Pellon ja tien tai pellon ja vesistön välinen reuna-alue tai peltoalueiden metsäsaareke.
 - Peltoalueilla sijaitsevien metsäsaarekkeiden enimmäiskoko voi olla enintään yksi hehtaari.

Muut erikseen määritellyt alueet

- maatalousympäristön uhanalaisen lajiston säilymistä edistävä kohde
- maatalousympäristön muinaismuistokohde
- pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvä maaseudun kulttuuriperinnön hoitokohde.
- Ei-tuotannollisen investoinnin korvauksella kunnostettu luonnonlaidun tai perinnebiotooppi.

6.2 Alat, joista ei voi tehdä sopimusta

Sopimukseen ei hyväksytä alaa,

- jolla tehtävillä toimenpiteillä ei ole selviä edellytyksiä edistää luontaisen maatalousympäristön lajistoa tai maisemaa.
- joka on ensisijaisesti metsätalouskäytössä.
- jonka tavoitteena on maanpinnan rikkominen, ellei kyse ole nurmilauhamättäiden jyrsimisestä rantaniityn luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.
- jonka tuotolla laiduntavat eläimet eivät tule toimeen tai laitumen tuotto on liian vähäistä eläinten ravinnontarpeeseen nähden.

Tällaisia aloja ja toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- metsät tai muuten puustoiset alat, joiden tavoitteena on puuntuotanto.
- metsät, joissa on yksipuolinen lajisto ja ikärakenne.
- metsät, joiden kenttäkerros koostuu valtaosin varvuista.
- havupuumetsät, joilla ei ole selvää merkkiä laidunhistoriasta.
- reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet, joiden monimuotoisuus- tai maisema-arvoja ei voida edistää laidunnus- tai niittohoidolla.
- viljellyt pihanurmikot.
- puutarha- ja puistokäytössä olevat alueet.
- maankäyttölajiltaan peltoa olevat alat.
- laajat yhtenäiset avokalliot, kivikkoiset ja hiekkaiset alueet.
- vain raivaamalla tai aitaamalla hoidettavat alueet.
- vain latojen säilyttäminen, ylläpitäminen tai kunnostaminen.
- alueet, jolla on suuri petopaine, ellei alueelle ole mahdollisuutta perustaa petoaitaa tai tehdä muita järjestelyjä.
- alueet, jonka toisesta rahoituslähteestä rahoitetut kunnostustoimenpiteet ovat kesken.
- alueet, joita hoidetaan toisen rahoituslähteen tuella.
- yli 100 m² tukikelvottomat alueet.

Sopimusta ei voi tehdä alueesta, jossa on suuri petopaine, ellei eläinten hyvinvoinnista voida huolehtia asianmukaisella petoaidalla tai muilla järjestelyillä. Suurpetouhkan vaara voi perustua Luken havaintoihin tai paikalliseen tietoon.

Hoitosuunnitelmaan pitää kirjata, jos sopimukseen haettavat lohkot ovat suurpetoalueella ja selvitys siitä, millaisilla ennakoivilla toimilla uhkaa pyritään vähentämään. Ennakoivat toimet voivat olla petoaita tai muut keinot, joilla pyritään tehostetusti varmistamaan laiduneläinten hyvinvointi.

Muita keinoja voivat olla esimerkiksi:

- laumanvartijakoirat
- tehostettu valvonta
- eläinten sisäänotto yön ajaksi
- eläinten ottaminen kokonaan pois alueelta tarvittaessa ja laidunnushoidon korvaaminen tällöin niitolla
- muunlaiset keinot, jolla voidaan vähentää laiduneläimiin kohdistuvaa uhkaa.

Sopimuksen tekeminen Natura 2000 -verkostoon kuuluvalle perinnebiotoopille tai luonnonlaitumelle, luonnonsuojelualueelle tai muun lainsäädännön perusteella suojellulle alueelle edellyttää, että sopimuksen perusteella tehtävät toimenpiteet ylittävät lainsäädännön edellyttämät hoitotoimet ja että sopimukseen kuuluvista toimenpiteistä ei makseta tai ole maksettu korvausta muun lainsäädännön kautta.

7. Hoitosuunnitelma

Tuenhakijan on toimitettava sopimushakemuksen liitteenä sopimusalueen hoitosuunnitelma, jossa on yksilöitävä alueella tehtävät vuosittaiset hoitotoimenpiteet lohkoittain sekä toimenpiteiden aikataulu. Sopimus perustuu elinvoimakeskuksen hyväksymään hoitosuunnitelmaan, jota tuenhakija sitoutuu toteuttamaan koko sopimuskauden ajan.

Hoitosuunnitelmassa on kuvattava

- a. Suunnitellun hankkeen ja suunnitellun hoidon yleiskuvaus ja tavoitteet, joiden perusteella voidaan arvioida alueen luonto- ja maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa.
- b. Lohko- tai hoitokokonaisuuskohtaisesti toteutettavat perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet ja niiden toteutusaikataulu vuosittain.
- c. Puustoon kohdistuvat hakkuut ja muut toimenpiteet. Suunnitelmassa on otettava huomioon koko alue ja sen puusto.
- d. Hoidon vaatima välivuosi laidunnuksessa.
- e. Selostus, miten toimenpiteet edistävät koko sopimuksen tavoitteiden saavuttamista.
- f. **Selvitys kaksinkertaisesta rahoituksesta.** Selvitys toimenpiteistä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta Euroopan Unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea.
- g. Sopimuksen vähimmäisvaatimusten mukaiset hoidon vaatimukset ja rajoitukset, jos lohko sijaitsee Natura 2000- tai suojelualueella.
- h. Selvitys siitä, millaisilla ennakoivilla toimilla sopimukseen haetuilla lohkoilla mahdollisesti olevaa suurepetouhkaa pyritään vähentämään.
- i. Sopimusalueella sijaitsevien, perinteisten karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden ylläpito ja kunnostus sekä alueen laidunnus (kulttuuriperinnön hoito).
- j. Alueella toteutettavat peruskunnostustoimenpiteet (aitaus, kunnostusraivaus ja petoaitaaminen) ja niiden toteutusvuosi.

Hoitosuunnitelmaksi voidaan hyväksyä myös Metsähallituksen tai elinvoimakeskuksen toimenpide- tai työkohdesuunnitelma. Hoitosuunnitelman teettämiseen voi hakea **Neuvontakorvausta**.

8. Sopimusalueen hoitotoimenpiteet

Hoitosuunnitelmaan kirjatulla hoitotoimenpiteillä säilytetään tai edistetään sopimusalueen tavanomaista arvokkaampia luonto- tai maisema-arvoja. Toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin. Toteutuksessa on kiinnitettävä huomiota alueellisiin erityispiirteisiin, maisemaan ja kulttuuriperinteeseen.

Sopimusalueella toteutettavista hoitotoimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa sitä mukaa kuin toimenpiteitä toteutetaan tai tiedot on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

Hoitotoimenpiteet on aloitettava jokaisella ympäristösopimukseen sisältyvällä loholla ensimmäisenä sopimusvuotena, ellei hyväksyty suunnitelma muuta edellytä.

8.1 Perinnebiotooppien ja luonnonlaitumien hoitotoimenpiteet

Sopimusaluetta on hoidettava laiduntamalla tai niittämällä ja niittojätteen poiskorjuulla vuosittain. Hoitosuunnitelman mukainen laidunnus tai niitto ja niittojätteen korjuu on tehtävä sopimusvuonna viimeistään 15.9. Poikkeamisesta niittojätteen poiskorjuun vaatimuksesta tulee olla selvitys hoitosuunnitelmassa. Elinvoimakeskus varmistaa asian maastokatselmointien yhteydessä. Hoitotoimia voivat lisäksi olla puiden ja pensaiden ylläpitoraivaus, raivausjätteen korjuu, lehtipuiden lehdestys ja muut vastaavat toimenpiteet. Pelkkä raivaus ei riitä sopimusalueen hoidoksi.

Sopimusaluetta ei saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Sopimusalueella ei saa toteuttaa sellaista puuston hakkuuta, joka ei sisälly hoitosuunnitelman mukaisiin luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistäviin raivauksiin. Elinvoimakeskus voi tapauskohtaisesti sallia vesakon kemiallisen torjunnan kantokäsittelynä tai jättiputken kasvuston kemiallisen torjunnan. Aluetta ei saa ojittaa tai metsittää.

Perinnebiotoopiksi luokitellun alueen hoito on suunniteltava ja toteutettava siten, että hoito on ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle.

Rehevöitymisen ehkäisemiseksi laidunnettava perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue on erotettava aidalla muista laidunnurmista.

Perinnebiotoopeilla ja luonnonlaitumilla voidaan toteuttaa myös kulotusta ja muita erityisiä hoitokeinoja, jos se on luonnon monimuotoisuuden kannalta tarkoituksenmukaista. Niitetty kasvillisuus ja raivaustähteet on korjattava pois, ellei hyväksytyssä suunnitelmassa perustellusti muuta edellytetä.

8.2 Laidunnus

Laidunnus on toteutettava siten, ettei se aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota. Sopimusalueita ei voi käyttää pelkästään yölaitumina eikä niitä saa käyttää talvella jaloittelualueena.

Elinvoimakeskus voi tapauskohtaisesti sallia, että

- laidunnuksessa voidaan pitää sopimuskauden aikana vuoden tauko loispaineen pienentämiseksi tai uhanalaisen lajin säilymisen edistämiseksi.
- vanhaa niukkaravinteista nurmea, joka ei kuulu tilan viljelykiertoon sopimuskauden aikana, voi laiduntaa yhdessä sopimusalueen kanssa, jos se ei ole rehevöitymiselle altis.
- vasikoita voidaan lisäruokkia 1.8. alkaen.

Sopiva laidunnuskauden aikainen eläinmäärä tiettyä pinta-alaa kohden (laidunnuspaine) on varmistettava lohko- tai hoitokokonaisuuskohtaisesti. Laidunnuspaine on pyrittävä sovittamaan sellaiseksi, että se vastaa

mahdollisimman tarkoin laitumen tuottoa. Tämä on tärkeää sekä laitumen luontoarvojen hoidon että eläinten hyvinvoinnin kannalta.

Eläinten lukumäärä tiettyä laidunalaan kohti on sovittava niin, että eläimet pääsääntöisesti elävät laitumen tuoton varassa ilman lisärehua tai laidunkierto on järjestettävä niin, että laitumen ollessa loppuun syöty eläimet siirretään toiselle laitumelle.

Eläimille voidaan antaa kivennäisiä ja vitamiineja, jos ne sisältävät vähän fosforia ja niiden käytöstä ei aiheudu alueen rehevöitymistä. Mikäli kyseessä on rehevöitymiselle altis kohde, elinvoimakeskus voi määrätä sopimuksenteon yhteydessä kivennäisten ja vitamiinien sijoituspaikat, ruokintapisteen kattamisen tai muita tarvittavia lisätoimia.

Keskimääräinen eläintiheys hehtaaria kohden erityyppisillä perinnebiotoopeilla arvioidaan koko laidunkauden ajaksi taulukossa 3 määritellyllä tavalla. Taulukossa määritellyistä eläintiheyksistä voidaan poiketa, jos poikkeaminen voidaan perustella hoitosuunnitelmassa tai hallinnollisen tarkastuskäynnin yhteydessä sopimusalueen yksilöllisillä olosuhteilla. Jos perinnebiotoopilla laidunnetaan lyhyemmässä jaksossa tai kiertolaidunnuksena, laidunvuorokausien kokonaismäärä on otettava huomioon eläintiheyttä laskettaessa.

Taulukko 3. Keskimääräinen eläintiheys (eläimiä/ha) koko laidunkauden ajaksi (noin 120 päivää) erityyppisillä perinnebiotoopeilla:

	Hieho < 1	Hieho > 1 v	Lihanauta < 1v	Emolehmä + vasikka	Uuhi + 2,5 karitsaa	Hevonen
Keto	1,0–1,2	0,5–0,8	0,4–0,6	0,2–0,4	1,5–2,0	0,4–0,8
Tuore niitty	2,0–2,5	1,0–1,8	0,9–1,2	0,5–0,8	2,0–2,5	1,0–1,4
Rantaniitty	1,5–3,0	1,0–1,8	0,7–1,4	0,5–1,0	2,0–4,0	0,8–1,6
Hakamaa	1,2–2,0	0,7–1,3	0,5–1,0	0,4–0,8	1,5–2,5	0,6–1,2
Metsälaidun	0,2–0,8	0,05–0,5	0,05–0,4	0,04–0,3	0,2–1,0	0,05–0,4

Suunnitelmaan voidaan sisällyttää sopimusalueella sijaitsevien, perinteisten karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden ylläpitoa ja kunnostusta sekä alueen aitaamista ja muita laiduntamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Perinteisiä karjatalouteen liittyviä rakenteita ja rakennelmia ovat kiviaidat, kivisaarekkeet, riukuaidat, portit, veräjät, erilaiset heinän kuivatustelineet, suovat ja pielekset, karjasillat ja suoniittyjen patorakenteet sekä muut vastaavat rakenteet ja rakennelmat.

Rakennelmia kunnostettaessa on säilytettävä paikalliset tyyppiratkaisut. Rakennelmat on kunnostettava mahdollisimman paljon alkuperäisiä materiaaleja ja työtapoja käyttäen.

8.3 Natura-alueen tai uhanalaisen eläinlajin esiintymispaikan hoitotoimenpiteet

Hoitosuunnitelmaan on kirjattava erikseen hoitotoimenpiteet, joita toteutetaan, jos

- alue sijaitsee Natura-alueella*
- alueella on uhanalaisen kasvi- tai eläinlajin esiintymispaikka**
- alueella on tiukasti suojellun eläinlajin esiintymispaikka***

Uhanalaisen lajin esiintymän hoito on suunniteltava ja toteutettava siten, että hoito on ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle. Elinvoimakeskukseen Y-vastuualueen biologilta voi kysyä lisää mahdollisista uhanalaisten lajien yksityiskohtaisista hoitotoimenpiteistä.

Sopimusaluetta, jonka tavoitteena on maatalousympäristön uhanalaisten lajien elinolosuhteiden edistäminen, voidaan hoitaa sekä laiduntamalla, niittämällä että raivaamalla. Hoitotoimenpiteenä ei saa olla pelkkä raivaaminen.

**luonnonsuojelulaki 9/2023, 33 §*

*** luonnonsuojelulaki 9/2023, 6., 7. ja 8. luku*

****Neuvoston direktiivi 92/43/ETY luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta, liite IV a.*

8.4 Muinaismuistokohteiden ja kulttuuriperintökohteiden hoitotoimenpiteet

Aluetta, jota koskevan sopimuksen tavoitteena on hoitaa maatalousympäristön muinaismuistokohdetta tai maaseudun kulttuuriperintöä ylläpitävää luontokohdetta, voidaan hoitaa sekä laiduntamalla, niittämällä että raivaamalla. Hoitotoimenpiteenä ei saa olla pelkkä raivaaminen. Museovirastolla on tietoa näistä kohteista ja heiltä on mahdollista saada lausunto ja hoitolupa kohteeseen.

9. Yksivuotiset peruskunnostustoimenpiteet

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksen sopimuslohkolle on mahdollista hakea peruskunnostustoimenpidettä alueen aitaamista, kunnostusraivausta tai petoaitaamista varten.

Peruskunnostustoimenpide on toteutettava sen kalenterivuoden aikana, jolloin hakee sille maksua, lukuun ottamatta kunnostusraivaustoimenpidettä, jolla on toteutusaikaa seuraavan kalenterivuoden 30.4 saakka.

Kunnostusraivauksella ei tarkoiteta ylläpitöraivausta, jota tehdään tarvittaessa ja joka kuulu sopimuksen perustoimenpiteisiin.

Aitaustoimenpiteessä vesistön puoleisia lohkon reunoja ei tarvitse aidata. Aidan on oltava kiinteä aita, joka koostuu tolpista ja vähintään kahdesta langasta tai verkosta ja sen on oltava koko sopimuskauden kestävä.

Petoaita on rakennettava siten, että petojen pääsy aidattavalle alueelle estyy. Petoaidan on oltava **Riistakeskuksen** ohjeiden mukainen ja se on tehtävä lohkon jokaiselle reunalle.

Ohje: Aita koostuu 5–7 sähköä johtavasta langasta, aitalolpista, virtalähteestä ja maadoitteista.

Tehokkaimmaksi on osoittautunut seitsemänlankainen sähköpaimenaita, jossa lankoja on 20 cm välein.

Aitalankana on käytetty n. 2 mm paksua vaijeria sekä näkyvyyden parantamiseksi kolmantena ja ylimpänä

lankana sähköä johtavaa 12 mm leveää nauhaa. Suurpetosähköaidoissa on käytetty yleensä

kaksimetrisiä kestopuupylväitä, jotka on lyöty maahan siten, että tolppaväli on ollut noin 5-6 metriä.

Tasaisilla ja suorilla aitauskohteilla tolppaväliä on mahdollista pidentää. Aidan korkeuden tulee olla noin 1,4 1,6 metriä. Ympärivuotisesti käytettävillä aidoilla sekä soisilla mailla tarvitaan pidempiä tolppia.

Ks. myös Riista.fi [Suurpetoaitaohje - Ohje petoaitamateriaaleille ja niiden käytölle \(pdf\)](#) sekä [Ohje petoaitamateriaaleille ja niiden käytölle \(pdf\)](#)

Peruskunnostustoimenpide on mainittava hoitosuunnitelmassa sekä esitettävä samalla vuosi, jolloin aikoo sen toteuttaa. Edellä mainittuja peruskunnostustoimenpiteitä saa toteuttaa kullakin lohkolle korkeintaan kerran sopimuskauden aikana. Peruskunnostustoimenpiteitä voidaan tarvittaessa lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana, jos elinvoimakeskus hyväksyy hoitosuunnitelman muutoksen.

Peruskunnostustoimenpiteen maksua ei voi saada lohkolle, joka on sopimuksella edellisen ohjelmakauden mukaisen alkuperäisen sopimuskautensa loppuun saakka.

Tarkoituksenmukaisissa tilanteissa luonnonhoidon varmistamiseksi voidaan lohko kohtaista korvausta petoaidan rakentamisesta hakea sopimuslohkolle yhtenä vuonna sopimuskauden aikana. Elinvoimakeskukseen tulee tehdä selvitys petoaitamateriaalin hankinnasta.

Elinvoimakeskus tarkastaa hallinnollisella tarkastuskäynnillä haetun peruskunnostustoimenpiteen tarpeellisuuden. Toimenpiteen voi omalla riskillä toteuttaa jo ennen tarkastuskäyntiä 1.5 alkaen. Jos elinvoimakeskus toteaa hallinnollisella tarkastuskäynnillä toimenpiteen tarpeettomaksi, toimenpiteestä ei makseta korvausta. Sopimuksessa korvattava aitaus- tai petoaitaustoimenpide tulee toteuttaa sen vuoden aikana ja kunnostusraivaustoimenpide viimeistään 30.4 hakuvuotta seuraavaa kalenterivuotta, jolloin toimenpidettä haetaan, eikä korvausta voi hakea takautuvasti.

Jos kunnostettavaksi ilmoitettua lohkoa ei laidunneta ensimmäisenä sopimusvuonna, siltä on peruttava sopimuksen hoitokorvaus 1.10 mennessä. Tuen perumisesta ilmoitetaan elinvoimakeskukseen. Aidan ja/tai kunnostusraivauksen voi kuitenkin ilmoittaa olevan tehty lähettämällä paikkaan sidotun valokuvan elinvoimakeskuksen pyynnöstä, jos ehdit saamaan kunnostuksen valmiiksi ja aloittaa laidunnuksen. Tällöin voi saada maksun myös sopimuskorvauksesta.

Lue lisää ohjeesta, millaisessa tilanteessa voi hakea [peruskunnostustoimenpidettä](#).

10. Vähimmäistason vaatimukset

Sopimuslohkot voivat olla maatalousmaata tai maatalousmaan ulkopuolista aluetta. Maatalousmaaksi merkityjä alueita koskee vaatimus maataloustoiminnasta sekä ehdollisuuden vähimmäistason vaatimukset.

Vähimmäistason vaatimukset

Maatalousmaata olevat peruslohkot ovat pysyvän nurmen vaatimuksen täyttäviä peruslohkoja, jotka ilmoitetaan kasvina ympäristösopimus pysyvä nurmi.

Maatalousmaata olevat sopimuslohkot on säilytettävä maatalousmaana ja pidettävä avoimena.

Kaikilla maatalousmaata olevilla sopimuslohkoilla tulee vähimmäistason vaatimuksen mukaisesti säilyttää ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n mukaiset maisemapiirteet.

Puuryhmät ja yksittäiset puut, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain (9/2023) 95 §:n tarkoitetut enintään 0,2 hehtaarin suuruiset luonnonmuistomerkit on säilytettävä, jos ne ovat maatalousmaalla olevan peruslohkon

sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella enintään 0,2 hehtaarin alalla.

Kaikilla maatalousmaata olevilla sopimuslohkoilla, jotka sijaitsevat Natura-alueilla, tulee vähimmäisvaatimuksena noudattaa ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusta, jonka mukaan Natura2000-alueiden pysyvät nurmet on säilytettävä, eikä niitä saa kyntää.

Jos sopimukseen kuuluva lohko sijaitsee suojelualueella, on **vähimmäistason vaatimuksina** noudatettava

- luonnonsuojelulain (9/2023) 34 ja 37 §:ää, 38 §:n nojalla tehtyjä päätöksiä, 47 ja 48 §:n nojalla tehtyjä suojelupäätöksiä, 49 ja 51 §:ää sekä 79 §:n nojalla tehtyjä lintuja koskevia suojelupäätöksiä
- Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 ja 15 §:ää.

Näistä vaatimuksista tulevat mahdollisesti hoitoa koskevat rajoitukset on mainittava hoitosuunnitelmassa.

Vähimmäistason vaatimukset L (9/2023):

34 §:

- Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

37 §:

- Jos toimenpide saattaa merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, tuenhakijan ilmoitettava siitä elinvoimakeskukseen. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toimenpide edellyttää viranomaisen lupaa tai viranomainen on jo tehnyt ilmoituksen. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ja sen tulee sisältää tiedot toimenpiteestä, sen toteuttamistavasta ja vaikutuksista alueen suojelutavoitteisiin.

38 §:

- Jos elinvoimakeskukselle edellä mainitun pykälän mukainen toimenpide voisi merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, elinvoimakeskuksen on 30 vuorokauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta kiellettävä toimenpiteeseen ryhtyminen tai rajoitettava sitä. Sitä ennen Elinvoimakeskuksen tulee neuvotella eri vaihtoehdoista toimenpiteen toteuttamiseksi tuenhakijan kanssa.

47 §:

- Elinvoimakeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella päätöksellään perustaa yksityisen luonnonsuojelualueen 43 §:n 2 momentissa tarkoitettut perustamisedellytykset täyttävälle alueelle. Harkittaessa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Yksityistä luonnonsuojelualuetta ei saa perustaa, elleivät maanomistaja ja elinvoimakeskus ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista.

- Elinvoimakeskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta päätöksellään perustaa luonnonsuojelualueeksi sellaisen yksityisen alueen, joka sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan tai jonka suojelu on valtioneuvoston Natura 2000 -verkoston toteuttamista koskevan periaatepäätöksen mukaan toteutettava tässä luonnonsuojelulaissa säädetysti.

48 §:

- Elinvoimakeskus ja yksityinen maanomistaja voivat luonnon- tai maisemansuojelun edistämiseksi tehdä sopimuksen perustamisedellytykset täyttävän alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta joko kokonaan tai tiettyjen toimenpiteiden osalta. Sopimus saadaan tehdä enintään 20 vuodeksi kerrallaan ja sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy uudelle omistajalle.

49 §:

- Kansallispuistossa ja luonnonpuistossa on luontoa muuttava toiminta kielletty. Näillä alueilla ei saa:
 - rakentaa rakennuksia, rakennelmia eikä teitä;
 - ottaa maa-aineksia tai kaivoskivennäisiä eikä vahingoittaa maa- tai kallioperää;
 - ojittaa;
 - ottaa taikka vahingoittaa sieniä, puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia;
 - pyydystää, tappaa tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärangaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä; eikä
 - ryhtyä muihin kuin 1–5 kohdassa tarkoitettuihin toimiin, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan, eliölajien säilymiseen taikka alueen perustamistarkoitukseen.
- Oikeudesta kieltää tai rajoittaa liikkumista, leiriytymistä, maihinnousua sekä kulkuneuvon pitämistä luonnonsuojelualueella säädetään 56 §:ssä.

51 §:

- Kansallispuistossa ja luonnonpuistossa saadaan sen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla:
 - pyydystää tai tappaa eläimiä, kerätä sieniä ja kasveja tai niiden osia, eläinten pesiä ja kivennäisnäytteitä tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten
 - vähentää muiden kuin 50 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kasvi- ja eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos ne ovat liian runsaslukuisia tai muutoin vahingollisia
 - poistaa sellaisia riistaeläinlajien yksilöitä, jotka aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai uhkaavat aiheuttaa omaisuudelle merkittävää taloudellista vahinkoa
 - kalastaa muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla
 - rakentaa poronhoitoon liittyviä rakennuksia ja rakennelmia
 - laskeutua ilma-aluksella
 - entistää ja kunnostaa muitakin kuin 50 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia.
- Lupa poiketa rauhoitussäännöksistä annetaan määräaikaisena ja se saa olla voimassa enintään kymmenen vuotta kerrallaan.
- Tässä pykälässä tarkoitettuun lupaan saadaan liittää ehtoja. Ehdot voivat sisältää ajallisia tai alueellisia rajoituksia taikka toimia, joita hakijan on noudatettava toiminnasta suojeluarvoille aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi.

- Jos lupaan perustuva oikeus siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava Metsähallitukselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

79 §

- Elinvoimakeskus voi päättää suojella lintudirektiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tai direktiivin liitteessä I mainitun eliölajin taikka luontodirektiivin liitteessä II mainitun eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan.
- Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

11. Hallinnollinen tarkastuskäynti

Sopimukseen haetuille lohkoille tehdään elinvoimakeskuksen toimesta hallinnollinen tarkastuskäynti eli maastokatselmointi. Maastokatselmointi tehdään viimeistään hakuvuotta seuraavan kalenterivuoden toukokuussa.

Maastokatselmoinnissa tarkastetaan

- sopimukseen haettujen lohkojen tukikelpoisuus, pinta-alat sekä otetaan paikkaan sidottuja valokuvia sopimuslohkoilta.
- laidunnuspaineen riittävyys lohkoilla
- hoitotoimenpiteiden riittävyys sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jos peruslohkolla todetaan kunnostusraivaustoimenpiteen tarvetta eikä peltotukien haussa sitä ole haettu, tuenhakija voi hakea toimenpidettä peltotukien muutoshaun aikana tai seuraavana vuonna ja tehdä kunnostusraivauksen silloin. Aitaamis- ja kunnostusraivaustoimenpiteeseen haetuille perus- tai kasvulohkoille tehdään toimenpiteen tarpeellisuustarkastelu ensimmäisen sopimusvuoden aikana.

Maastokatselmoinnin perusteella sopimuksen peruslohkojen aloja voidaan muuttaa. Jos tarkastuksessa havaitaan sopimukseen kelvotonta alaa, elinvoimakeskuksen käsittelijä määrittää alan oikeaksi ja sopimuksessa tukikelvottomalle alalle mahdollisesti maksetut edellisen vuoden tuet peritään takaisin ilman seuraamuksia.

Katselmoinnissa voidaan poistaa lohkoja tai pienentää tai suurentaa niiden alaa.

Katselmointivuonna maksetaan sopimuslohkolle korvausta katselmoinnissa hyväksytyyn alan mukaisesti haetun alan rajoittaessa maksuja ja hyväksytty ala näkyy seuraavan vuoden tukihakemuksella Vipu-palvelussa. Jos peruslohkon pinta-ala kasvaa katselmoinnissa, isommalle alalle maksetaan korvausta seuraavasta vuodesta alkaen. Katselmoinnista lähetetään tuenhakijalle maastokatselmoinnin tulos.

12. Valvonta ja seuraamukset

Sopimusehtojen noudattamisen tarkastamiseksi viranomaisilla on oikeus tehdä hallinnollisia tarkastuskäyntejä ja tilalla tehtäviä tarkastuksia. Tuenhakija on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki

korvaukseen liittyvät asiakirjat ja muutoinkin tarvittaessa avustamaan tarkastuksessa.

Korvausta voidaan alentaa tai korvaus voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tai kansallinen lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos tuenhakija on jättänyt noudattamatta sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat korvauksen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus.

Jos valvonnassa todetaan, että tuenhakija ei ole noudattanut sopimusehtoja, ehdollisuuden ehtoja, maatalousmaan avoimena pitämisen veloitetta tai jos sopimuksen mukaisissa pinta-aloissa on virheitä, voidaan tuenhakijalle maksettavaa ympäristökorvausta vähentää siten kuin siitä erikseen säädetään.

Uutta ympäristösopimusta ei voi tehdä, jos valvonnassa on todettu, että korvauksen saaja on jättänyt olennaisesti noudattamatta vastaavaan sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja korvauksen hakemista edeltävän kahden sopimusvuoden aikana.

13. Sopimuksen siirtäminen

Sopimus voidaan siirtää:

- siirtämällä koko sopimus, esim. koko tilan hallinnan siirron vuoksi
- jakamalla sopimus, jolloin osa sopimuslohkoista siirtyy toiselle henkilölle

Jos koko maatila siirretään toiselle henkilölle sopimuksen voimassaolon aikana, sopimuksen vastaanottaja voi jatkaa sopimusta sen jäljellä olevan voimassaoloajan, jos hän täyttää sopimuksen ehdot.

Sopimuksen siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä toimittamalla [lomake 160](#) elinvoimakeskukseen.

14. Sopimuksen pinta-alan muutokset

Sopimukseen sisältyvää alaa voidaan muuttaa sopimuskauden aikana valvonnan, hallinnollisen tarkastuskäynnin, peltolohkokisterin ajantasaistuksen tai korvauksen saajan hakemuksen perusteella.

14.1 Sopimusalan väheneminen

Sopimuksen pinta-ala voi vähentyä ilman takaisinperintää, jos

- sopimusalan hallinta siirretään toiselle tuenhakijalle
- sopimusehtojen mukaista hoitoa ei enää jatketa, mutta ala jää kuitenkin tuenhakijan hallintaan, ja jos sopimukseen sisältyvä ala ei poistamisen jälkeen laske alle 0,30 hehtaarin vähimmäisalan.
- on kyse ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen tilanteesta.

14.2 Sopimusalan lisääminen

Sopimukseen voi lisätä vuosittain sopimukseen soveltuvaa alaa, jos valtion talousarvion määrärahatilanne sen sallii. Ruokavirasto ilmoittaa vuosittain peltotukien haun yhteydessä, jos lisäalojen hakeminen on mahdollista. Alan lisäämisen on oltava sopimuksen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista. Lisäala tarkastetaan hallinnollisella tarkastuskäynnillä. Alan lisäämistä voi hakea Vipu-palvelussa. Lisäalasta on muodostettava omat peruslohkot.

15. Sopimuksen muuttaminen

Sopimuksen mukaisia toimenpiteitä voidaan tarvittaessa tarkentaa sopimuksen voimassaoloaikana, jotta sopimukselle asetetut tavoitteet eivät vaarantuisi.

Myös perinnebiotoopin arvoluokkaa voidaan muuttaa sopimuksen voimassaoloaikana, jos alan todetaan, perinnebiotoopin arvon määrittämisessä käytettävien inventointikriteerien perusteella, muuttuneen joko huonompaan tai parempaan suuntaan.

Voit hakea sopimuksen toimenpiteiden muuttamista tai perinnebiotoopin arvoluokan muuttamista elinvoimakeskuksesta seuraavan peltotukien haun päättymiseen mennessä. Jos perinnebiotooppilohkon arvoluokka nostetaan, korkeampaa tukitasoa maksetaan hakuvuodesta alkaen.

Jos hoitosuunnitelmaan kirjattu laiduntaminen ei ole mahdollista luonnonolosuhteiden, ylivoimaisen esteen tai sopimusalueen luontoarvoille aiheutuvan haitan vuoksi, tuenhakijan on haettava sopimuksen päättämistä tai kohteen hoitotoimenpiteen vaihtoa erikseen kirjallisesti elinvoimakeskuksesta.

Ennen tarkentamista korvauksensaajaa on kuultava asiasta. Elinvoimakeskuksen sopimuksen tarkentamista koskevan päätökseen voi hakea oikaisua.

16. Tuenhakijan ilmoitusvelvollisuus ja asiakirjojen säilyttäminen

Tuenhakijan on viipymättä ilmoitettava korvauksen myöntäneelle elinvoimakeskukselle sellaisesta korvauksen saajaa tai tuettavaa toimintaa koskevasta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa korvauksen määrään tai aiheuttaa korvauksen takaisinperimisen tai lakkauttamisen. Muutos voi olla esimerkiksi koko tilan tai sen osan myynti tai vuokraus toiselle viljelijälle tai eläintuotannon lopettaminen.

Tuenhakija on velvollinen antamaan korvauksen myöntävälle elinvoimakeskukselle korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuenhakijan on säilytettävä korvauksen ehtoihin liittyvät muistiinpanot ja todistukset vähintään neljän vuoden ajan sopimuskauden päättymisestä.

17. Sopimuksesta luopuminen

Ympäristösopimuksesta voi luopua ilman takaisinperintää, jos:

- ympäristösopimukseen kuuluva ala vähenee sopimuksen siirtämisen vuoksi alle vähimmäismäärän.
- luopumisen syynä on ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde. Tuenhakijan on esitettävä ylivoimaisesta esteestä riittävät todisteet kirjallisesti. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeen osalta tällainen on lääkärinlausunto tuenhakijan terveydentilasta.

Sopimuksesta luopumista koskeva ilmoitus, kuten myös ilmoitus ylivoimaisten esteiden aiheuttamasta sopimuksesta luopumisesta, on tehtävä kirjallisesti elinvoimakeskukseen ennen luopumista ja ylivoimaisen esteen ollessa kyseessä viipymättä ja viimeistään 15 työpäivän kuluessa siitä, kun tuenhakijan tai hänen oikeudenomistajansa on mahdollista tehdä tässä tarkoitettu ilmoitus.

Tapaukset, joissa vuosittainen maksu on jäänyt hakematta, katsotaan sopimuksesta luopumiseksi ja tästä aiheutuu takaisinperintä.

Uutta ympäristösopimusta ei tehdä, jos korvauksen saaja on kesken sopimuskauden luopunut vastaavasta sopimuksesta eikä luopumisesta ole kulunut kahta vuotta.

Uutta ympäristösopimusta ei voi tehdä, jos valvonnassa on todettu, että korvauksen saaja on jättänyt olennaisesti noudattamatta vastaavaan sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja korvauksen hakemista edeltävän kahden sopimusvuoden aikana.

18. Sopimuksen purkaminen ja maksetun korvauksen takaisinperiminen

Elinvoimakeskus voi purkaa sopimuksen, jos sopimuksen tehnyt tuenhakija tai tuenhakija, jolle sopimus on myöhemmin siirretty, on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta virheellistä tietoa. Sopimus voidaan purkaa, jos sopimuksen kohteena oleva ala ei täytä korvauksen myöntämisen edellytyksiä tai, jos sopimuksen haltija rikkoo sopimusehtoja. Jos ympäristösopimus puretaan, sopimuksen perusteella maksettu korvaus on perittävä takaisin koko sopimuskaudelta.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu korvaus peritään takaisin, jos

- korvauksen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- hallinnollisella tarkastuskäynnillä havaitaan sopimukseen kelpaamatonta alaa;
- korvauksensaaja ei ole noudattanut korvauksen ehtoja;
- tuenhakija on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut korvauksen myöntämiseen tai maksamiseen;
- tuenhakija estää tarkastuksen tai
- Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Tuen takaisinperimisestä päättää korvauksen myöntänyt viranomainen.

Perusteettomasti tai liikaa maksetulle määrälle voidaan periä korkoa maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 42 §:n mukaan. Perittävälle määrälle on suoritettava korkolain **(633/1982) 4 §:n** 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

Periminen toimitetaan siinä järjestyksessä mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) on säädetty.

19. Tietojen toimittaminen ja tuen julkisuus

Toimivaltaisella viranomaisella tai Ruokavirastolla on oikeus saada tuensaajalta tukien seurantaan ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot

Lisäksi EU-lainsäädäntö edellyttää, että jäsenvaltion on julkaistava hakupalvelussa tiedot tuensaajalle Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetuista tuista mukaan lukien yksityishenkilöiden tukitiedot. Tietojen toimittamisesta ja tukien julkisuudesta on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaan luvussa **Maataloushallinnon rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen**.

20. Ylivoimainen este

Ylivoimaisesta esteestä on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaan luvussa [Ylivoimainen este ja poikkeuksellinen olosuhde tukihaun jälkeen](#).

Sopimuksen maksun hakeminen voi estyä sopimuskauden aikana ylivoimaisen esteen vuoksi. Vapaamuotoinen, kirjallinen ilmoitus ylivoimaisesta esteestä pitää toimittaa elinvoimakeskukseen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun se on ollut mahdollista toimittaa.

Jos sopimuksesta luopumisen syynä on ylivoimainen este, korvausta ei peritä takaisin.

21. Muutoksenhaku

Tuenhakija voi hakea muutosta sopimus- ja tukipäätökseen tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen päätöksen tehneelle elinvoimakeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Elinvoimakeskuksen oikaisuvaatimusta koskevasta päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Sopimusehdot: Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus 2026

Julkaisupäivä: 30. maaliskuuta 2026

← [Peltotukien hakuopas 2026](#)

Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskeva ympäristösopimus (jäljempänä sopimus) on alkuperäiskasvien geneettiseen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen tähtäävä ympäristösopimus.

Sopimuksen hakija (jäljempänä hakija) voi saada korvausta tekemällä sopimuksen yhden tai useamman alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitämisestä.

Sopimus voidaan tehdä nurmi- ja rehukasvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatiaislajikkeiden, vanhojen kauppalajikkeiden ja vanhojen kauppalajikkeiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta.

Alkuperäiskasvilajikkeen on oltava Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa. Lisää tietoa alkuperäiskasvilajikkeiden rekisteröimisestä löydät Ruokaviraston sivulla [Maatiaiskasvit ja muut alkuperäiskasvit](#).

Korvauksen määrää ja ehtoja voidaan muuttaa sopimuskauden aikana, jos Euroopan unionin lainsäädännön muutokset, päällekkäisen maksun estäminen tai perustasoa koskevat muutokset sitä edellyttävät. Jos korvauksen saaja ei hyväksy tällaista mukautusta, hänellä on oikeus luopua sopimuksesta ilman takaisinperintää.

1 Sopimuskausi

Sopimuskauden pituus on viisi vuotta. Sopimuskausi alkaa 1.5. sinä vuonna, kun sopimusta haetaan ja päättyy 30.4.

Vuosina 2019–2022 alkaneet sopimukset

Nämä sopimusehdot koskevat myös niitä vuosina 2019–2022 alkaneita sopimuksia, jotka ovat yhä voimassa. Sopimukset päättyvät, kun sopimuksen alkuperäinen viiden vuoden sopimuskausi päättyy.

2 Tuenhakijaa koskevat vaatimukset

Sopimusta voi hakea viljelijä, joka on alkuperäiskasvilajikkeen hyväksytty ylläpitäjä. Alkuperäiskasvilajikkeen on oltava Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa.

Sopimuksen tekevät tuenhakija ja se elinvoimakeskus, jonka toimialueella tuenhakijan maatilán talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilán pelloista sijaitsee.

Tuenhakija voi olla

- luonnollinen henkilö
- oikeushenkilö tai
- luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmä, joka harjoittaa **maataloustoimintaa**.

Tuenhakijan on oltava sopimusvuotta edeltävän vuoden joulukuun 31. päivänä vähintään 18-vuotias.

Alle 18-vuotias voi hakea sopimusta, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, sopimuksen tekemisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

3 Sopimuksen hakeminen

Sopimuksen hakemiseen tarvitaan tilatunnus. Sopimusta haetaan Ruokaviraston **lomakkeella 214 viimeistään 9.6.2026**. Lomake on palautettava siihen elinvoimakeskukseen, jonka toimialueella hakijan maatilán talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, lomake on palautettava siihen elinvoimakeskukseen, jonka toimialueella pääosa maatilán pelloista sijaitsee.

Hakemuksen liitteenä on toimitettava jäljennös Ruokaviraston antamasta lajikkeen ylläpitopäätöksestä.

4 Maatalousmaan ilmoittaminen

Hakijan on ilmoitettava kaikki hallinnassaan oleva maatalousmaa **Vipu-palvelussa** peltotukien haun 2026 loppuun mennessä. Jos hakija ei hae maatalousmaalle tukea, hakijan on ilmoitettava hallinnassaan oleva maatalousmaa **lomakkeella 102A** kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle peltotukien haun 2026 loppuun mennessä. Jos hakijalla ei ole hallinnassaan maatalousmaata, ilmoitusta ei tarvitse tehdä.

5 Vuosittaisen maksun hakeminen

Sopimuksen maksua on haettava vuosittain Ruokaviraston **lomakkeella 214**. Lomake on palautettava elinvoimakeskukseen **viimeistään 9.6.2026**.

Jos sopimuksen vuosittaista maksua ei haeta eikä hakematta jättämisen syynä ole ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde, sopimus puretaan ja korvaus peritään takaisin sopimuskauden alkuun saakka.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sopimusvuodelta on vähintään 100 euroa.

6 Korvauksen määrä ja maksaminen sopimuksesta

Korvausta maksetaan 400 euroa vuodessa jokaisesta ylläpidettävästä kasvilajikkeesta.

Korvaus voidaan maksaa vuosittain sen jälkeen, kun mahdolliset valvonnat on saatettu päätökseen ja kyseessä olevan sopimuksen ehtoja on noudatettu.

7 Sopimusehdot

Korvausta saadakse hakijan on noudatettava sopimuksen ehtoja.

Sopimus tehdään yhdestä tai useammasta alkuperäiskasvilajikkeesta.

Hakijan ylläpitämän alkuperäiskasvilajikkeen on oltava rekisteröity Suomen kansalliseen kasvilajikeluettelon.

Sopimus voidaan tehdä nurmi- ja rehuksvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maataislajikkeiden, vanhojen kauppalajikkeiden ja vanhojen kauppalajikkeiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta.

Hakijan pitää varastoida ja säilyttää vähintään kahden hehtaarin kylvämiseen tarvittava määrä alkuperäiskasvilajikkeen kylvökelpoista siementä maatilalla. Siemenen ylläpitoerä on muodostettava mahdollisimman hyvälaatuisesta siemenestä ja se on uusittava erän loppuessa tai siemenen itävyyden alentuessa.

Hakijan on ylläpidettävä lajiketta viljelijän tavanomaisesti käyttämin menetelmin. Ylläpitovaljelystä ei tarvitse perustaa joka vuosi. Ylläpidettävästä lajikkeesta voi olla myös muuta tuotantoa, josta korjataan sato myyntiin tai omaa käyttöä varten.

Nurmikasvilajikkeen ylläpitovaljelys saa olla enintään neljä vuotta. Ylläpitoerän lisäksi nurmelta voidaan korjata joko nurmirehusato tai siemensato markkinointitarkoitusta varten.

Hakijan on tehtävä alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidosta muistiinpanoja, joista on mahdollista tarkastaa ylläpidon tilanne. Muistiinpanojen on katettava kaikki lisäysmateriaalia edeltävät lajikkeen sukupolvet.

8 Vähimmäistason vaatimukset

Sopimusehtojen lisäksi hakijan on noudatettava kansallista lainsäädäntöä alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjän velvoitteista. Velvoitteista on kerrottu tarkemmin Ruokaviraston sivulla [Maataiskasvit ja muut alkuperäiskasvit](#). Puutteet näiden velvoitteiden noudattamisessa saattavat aiheuttaa seuraamuksia maksettavaan korvaukseen.

9 Ehdollisuus

Hakijan on noudatettava ehdollisuuden vaatimuksia. Ehdollisuusvaatimusten laiminlyönti aiheuttaa seuraamuksia kaikkiin viljelijätukiin. Jos laiminlyönti aiheutuu esimerkiksi maatalousmaahan kohdistuvasta rikkeestä, tukivähennys kohdennetaan pinta-ala- ja eläinperusteisiin tukiin. Ehdollisuuden vaatimuksista on kerrottu tarkemmin [Ehdollisuuden oppaalla](#).

10 Sopimuksen purkaminen ja takaisinperiminen

Elinvoimakeskus voi purkaa sopimuksen, jos sopimuksen tehnyt tuenhakija tai tuenhakija, jolle sopimus on myöhemmin siirretty, on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta virheellistä tietoa. Sopimus voidaan purkaa myös, jos sopimuksen haltija rikkoo sopimusehtoja. Jos

ympäristösopimus puretaan, sopimuksen perusteella maksettu korvaus on perittävä takaisin koko sopimuskaudelta.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu korvaus peritään takaisin, jos

- korvauksen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet
- korvauksensaaja ei ole noudattanut korvauksen ehtoja
- hän on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut korvauksen myöntämiseen tai maksamiseen
- korvauksensaaja kieltäytyy avustamasta tarkastuksessa
- Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Tuen takaisinperimisestä päättää korvauksen myöntänyt viranomainen.

Perusteettomasti tai liikaa maksetulle määrälle voidaan periä korkoa maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 42 §:n mukaan. Perittäville määrälle on suoritettava korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

Periminen toimitetaan siinä järjestyksessä mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) on säädetty.

11 Sopimuksen siirtäminen

Sopimus voidaan siirtää siirtämällä koko sopimus esim. koko tilan hallinnan siirron vuoksi jatkajalle.

Jos sopimus siirretään, sopimuksen vastaanottaja voi jatkaa sopimusta sen jäljellä olevan voimassaoloajan, jos hän täyttää sopimuksen ehdot ja hänet on hyväksytty sopimuksessa olevan alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjäksi.

Sopimuksen siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä toimittamalla **lomake 160** elinvoimakeskukseen. Hakemuksen liitteenä on toimitettava jäljennös Ruokaviraston antamasta lajikkeen ylläpitopäätöksestä.

12 Ylivoimainen este

Ylivoimaisesta esteestä on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaan luvussa **Ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde tukihaun jälkeen**.

Sopimuksen hakeminen voi estyä tai sopimuksen maksun hakeminen voi vähentyä sopimuskauden aikana ylivoimaisen esteen vuoksi. Vapaamuotoinen, kirjallinen ilmoitus ylivoimaisesta esteestä pitää toimittaa elinvoimakeskukseen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun se on ollut mahdollista toimittaa.

Jos sopimuksesta luopumisen syynä on ylivoimainen este, korvausta ei peritä takaisin.

13 Hakijan ilmoitusvelvollisuus ja asiakirjojen säilyttäminen

akijan on viipymättä ilmoitettava korvauksen myöntäneelle elinvoimakeskukselle sellaisesta korvauksen saajaa tai tuettavaa toimintaa koskevista olosuhteiden muutoksista, joka saattaa vaikuttaa korvauksen määrään tai

aiheuttaa korvauksen takaisinperimisen tai lakkauttamisen. Tässä tarkoitettuja muutoksia ovat esimerkiksi koko tilan tai sen osan myynti tai vuokraus toiselle viljelijälle tai kasvilajikkeen ylläpidon lopettaminen.

Hakija on velvollinen antamaan korvauksen myöntävälle elinvoimakeskukselle korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Hakijan on säilytettävä korvauksen ehtoihin liittyvät muistiinpanot ja todistukset vähintään neljän vuoden ajan sopimuskauden päättymisestä.

14 Tietojen toimittaminen ja tuen julkisuus

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada tuensaajalta tukien seuranta ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

Lisäksi EU-lainsäädäntö edellyttää, että jäsenvaltion on julkaistava hakupalvelussa tiedot tuensaajalle Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetuista tuista mukaan lukien yksityishenkilöiden tukitiedot. Tietojen toimittamisesta ja tukien julkisuudesta on kerrottu tarkemmin Peltotukien hakuoppaan luvussa [Maataloushallinnon rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen](#).

15 Sopimuksesta luopuminen

Tuenhakija voi luopua sopimuksesta ilman takaisinperintää, jos luopumisen syynä on [ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde](#). Tuenhakijan on esitettävä ylivoimaisesta esteestä riittävät todisteet kirjallisesti.

Ilmoitus sopimuksesta luopumisesta on tehtävä kirjallisesti elinvoimakeskukseen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun korvauksen saajan tai hänen oikeudenomistajansa on mahdollista tehdä tässä tarkoitettu ilmoitus.

Jos tuenhakija luopuu sopimuksesta kesken sopimuskauden eikä luopumisen syynä ole ylivoimainen este, tulee jo maksetut tuet takaisinperiä sopimuskauden alkuun asti.

Jos tuenhakija ei hae sopimuksen vuosittaista maksua, katsotaan se sopimuksesta luopumiseksi.

Jos korvauksensaaja luopuu sopimuksesta ennen sopimuskauden päättymistä, uusi vastaava sopimus voidaan jättää tekemättä, kunnes kaksi vuotta on kulunut luopumisesta.

16 Valvonta ja seuraamukset

Sopimusehtojen noudattamisen tarkastamiseksi viranomaisilla on oikeus tehdä hallinnollisia tarkastuksia ja tilalla tehtäviä tarkastuksia.

Valvonnassa tarkastetaan korvauksen ehtojen noudattaminen siten kuin Euroopan unionin ja kansallinen lainsäädäntö edellyttävät.

Korvauksen hakija on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta tekevälle viranomaiselle kaikki korvaukseen liittyvät asiakirjat ja muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastajalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa korvauksen hakijan korvauksen kohteet sekä muut korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastuksessa otetaan kuitenkin huomioon kotirauha.

Jos valvonnassa havaitaan, ettei sopimusehtoja ole noudatettu, korvausta vähennetään tai se jätetään maksamatta.

17 Muutoksenhaku

Tuenhakija voi hakea muutosta sopimus- ja tukipäätökseen tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen päätöksen tehneelle elinvoimakeskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Elinvoimakeskuksen oikaisuvaatimusta koskevasta päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.